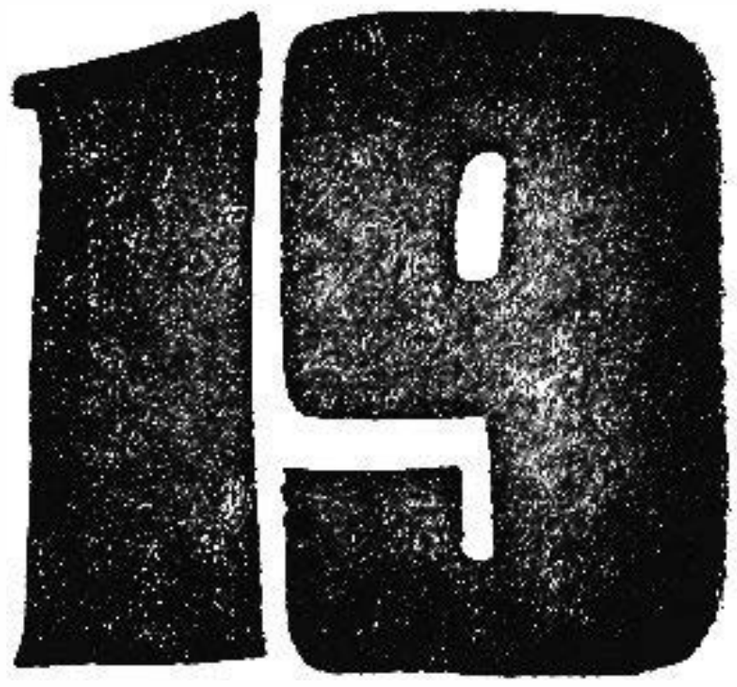
AGATHA CHRISTIE

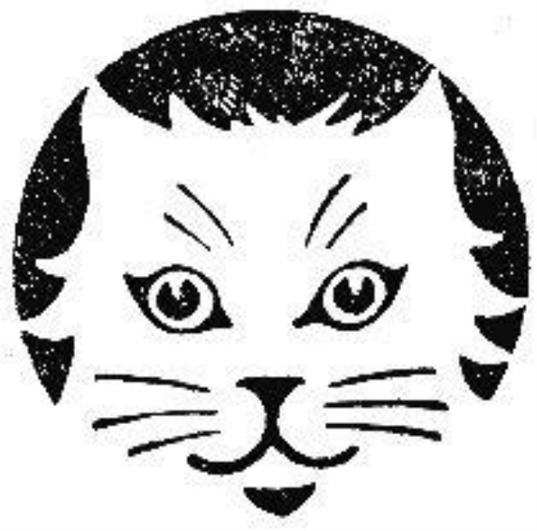

ESRARENGİZ ARLÖKEN

19

AKBA POLİS ROMANLARI SERİSİ

BU KİTAP
1963 SENESİNDE
AKBA
YAYINEVİ
TARAFINDAN
İSTANBULDA
YAYINLANMIŞTIR.

AGATHA CHRISTIE

DAKTİLODAKİ PARMAK...
BRİÇ MASASI CİNAYETİ...
GÖRDÜ VE ÖLDÜ...
SIFIRA DOĞRU ..... YAZARI

İşte Mr. Satterthwaite'i heyecanla titreten maceralar :

CAMDAKİ GÖLGE

Esrarengiz bir hayaletin gözleri önünde, güzel ve muhteşem bir bahçede, çifte cinayet işlendi...

SOYTARI HANI

İki arkadaş, esrarlı bir kaybolma hâdisesini çözebilmek için vaka sanki yüz sene önce olmuş gibi hareket ettiler.

GÖKTEKİ İŞARET

Çok kanlı bir cinayet, Mr. Satterthwaite'in malûmat toplamak için Kanada'ya kadar gitmesine sebep oldu...

KRUPİYENİN RUHU

Monte Carlo'da, rulet masasında cereyan eden acaip bir hâdise, son derecede garip bir toplantıya ve yine garip bir hikâyenin anlatılmasına yol açtı...

DÜNYANIN SONU

Korsika adasında, ıssız bir yerde piknik yapan bir gurup kaderin hazırladığı kukla oyununun son sahnesini seyretti...

KARANLIKTA BİR SES

Mr. Satterthwaite, bir 'hayalet' meselesini halletmek için Abbot's Mede'e gitti ve orada banyoda işlenen bir cinayete karıştı.

HELEN'İN ÇEHRESİ

Mr. Satterthwaite, operada harikulâde güzel bir kızla karşılaştı, sonra da zavallıyı öldürmek için hazırlanan korkunç bir tuzağı ortaya çıkardı.

ÖLÜ ARLÖKEN

Mr. Satterthwaite, acaip ve güzel bir tablo satın aldı. Kısa bir müddet sonra acaip ve güzel iki kadın, resmi ondan almağa kalktılar.

KIRIK KANATLI KUŞ

Mr. Satterthwaite, Mösyö Ken'den garip bir haber aldı. Bir cinayete mani olamadı ama başka birinin hayatını kurtardı.

ESRARENGİZ AR LÖ KİN

(THE MYSTERIOUS Mr. QUIN)

Çeviren : **Bülent TEOMAN**

KİTABIN DÜZENLENMESİ VE RESİM
ORAL ORHON
İÇ DİZGİ VE BASKI
YENİ MATBAA
KAPAK BASKISI
ORHANLAR MATBAASI
CİLTLER
TABES CİLTEVİ

CAMDAKİ GÖLGE

1

Lady Cynthia Drage, «Şunu dinleyin,» diye mırıldanarak, elindeki gazeteyi okumağa başladı. «Mr. ve Mrs. Unkerton bu hafta Greenways villâsında bir toplantı tertib etmişlerdir. Misafirler arasında Lady Cynthia Drage, Mr. ve Mrs. Richard Scott, Binbaşı Porter, Mrs. Staverton, Yüzbaşı Allenson ve Mr. Satterthwaite bulunmaktadır.»

Lady Cynthia, gazeteyi bir tarafa fırlattı. «Başımıza gelecekleri evvelden bilmemiz daha iyi. Fakat karı kocanın işleri berbat ettikleri anlaşılıyor.»

Yanında oturan ahbabı, yani misafirler listesinin en sonunda ismi bulunan Mr. Satterthwaite, merakla ona baktı. Londrada, «Mr. Satterthwaite, sosyete ye yeni giren zenginlerden birinin evine gitti mi, bunun muhakkak bir sebebi vardır,» derlerdi. «Ya yemekler hakikaten fevkalâde nefistir, ya da orada gizli bir dram oynanacaktır.» Zira altmış iki yaşında, gayet zayıf bir adam olan Mr. Satterthwaite hemcinslerinin oynadığı komedi ve trajedilere haddinden fazla meraklıydı.

Lady Cynthia, orta yaşlı, sert çehreli, fazla bo-

yalı bir kadındı. Dizlerinin üzerinde zarif bir şekilde yatan son model güneş şemsiyesini kaptığı gibi bununla Mr. Satterthwaite'i usulca dürttü!

— «Haydi, haydi. Ne demek istediğimi anlamıyormuşsunuz gibi bir tavır takınmayın... Bilâkis... Neyi kasdettiğimin pekâlâ farkındasınız. Üstelik buraya mahsus,---kavgayı seyretmeğe geldiğinizden de eminim.»

Mr. Satterthwaite, şiddetle itiraz etti. Lady Cynthia'nın ne demek istediğini anlamamıştı.

— «Ben, Richard Scott'dan bahsediyorum. Onun adını hiç duymadığınızı da iddia edemezsiniz ya, Mr. Satterthwaite?»

— «Tabiî edemem... Meşhur avcı değil mi o?»

— «Ta kendisi! Şarkıdaki gibi, 'kocaman, kocaman ayılar ve kaplanlar...' vuruyor. Tabiî Richard Scott şu sıra günün adamı. Unkerton'lar da bu yüzden onu buraya getirebilmek için ellerinden geleni yapmışlardır. Hem onu, hem de yeni evlendiği karısını... Mrs. Scott, hoş bir kız---gayet hoş bir kız. Fakat o kadar saf ki. Biliyor musunuz, henüz yirmisinde. Kocası ise en aşağı kırk beş yaşında olmalı.»

Mr. Satterthwaite, sâkin bir tavırla, «Evet, Mrs. Scott hakikaten hoş,» diye mırıldandı.

— «Öyle... Zavallı yavrucuk.»

— «Neden zavallı?»

Lady Cynthia, yaşlı adama sitemle baktı. Sonra da meseleyi kendi usulünce anlatmağa başladı: «Porter de iyi bir adam. Tabiî biraz sıkıcı... O da tanınmış avcılardan. Afrika güneşinin altında dolaşmaktan iyice bronzlaşmış... Son derecede sessiz. Richard Scott'un yanında, daima ikinci plânda kalmağı tercih ediyor. Her zaman öyle olmuş zaten. Eski arkadaşmışlar... Ha, sahi, aklıma geldi. O mahut seyahate de beraber çıkmışlar---»

— «Hangi seyahate?»

— «O meşhur seyahate canım. Hani şu Mrs. Staverton'un da iştirak ettiği seyahate... Neredeyse Mrs. Staverton'dan bahsedildiğini de duymadığınızı söyleyeceksiniz.»

Mr. Satterthwaite, istemeye istemeye, «Mrs. Staverton'dan bahsedildiğini işittim,» diye cevap verdi.

Lady Cynthia'yla birbirlerine baktılar.

Lady, üzüntüyle haykırdı. «Unkerton'lardan da böyle bir şey beklenirdi zaten... Doğrusu vaziyetleri içler acısı. Yani cemiyet hayatı bakımından demek istiyorum. Düşünün! Her ikisini de dâvet etmişler! Tabiî Mrs. Staverton'un sporcu bir kadın olduğunu, seyahatlere çıktığını, kitaplar yazdığını filân duymuşlar. Unkerton gibiler sosyete hayatının gizli tuzaklarla dolu olduğunun farkında bile değiller. Geçen sene onları sosyeteye ben soktum. Ah ne güçlüklerle karşılaştım bir bilseniz! Onları bir saniye bile yalnız bırakmamak lâzım. 'Öyle yapmayın!', 'Böyle olmaz!' Çok şükür artık bu dertten kurtuldum. Sakın kavga ettik sanmayın! Ne münasebet! Ben kavgadan hiç hoşlanmam! Fakat artık onlara başkası yardım etsin. Ben bu işten vaz geçtim! Her zaman söyledim, yine de söylerim, bayağılığa tahammül ederim ama âdiliğe dayanamam.»

Lady Cynthia, bu anlaşılması pek de kolay olmayan sözlerden sonra, biran sessiz sedasız Unkertonların kendisine yaptıkları âdiliği düşündü.

Sonra da ağır ağır devam etti: «Eğer onlara bu sene de yardım etseydim, derhal katî bir tavırla ve açık açık, 'Olmaz,' derdim. 'Mrs. Staverton'la Richard Scottları bir arada dâvet edemezsiniz! Richard Scott'la kadın bir zamanlar—'» Mânalı bir tavırla sustu.

Mr. Satterthwaite, «Fakat, hakikaten öyle miydi?» diye sordu.

— «Mr. Satterthwaite! Bunu bilmeyen yok! O vahşi ormanlara yapılan seyahat! Doğrusu kadının yüzsüzlüğüne şaştım. İnsan böyle bir dâveti kabul eder mi?»

Mr. Satterthwaite, mırıldandı: «Belki Richard Scott'la karısının geleceğini bilmiyordu.»

— «Belki de biliyordu. Bence bu daha mümkün.»

— «Yani---»

— «Mrs. Staverton, 'tehlikeli' diye tarif edebileceğim bir kadın. Hiç bir şeyden çekinmeyen bir mah-

lük. Doğrusu bu hafta sonu Richard Scott'ın yerinde olmağı istemezdim.»

— «Peki, karısının bu meseleden haberi yok mu?»

— «Zavallının haberi olmadığından eminim. Fakat er veya geç 'merhametli bir dost' meseleyi ona anlatacaktır... A, işte Jimmy Allenson... Ne de hoş çocuk! Biliyor musunuz, geçen kış Mısır'da hayatımı kurtardı--az kalsın sıkıntıdan ölecektim... Merhaba, Jimmy! Hemen buraya gelin.»

Yüzbaşı Allenson, istenileni yaptı. Çabucak Lady Cynthia'nın yanına, çimlerin üzerine oturdu. Otuz yaşlarında, bembeyaz dişli, son derecede yakışıklı, genç bir adamdı. Tebessümü görenlerin kalbini ısıtıyordu âdeta.

Jimmy Allenson, «Beni isteyen biri çıktı diye bayağı sevindim,» dedi. «Scott'lar kumrudan farksız. Tabii bunun için iki kişi lâzım. Üç değil... Porter'ın bütün sportmenliği üstünde. Neyse Allah beni korudu da ev sahibemizin eline düşmedim. O beni eğlendirmeğe kalksaydı ne yapardım?»

Bir kahkaha attı. Lady Cynthia da onunla birlikte gülmeğe başlamıştı. Yalnız Mr. Satterthwaite, ciddi bir tavırla oturuyordu. Zira biraz eski kafalı bir adamdı o. Kendisini bir toplantıya çağıran kimselerle, onların evlerinden ayrılmadıkça pek alay etmezdi.

Lady Cynthia, derin bir nefes aldı. «Zavallı Jimmy.»

— «Böyle anlarda durup düşünmemek, usulca kaçmak lâzımdır. Doğrusu ben yakamı güç kurtardım. Az kalsın zorla 'aile hayaleti' nin hikâyesini dinleyecektim.»

Lady Cynthia, «Ay bir 'Unkerton hayaleti' de mi varmış?» diye bağırdı. «Yarabbi, ne komik!»

Mr. Satterthwaite, söze karıştı: «Unkerton değil,--Greenways hayaleti... Yani hayaleti de villâyla birlikte satın almışlar...»

Lady Cynthia, «Sahi...» diye mırıldandı. «Şimdi hatırladım. Fakat bu, zincirlerini şangırdata şangır-

data ortalıkta dolaşmıyor değil mi? Bu hikâyenin bir pencereyle alâkası var sanırım...»

Jimmy Alenson, çabucak başını kaldırdı: «Bir pencereyle mi?»

Mr. Satterthwaite, hemen cevap vermedi. Jimmy'nin başının üzerinden evden kendilerine doğru gelen küçük gruba bakıyordu... Üç kişiydiler bunlar. İki erkek ve aralarında, incecik bir kız... Erkeklerin arasında ilk bakışta bariz bir benzerlik vardı. Her ikisi de uzun boylu, parlak gözlü ve bronz ciltliydi. Fakat dikkatle bakılınca bu benzerlik de kayboluyordu.

Meşhur avcı ve kâşif Richard Scott, karşısındakini hemen tesiri altına alan kudretli bir şahsiyetti. Son derecede canlı, herkesin dikkatini çeken bir insandı o. Eski dostu ve av arkadaşı John Porter ise daha irice, ifadesiz çehreli, düşünceli bakışlı, kurşunî gözlü bir adamdı. Onun arkadaşının yanında daima ikinci plânda kalmağı tercih ettiği de anlaşılıyordu.

Bu iki erkeğin arasında ise Moira Scott yürümekteydi. Üç ay evveline kadar Moira O'Connel adını taşıyan ince, narin, çok genç bir kadın. Richard Scott'un karısının mahzun bakışlı, iri, kahverengi gözleri, ufak yüzünü bir hâle gibi çevreleyen sarımsı kızıl saçları vardı.

Mr. Satterthwaite, gayrı ihtiyari, «Çocuk...» diye düşündü. **«Bu zavallı incinmemeli... Onun gibi bir çocuğun incinmesi korkunç bir şey olur.»**

Lady Cynthia, son moda şemsiyesini sallayarak, yeni gelenleri selâmladı: «Hemen oturun. Gevezeliğe de kalkmayın. Zira Mr. Sattarthwaite bize bir hayalet hikâyesi anlatacak.»

Moira Scott, çimlerin üzerine oturdu. «Hayalet hikâyelerine bayılırım.»

Richard Scott, «Villâ Greenway'in hayaletini mi anlatacaksınız?» diye sordu.

— «Evet. Siz bu hikâyeyi biliyorsunuz galiba?»

Scott başını salladı. Sonra da ağır ağır: «Vaktiyle burada kalırdım,» diye izah etti. «Yani Elliot'lar villâyı satmağa mecbur kalmadan evvel... Hayaletin

adı 'Gözetleyen Şövalye' ydi sanırım. Öyle değil mi?»

Karısı, yavaşça tekrarladı: «'Gözetleyen Şövalye'... Bu isim hoşuma gitti. Galiba enteresan bir hikâye dinleyeceğiz. Haydi, Mr. Satterthwaite.»

Fakat yaşlı adamın bu hikâyeyi anlatmağı pek istemediği anlaşılıyordu. Genç kadına hâdisenin pek enteresan olmadığını da söyledi.

Richard Scott, müstehzi bir tavırla kaşlarını kaldırdı: «Şimdi tamam oldu, Satterthwaite. Bu tereddütünüz herkesi meraklandırdı.»

Diğerlerinin ısrarı karşısında, Mr. Satterthwaite de konuşmak zorunda kaldı.

Özür dilermiş gibi bir tavırla, «Hikâye hakikaten enteresan değil,» diye mırıldandı. «Zannedersem vaka Elliot ailesine mensup bir Şövalyeyle alâkalı. Adamın karısının bir âşığı varmış. Bir Püriten. Bir gün âşık, kocayı yukarıdaki odalardan birinde öldürmüş. Suçlu sevdalılar villâdan çabucak kaçmışlar. Tam evden uzaklaşırken, arkalarına dönerek bakmışlar. Ve o zaman--kadının kocasının pencereden kendilerini gözetlediğini farketmişler... Hikâye bu... Fakat efsanenin o odanın penceresindeki camla alâkası olduğu söyleniyor... Bu camda bir leke var. Yakından pek belli olmayan, fakat uzaktan hakikaten dışarıya bakan bir erkek çehresine benzeyen bir leke...»

Mrs. Scott, başını kaldırarak, eve doğru baktı: «Hangi pencere bu?»

Mr. Satterthwaite, «Buradan göremezsiniz,» diye cevap verdi. «Binanın öbür tarafında. Zaten pencere yıllar önce içeriden tahtalarla kapatılmış... Kırk sene evvel sanırım.»

— «Neden? Bunu niçin yapmışlar? Hani hayalet ortalıkta dolaşmıyordu?»

Mr. Satterthwaite, başını salladı: «Hakikaten dolaşmıyor. Fakat---herhalde hikâye pek hoslarına gitmediği için pencereyi kapattırmışlar...»

Sonra büyük bir ustalıkla sözü değiştirdi. Jimmy Allenson'un da Mısırda kuma şekiller çizerek fala bakan yerlileri anlatmağa hevesli olduğu anlaşılıyordu.

— «Tabiî çoğu sahtekâr. İnsana mâzi hakkında bir takım vuzuhsuz sözler söylemekten kaçınmıyorlar. Fakat sıra istikbale gelince sesleri sedaları çıkmıyor.»

John Porter, «Ben bunun tamamiyle aksi olduğunu sanıyordum,» diye mırıldandı.

Richard Scott, «Bu memlekette fala bakarak, istikbali söylemek yasak, değil mi?» dedi. «Moira bir çingeneyi fala bakmağa ikna etti ama kadın parayı geri vererek, bu işi yapamıyacağını söyledi.»

Moira, içini çekti: «Belki falımda korkunç bir şey gördü. Bunu açıklamağı istemedi.»

Jimmy Allenson, neşeyle, «Bizi üzmeyin, Mrs. Scott,» diye atıldı. «Doğrusu ben kendi hesabıma sizi kötü bir akıbetin beklediğine katiyen inanmıyorum.»

Mr. Satterthwaite, düşündü. «**Acaba? Acaba?**»

Sonra da birdenbire başını kaldırdı. İki kişi onlara doğru geliyordu. Bunlardan biri siyah saçlı,, kısacık boylu, şişman bir kadındı. Sırtına da kendisine hiç yakışmıyan yeşil renkli bir elbise giymişti. Diğeri ise beyazlara bürünmüş, uzun boylu, ince vücutlu bir kadındı. Tabiî birinci, ev sahibesi Mrs. Unkerton'du. İkinci ise Mr. Satterthwaite'in adını sık sık duymasına rağmen o zamana kadar görmediği Mrs. Staverton...

Mrs. Unkerton, yanlarına yaklaşır yaklaşmaz, büyük bir memnuniyetle, «İşte Mrs. Staverton!» diye haykırdı. «Zannedersem, hepiniz de yıllardan beri ahbapsınız.»

Lady Cynthia, usulca mırıldandı: «Bu Unkerton'lar da pot kırmakta çok ustalar...» Fakat Mr. Satterthwaite'in onu dinlediği yoktu. Yaşlı adam, gözlerini Mrs. Staverton'a dikmiş, dikkatle onu süzüyordu.

Kadın gayet sâkin, gayet rahattı. Lâkayt bir tavırla: «Merhaba, Richard,» diye gülümsedi. «Asırlardır görüşmedik. Düğününe gelemediğim için bayağı üzüldüm... Demek karın bu? Mrs. Scott, herhalde kocanızın tabiatle boğuşmaktan yıpranmış arkadaşlarıyla sık sık karşılaşmaktan sıkıldınız?» Moira, bu sözleri münasip bir şekilde cevaplandırdı. Fakat biraz mahcup bir hali vardı. Ondan bir hayli büyük olan Mrs. Staverton'un, karşısındakileri bakışlariyle çabucak tartmağa

alışık olduğu anlaşılıyordu. Kadın zekâ dolu gözlerini diğer arkadaşına dikmişti bile.

— «Merhaba, John.» Yine sâkin ve lâkayt bir tavırla konuşuyordu ama sesinde hafif, belli belirsiz bir başkalık--evvelce hissedilmeyen bir sıcaklık, bir yumuşaklık vardı.

Sonra birdenbire gülümsedi--ve bu tebessüm yüzünü tamamiyle değiştirdi. Evet, Lady Cynthia hakikaten haklıydı. Tehlikeli bir kadındı Mrs. Staverton. Uçuk sarı saçları, koyu mavi gözleriyle ideal 'meşum kadın' tipi değildi belki... Gülmediği zaman yüzünde yorgun bir ifade bile vardı. Sesi yumuşaktı, ağır ağır konuşuyordu... O ani tebessümü ise göz kamaştıracak gibiydi.

İris Staverton, usulca oturdu. Ve derhal gurubun 'yıldızı' halini alıverdi. Nereye giderse gitsin, daima baş rolü oynayacağı da anlaşılıyordu.

Mr. Satterthwaite, bu düşüncelerden birdenbire uyandı. Binbaşı Porter, bahçede dolaşmalarını teklif ediyordu. Mr. Satterthwaite, aslında dolaşmaktan pek hoşlanmazdı ama bu defa razı oldu. İki erkek, ağır ağır çim sahadan geçtiler.

Binbaşı, «Demin anlattığınız hikâye hakikaten çok enteresandı,» diye gülümsedi.

Mr. Satterthwaite, başını salladı: «Size o pencereyi göstereyim.»

Binbaşı Porter'ı evin batı tarafına götürdü. Burada 'Hususi bahçe' adı verilen, muntazam tarhlarla süslenmiş küçük bir kısım vardı. Doğrusu bu isim oraya çok yakışıyordu. Zira 'Hususi bahçe' dikenli defnelerden meydana gelmiş yüksek bir çitle çevrilmişti. Giriş bile, bu dikenli yüksek çitin arasında bir zikzak çizen kısa bir yoldan ibaretti.

Maamafih insan içeri girer girmez bu küçük bahçenin o geçen asırlara has havasına kapılıveriyordu. Burada renkli çiçeklerle dolu kenarları cetvelle çizilmiş kadar muntazam tarhlar, taş döşeli yollar ve bir de mermerden oyularak yapılmış, son derecede zarif, alçak bir bank vardı.

Mr. Satterthwaite, dönerek evi işaret etti. Villâ

önden bakıldığı zaman çok geniş olmasına karşılık, gayet ensiz bir binaydı. Bu dar batı cephesinde de sadece bir tek pencere vardı. İkinci katta bir pencere... Sarmaşıkların hemen hemen kapattığı çam bir hayli kirliydi. İnsan arkaya çakılmış olan tahtaları hayal meyal görüyordu.

Mr. Satterthwaite, «İşte,» dedi.

Porter, başını kaldırarak, yukarıya baktı: «Hımm... Camların birinde hafif bir leke var... Başka bir şey gözükmüyor.»

Mr. Satterthwaite, «Çok yakınız, ondan,» diye cevap verdi. «Koruda bir açıklık var. İnsan oradan camdaki insan çehresine benzer lekeyi daha kolayca görüyor.»

Binbaşı Porter'ı 'Hususî bahçe' den çıkararak, hemen sola döndü ve çabucak koruya girdi. Birdenbire heyecanlanmış, bilgiçlik taslamak arzusuna kapılmıştı. Yanında yürüyen adamın kendisini pek dinlemediğinin, dalgın dalgın düşündüğünün de farkında değildi.

— «O pencereyi kapatınca, bir yenisini açmak mecburiyetinde kalmışlar,» diye izah etti. «Yeni pencere güneye bakıyor. Yani biraz evvel oturduğumuz çim sahaya... Zannedersem bahsedilen oda Scott'ların. Zaten ben de bu yüzden o efsaneyi anlatmağı istemedim... Mrs. Scott, «hayaletli' odada yattığını öğrenince, korkabilirdi...»

Porter, mırıldandı: «Anlıyorum...»

Mr. Satterthwaite, cabucak ona baktı. Tabiî o zaman adamın sözlerinin bir tekini bile duymamış olduğunu farketti.

Porter, başını salladı: «Çok enteresan...» Elindeki bastonla bir hayli uzamış olan yüksük otlarına vurarak, kaşlarını çattı: «Gelmemeliydi... Buraya hiç bir zaman gelmemeliydi.»

Çok kimse Mr. Satterthwaite'le böyle konuşurdu. Zira yaşlı adama pek aldırmazlar, onu kuvvetli bir şahsiyet addetmezlerdi. O, başkalarını dinlemesini iyi bilen bir insandı, işte o kadar.

Porter, içini çekti: «Hayır... Asla gelmemeliydi...»

Mr. Satterthwaite, onun Mrs. Scott'dan bahsetmediğini sezmişti. «Demek bu fikirdesiniz?»

Porter, sanki bir felâket olacağını hissetmiş gibi ağır ağır başını salladı. Sonra da birdenbire, «O seyyahatte ben de vardım,» diye haykırdı. «Üçümüz beraberdik... Scott, ben ve İris... Harikulâde bir kadındır o. Sonra usta bir nişancıdır.» Durdu. «Onu niçin dâvet etmişler?»

Mr. Satterthwaite, omzunu silkti: «Vaziyeti bilmedikleri için...»

Beriki, «Muhakkak bir mesele çıkacak,» dedi. «Daima hazır durmalı ve---elimizden geleni yapmalıyız.»

— «Fakat---Mrs. Staverton muhakkak---»

— «Ben Scott'dan bahsediyorum...» Porter, bir an sustu. «Zira---Mrs. Scott'u da düsünmemiz lâzım.»

Zaten Mr. Satterthwaite, işin başından beri Mrs. Scott'u düşünüyordu. Fakat bunu söylemek lüzumunu duymadı. Zira Porter'ın genç kadını ancak o anda hatırlamış olduğunun farkındaydı.

— «Scott, karısıyla nasıl tanıştı?» diye sordu.

— «Geçen kış, Kahirede... Zaten bu iş çabucak olup bitti. Tanıstıktan üç hafta sonra nişanlandılar... Altı hafta sonra da evlendiler.»

— «Mrs. Scott. cok hoş bir kadın.»

— «Hakikaten övledir. Scott da ona tapıvor âdeta... Fakat bu vaziveti değiştirmez ki...» Yine başka birinden bahsetmeğe başladı: «Hay Allah! Neden geldi?»

Tam o sırada korudaki ağacsız, çimenlik tepeye erişmişlerdi. Evden oldukca uzaktavdı bu. Mr. Satterthwaite, âdeta büyük bir gururla kolunu uzattı: «Bakın.»

Hava kararmağa başlamıstı. Bulundukları yerden pencere kolayca gözüküvordu. Cama---sanki bir adam yüzünü dayamıştı. Başında da tüylü bir şövalye şapkası vardı.

Porter, hayretle, «Çok garip,» dive mırıldandı. «Hakikaten cok garip. Pekâlâ... Günün birinde cam kırılırsa ne olacak?»

Mr. Satterthwaite, gülümsedi. «Hikâyenin en enteresan tarafı da bu ya! Yanılmıyorsam o cam on bir defa değiştirildi. Veya daha da sık... Cam, son defa on iki sene önce yerinden çıkarıldı. Villânın o zamanki sahibi efsanenin asılsızlığını ispat etmek istiyordu... Fakat---vaziyet değişmedi. Yani---leke tekrar belirdi... Bu öyle çabucak olmadı... Gölge ağır ağır büyüdü... Zannedersem leke bir iki ayda tam halini buluyor.»

Porter'in halinden ilk defa alâkalandığını anlamak kabildi. Adam, hafifçe titredi: «Çok acaip... Böyle hâdiseler hakikaten tuhaf oluyor... İnsan bunları izah da edemiyor... Peki, pencerenin tahtayla kapatılmasının esas sebebi nedir?»

— «Şey... Herkes o odanın uğursuzluğuna inanmağa başladı. Eversham'lar boşanmadan evvel orada kaldılar... Stanleyle karısı da villâya gelince o odada yattılar... Zaten adam o sırada o dansözle kaçtı.»

Porter, kaşlarını kaldırdı: «Anlıyorum. Yani oda insanların hayatı değil, ahlâkları bakımından tehlikeli.»

Mr. Satterthwaite düşündü. «Şimdi de o odada Scott'lar kalıyor. Acaba---?»

Sessiz sedasız eve doğru yürümeğe başladılar. Her ikisi de kendi düşüncelerine dalmışlardı. Yumuşak otlar ayak seslerini iyice boğduğu için ister istemez kendilerini alâkadar etmeyen bir konuşmayı duydular.

Defneden meydana gelmiş çitin köşesini dönerlerken, 'Hususi Bahçe' den İris Staverton'un berrak ve ateşli sesi aksetti. «Çok---çok pişman olacaksın!»

Bu sözlere Scott çok alçak ve titrek bir sesle cevap verdiği için onun ne söylediğini anlayamadılar. Sonra tekrar genç kadın konuşmağa başladı. Hem de yüksek sesle. Sözlerini daha sonra iyice hatırlayacaklardı...

— «Kıskançlık---insanı çıldırtır! Bir hastalıktır bu! Hattâ insanın korkunç bir cinayet işlemesine bile sebep olur! Dikkat et, Richard! Allah aşkına, dikkatli ol!»

Sonra, 'Hususi Bahçe' den dışarıya fırladı. Önde olduğu için Mr. Satterthwaite'le Porter'i görmemişti.

Eve doğru süratle, âdeta koşarcasına yürüyordu. Sanki peşinden şeytan kovalıyormuş gibi bir hali vardı.

Mr. Satterthwaite, tekrar Lady Cynthia'nın söylediklerini düşündü. 'Tehlikeli bir kadın!' Yaşlı adam ilk defa amansız ve kaçınılmaz bir felâketin süratle yaklaştığını sezer gibi oldu.

Fakat o akşam böyle korktuğu için kendi kendisinden utandı. Her şey o kadar normal, o kadar hoştu ki! Mrs. Staverton, her zamanki gibi lâkayt ve kaygısızdı. Öyle sıkılmış, üzülmüş, gibi bir hali de yoktu. Moira Scott, yine yapmacıksız, şirin ve cazipti. İki kardının çabucak ahbap oldukları anlaşılıyordu. Görünüşte, gayet iyi geçinmekteydiler. Richard Scott ise son derecede neşeliydi.

İçlerinde en endişelisi yine şişman Mrs. Unkerton'du. Kadın, Mr. Satterthwaite.e uzun uzun dert yandı:

— «Belki bu sözlerimi gülünç bulacaksınız ama ne yapayım? Bu evde, tüylerimi diken diken eden bir şeyler var. Size, camcıya haber gönderdiğimi de itiraf edeyim. Tabiî Ned'in hiç bir şeyden haberi yok.»

— «Camcıya mı?»

— «Evet. O penceredeki camı değiştirteceğim. Hepsi iyi, hoş... Ned, o pencereyle öğünüyor. Burun villâya ayrı bir hava verdiğini söylüyor. Fakat--- bu vaziyet benim hiç hoşuma gitmiyor. İsin doğrusu bu! O pencereye yeni, pırıl pırıl, dümdüz bir cam taktırırız, olur biter. Öyle efsaneye karışmış cam istemem ben.»

Mr. Satterthwaite, «Fakat bir şeyi unuttunuz,» diye mırıldandı. «Hoş, belki de bunu bilmiyorsunuz... Leke, yeni cam takıldıktan sonra da beliriyor.»

Mrs. Unkerton, omzunu silkti: «Olabilir... Eğer böyle bir şey varsa, bence bu tabiata aykırı!»

Mr. Satterthwaite, kaşlarını kaldırdı ama sesini de çıkarmadı.

Mrs. Unkerton meydan okurmuş gibi, «Lekenin tekrar belirdiğini farzedelim,» diye devam etti. «Ne olacak? Ned'le ben de parasız sayılmayız. Eğer lüzumu olursa, her ay,---hattâ her hafta yeni bir cam taktırabiliriz!»

Mr. Satterthwaite, itiraza yeltenmedi. Zira paranın çok şeyi altettiğini görmüştü. Onun için Şövalyenin hayaletinin bu mücadeleden galip çıkabileceğini pek sanmıyordu. Fakat, ev sahibesinin endişeli hali alâkasını çekmişti. O bile evdeki elektrikli havanın farkına varmış,---yalnız bunu misafirlerinin arasındaki gizli mücadeleye değil, tesiri hafiflemiş bir hayalet hikâyesine atfetmişti.

Kader bu! Mr. Satterthwaite o gece vaziyeti biraz aydınlatacak bir konuşma--daha doğrusu böyle bir mükâlemenin bir kısmını duyacaktı.

İhtiyar adam, geniş merdivenlerden ikinci kata çıkıyordu. Artık yatmağa karar vermişti. Bir ara Mrs. Staverton'la John Porter'in büyük holdeki şahnişte oturduklarını farketti. Kadının o tatlı, ahenkli sesinde hafif bir hiddet vardı:

— «Scott'ların burada olacağından hiç haberim yoktu. Eğer bunu bilseydim, herhalde gelmezdim. Fakat şunu da iyi bil, John. Bu dâveti kabul ettim. Artık kaçacak da değilim.

Mr. Satterthwaite, bir kaç basamak daha çıktı. Artık konuşma duyulmuyordu. Adam, kendi kendine, «Acaba?» dedi. «Acaba bu sözlerin ne kadarı doğru? Kadın, vaziyeti biliyor muydu? Yarabbi! Ne olacak?»

Mr. Satterthwaite, sabahın berrak, parlak ışığında geceki düşüncelerini mübalâğalı buldu. Yine melodrama kaçmıştı galiba... Biraz sıkıntı, hafif bir gerginlik... Tabiî. Bu kaçınılmaz bir şeydi ama ortada başka bir mesele de yoktu. İnsanlar, şartlara ve muhite uymasını iyi bilirlerdi. Müthiş bir felâketin süratle yaklaştığını düşünmesine gelince... Bu sadece sinirdi... Sinir veya karaciğerinin hafifçe bozulmuş olması. «Evet, evet... Karaciğer» diye düşündü. «Zaten onbeş gün sonra Carlsbad'a gideceğim.»

O akşam güneş batarken, bu defa kendisi Binbaşı Porter'a biraz dolaşmalarını teklif etti. «Korudaki açıklığa gidelim... Bakalım, Mrs. Unkerton söylediği gibi pencereye yeni cam taktırmış mı?» Kendikendine de, «Biraz hareket,» dedi. «Bana lâzım olan da bu. Biraz hareket etmem şart...»

İki erkek korulukta ağır ağır ilerlediler. Her zamanki gibi Porter'in yine sesi sedası çıkmıyordu.

Buna karşılık, Mr. Satterthwaite'nin gevezeliği üstündeydi. «Bana, dünkü düşüncelerimiz biraz saçmaymış gibi geliyor... Yani---öhhö---bir mesele çıkacağını sanmamız... Neticede herkes hislerini saklamak, doğru dürüst hareket etmek mecburiyetindedir.»

Porter, «Belki,» diye mırıldandı. «Medeni insanlar...»

— «Yani?»

— «Uzun zaman medeniyetle alâkası kesilen kimseler bazan eskiye dönerler. Değişirler. Bunu başka türlü nasıl tarif edeceğimi bilmiyorum...»

Çim kapalı açıklığa çıkmışlardı. Mr. Satterthwaite, zorlukla nefes alıyordu. İhtiyar adam, tepelere tırmanmaktan pek hoşlanmazdı.

Çabucak dönüp, pencereye baktı. «Anlaşılan ev sahibemiz pişman olmuş.» Şövalyenin çehresi kolaylıkla gözüküyordu. Her zamankinden daha barizdi bu.

Porter, cama bir göz attı. Sonra da lâkayt bir tavırla, «Herhalde Unkerton buna razı olmadı,» diye cevap verdi. «O, başka aileye mensup bir hayaletle bile öğünecek bir tip. Üstelik villâya bol para vermiş, hayaletin kaçırılmasına boyun eğer mi hiç?»

Biran susarak, eve değil etraflarını sarmış olan sık otlara baktı. «Medeniyetin çok tehlikeli olduğunu hiç düşündünüz mü, Mr. Satterthwaite?»

— «Tehlikeli olduğunu mu?» Böyle değişik bir fikir, Mr. Satterthwaite'in fena halde sarsılmasına sebep olmuştu.

— «Evet. Zira 'emniyet supapı' diyebileceğimiz bir şey yok.» Birdenbire döndü... Geldikleri keçi yolundan ilerlemeğe başladılar.

Binbaşı Porter'a yetişebilmek için adımlarını iyice sıklaştırmış olan Mr. Satterthwaite, «Doğrusu ne demek istediğinizi anlıyamıyorum,» diye soludu. «Makul insanlar---»

Porter, güldü. Kısa, insanı şaşırtan, rahatsız eden bir gülüştü bu. Sonra da yanından ilerleyen ufak tefek fakat kusursuz 'Centilmen' e baktı:

— «Saçmaladığını düşünüyorsunuz değil mi, Mr. Satterthwaite? Fakat fırtınanın yaklaştığını hisseden insanlar olduğunu unutmayın... Onlar bunu herkesten evvel anlayıverirler. Aynı şekilde bazı kimseler de bir mesele çıkacağını çok önceden sezerler... Bana inanın, Mr. Satterthwaite... Bir felâket olacak! Müthiş bir felâket! Belki biraz sonra. Belki şimdi. Bir iki---»

Birdenbire duraklayarak, Mr. Satterthwaite'in koluna yapıştı. Ve o gergin, elektrikli sessizlikte felâketin ilk habercisini duydular. Silâh sesi ve bunun arkasından bir feryat... Bir kadının çığlığı. İleride, iki el ateş edilmişti.

Porter, «Yarabbi!» diye bağırdı. «Felâket geldi, çattı!»

Keçi yolundan süratle koşmağa başladı. Mr. Satterthwaite de peşinden. Yaşlı adam, soluk soluğaydı. Bir dakika sonra 'Hususî Bahçe' nin etrafını çeviren dikenli çitin yakınındaki çim sahaya çıkmışlardı. Aynı anda Richard Scott'la Ned Unkerton, evin köşesini döndüler. Sonra dördü de 'Hususî Bahçe' nin kapısında durakladılar. İkisi sağdaydı, ikisi de solda.

Mr. Unkerton, tombul, gevşek elini uzattı. «Ses---sesler oradan geldi...»

Porter, «Bakalım,» diye mırıldanarak, bahçeye girdi. Diğerleri de onu takib ettiler. Binbaşı son köşeyi döner dönmez, donmuş gibi kalakaldı. Mr. Satterthwaite, onun omzunun üzerinden bakmağa çalıştı. Richard Scott ise acı acı bağırdı.

'Hususî Bahçe' de üç kişi vardı. Bunlardan ikisi---yani bir kadınla bir erkek---mermer bankın yakınında, yerde, çimlerin üzerinde yatıyorlardı. Üçüncüsü ise Mrs. Staverton'du. Kadın, dikenli defnelerin hemen önünde, yerdeki çiftin yanında duruyordu. Gözlerinde müthiş bir dehşet vardı. Sağ elinde bir şey tutuyordu.

Porter, inledi: «İris! İris! Yarabbi! Elindeki nedir?»

Kadın, ancak o zaman eline baktı. Hem de acaip bir hayret, inanılmayacak bir lâkaydiyle...

Şaşkın şaşkın, «Bir tabanca...» diye mırıldandı.

Sonra--- — asırlar kadar uzun gelen bir kaç saniye sonra — ilâve etti: «Yer--yerden aldım.»

Mr. Satterthwaite, ilerleyerek, çimlerin üzerine diz çökmüş olan Mr. Unkerton'la Richard Scott'un yanına sokulmuştu.

Scott, «Bir doktor...» diye fısıldıyordu. «Bir doktor çağırmalı...»

Fakat artık doktorun yapabileceği bir şey yoktu. Kumla fala bakan fellâhların istikbali söylemekten çekindiklerini anlatarak, acı acı şikâyet eden Jimmy Allerson'la çingenenin parasını iade ettiği Moira Scott o son ve derin sükût içinde yatıyorlardı.

Onları kısaca yine Richard Scott muayene etti. Adamın sinirlerinin çelik gibi olduğu bu felâket anında ortaya çıkmıştı. Scott, evvelâ ıstırapla inledikten sonra kendini toplamıştı.

Muayeneden sonra karısının cesedini, büyük bir şefkatle tekrar çimlerin üzerine yatırarak, kısaca, «Arkadan vurulmuş,» dedi. «Kurşun, vücudunu delip geçmiş...»

Jimmy Allerson'a döndü. Genç adamın yarası göğsündeydi ve kurşun da içeride kalmıştı.

John Porter, onlara yaklaştı. Ciddi ve sert bir tavırla, «Hiç bir şeye dokunmayın,» diye homurdandı. «Polisin sahneyi olduğu gibi görmesi şart.»

Richard Scott, mırıldandı. «Polis!» Gözü defnelerin önünde duran kadına ilişince bütün yüzü vahşice, kindarca bir alevle aydınlandı. O tarafa doğru bir adım attı. Fakat aynı anda John Porter de harekete geçerek, arkadaşının karşısına dikildi. Bir an iki erkek âdeta gözleriyle düello ettiler.

Porter, usulca başını salladı. «Hayır, Richard... Öyle gibi duruyor ama---aslında değil.»

Richard Scott, kuruyan dudaklarını yaladı. Güçlükle konuşuyordu. «O halde---tabanca---neden elinde?»

İris Staverton'un o cansız, ifadesiz sesi tekrar duyuldu: «Bu--- bunu yerden aldım.»

Unkerton, ayağa kalktı. «Polis... Polis derhal haber vermemiz şart. Scott, belki---siz telefon edersi-

niz... Birinin de burada kalması lâzım galiba... Evet.. evet, bundan eminim.»

Mr. Satterthwaite, o kibar ve sâkin tavrıyla 'Hususi Bahçe' de beklemeği teklif etti. Ev sahibi bunu bariz bir memnuniyetle kabul etti. İyice rahatlamıştı. «Kadınlar...» diye izah etti.. «Yâni vaziyeti kadınlara haber vermem lâzım... Lady Cynthia'yla, se---sevgili karıma...»

Mr. Satterthwaite, küçük bahçede kaldı. O genç ve güzel kadının cesedine bakıyor ve kendi kendine, «Zavallı yavrucuk,» diyordu. «Zavallı yavrucuk.»

Birdenbire, insanların yaptıkları kötülüklerin arkalarından yıllarca yaşadığına dair söylenilen sözleri hatırladı. Fakat... Richard Scott, bir bakıma masum karısının ölümünden mesul tutulabilirdi. Herhalde İris Staverton'u asacaklardı. Bu düşünce, Mr. Satterthwaite'in hoşuna gitmiyordu ama kadını böyle bir akıbetin beklediği meydandaydı. Fakat her şeye rağmen erkeğin de biraz kabahati yok muydu?... Erkeklerin günahları---

Ve bu günahların kefaretini şu kızcağız,---şu masum kızcağız ödemişti.

Mr. Satterthwaite, Moira Scott'a derin bir merhametle baktı... O küçücük, kalbe dokunan, bembeyaz çehre... Karışık, sarımsı kızıl saçlar... Ufacık bir kulak... Kulak memesinde bir kan damlası vardı. İyi bir hafiye olduğunu düşünen Mr. Satterthwaite, genç kadın yere yığılırken kulağındaki küpenin fırlamış olduğuna kanaat getirdi. Başını öne doğru uzatarak, dikkatle baktı. Evet... Haklıydı... Genç kadının öbür kulağında sallantılı bir küpe vardı. Küçük bir damla inci...

— «Zavallı yavrucuk, zavallı yavrucuk...»

■ ■ ■

Müfettiş Winkfield, «Efendim...» diye mırıldandı. «Şimdi---»

Kütüphanedeydiler... Kırk yaşlarında, zeki bakışlı, şahsiyet sahibi bir adam olan Müfettiş tahkikatın sonuna gelmişti. Misafirlerin çoğunu sorguya çekmiş ve kendince bir karara da varmıştı. Şimdi de Binbaşı Porter'la Mr. Satterthwaite'in anlattıklarını dinliyordu. Mr. Unkerton ise bir sandalyeye çökmüş ve patlak gözlerini de karşıki duvara dikmişti.

Müfettiş, «Şimdi---»dedi. «Vaziyeti hülâsa edelim. Siz, iki centilmen dolaşmağa çıkmıştınız... Eve, 'Hususi bahçe' denilen kısmın sol tarafına düşen ince yoldan döndünüz. Öyle değil mi?»

— «Evet, Müfettiş bey.»

— «İki el ateş edildiğini, sonra da bir kadının haykırdığını duydunuz?»

— «Evet.»

— «O zaman, kabil olduğu kadar süratle koşarak korudan çıktınız ve 'Hususi bahçe' nin giriş kısmına gittiniz.» Bir an durdu. « 'Hususi bahçe'den çıkmak için bir tek yer var. O 'giriş'. Çitler geçilecek gibi değil. Eğer biri koşarak bahçeden fırlasaydı, sağa doğru döndüğü takdirde Mr. Unkerton ve Mr. Scott'la karşılaşacaktı. Sola döndüğü takdirde ise muhakkak sizler tarafından görülecekti. Öyle değil mi?»

Binbaşı Porter, «Öyle,» diye cevap verdi. Yüzü sapsarı kesilmişti.

Müfettiş, başını salladı. «Vaziyet meydanda... Mr. ve Mrs. Unkerton, Lady Synthia Drage'le çimlerin üzerinde oturuyormuş. Mr. Scott da yine çim sahaya açılan bilârdo odasındaymış. Saat altıyı on geçe Mrs. Staverton, evden çıkmış. Bahçede oturanlarla bir iki kelime konuştuktan sonra evin kösesini dönerek, 'Hususi bahçe'ye doğru gitmiş. İki dakika sonra silâh sesi duyulmuş. Mr. Scott, villâdan fırlamış. Mr. Unkerton'la birlikte 'Hususi bahçe'ye koşmuşlar. Aynı anda siz ve Mr.---öhhö---Satterhwaite, aksi istikametten gelmissiniz. Mrs. Staverton, elinde tabancayla 'Hususi bahce'de duruyormuş... Cinayetin işlendiği tabancayla... Anladığıma göre kadın evvelâ bankta oturan Moira Scott'u arkasından vurmuş. Tabii o zaman Mr. Allerton yerinden fırlayıp ona doğru koşmuş. O zaman Mrs. Staver-

ton, kendisine yaklaşan genç adamı da göğsünden yaralamış... Zaten Mrs. Staverton'la Mr. Richard Scott'un arasında, bir zamanlar bir---şey---yakın bir dostluk varmış---»

Porter, haykırdı. «İşte bu yalan!»

Meydan okurmuş gibi bağırmış, boğuk sesi odada acaip akisler yapmıştı. Müfettiş, cevap vermiyerek, sadece başını sallamakla iktifa etti.

Mr. Satterthwaite, «Mrs. Staverton ne söyledi?» diye sordu.

— «Biraz başını dinlemek için 'Hususi bahçe'ye gittiğini iddia etti. Tam içeri girerken, silâh sesini duymuş. Tabanca, giriş kısmının hemen önündeymiş. Eğilip, burnu yerden almış. Yanından kimse geçmemiş... Bahçede de o iki kurbandan başkasını görmemiş.» Müfettiş, mânalı bir tavırla sustu. «Mrs. Staverton, bunları söyledi işte. İhtarda bulunmama rağmen, ifade vermekte de ısrar etti.»

Porter, atıldı. «Madem bunları söyledi,---demek ki hâdise hakikaten böyle cereyan etti. İris muhakkak doğruyu anlattı, Müfettiş bey. Ben onu tanırım.» Yüzü hâlâ sapsarıydı.

Müfettiş, içini çekti. «Daha sonra bundan bahsetmek için bol bol vaktiniz olacak, efendim. Şimdiki halde benim vazifemi yapmam lâzım.»

Porter, sert bir hareketle Mr. Satterthwaite'e döndü. «Siz! Yardım edemez misiniz? Bir şey yapamaz mısınız?»

Mr. Satterthwaite, gururla göğsünün kabardığını hissetti. John Porter gibi bir insan, kendisinden yardım istemişti. Onun gibi silik sönük bir adamdan...

Tam, müthiş bir üzüntüyle red cevabı vereceği sırada, uşak Thompson içeri girdi. Özür dilermiş gibi bir tavırla öksürerek gümüş bir tepsiye koymuş olduğu bir kartviziti konuşmaya hiç karışmayan, olduğu yerde endişeyle büzülmüş olan Mr. Unkerton'a uzattı:

— «Bu centilmene kendisini göreceğinizi pek sanmadığımı söyledim, efendim. Fakat ısrar etti. İşi çok mühimmiş, zaten sizden de randevu almış.»

Unkerton, kartı alarak okudu. «Mösyö Ar lâ

Ken... Evet, hatırladım. Benimle bir tablo için görüşmek istiyordu. Hakikaten kendisine randevu da verdim ama şimdi--»

Fakat Mr. Satterthwaite, bağırarak atılmıştı bile. «Mösyö Ar lö Ken mi dediniz? Ne garip! Yarabbi, ne garip! Mr. Porter, bana yardım edip edemiyeceğimi sordunuz. Evet! Size yardım edebileceğimi sanıyorum. Bu Mösyö lö Ken arkadaşını,---daha doğrusu ahbabımdır. Onun çok enteresan bir insan olduğunu da söyliyeyim...»

Müfettiş, Mösyö lö Ken'i küçümsermiş gibi bir tavırla dudağını büktü. «Cinayetlerin esrarını çözmeğe meraklı bir amatör galiba?...»

Mr. Satterthwaite, «Hayır,» diye cevap verdi. «O böyle bir insan değildir. Fakat kendisinde öyle bir kuvvet var ki... Hattâ 'normalin üstünde bir kuvvet' de diyebiliriz... Kendi gözlerinizle gördüğünüz şeyleri,---kulaklarınızla duyduğunuz sözleri daha iyi anlamanıza yardım eder... Her ne hal ise... Gelin ona olanları anlatalım... Babalım ne diyecek?»

Mr. Unkerton, Müfettişe baktı. Adam, omzunu silkip, burun kıvırdıktan sonra gözlerini tavana dikti. Onun üzerine ev sahibi Thompson'a dönerek, hafifce başını salladı. Uşak çabucak odadan çıktı. Biraz sonra döndüğü zaman yanında uzun boylu, ince, esmer bir adam vardı.

— «Mr. Unkerton?» Yabancı, ev sahibinin elini sıktı. «Sizi böyle bir zamanda rahatsız ettiğim için özür dilerim. Tablo hakkındaki görüşmemizi başka sefere bırakalım. A! Dostum, Mr. Satterthwaite! Dramlar hâlâ hoşunuza gidiyor mu?» Bu son sözleri söylerken, dudaklarının kenarında hafif bir tebessüm belirip, kaybolmuştu.

Mr. Satterthwaite, karşısındakine tesir eden bir tavırla, «Mösyö lö Ken,» diye haykırdı. «Burada da bir dram oynanıyor... Böyle bir facianın tam ortasındayız. Hem ben ve hem de arkadaşım Binbaşı Porter bu hususta ki fikrinizi öğrenmek istiyoruz.»

Mösyö lö Ken, oturdu. Kırmızı abajurlu lâmbadan süzülen ışık kareli paltosunu kan rengine boyadı.

Yüzü ise gölgede kalmıştı. Bu haliyle bakanlarda siyah bir maske takmış gibi bir tesir bırakıyordu.

Mr. Satterthwaite, faciayı ana hatlarıyla, kısaca anlattı. Sonra da nefesini tutarak Mösyö lö Ken'in konuşmasını bekledi. Sanki karşısında bir kâhin vardı.

Fakat Mösyö lö Ken, sadece başını salladı. «Acıklı bir hikâye... İnsanı üzen, sarsan bir felâket. Bilhassa çifte cinayet için ortada bir sebep olmaması insanın alâkasını çekiyor.»

Unkerton, hayretle ona baktı. «Anlamıyorsunuz... Mrs. Staverton'un Richard Scott'u tehdit ettiğini duyanlar var. Kadını adamın karısını fena halde kıskanıyordu. Kıskançlık---»

Mösyö lö Ken, ağır ağır başını salladı. «Kabul.. Kıskançlık veya anî bir çılgınlık... İkisi de aynı şey. Fakat siz beni yanlış anladınız. Ben Mrs. Moira Scott'un değil, Yüzbaşı Allenson'un öldürülmesini kasdediyordum.»

Porter, öne fırlayarak, «Haklısınız!» diye haykırdı. «Hakikaten bu nokta mühim. Eğer İris, Mrs. Scott'u vurmayı düşünseydi, ne yapar yapar onu yalnız başına yakalardı. Bence biz yanlış iz üzerindeyiz. Bana kalırsa işin iç yüzü tamamiyle başka. Evet! Ben meseleyi hallettim bile... 'Hususi bahçe'ye yalnız o üç kişi girdi. Bu hususta münakaşa edecek değilim. Fakat ben faciaya başka zaviyeden bakıyorum. Belki de Jimmy Allenson evvelâ Mrs. Scott'u vurdu, sonra da intihar etti. Bu pekâlâ kabil, değil mi? Yere yığılırken, tabancayı fırlattı. Tabiî İris de söylediği gibi silâhı yerde bulup, şaşkınlığından aldı... Ne dersiniz?»

Müfettiş, bu fikri beğenmemişti. «Bu imkânsız, Binbaşı Porter. Eğer Mr. Allenson, kendisini vursaydı ---yani tabancayı vücuduna doğru, yakından tutsaydı, elbisesi hafifce yanardı.»

— «Belki tabancayı biraz uzaktan tutmuştu...»

— «Sebep? Buna ne lüzum vardı? Bu şekilde hareket etmesi için ortada bir sebep olması lâzım değil mi?»

Porter, «Belki birdenbire çıldırmıştı,» diye mırıldandı. Fakat buna kendisinin de inanmadığı anlaşı-

lıyordu. Bir müddet sessiz sedasız oturdu. Sonra da tekrar ayağa fırladı. «E? Mösyö lö Ken?»

Ar lö Ken, kaşlarını kaldırdı. «Ben sihirbaz değilim. Kriminoloji mütehassısı olduğum da iddia edilemez. Fakat size şunu söyliyeyim: Ben intibalara ehemmiyet verir, onların kıymetine inanırım. Heyecanlı bir hâdise sırasında daima diğerlerinden farklı olan biran, her şeyin unutulmasına rağmen hâfızadan bir türlü silinmeyen bir sahne vardır... Zannedersem, Mr. Satterthwaite, buradaki şahitlerin en bitarafı... Söyle bir düşünün, Mr. Satterthwaite ve bize üzerinizde en fazla tesir bırakan anı anlatın... Cesetleri ilk gördüğünüz dakika mı bu? Yoksa Mrs. Staverton'un elinde tabanca olduğunu farkettiğiniz an mı? Kafanızdan, kıymetle, ehemmiyetle alâkalı bütün peşin hükümleri uzaklaştırın... Haydi, dinliyoruz, Mr. Satterthwaite.»

Yaşlı adam gözlerini Mösyö lö. Ken'in yüzüne dikti. Bu haliyle pek de bilmediği bir dersi anlatmağa hazırlanan bir mektep talebesine benziyordu.

Ağır ağır, «Hayır,» diye mırıldandı. «Bunlar değil... Ben, daima---sonradan---cesetlerin yanında yalnız kaldığım ve zavallı Mrs. Moira Scott'a baktığım anı hatırlıyacağım. Genç kadın yan yatmıtı. Saçları karışıktı. Bir de küçücük kulağında bir kan damlası vardı.»

Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz müthiş, mânalı bir şey söylediğine inandı.

Unkerton, ona baktı. «Kulağında kan mı vardı? Sahi! Şimdi hatırladım.»

Mr. Satterthwaite, «Zannedersem yere yığılırken küpe de kulağından fırladı,» diye izah etti.

Fakat bu biraz imkânsız gibiydi.

Porter, «Mrs. Scott, sol kolunun üzerine düşmüştü,» dedi. «Herhalde kanlı olan da o kulağıydı.»

Mrs. Satterthwaite, çabucak, «Hayır,» diye cevap verdi. «Sağ kulağı kanlıydı.»

Müfettiş, usulca öksürdü. «Şunu otların arasında buldum.» İnce, altın telden yapılmış bir halkayı kaldırıp, onlara gösterdi.

Porter, «Fakat, dostum,» diye haykırdı. «Küpe, Moira Scott yere yığıldığı için mi böyle parça par-

ça oldu? Bu kabil mi? Şu halkanın haline bakın! Bana kalırsa onun kopmasına bir kurşun sebep oldu.»

Mr. Sattarthwaite de bağırdı. «Hakikaten öyle! Küpeyi bir kurşun kopardı. Başka türlü olamaz.»

Müfettiş, «İki el ateş edilmiş,» diye hatırlattı. «Kurşun, kadının kulağını sıyırdıktan sonra sırtından girmiş olamaz. Eğer, bir kurşun küpesini kopardı, ikincisi de onu öldürdüyse, o zaman Mr. Allenson'un şu anda sağ olması lâzım. Hım... Belki Mr. Allenson, Mrs. Moira Scott'a sokulmuştu. Yani, onun çok yakınında,---tam karşısında---duruyordu. Hayır, bu da imkânsız. Tabii---»

Mösyö lö Ken, acaip bir tebessümle Müfettişe baktı. «'Tabii, birbirlerine sarılmış olmaları mümkün,' diyecektiniz değil mi?... Evet... Neden olmasın?»

Herkes hayretle birbirine baktı. Bu o kadar acaip, öyle tuhaf bir ihtimaldi ki... Allenson ve Moira Scott...

Mr. Unkerton, hepsinin hislerine tercüman oldu. «Fakat onlar birbirlerini pek iyi tanımıyorlardı bile...»

Mr. Satterthwaite, düşünceli bir tavırla, «Bundan pek emin değilim,» diye mırıldandı. «Belki de birbirlerini çoktan tanıyorlardı ama, bizim bundan haberimiz yoktu. Lady Cynthia, Jimmy Allenson'un geçen kış sıkıntıdan ölmek üzereyken imdadına koştuğunu söyledi. Mısırda olmuş bu hâdise. Ve siz---» Porter'a baktı.«---Siz de bana Richard Scott'un karısıyla geçen kış Kahire'de tanıştığını anlattınız... Belki de Allenson'la Moira Scott Mısır'da ahbap olmuşlardı.»

Unkerton, itiraz etti. «Fakat burada birbirleriyle fazla konuşmuyorlardı bile...»

— «Öyle... Hattâ birbirlerine sokulmamağa çalışıyormuş gibi bir halleri vardı. Şimdi düşünüyorum da... Bu biraz gayrı tabii bir vaziyetti---»

Hepsi birden beklenmedik bir şekilde eriştikleri bu neticeye çok şaşırmış gibi bir tavırla dönüp Mösyö lö Ken'e baktılar.

Ar lö Ken, ayağa kalktı. «Görüyor musunuz, Mr. Satterthwaite'in en fazla tesiri altında kaldığı an

bize nasıl yardım etti?» Unkerton'a döndü. «Şimdi sıra sizde.»

— «Ha? Anlamadım...»

— «Ben odaya girdiğim zaman siz son derecede düşünceli bir tavırla oturuyordunuz. Âdeta bir fikrisabit halini alan bu düşüncenin ne olduğunu öğrenmek isterim. Belki bunun felâketle bir alâkası olmadığına kanisiniz. Fakat, zararı yok! Hattâ bu size batıl itikatlarla alâkalı---»Mr. Unkerton, hafifce, pek hafifce irkildi. «---bir meseleymiş gibi de gelebilir ama olsun. Anlatın, dinliyoruz.»

Ev sahibi, içini çekti. «Doğrusu bunu memnuniyetle anlatacağım. Fakat bunun hâdiseyle bir alâkası yok. Üstelik halime güleceğinizden de eminim... Biraz evvel, 'Keşke karım o efsaneye burnunu sokmasaydı,' diye düşünüyordum. 'Hayaletli odanın camını değiştirmesinin ne lüzumu vardı?' Açıkcası, bu felâkete camın değişmesinin sebep olduğunu sanıyorum. Galiba lânetlendik.»

Mr. Unkerton, karşısında duran iki misafirin kendisine müthiş bir hayretle bakmalarının sebebini bir türlü anlıyamadı.

Nihayet Mr. Satterthwaite, «Fakat karınız camı değiştirtmedi ki...» diye fısıldadı.

— «Değiştirtmez olur mu? Camcı bu sabah erkenden geldi.»

Porter, «Yarabbi!» dedi. «Yavaş yavaş anlamağa başlıyorum... O odanın duvarları nasıl? Hepsi tahta kaplama değil mi? Yani---duvarlar kâğıtlanmamış?»

— «Öyle. Fakat bu---»

Lâkin Porter odadan dışarı fırlanıştı bile. Diğerleri onu takib ettiler. Binbaşı doğru Scott'ların yatak odasına çıktı. Şirin, şevimli bir odaydı bu. Duvarlarda krem rengi tahta kaplamalar vardı. Büyük iki pencere güneye bakmaktaydı. Porter, batı tarafa düşen duvarı elleriyle yokladı.

— «Şurada bir yerde,---bir yay olmalı... Hah!» Hafif bir şıkırtı duyuldu ve kaplamanın bir kısmı yavaşca döndü. Şimdi arkada hayaletli pencerenin kirli camları gözüküyordu. Yalnız bunlardan biri pırıl pırıl

tertemizdi. Porter, çabucak eğilerek yerden bir şey aldı. Sonra da bunu avucuna koyarak diğerlerine gösterdi. Deve kuşu tüyünden kopmuş ufak bir parçaydı bu. Genç binbaşı Mösyö lö Ken'e baktı. Adam, ağır ağır başını salladı.

Sonra da odadaki küçük dolaba koştu. İçi şapkayla doluydu bunun... Ölmüş olan genç kadının şapkalarıyla... Mösyö lö Ken, şöyle bir baktı. Nihayet geniş kenarlı, kıvrık tüylü bir şapka seçti... Yarışlarda giyilen süslü bir modeldi bu.

Mösyö lö Ken, düşünceli bir tavırla konuşmağa başladı. Sesi gayet tatlı ve yumuşaktı.

— «Bir erkek düşünün... Son derecede kıskanç bir adam... Vaktiyle de bu villâda kalmış ve kaplamadaki yayın yerini de biliyor... Bir gün, sırf eğlenmek için paneli açarak, pencereden dışarıya bakıyor. Ve karısıyla genç bir adamı görüyor. Onlar kendilerini hiç kimsenin gözetleyemiyeceği bir yer seçmiş olduklarını sanıyorlar... Adam karısıyla gencin arasındaki samimiyetin derecesini hemen anlıyor. Artık bundan emin... Tabii bu yüzden öfkeden çılgına dönüyor! Peki, ne yapacak? Aklına bir şey geliyor. Dolaba koşarak, geniş kenarlı tüylü şapkayı başına geçiriyor. Hava kararmak üzere... Sonra o da camdaki hayal efsanesini gayet iyi biliyor... Pencereye gözleri ilişenler bir şekil görecek ve bunun 'Gözetleyen Şövalye' olduğunu sanacaklar... İşte böylece işi emniyete alan adam dikkatle 'Hususi bahçe'ye bakıyor. Karısıyla delikanlı kucaklaşır kucaklaşmaz da silâhın tetiğini çekiyor. Adam, fevkalâde bir nişancı! Tanınmış bir avcı! İki genç yere yuvarlanırken, tekrar ateş ediyor. Bu kurşun, küpenin kopmasına da sebep oluyor. Sonra katil, tabancayı pencereden 'Hususi bahçe'ye atıyor. Kendisi de merdivenlerden çabucak iniyor, bilârdo salonundan geçerek, bahçeye fırlıyor.»

Porter, Mösyö lö Ken'e doğru bir adım attı:

— «Fakat, İris'i itham etmelerine aldırmadı! Herkesin onun katil olduğunu düşündüğünü biliyordu. Buna rağmen sesini çıkarmadı. Neden? Neden?»

Mösyö lö Ken, «Bunun cevabını siz de biliyorsunuz sanırım,» diye mırıldandı. «Ben sadece bir tah-

minde bulunabilirim. Bana kalırsa Richard Scott bir zamanlar İris Staverton'a delicesine âşıktı. Bu sevgi kendisine öylesine tesir etmişti ki, kadınla seneler sonra karşılaşınca ona karşı duyduğu kin ve kıskançlık yeniden alevlendi. Zannedersem, İris Staverton da yıllar evvel Richard Scott'a âşık olduğunu sanıyordu. O ve bir arkadaşıyla birlikte uzun bir yolculuğa çıktı. Afrika'da avlanacaklardı. Fakat kadın geri döndüğü zaman diğerini,--- yani daha cesur ve iyi olan erkeği seviyordu.»

Porter, şaşkın şaşkın bakınıyordu. «Daha cesur ve iyi? Yani---»

Mösyö lö Ken, hafifce güldü. «Evet... Sizi kasdediyorum.» Bir an durdu. «Sizin yerinizde olsaydım, hemen Mrs. Staverton'un yanına giderdim...»

Porter, başını salladı. «Gideceğim...»

Dönerek, odadan çıktı.

SOYTARI HANI

2

Mr. Satterthwaite, fena halde sinirlenmişti. Ne sıkıntılı gündü bu? Aksilikler birbirini takib etmişti... Bir kere yola geç çıkmışlardı. Sonra da ters tarafa dönüp, Salisbury ovasında yollarını kaybetmişlerdi... Saat sekize geliyordu. Buna rağmen gidecekleri Marswick malikânesiyle aralarında kırk millik bir mesafe vardı. Bütün bunlar yetişmiyormuş gibi şimdi de lâstik patlamış ve tabii işler de büsbütün karışmıştı.

Tüyleri karışmış, küçücük bir kuşa benzeyen Mr. Satterthwaite, köy garajının önünde bir aşağı bir yukarı gidip gelirken, şoförü de kısık ve alçak bir sesle ustayla konuşuyordu.

Nihayet köyün meşhur mütehassısı, kararını bildirdi. «En aşağı yarım saat...»

Şoför Masters, ilâve etti: «Mesele yarım saatte halledilirse ne mutlu bize. Bana sorarsanız şu iş en aşağı üç çeyrek alır.»

Mr. Satterthwaite, hiddetle, «Bu---burası nere-

si, Allah aşkına?» diye sordu. Az kalsın, «Bu Allahın belâsı yer,» diyecekti, fakat kendisini tuttu. Neticede o başkalarını incitmekten hiç hoşlanmazdı.

«Kirtlington Mallet, efendim.»

Mr. Satterthwaite, nerede olduklarını yine pek anlamamıştı ama bu isim de kendisine hiç yabancı gelmiyordu. Köyü küçümsüyormuş gibi bir tavırla etrafına bakındı. Kirtlington Mallet, bozuk bir tek yoldan ibaretti anlaşılan. Bunun bir tarafında garajla postahane, diğer tarafında ise ne sattıkları belli olmayan üç dükkân vardı. Maamafih yolun aşağısında bir levha rüzgârda gıcırdayarak sallanıyordu. Bunu farkeden Mr. Satterthwaite'in keyfi biraz gelir gibi oldu.

Usulca, «Anlaşılan burada bir han da var,» diye mırıldandı.

Usta, başını salladı. «Evet, efendim. 'Soytarı hanı'. Şurada—biraz ileride.»

Masters, terbiyeli bir tavırla Mr. Satterthwaite'e baktı. «Bir tavsiyede bulunabilir miyim, efendim? O hana bir bakmaz mısınız? Herhalde size yemek hazırlayabilirler---tabii bunun alıştıklarınız gibi olacağını pek sanmıyorum ama---» Özür dilermiş gibi sustu. Zira Mr. Satterthwaite, Avrupanın meşhur ahçılarının en nefis yemeklerine alışıktı. Evinde hazırlanan yemekler de **'Cordon Bleu'** ayarıydı. Zaten yaşlı adam ahçısına gayet dolgun bir aylık veriyordu.

— «Yola ancak kırk beş dakika sonra çıkabileceğiz, efendim. Bundan eminim... Halbuki saat sekizi geçti. Handan Sir George'a telefon edip, geç kalmamızın sebebini de kendisine anlatırsınız.»

Mr. Satterthwaite, «Sen de her şeyi kolaylıkla halledebileceğini sanıyorsun, Masters,» diye homurdandı.

Bu kabiliyetine hakikaten inanan şoför, hiç sesini çıkarmadan, hürmetkâr bir tavırla bekledi.

Bütün aksiliği üzerinde olan Mr. Satterthwaite, teklif ve tavsiyeleri dinlemek niyetinde değildi. Buna rağmen belli belirsiz, gizli bir takdirle hanın rüzgârda gıcırdayan levhasına baktı. Aslında yaşlı adam çok iştahlı bir insan değildi. Ancak bir kuş kadar yemek yer,

fakat daima en nefis şeyleri seçerdi. Fakat bazan epikürler de acıkırlar.

Düşünceli düşünceli, mırıldandı. «'Soytarı'... Bir han için pek acaip bir isim. Şimdiye kadar böyle bir ad duyduğumu hiç hatırlamıyorum.»

Usta, söze karıştı, «Zaten oraya da acaip adamlar gidiyor...»

Direksiyonun üzerine eğilmiş olduğu için sesi boğuklaşmıştı, ne söylediği pek anlaşılmıyordu.

Mr. Satterthwaite, «Acaip adamlar mı?» diye sordu. «Ne demek istiyorsunuz?»

Galiba usta da ne demek istediğini pek bilmiyordu...

Vuzuhsuz bir iki kelime mırıldandı. «Acaip adamlar... Gelip gidiyorlar işte...»

Mr. Satterthwaite, «Tabii,» diye düşündü. «Hana 'gelenler', mecburen de 'gidecekler'. Bu tarif tam değil...» Buna rağmen merakı uyanmıştı. Zaten o kırk beş dakikayı bir yerde geçirmesi lâzımdı... Soytarı hanı bu işe münasipti işte...

Her zamanki gibi kısacık adımlar atarak, âdeta seke seke yoldan ilerledi. Bu arada uzaklardan gök gürültüsü aksetmeğe başlamıştı.

Usta başını kaldırarak, Masters'e baktı. «Fırtına çıkacak... Zaten demin bunun kokusunu almıştım.»

Şoför, inledi. «Eyvah! Daha bir hayli yolumuz var.»

Beriki, «Ya...» dedi. «Bu işi bitirmek için acele etmemin lüzumu yok. Nasıl olsa fırtına sona ermeden yola çıkmazsınız. Senin o ufak tefek beyin şimşek ve gök gürültüleri arasında yolculuk yapmaktan hoşlanacak bir tip değil.»

Şoför, mırıldandı. «İnşallah handa ona iyi yemek çıkarırlar... Ben de biraz sonra oraya gidip bir iki lokma bir şey yiyeceğim.»

Usta, «Billy Jones, işini bilir,» diye cevap verdi. «Hanın yemekleri iyidir.»

Soytarı hanının sahibi olan Billy Jones tam o sırada kısacık boylu müşterisine yaranmak ister gibi gülümsüyordu. Hancı, elli yaşlarında, iri yarı bir adam-

dı ve Mr. Satterthwaite'in de tepesinden bakıyordu tabii.

— «Size şöyle güzel bir biftek yapalım, efendim... Yanına da kızarmış patates... Peynirimiz, sizin gibi bir centilmeni memnun edecektir... Buyurun, efendim... Yemek salonu şu tarafta. Bu arada fazla misafirimiz yok. Balık avlamak için gelen centilmenlerin sonuncusu da gitti. Birkaç gün sonra tekrar dolarız. Zira o zaman da avcılar gelir... Şimdiki halde hanımızda sadece bir centilmen kalıyor. Ken adında bir—»

Mr. Satterthwaite, durakladı.

Sonra da heyecanla «Ken?» diye haykırdı «Ken mi dediniz?»

— «Evet, efendim. Adı bu. Kendisi ahbabınız galiba.»

— «Tabii, tabii... Hakikaten ahbabımdır.» Mr. Satterthwaite, heyecanla konuşup duruyor, dünyada bir tek 'Ken' olmadığını aklına bile getirmiyordu. Hayır, hiç şüphe yoktu. Handa kalan muhakkak Mösyö lö Ken'di. Zaten bu, garajdaki ustanın sözlerine de uymaktaydı. «Acaip adamlar... Gelip gidiyorlar işte...» Hakikaten Mösyö lö Ken de bu şekilde tarif edilebilirdi. Hattâ hanın adı bile garip bir şekilde ona yakışıyordu.

Mr. Satterthwaite, mırıldandı «Allah Allah! Allah Allah! Ne tuhaf! Onunla burada karşılaşacağımız kimin aklına gelirdi? Mösyö lö Ken değil mi? Mösyö Ar lö Ken?»

— «Evet, efendim... Yemek salonu burası... Şöyle buyurun. A, işte o centilmen de burada.»

Masalardan birinde oturmakta olan uzun boylu, ince, esmer adam ayağa kalktı. Mösyö lö Ken'in yüzünde yine o dostca tebessüm vardı. Mr. Satterthwaite, o âşina sesi tekrar duydu.

— «Ah, dostum Mr. Satterthwaite! Sizinle yine karşılaştık. Ne beklenmedik tesadüf değil mi?»

Yaşlı adam Mösvö lö Ken'in elini hararetle sıktı.

— «Ne kadar memnun olduğumu bilemezsiniz. Emin olun, çok sevindim. Ne şans! Allahtan olacak! A-

rabam biraz ileride bozuldu. Demek siz bu handa kalıyorsunuz? Daha ne kadar buradasınız?»

— «Burada sadece bu gece kalacağım. Mr. Satterthwaite.»

— «O halde hakikaten çok şanslıyım.»

Mr. Satterthwaite, memnun memnun içini çekerek, arkadaşının karşısına oturdu. Zevkli bir bekleyişle onun esmer, mütebessim çehresine bakmağa başladı.

Mösyö lö Ken, şefkatle başını salladı.

— «Emin olun şapkamdan tavşan veya kavanozla balık çıkartacak değilim...»

Mr. Satterthwaite, biraz şaşalamıştı. «Çok yazık... Evet---itiraf etmem lâzım. Karşınızda hakikaten öyle bir tavır takınıyorum. Bir sihirbaz... Hah, hah! Size bu gözle bakıyorum, işte. Sihirli, esrarlı bir adam.»

Mösyö lö Ken, «Halbuki,» diye cevap verdi. «Asıl sihirbazlığı siz yapıyorsunuz, ben değil.»

Mr. Satterthwaite, heyecanla içini çekti. «Ah! Fakat bunu siz olmayınca yapamıyorum... Ne bileyim ---galiba benim ilham perim de sizsiniz.»

Mösyö lö Ken, gülerek başını salladı. «Bu fazla mübalağalı... Ben size sadece yol gösteriyorum, işte o kadar.»

O sırada hancı elinde ekmek ve tereyağla içeri girmişti. Bunları masaya koyarken, müthiş bir şimşek ortalığı gündüz gibi aydınlattı. Gök, tam tepelerinde gürlüyordu sanki.

— «Korkunç bir gece, beyler...»

Mr. Satterthwaite, «Böyle bir gecede---»diye başladı. Sonra da birdenbire durakladı.

Hancı, onun sual sorarmış gibi sustuğunun farkında değildi. «Çok tuhaf! Ben de hemen hemen aynı sözleri söyleyecektim. Yüzbaşı Harwell, genç karısını böyle bir gecede evine getirdi. Ertesi günü de ortadan kayboldu.»

Mr. Satterthwaite, birdenbire, «Ah!» diye bağırdı. «Tamam!»

O küçük esrarı çözmüş, Kirtlington Mallet adını âşina bulmasının sebebini artık anlamıştı. Daha üç

ay önce gazetelerde Yüzbaşı Richard Harwell'in esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolduğunu okumuş, hâdiseyi en ince teferruatına kadar öğrenmişti. İngiltere'deki diğer okuyucular gibi o da esrarı aydınlatmağa çalışmış ve kendince bir takım faraziyeler de yürütmüştü.

Tekrarladı. «Tamam... Tabii, hâdise Kirtlington Mallet'de olmuştu.»

Hancı, içini çekti. «Geçen kış avlanmak için buraya geldiği zaman hanımda kalmıştı... Kendisini gayet iyi tanırdım. Hakikaten fevkalâde yakışıklı bir gençti. Hiç bir derdi de yoktu. Bana kalırsa---onu öldürdüler. Sık sık Miss Le Couteau'yla ata binerlerdi. Onları bir arada çok gördüm. Bütün köy, iki gencin kısa bir müddet sonra evleneceğini söylerlerdi. Hakikaten de öyle oldu. Miss lö Courteau fevkalâde güzel bir kızdı. Kanada'dan gelmesine, buraların yabancısı olmasına rağmen kendisine herkesin büyük hürmeti vardı... Ah! Bu hâdise pek karanlık, pek esrarengiz bir şey... Ne olduğunu hiç bir zaman öğrenemiyeceğiz. Tabii bu felâket zavallı Miss Lö Couteau'yu mahvetti... Biçare... Herhalde onun evi satıp, İngiltere'den ayrıldığını duydunuz? Yavrucuk herkesin kendisini merakla süzmesine, işaret etmesine dayanamadı. Zavallının kabahati de yoktu... Evet... Bu karanlık, esrarengiz bir hâdise...»

Başını salladı. Sonra yapılması lâzım gelen işleri hatırlayarak, telâşla yemek salonundan çıktı.

Mösyö lö Ken, usulca, «Karanlık, esrarengiz bir hâdise...» diye tekrarladı.

Sesinde gizli bir mâna vardı. Sanki Mr. Satterthwaite'i kışkırtmağa çalışıyordu.

Yaşlı adam, sert bir tavırla sordu. «Yani Scotland Yard'ın mağlûbiyeti kabul ettiğini hiçe sayacak, onların yapamadığı şeyi biz mi yapacağız? Esrarı biz mi çözeceğiz?»

Ar lö Ken, eliyle yine âşina bir hareket yaptı :

— «Neden olmasın? Aradan vakit geçti... Tam üç ay... Bu vaziyeti çok değiştirdi.»

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Doğrusu bu fikrinizi hâlâ kabul edemiyorum,» diye mırıldandı. «Nedense siz bir hâdisenin sonradan daha açıkca görüldü-

güne, meselenin iç yüzünün kolaylıkla anlaşılacağına inanırsınız...»

— «Aradan ne kadar vakit geçerse, hâdiseler de o kadar basitleşir... Artık onları lüzumsuz yere gözümüzde büyütmeyiz. Üstelik diğer meselelerle olan alâkalarını da kolaylıkla görürüz.»

Uzun,—birkaç dakika süren bir sessizlik oldu.

Nihayet Mr. Satterthwaite, tereddütle, «Bilmem ki,» dedi. «Artık hâdiseyi bütün teferruatıyla hatırladığımı pek sanmıyorum.»

Mösyö lö Ken, sakin sakin cevap verdi: «Hatırladığınızdan eminim.»

Bu kadar teşvik Mr. Satterthwaite için kâfiydi. Onun hayattaki bütün rolü başkalarının dertlerini dinlemek ve etrafında oynanılan trajedi veya komedileri seyretmekten ibaretti. Yaşlı adam ancak Mösyö lö Ken'in yanındayken vaziyet değişiyordu. O zaman Mr. Satterthwaite, küçük dramın yıldızı olarak ön plâna çıkıyor, Mösyö lö Ken ise dikkatle onu dinliyor ve seyrediyordu.

Yaşlı adam, konuşmağa başladı. «Ashley villâsı ancak bir sene evvel Miss Eleanor lö Couteau'ya kaldı. Eski ve güzel bir binaydı bu. Fakat yıllarca boş durmuş ve ihmâl edilmişti. Villâya, Miss Eleanor lö Couteau'dan daha münasip bir sahip bulunamazdı. Genç kız, Kanadalı Fransızlardandı. Cetleri Büyük İhtilâl sırasında Paris'ten kaçıp Kanada'ya yerleşmişlerdi. Miss lö Couteau'ya onlardan paha biçilmez Fransız eşyaları ve antikalar kalmıştı. Üstelik genç kız da antika meraklısıydı. Son derecede zevkli ve müşkülpesent bir insan olduğu için nefis parçalar bulup, satın almıştı. Yani Ashley villâsı hakikaten fevkalâde kıymetli eşyalarla doluydu. Hattâ Eleanor lö Couteau, o felâketten sonra villâyı ve içindekileri satmaya kalkınca hemen müşteri buldu. Amerikalı milyoner Mr. Cyrus G. Bradburn binayla eşyalara altmışbin sterlini hiç itiraz etmeden derhal verdi.»

Mr. Satterthwaite, bir an durdu.

Sonra da özür diler gibi, «Bütün bunları anlatmamın sebebi var,» diye mırıldandı. «Tabiî bu söyle-

diklerimin hâdiseyle bir alâkası yok. Fakat size Miss Eleanor lö Couteau'nun daha doğrusu evlilik adıyla genç Mrs. Harwell'in nasıl bir insan olduğunu göstermeğe çalışıyorum.»

Mösyö lö Ken, ciddi bir tavırla başını salladı. «Bu hakikaten mühim...»

Yaşlı adam, devam etti: «Eleanor lö Couteau yirmi üç yaşında, esmer, son derecede güzel, tahsilli, zevkli bir kızdı. Kabalık ve cehaletle bir alâkası yoktu onun... Genç kızın zengin olduğunu da unutmayın... Üstelik yetimdi... Mrs. St. Clair adlı, son derecede kibar ve hürmete lâyık, yaşlıca bir kadınla oturuyordu. Fakat servetinin idaresi kendisine bırakılmıştı. Tabii hemen her yerde servet avcıları vardır. Miss lâ Couteau, nereye giderse gitsin, ister av partisinde olsun, ister baloda, muhakkak etrafını parasız sekiz on genç alıveriyordu. Bu civarın en beğenilen delikanlılarından olan Lord Leccan'ın da kıza evlenme teklif ettiği söylenmekteydi. Fakat Miss lö Couteau, henüz kalbini kimseye kaptırmamıştı. Sonra ortaya Yüzbaşı Richard Harwell çıktı.»

«Yüzbaşı Harwell, buraya avlanmağa gelmişti. Hana indi tabii. Son derecede yakışıklı, neşeli, kaygısız, fevkalâde hoş bir gençti. Usta bir biniciydi de. Mösyö lö Ken, her halde şu eski ata sözünü hatırlarsınız, 'Mesut sevişmeler, kısa sürenlerdir...' Bu meselede de öyle oldu. Yani Eleanor lö Couteau'yla Richard Harwell iki ay sonra nişanlandılar.»

«Düğün ise, bundan üç ay sonra yapıldı. Mesut çift, balayına çıktılar. İki hafta sürdü bu. Sonra da köye döndüler. Artık Ashley villâsında oturacaklardı... Hancı, onların evlerine yine böyle fırtınalı bir gecede döndüklerini söyledi... Felâketin habercisi miydi bu fırtına? Kim bilir? Her ne hal ise... Ertesi sabah erken saatlerde---yedi buçukta sanırım--bahçıvanlardan biri,---yani John Mathias adında bir adamı Richard Harwell'in bahçede dolaştığını gördü. Genç adamın başı açıktı, neşeyle ıslık çalıyordu. O sahneyi gözlerinizin önünde canlandırın. Neşeli, kaygısız, son derecede me-

sut bir genç... Fakat ondan sonra Richard Harwell'i bir daha gören olmadı.»

Mr. Satterthwaite, sustu. Hikâyesinin en dramatik yerine geldiğini memnuniyetle fark etmişti. Mösyö lö Ken'in kendisine hayranlıkla baktığını görünce konuşmasına devam etti. Bu kadar takdir ona kafiydi.

— «Genç adamın ortadan kaybolması hakikaten dikkati çekecek gibiydi. Bir kere gözükürde bunun hiç bir sebebi yoktu. Istırapla kıvranan genç kadın ancak ertesi gün polise müracaat etti. Bildiğiniz gibi onlar da esrarı çözmeğe muvaffak olamadılar.»

Mösyö lö Ken, «Tabiî bu hususta bazı farazi-yeler ileri sürüldü...» diye gülümsedi.

«A, tabiî... Dünyada faraziyeden bol ne var? Birinci faraziye: Richard Harwell, öldürülmüş, ortadan kaldırılmıştı... Öyle olduğunu farz edelim. O halde ceset neredeydi? Herhalde ölüyü sırtlarına yükleyip, başka bir yere götürmemişlerdi! Sonra genç adamı neden öldürmüşlerdi? Anlaşıldığına göre Richard Harwell'in bir tek düşmanı bile yoktu.»

Tereddüde kapılmış gibi durakladı. Mösyö lö Ken, öne doğru eğildi. «Galiba o delikanlıyı---yani Stephen Grant'ı düşünüyorsunuz?...» Sesi gayet yumuşaktı.

Mr. Satterthwaite, «Evet,» diye itiraf etti. «Eğer yanılmıyorsam, Stephen Grant seyisti. Richard Harwell'in atlarına bakıyordu. Fakat genç adam onu basit bir kabahatinden dolayı işinden attı... Richard Harwell ile karısı villâya döndükten sonra, ertesi sabah erken saatlerde Stephen Grant'ın Ashley civarında dolaştığı görüldü. Adam bunun sebebini de lâyıkıyla izah edemedi. Polis, onun Yüzbaşı Harwell'in ortadan kaybolmasıyla bir alâkası olduğunu düşünerek, kendisini tevkif etti. Fakat suçu ispat edilemediği için sonunda onu serbest bırakmak zorunda kaldılar. Evet, belki seyis Richard Harwell'in kendisini boş yere işinden kovmuş olmasına kızıyordu ama herhalde genç adamı bu yüzden öldürmemişti... Artık bundan daha mantıksız bir sebep olamazdı... Herhalde polis bir şeyler yapmak mecburiyetinde olduğu için Stephen Grant'ı yakaladı...

Aslında,--demin de söylediğim gibi,--Richard Harwell'in bir tek düşmanı bile yoktu.»

Mösyö lö Ken, düşünceli bir tavırla tashih etti «Öyle sanılıyor...»

Mr. Satterthwaite, takdirle başını salladı.

— «Ona da geleceğim... Aslında Richard Harwell hakkında ne bilin yordu? Polis, genç adamın mâzisini tahkike kalkınca şaşırıp kaldı. Onun hakkında bir şey öğrenmek imkânsızdı. Richard Harwell kimdi? Nereden gelmişti? Genç adam, günün birinde ortaya çıkıvermişti. Fevkalâde iyi bir süvariydi. Parası olduğu anlaşılıyordu. Kirtlington Mallet'de kimse onun hakkında tahkikat yapmak lüzumunu hissetmemişti. Miss lö Couteau'nun da, genç kızın nişanlısının vaziyetini anlamağa, onun hakkında malûmat toplamağa kalkışacak akrabaları veya vâsileri yoktu. Yani kız başına buyruktu. Tabiî bu durum karşısında polis yeni bir faraziye ileri sürdü. Zengin bir kız ve küstah bir sahtekâr. Yani--eski hikâye.»

«Fakat bu da pek doğru değildi. Evet, Miss lö Couteau'nun akrabaları veya vâsileri yoktu ama, Londra'da hakikaten işini bilen avukatları vardı. Onlar, genç kız namına hareket ediyorlardı. Adamların verdikleri malûmat işin büsbütün karışmasına sebep oldu. Miss lö Couteau, bankaya müstakbel kocasının adına âdeta bir servet yatırmağa kalkmış, fakat genç adam bunu kabul etmemişti. Kızdan para almıyacağını, kendi vaz yetinin iyi olduğunu söylemişti. Sonradan Harwell'in karısından bir kuruş bile almadığı kat'î surette tesbit edildi. Eleanor lö Couteau'nun servetine elini sürmemişti.»

«O halde Richard Harwell, alelâde bir dolandırıcı değildi. Fakat genç adam daha usta bir sahtekâr mıydı? Belki mahsus ortadan kaybolmustu. Daha ileride Eleanor lö Couteau tekrar evlenmeğe kalktığı zaman ona şantaj yapacaktı... Doğrusunu isterseniz ben en çok bu faraziyeyi akla yakın buldum... Daha doğrusu--bu geceye kadar akla yakın buluvordum.»

Mösyö lö Ken, onu konuşturmak istermiş gibi öne doğru eğildi.

— «Peki... Bu gece?»

— «Bu gece—bu hal çaresi beni tatmin etmiyor. Richard Harwell, öyle arkasında hiç bir iz bırakmadan, birdenbire ortadan kaybolmağa nasıl muvaffak oldu? Halbuki sabahın o saatinde bütün işçiler, ırgatlar işlerine gitmek üzere yola dökülmüşlerdi... Üstelik adamın başı da açıktı...»

— «Bu hususta hiçbir şüphe yok değil mi? Bahçıvan da kendisini görmüş...»

— «Evet—bahçıvan—John Mathias... Acaba onun bu meseleyle bir alâkası var mıydı?»

Mösyö lö Ken, «Herhalde polis onun üzerinde de durdu.» diye cevap verdi.

— «Evet. Adamı iyice sıkıştırdılar. Birkaç defa sorguya çektiler. Fakat bahçıvan dairna aynı şeyleri söyledi. Karısı da bunları tasdik etti. Adam, sere bakmak için saat yedide kulübeden çıkmış, saat sekize yirmi kala da tekrar dönmüştü. Villâdaki hizmetçiler ise ön kapının yediyi çeyrek geçe, çarpılarak kapatıldığını duymuşlardı. Yani Richard Harwell, evden o saatte çıkmıştı. Ah, evet! Ne düşündüğünüzü biliyorum!»

Mösyö lö Ken, kaşlarını kaldırdı. «Acaba?»

— «Evet. Zannederim. 'John Mathias'ın efendisini ortadan kaldırmak için bol vakti vardı,' diye düşündünüz. Fakat—neden, dostum? Neden? Bahçıvan, Richard Harwell'i neden öldürdü? Sonra—cesedi nereye sakladı?»

Hancı, elinde bir tepsiyle gözüktü.

— «Beklettiğim için özür dilerim, efendim.»

Tepsideki tabaklardan nefis kokular yükseliyordu. Bundan pek hoşlanan Mr. Satterthwaite, daha da nazikleşti. «Yemeklerin durumundan güzel oldukları belli... Fevkalâde... Biz de Yüzbaşı Harwell'in kaybolması hâdisesinden bahsediyorduk. Acaba bahçıvan John Mathias ne oldu?»

— «Zannedersem Essex'de kendine bir iş buldu. O hâdiseden sonra burada kalmayı pek istemedi. Anlıyacağınız bazıları kendisine yan yan bakıyorlardı. Doğrusu ben onun bu işle bir alâkası olduğunu sanmıyorum.»

Mr. Satterthwaite, yemeklerden tabağına aldı. Mösyö lö Ken de öyle. Hanci onların yanından ayrılmayı pek istemiyordu. Adam, biraz gevezelik etmek niyetindeydi anlaşılan. Mr. Satterthwaite'in de buna bir itirazı yoktu. Bilâkis... Ağır ağır, «Şu Mathias,» diye mırıldandı. «John Mathias... Nasıl bir adamdı o?»

— «Orta yaşlıydı. Herhalde bir zamanlar güçlü kuvvetli bir adamdı ama zavallı romatizmadan iki büklüm olmuştu. Allah göstermesin, çok azap çekiyordu. Romatizma sancıları tuttu mu, yataktan kalkamıyor, tabiî bahçede de çalışamıyordu. Bence Miss Eleanor onu sırf iyi kalpliliğinden dolayı kovmuyordu. Zira adamcağızın artık bahçıvanlık edecek hali kalmamıştı. Maamafih karısı villâda işlere yardım ediyordu. Zannedersem, eskiden ahçıymış... Elinden iyi iş geliyordu.»

Mr. Satterthwaite, çabucak sordu. «Nasıl bir kadındı o?»

Aldığı cevap onu sükûtu hayale uğrattı. «Orta yaşlı, çirkin, biraz aksice bir kadındı. Üstelik sağırdı da... Hoş ben ne onu ne de kocasını iyi tanırdım. Zaten o hâdise de onlar buraya geldikten bir ay sonra oldu... Fakat söylediklerine göre John Mathias vaktiyle hakikaten çok iyi bir bahçıvanmış. Miss Eleanor'a da bir sürü tavsiye mektubu getirmiş...»

Mösyö lö Ken, usulca, «Miss Eleanor bahçeyle uğraşmaktan hoşlanır mıydı?» dedi.

— «Hayır efendim. Hoşlandığını pek sanmıyorum. O buradaki hanımlara benzemezdi. Onlar bahçıvanlara bol para verirler sonra da bütün günlerini dizlerinin üstünde toprakla oynayarak geçirirler... Bence delilik bu... Neyse... Aslında Miss lö Couteau, burada pek fazla oturmaz, sadece kışları av için gelirdi. Senenin geri kalan kısmını da Londra'da ve bir de Fransa'daki sahil şehirlerinde geçirirdi... Hani şu Fransız kadınlarının kıyafetlerinin bozulmaması için denize girmedikleri, hattâ ayaklarını bile suya sokmadıkları o kalabalık yerlerde... Ya... Bana öyle söylediler di...»

Mr. Satterthwaite, gülümsedi. «Richard Harwell'le---öhhö---alâkası olan bir kadın var mıydı?» İlk

faraziyesinin doğru çıkmamasına rağmen bu fikri hâlâ kafasından atamıyordu.

Hancı Billy Jones, başını salladı. «Yoktu, efendim. Hiç yoktu. Bu hususta en ufak bir dedikodu bile duymadım. Dedim ya bu karanlık ve esrarlı bir hâdise.»

— «Peki, sizin fikriniz nedir?» Mr. Satterthwaite, ısrara başlamıştı. «Bu hususta ne düşünüyorsunuz?

— «Ben mi ne düşünüyorum?»

— «Evet... Siz...»

— «Vallahi ben ne düşüneceğimi bilmiyorum. Bana kalırsa zavallı genci öldürdüler. Ama bunu kim yaptı? Bu mevzuda bir şey söyleyemem... Neyse, artık peynirinizi getireyim, efendim.»

Kirli tabakları alarak, ayaklarını vura vura odadan çıktı. Biraz evvel hafiflemiş olan fırtına birdenbire tekrar canlanıverdi. Hem de olanca şiddetiyle... Birbirini takib eden çift çatallı şimşekle, kulakları sağır eden gök gürültüsü Mr. Satterthwaite'in gayrı ihtiyari irkilmesine sebep oldu. Gök gürültüsünün son akisleri kaybolurken, kapı açılarak salona bir kız girdi. Bir hayli methedilen, bol bol reklâmı yapılan meşhur peyniri getirmişti anlaşılan.

Genç kız, uzun boylu ve esmerdi. Kendine has, mağmum ve somurtkan bir güzelliği de vardı. Soytarı hanının sahibine bir hayli benzediği için Mr. Satterthwaite onun Billy Jones'ın kızı olduğunu derhal anladı.

Mösyö lö Ken, «Merhaba, Mary,» diye gülümsedi. «Fırtınalı bir gece...»

Kız, başını sallayarak usulca mırıldandı. «Fırtınalı gecelerden nefret ediyorum.»

Mr. Satterthwaite, şefkatle ona baktı. «Belki gök gürültüsünden korkuyorsunuz.»

— «Gök gürültüsünden korkmak mı? Ne münasebet! Ben öyle her şeyden korkmam... Fakat fırtına hepsinin çenelerinin düşmesine sebep oluyordu. Konuşuyorlar... Konuşuyorlar... Tıpkı papağan gibi hep aynı şeyleri tekrarlıyorlar... Evvelâ babam başlıyor: 'Bu bana, Yüzbaşı Harwell'in---'Ondan sonra lâf uzuyor,

uzuyor...» Mösyö lö Ken'e döndü. «Onun neler söylediğini duydunuz. Bunun ne faydası var? Artık o hâdiseyi unutamazlar mı?»

Mösyö lö Ken, «Bir hâdise ancak iç yüzü anlaşıldıktan sonra unutulur,» diye cevap verdi.

— «Bu hâdisenin de iç yüzü anlaşılamaz mı? Belki adam ortadan kaybolmak istedi? Bazan kibarların böyle şeyler yaptıkları olur...»

— «Yani onun kendi arzusuyla ortadan kaybolduğuna inanıyorsunuz?»

— «Tabii. Olmayacak şey mi bu? Bir ara, Stephen Grant gibi merhametli bir gencin onu öldürdüğünü iddia ettiler! Halbuki bu daha akla yakın! Stephen, Richard Harwell'i neden öldürsün? İşte bunu bilmek istiyorum! Evet, Stephen bir gün içkiyi fazla kaçırdığı için Harwell'e kafa tuttu. Bu yüzden de kovuldu. Ama bu o kadar mühim mi? Şimdi kendine daha iyi bir iş buldu! Kim kimi, kendisini kovdu diye müthiş bir soğuk kanlılıkla öldürür?»

Mr. Satterthwaite, dikkatle ona bakıyordu. «Her halde polis Stephen Grant'ın mâsum olduğunu anladı.»

— «Polis? Polisin ne ehemmiyeti var? Stephen gece meyhaneye geldi mi, herkes ona acaip acaip bakıyor. Onun Harwell'i öldürdüğüne pek inanmıyorlar ama bundan emin de değiller. Bu yüzden Stephen'i yan yan süzdükten sonra usulca geriye çekiliyorlar... Ne hoş değil mi? Herkesin senden çekindiğini, ürktüğünü, sanki onlardan başkaymışsın gibi yanından kaçtığını görmek! Babam neden Stephen'le evlenmemi istemiyor? 'Sana daha iyisini buluruz, kızım. Ben Stephen'e düşman değilim ama---meselenin iç yüzünü de bilmiyoruz!' »

Durdu. Hiddetle soluyor ve göğsü inip kalkıyordu.

Birdenbire, «Haksızlık bu!» diye haykırdı. «Merhametsizlik! Hainlik! Zavallı Stephen, bir karıncayı bile incitmekten çekinir! Fakat ömrünün sonuna kadar bazıları onun Harwell'i öldürdüğünü düşünecek.. Stephen, yavaş yavaş değişmeğe başladı. Eski neşesi

yok. Gitgide aksileşiyor. Buna da şaşmıyorum. Tabii o böyle içine kapandıkca, berikiler de, 'Galiba dedikodular doğru,' diyecekler...»

Tekrar durakladı. Gözlerini, sanki bu itirafa Mösyö lö Ken sebep olmuş gibi, adamın yüzüne dikmişti... Bakışlarını ondan ayıramıyordu.

Mr. Satterthwaite, «Bir şey yapılamaz mı?» diye sordu.

İhtiyar adam hakikaten üzülmüştü. Bu vaziyetin kaçınılmaz bir şey olduğunu anlıyordu. Stephen Grant aleyhindeki deliller kifayetsiz ve vuzuhsuzdu. İşte bu yüzden de bunların asılsız olduğunu ispat etmek kabil değildi.

Genç kız, çabucak ona döndü. «Ona ancak hakikat yardım edebilir! Eğer Richard Harwell bulunsaydı,---geri gelseydi,---meselenin iç yüzü anlaşılsaydı---»

Birdenbire sustu. Hıçkırmağa başlamıştı. Deli gibi koşarak, salondan çıktı.

Mr Satterthwaite, «Güzel bir kızcağız,» diye içini çekti. «Üzülecek bir hal... Keşke---keşke bir şeyler yapılabilseydi!.»

Bu vaziyet, çok merhametli bir adam olan Mr. Satterthwaite'e dokunmuştu.

Mösyö lö Ken, cevap verdi. «Biz elimizden geleni yapıyoruz... Arabanız ancak yarım saat sonra hazır olur...»

Mr. Satterthwaite, ona hayretle baktı «Böyle---konuşmakla hakikati meydana çıkarabileceğimizi mi sanıyorsunuz?»

Mösyö lö Ken, ciddi bir tavırla, «Görmüş geçirmiş bir insansınız,» diye cevap verdi. «Çok kimseden fazla tecrübeniz var...»

Mr. Satterthwaite, acı acı şikâyet etti. «Hayat yanımdan geçip gitti.»

— «Belki... Fakat bu suretle görüş ve anlayış kabiliyetinizi arttırdı. Başkaları kör,---halbuki siz görüyorsunuz.»

Yaşlı adam, gülümsedi. «Doğru... Ben iyi bir seyirciyim...»

Gururla doğrıldu. O acı an geçmiş, yüzünde ra-

hat ve memnun bir ifade belirmişti. Kısa bir sessizlikten sonra, «Ben meseleye şu zaviyeden bakıyorum.» dedi. «Bir şeyin sebebini öğrenmek için, onun doğurduğu neticeleri tetkik etmeliyiz.»

Mösyö lö Ken, takdirle, «Mükemmel...» diye mırıldandı.

— «Neticelere bakalım: Miss lö Couteau--daha doğrusu Mrs. Harwell---evli ama kocası yok. Fakat serbest de değil. Bir daha evlenemez. O zaman Richard Harwell, esrarlı, şüpheli bir şahıs haline giriyor... Nereden geldiği, kim olduğu bilinmeyen bir yabancı.»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Ben de aynı fikirdeyim. Artık herkesin göreceği, kaçınılmaz bir hakikatle karşı karşıyasınız. Yani---hakikat ışığı üzerine tutulur tutulmaz, Richard Harwell'in esrarengiz, şüpheli bir insan olduğu anlaşılıyor.»

Mr. Satterthwaite, ona tereddütle baktı. Bu sözler kafasında biraz farklı bir tablonun belirmesine sebep olmuştu. «Neticeyi---veya tesirleri---tetkik ettik. Şimdi gelelim---»

Mösyö lö Ken, onun sözünü kesti. «Hâdisenin doğurduğu maddi neticelerden hiç bahsetmediniz, Mr. Satterthwaite.»

Yaşlı adam, bir an düşündü. «Haklısınız... İnsan bir işi mükemmel bir şekilde yapmalı... O halde neticeyi şu şekilde anlatalım. Facianın sonunda şunlar oldu: Mrs. Harwell, evli ama kocası yok,---tekrar evlenmesi imkânsız,---Amerikalı milyoner Mr. Cyrus Bradbum Ashley'le içindekileri---zannedersem--altmış bin sterline aldı,---John Mathias da Essex de birinin yanında çalışmağa başladı! Fakat---Essex'de 'birinin' veya Mr. Cyrus Bradbum'ün, Richard Harwell'i ortadan kaldırdığını da sanmıyoruz.»

Mösyö lö Ken, kaşlarını kaldırdı. «Çok müstehzisiniz.»

Mr. Satterthwaite, dikkatle ona baktı. «Herhalde siz de aynı fikirde---»

— «Tabiî. tabiî. Ben de aynı fikirdeyim. Bu saçma bir ihtimal... Başka?»

— «Şimdi, o meşum günde olduğumuzu tahay-

yül edelim. Evet,--Richard Harwell o sabah ortadan kayboldu...»

Mösyö lö Ken, gülmeğe başlamıştı. «Hayır, hayır... Madem, zamana hükmedebiliyoruz---daha doğrusu hükmettiğimizi düşünüyoruz,---o halde geriye değil, ileriye gidelim. Meselâ—Richard Harwell kaybolalı aradan **yüz sene** geçmiş... Biz yirmi birinci asırdayız ve mâziye, o esrarlı hâdiseye bakıyoruz.»

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Çok garip bir insansınız,» diye fısıldadı. «Siz hâle değil, mâziye inanıyorsunuz! Bunun sebebi nedir?»

— «Mâzinin kendine göre bir havası, bir atmosferi vardır. Hâlde böyle bir şey bulamazsınız.»

İhtiyar adam düşünceli bir tavırla başını salladı. «Belki bu bir bakıma doğru... Evet, evet, doğru... Nedense hâl biraz---dar ve basittir.»

— «Seçtiğiniz kelimeler çok uygun...»

Mr. Satterthwaite, şirin bir tavırla eğildi. «Çok naziksiniz.»

Ar lö Ken, «Şimdi--en iyisi geçen seneyi alalım...» diye devam etti. «Bu seneyi seçersek, vaziyet güçleşir... E, şimdi geçen seneyi bana hülâsa ediverin, Mr. Satterthwaite... Malûm ya güzel konuşmasını, fevkalâde benzetişler yapmasını bilirsiniz.»

Yaşlı adam biraz düşündü. Zira kendi şöhretine hayrandı. Bunu tehlikeye düşürmek de hiç işine gelmeyecekti.

Nihayet, «Yüz sene evvel, pudra ve yapma ben devri başlamıştı,» diye gülümsedi. «Bu seferkine de 'bilmece ve hırsızlık' devri diyebilir miyiz?»

Mösyö lö Ken, bu sözleri pek beğenmişti. «Bravo... Fakat bu umumî mi? Yoksa yalnız İngiltere'ye mi mahsus?»

Mr. Satterthwaite, «Vallahi bilmece hususunda fazla bir şey söyleyemiyeceğim,» diye cevap verdi. «Belki diğer memleketlerdeki gazete ve mecmualar da bilmece doluydu... Hırsızlığa gelince... Bildiğiniz gibi bu daha ziyade Avrupada salgın halindeydi... Fransanın meşhur şatolarının esrarengiz bir şekilde arka arkaya soyulduğunu her halde hatırlıyorsunuz? Bu işi

bir tek kişinin yapamıyacağına karar verilmişti. Zira, şatolara girmek için türlü usullere,---mucizevî denilebilecek usullere---baş vurulduğu söyleniyordu. Hattâ bazıları bu işi akrobatların, yani meşhur Clondini ailesinin yaptığına kaniydiler. Clondini'leri ben de bir defa seyretmiştim. Hakikaten harikulâdeydiler. Ana, oğul ve kızdan meydana gelmiş bu trupun günün birinde esrarengiz bir şekilde ortadan kaybolduğunu da söyliyeyim.. Neyse... Mevzumuzdan uzaklaştık.»

Mösyö lö Ken, hafifce güldü. «Fazla uzaklaşmadınız, canım. Sadece Manş'ın ötesine gittiniz.»

Mösyö Satterthwaite de bir kahkaha attı, «Yani hancımızın söylediğine göre hanımların ayaklarını bile ıslatmaktan çekindikleri Fransaya kadar uzandım...»

Kısa bir sessizlik oldu... Mânalı bir sessizlikti bu.

Mr. Satterthwaite, birdenbire, «Neden ortadan kayboldu?» diye haykırdı. «Niçin? İnanılacak şey mi bu? Daha ziyade bir hokkabaz oyununa benziyor!»

Mösyö lö Ken, cevap verdi. «Evet... Bir hokkabaz oyunu. Meseleyi mükemmel şekilde tarif ettiniz. Tabiî yine atmosfer meselesi. Pek alâ, hokkabaz hilesinin esası nedir?»

Mr. Satterthwaite, vaktiyle öğrendiği bir sözü çabucak tekrarladı. « 'Süratle hareket eden el, gözü aldatır.»

— «Mesele de bu değil mi? Gözü aldatmak! Bazan süratle hareket eden elin yardımıyla,---bazan da başka şeylerle... Bu iş için vasıta çok. Bir silâh sesi... Sallanılan kırmızı bir mendil... Bazan mühim gibi gözüken fakat aslında hiç ehemmiyeti olmayan bir şey... Bakışlar, bir an kayar... Esas hedefi bırakarak, göz alıcı bir cisme veya herekete takılır. Halbuki bunun hiç bir mânası--hiç bir kıymeti yoktur.»

Mr. Satterthwaite, öne doğru eğildi. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. «Çok doğru... Çok doğru... Evet... Bu da bir fikir...»

Mösyö lö Ken, usulca devam etti «Silâh sesi? Bahsettiğimiz bu hokkabaz hilesinde hangi silâhtan is-

tifade edildi? Hangi heyecanlı an hâfızalarda yer etti? Hangi dramatik sahne gözü boyadı?» Nefesini tuttu.

Mr. Satterthwaite, yavaşça, «Kaybolma hâdisesi...» diye fısıldadı. «Bunu kaldırın, geriye hiç bir şey kalmıyor.»

— «Hiç bir şey? Peki, hâdiseler o dramatik vak'a olmadan tabii bir şekilde gelişseydi?»

— «Yani---Miss lö Couteau, hiç bir sebep göstermeden Ashley villâsını Mr. Cyrus Bradburn'e satıp, buradan uzaklaşsaydı, demek istiyorsunuz.»

— «Evet.»

— «Bunu pek âlâ yapabilirdi. Bu öyle mühim bir hâdise sayılmazdı ki. Tabii köylüler biraz dedikodu yaparlardı. Çok kimse villâdaki eşyaların kıymetini merak eder---Ah! Durun, durun!»

Bir an sustu. Sonra da, «Haklısınız!» diye haykırdı. «Bütün gözler bir tek kişinin üzerine çekilmişti! Richard Harwell'in üzerine. Tabii bu yüzden de kimsenin kıza---**Miss lö Couteau'ya** baktığı yoktu. Herkes, 'Richard Harwell kimdi? Nereden gelmişti?' diye soruyordu. Fakat kız gûya ıstırap içerisindeydi. Onun için kimse onun hakkında tahkikat yapmağa kalkmadı. O hakikaten Kanadalı Fransızlardan mıydı? O harikûlâde antikalar kendisine hakikaten ailesinden mi kalmıştı? Demin, 'Mevzıdan fazla uzaklaşmadınız, **sadece Manşın ötesine gittiniz**, dediğiniz zaman çok haklıydınız. Zira o mahut aile yadigârı antikalar Fransadaki şatolardan çalınmıştı. Hepsi de hem çok kıymetliydi, hem de antikacılar tarafından tanınıyordu. Bu yüzden bunları kolay kolay satmak kabil değildi. Onun için kız Ashley villâsını satın aldı. Herhalde bina kendisine bir hayli ucuza mal oldu. Sonra bol para vererek, yanına hakikaten dürüst ve kibar bir İngiliz kadınını aldı... Hazırlıktı bu. Nihayet genç adam ortaya çıktı... Tabii plân çoktan yapılmıştı. O evlenme, damadın kayboluşu, ortalığın karışması! Artık, kalbi kırılmış, genç bir kadının kendisine geçmişteki mesut günleri hatırlatan eşyaları satmayı istemesinden daha tabii ne olabilirdi? Amerikalı, antikadan anlıyordu. Villâdaki eşyaları gördü. Bunlar harikulâde güzel, hakiki şeylerdi. Bazıları

ise son derecede kıymetliydi... Paha biçilmez antikalardı bunlar... Amerikalı, kıza bir teklifte bulundu. O da bunu kabul etti. Ondan sonra da buradan ayrıldı... Mahzun, müthiş bir darbe yemiş, zavallı bir kadındı o.. İşte böylece plân tatbik edilmiş, herkesin gözü başka yerdeyken, çalınan eşyalar satılmıştı... Etraftakiler bir hokkabaz hilesine kanmışlardı...»

Mr. Satterthwaite, durdu. Yüzü zafer ve gururla kızarmıştı.

Sonra anî bir tevazuyla, «Eğer siz olmasaydınız, ben bunu hiç bir zaman göremezdim,» diye mırıldandı. «Doğrusu bana garip bir şekilde tesir ediyorsunuz. İnsan bazan hakiki mânasını farketmeden bir sürü şey söylüyor. İşte siz kelimelerin hakiki mânasını insana gösteriyorsunuz... Maamafih bu meseleyi henüz tam mânasiyle anlamış değilim. Herhalde Richard Harwell kolaylıkla kaybolamadı. Neticede, İngiltere'deki bütün polisler kendisini arıyorlardı.»

Mösyö lö Ken, gülümsedi. «Herhalde onu yine İngiltere'de arıyorlardı.»

Mösyö Satterthwaite, düşünüyordu. «Villâda saklansaydı işi daha kolaylaşmış olurdu.»

Ar dö Ken, «Zannedersem villânın yakınında bir yerdeydi,» diye cevap verdi.

Mr. Satterthwaite, onun kendisine mânalı mânalı baktığını farketmişti tabii. Haykırdı. «Mathias'ın kulübesinde mi? Fakat---polis herhalde oray aradı!»

Mösyö lö Ken, omuzunu silkti. «Hem de tekrar tekrar... Daha doğrusu öyle zannediyorum.»

Mr. Satterthwaite'in kaşları çatılmıştı. «Mathias... John Mathias...»

Mösyö lö Ken «Ve Mrs. Mathias,» diye ilâve etti.

Mr. Satterthwaite, dikkatle arkadaşını süzdü. Sonra da sanki hayal kuruyormuş gibi, «Bu Cloındini'lerin işi olduğuna göre---» diye fısıldadı. «Üç kişi olmaları lâzım... Tabii oğlanla kız Harwell'le Eleanor lö Couteau'ydu... Peki ya anneleri? Mrs. Mathias mıydı o? Fakat o zaman---»

Mösyö lö Ken, masum masum sordu. «John Mathias'ın romatizması vardı değil mi?»

Mr. Satterthwaite «A!» diye haykırdı. «Şimdi anladım! Fakat bu kabil mi? Yapılabilir mi? Hmm... Evet... Yapılabilir sanırım... Dinleyin... Mathias, villâya geleli bir ay olmuştu. O müddet zarfında Eleanor'la Richard Harwell, gûya balayına çıkıp, iki hafta Avrupa'da kaldılar. Ondan önceki iki haftayı da ---yine gûya!--Londra'da geçirdiler...»

«Zeki bir erkek, hem Harwell ve hem de Mathias rolünü kolaylıkla oynayabilirdi. Richard Harwell, Kirlington Mallet'deyken, bahçıvan John Mathias'ın romatizmaları tutuveriyordu. Tabii Mrs. Mathias da sağda solda kocasının tekrar hastalandığını anlatarak, bu hikâyeyle etrafı oyalıyordu... Zaten bu oyun için kadına çok ihtiyaçları vardı. O olmasaydı, biri Mathias'dan şüphelenebilir ve bu yüzden de işin içyüzü meydana çıkardı... Dediğiniz gibi Richard Harwell, John Mathias'ın kulübesinde saklıydı. Zira o---John Mathias'dı... Nihayet plân tatbik edilip, Ashley de satıldıktan sonra bahçıvanla karısı da Essex'de bir iş bulduklarını söylediler... Böylece Mr. ve Mrs. Mathias, ebediyyen ortadan kayboldular.»

Salonun kapısı vuruldu ve Masters içeriye girdi.

— «Araba kapıda, efendim.»

Mr. Satterthwaite, ayağa kalktı. Mösyö lö Ken de öyle. Genç adam pencereye giderek, perdeleri açtı. Odaya parlak bir ışık süzüldü... Ay ışığıydı bu...

Ar lö Ken, «Fırtına dinmiş...» dedi.

Mr. Satterthwaite, eldivenlerini giyiyordu. Âdeta öğünürmüş gibi, «Gelecek hafta Polis Müdürüyle yemek yiyeceğim,» diye mırıldandı «Faraziyemi---öhhö---ona da anlatacağım.»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Bunun doğru olup olmadığını kolayca tahkik edebilirler... Fransız polisinden alınacak listeyle, Ashley villâsındaki antika eşyaları karşılaştırmaları kâfi...»

Mr. Satterthwaite, «Doğru,» diye cevap verdi. «Çok doğru... Tabii Mr. Cyrus Bradburn'ün zararı büyük olacak ama---»

Mösyö lö Ken, gülümsedi. «Onun böyle bir zarara pek aldıracağını sanmıyorum...»

Mr. Satterthwaite, elini uzattı. «Allaha ısmarladık... Bu beklenmedik karşılaşmanın beni ne kadar memnun ettiğini anlatamam... Zannedersem, yarın buradan ayrılacağınızı söylemiştiniz...»

— «Belki de bu gece giderim. Neticede, buradaki işim bitti. Bildiğiniz gibi ben böyle gelir, giderim.»

Mr. Satterthwaite, bu sözleri o akşam daha önce de duymuş olduğunu hatırladı. Garip bir tesadüftü bu.

Yaşlı adam, ağır ağır dışarı çıkarak, kendisini bekleyen Masters'e ve arabasına doğru gitti. Meyhanenin açık kapısından hancının sakin sesi geliyordu.

Adam «Acaip, esrarengiz bir hâdise bu,» demekteydi. «Acaip ve esrarengiz bir hâdise...»

Daha doğrusu hancı bu mânaya gelecek bazı sözler söylüyordu. Zira Mr. Billy Jones, dikkatli bir adamdı. Kullanacağı sıfatları da, dinleyicilerine göre seçerdi... Tabii meyhanedekiler şöyle kuvvetli, keskin, bariz sıfatlardan hoşlanmaktaydılar.

Mr. Satterthwaite, muhteşem ve rahat arabasına binerek, arkasına yaslandı. Göğsü iftiharla kabarmıştı.

Hancının kızı Mary'nin, dışarı çıkarak, kapının önündeki basamakta durduğunu gördü. Yukarıda hanın madenî levhası hafif rüzgârda tatlı tatlı gıcırdıyordu.

Mr. Satterthwaite, kendi kendine, «Haberi yok...» dedi. «Ne **yapacağımı**, neler olacağını bilmiyor...»

Üzerinde 'Soytarı hanı' yazılı madenî levha, rüzgârda hafifçe sallandı...

GÖKTEKİ İŞARET

3

Hâkimin, jüriye verdiği talimat sona ermek üzereydi.

— «Simdi, beyler,---söylemek istediklerimin hemen hemen sonuna gelmiş bulunuyorum. Delilleri iyice gözden geçirin. Savcı, iddialarını ispat edebildi mi? Bu noktayı dikkatle düşünün ve ondan sonra bu adamın iddia edildiği gibi Lady Vivien Barnaby'i öldürüp öldürmediğine, ---onun suçlu olup olmadığına karar verin. Hizmetkârların, bilhassa silâh sesinin duyulduğu dakika hakkında anlattıklarını duydunuz. Hepsi de aynı saati verdi. Sonra cinayet gününün sabahı, yani---23 Eylül Cuma günü---Lady Vivien Barnaby'nin müttehime yazdığı mektupla alâkalı şahadeti de dinlediniz. Müdafaa, bu mektubu inkâra kalkmadı. Sonra---müttehimin evvelâ Deering Hill malikânesine gittiğini sakladığını, fakat polis tahkikatından sonra bunu itiraf ettiğini de öğrendiniz. Bu inkârı siz kendinize göre kıymetlendireceksiniz. Bu, davada izaha lüzum göstermeyen deliller serdedilemedi. Sebep,---vasıta---ve fırsat hususunda kendi kendinize bazı neticelere varacaksınız. Müdafaa, meçhul

bir şahsın, müttehim müzik odasından çıktıktan sonra, içeriye girdiğini ve yine müttehimin acaip bir dalgınlık neticesi unuttuğu tüfekle Vivien Barnaby'i vurduğunu iddia etti. Müttehimin, eve neden ancak yarım saatte gittiğini kendisinden dinlediniz. Eğer, müttehimin hikâyesine inanmıyorsanız,---müttehimin 23 Eylül Cuma günü, tabancasını, yakından, Vivien Barnaby'nin kafasına, onu öldürmek maksadıyla sıktığına hiç şüphe götürmeyecek şekilde inanıyorsanız o zaman müttehimin suçlu olduğuna dair kararı vermelisiniz. Diğer taraftan, bu hususta makûl şüpheleriniz varsa, o zaman müttehimi beraat ettirmeğe mecbursunuz. Şimdi sizden odanıza çekilmenizi, meseleyi düşünüp, bir karara varınca bunu bana bildirmenizi isteyeceğim.»

Jüri, yarım saate yakın bir müddet zarfında kararını verdi. Herkesin de daha başından tahmin ettiği gibi müttehimi **suçlu** buldular.

Mr. Satterthwaite, kararı öğrendikten sonra mahkeme salonundan çıktı. Düşünceli bir tavırla kaşlarını çatmıştı. Alelâde cinayet dâvaları kendisini hiç cezbetmezdi. Çok titiz ve müşkülpesent bir insan olduğu için basit bir katil hâdisesinin iğrenç ve kanlı teferruatı onu alâkadar etmezdi. Fakat bu Wylde dâvası başkaydı... Genç bir adam olan Martin Wylde hakikaten 'kusursuz bir centilmen' addedilebilirdi. Kurbana gelince... Yaşlı adam, Sir George Barnaby'nin genç karısı Vivien'le vaktiyle tanışmıştı.

Mr. Satterthwaite, Holborn'dan ilerleyip, Soho'ya doğru uzanan o karmakarışık, karanlık sokaklardan birine saparken bütün bunları düşünüyordu... O sokakta, Londra'da sadece birkaç kişinin bildiği bir lokanta vardı. Mr. Satterthwaite de bunlardan biriydi işte. Lokanta ucuz değildi. Bilâkis, pahalı, fevkalâde pahalı bir yerdi. Zira lokanta sadece her şeyden kolay kolay zevk almayan, her yemeği beğenmeyen meraklılara hizmet etmekteydi. İçerisi oldukça loş ve gayet sessizdi. Caz sesi hiçbir zaman o derin sükûtu bozamazdı. Usulca yürüyen garsonlar ellerinde gümüş tepsilerle, sanki mukaddes bir âyine iştirak ediyorlarmış gibi bir tavır-

la gölgelerin arasından sıyrılırlardı. Lokantanın adı. 'Arlecchino' ydu.

Mr. Satterthwaite, yine derin derin düşünerek Arlecchino'ya girdi ve en dipteki bölmeye doğru yürüdü. Daima oradaki masaya otururdu. Yukarıda bahsettiğimiz loşluk dolayısıyla masanın dolu olduğunu ancak bölmeye iyice yaklaştıktan sonra anlayabildi. Mr. Satterthwaite'in çok sevdiği yerini uzun boylu, esmer bir adam işgal etmişti. Yüzü gölgede kalıyor, renkli camlı pencereden süzülen ışıklar ciddi elbiselerini alacalı bir hale sokuyordu.

Mr. Satterthwaite, tam geri dönmek üzereydi. Fakat yabancı hafifçe kımıldadı ve o zaman yaşlı adam onu tanıdı:

— «Yarabbi! Yarabbi!» Mr. Satterthwaite, eskilere yakışacak bir tarzda konuşmaktan hoşlanırdı. «Mösyö lö Ken'miş meğer.»

Yaşlı adam, Mösyö lö Ken'le bir kaç defa karşılaşmış ve her seferinde de acaip hâdiseler cereyan etmişti. Doğrusu bu Mösyö lö Ken biraz tuhaf bir adamdı. Onda, bildiğiniz alelâde şeyleri size bambaşka bir zaviyeden, tamamiyle değişik bir şekilde gösterme kabiliyeti vardı.

Mr. Satterthwaite, birdenbire heyecanlandı. Hem de zevkli bir şekilde. İhtiyar adam, hayat dramını seyreden meraklı bir seyirciydi. Bunu kendisi de biliyordu. Fakat bazan Mösyö lö Ken'in yanında bir aktör olduğunu, üstelik bas rolü oynadığını da sanıyordu.

O ufacık, kupkuru çehresini aydınlatan bir tebessümle, «Çok hoş,» dedi. «İşte bu çok hoş, Mösyö lö Ken... Sizinle oturmama itiraz etmeyeceğinizi umarım.. Bir mahzuru yok ya?»

Mösyö lö Ken, hemen cevap verdi: «Rica ederim... Bilâkis bu benim için büyük bir zevk olur. Gördüğünüz gibi henüz yemeğe başlamadım.»

Metrdotel, hürmetkâr bir tavırla gölgelerin arasından sıyrıldı. Mr. Satterthwaite, onun gibi zevkli ve titiz bir insana yakışacak bir şekilde, kendisini tamamiyle yemek seçme işine verdi. Bir kaç dakika sonra metrdotel, dudaklarında hafif, fakat takdirkâr bir te-

bessümle masadan uzaklaşıyor ve yerini genç bir yardımcısı alıyordu.

Mr. Satterthwaite, Mösyö lö Ken'e döndü: «Old Bailey'den geliyorum... Üzücü bir hâdise...»

Mösyö lö Ken, kaşlarını kaldırdı. «Demek jüri onu suçlu buldu?»

— «Evet... Adamlar, ancak yarım saat düşündüler...»

Ar lö Ken başını eğdi: «O delillerden sonra---bu neticeye varacakları belliydi.»

Mr. Satterthwaite, «Buna rağmen---» diye başladı. Sonra da durakladı.

Mösyö lö Ken, onun cümlesini tamamladı. «Buna rağmen, siz yine de müttehime acıyordunuz... Bunu söyleyecektiniz değil mi?»

— «Galiba... Martin Wylde, yakışıklı, hoş bir genç. İnsan onun böyle bir şey yapabileceğine katiyyen inanamıyor... Hoş son zamanlarda onun gibi bir sürü yakışıklı delikanlı, tiksinilecek bir soğukkanlılıkla korkunç cinayetler işliyor...»

Mösyö lö Ken, usulca, «Evet...» diye mırıldandı. «Bir sürü... Yazık...»

Mr. Satterthwaite, biraz şaşırmıştı. «Efendim.»

«Bu, Martin Wylde'ın aleyhine oldu. Ta dâvanın başındanberi, bunu da diğerleri gibi alelâde bir cinayet addettiler. Sevgilisiyle evlenebilmek için başka bir kadını başından atmağa, ondan kurtulmağa çalışan bir genç..

M. Satterthwaite, müteredditbir tavırla «Fakat,» dedi. «Delillere göre---»

Mösyö lö Ken, çabucak atıldı. «Ah... Fakat korkarım benim delillerden hiç haberim yok.»

Mr. Satterthwaite, birdenbire o eski cesaretini buldu. Kendisine olan itimadını yeniden kazanmıştı işte. O anda kendisini o kadar kuvvetli hissediyordu ki. Bilerek, isteyerek, melodrama kaçan bir tavır takındı.

— «Müsaade ederseniz, size delilleri birer birer göstereyim. Anlıyacağınız, ben Barnaby'leri tanırdım. Vaziyeti biliyorum. Benimle gelirseniz, kulise de girebilir,---oyunu içeriden seyredersiniz.»

Mösyö lö Ken, yaşlı adamın cesaretini arttıran

o şirin tebessümüyle öne doğru eğildi. «Bana oyunu yakından ancak Mr. Satterthwaite gösterebilir.»

Mr. Satterthwaite, iki eliyle masanın kenarını sıkı sıkı yakaladı. Âdeta kendinden geçmişti, neredeyse uçacaktı. O anda bir sanatkârdı o. Sözlerle eserler yaratan hakiki bir sanatkâr...

Birkaç kelimeyle, çabucak Dering Hill malikânesindeki hayatı canlandırıverdi. Parasıyla öğünen, yaşlı ve şişman Sir George Barnaby. Durmadan basit meseleler yüzünden gürültü çıkaran, dırdır eden bir adam.. Her Cuma, akşam üzeri saatlerini kuran, her Salı sabahı hesapları ödeyen, her gece kendi elceğiziyle ön kapıyı kitleyen bir insan... Dikkatli, ihtiyatlı bir mahlûk.

Mr. Satterthwaite, Sir George'dan Lady Barnaby'e geçti. Artık daha yumuşak kelimeler seçiyordu. Fakat genç kadın yine olanca canlılığıyla karşılarındaydı. Mr. Satterthwaite, genç kadını bir defa görmüştü ama onun üzerinde uyandırdığı intibaı hiç bir zaman unutmamıştı. Canlı, acınacak kadar genç, serkeş bir mahlûk... Yaşlı adam onu, «Tuzağa düşürülmüş bir çocuk...» diye tarif ediyordu.

— «Anlıyacağınız, kocasından nefret ediyordu o. Ne yaptığını bilmeden Sir George'la evlenmiş, aklı sonradan başına gelmişti.»

Vivien ümitsiz vaziyetteydi... Mr. Satterthwaite, vaziyeti böyle görmüştü. Genç kadın bir o tarafa dönüyordu, bir bu tarafa... Yine de bir kurtuluş yolu bulamıyordu. Beş parası yoktu. Bu yüzden yaşlı kocasının eline bakıyordu. Onun için de köşeye sıkıştırılmış vahşî bir hayvana benzemekteydi. Sonra henüz kendi kudretinden emin değildi. Zira güzelliği tam kemâle erişmemişti. Bu henüz âdeta bir vaatten ibaretti. Ve---Vivien Barnaby, haristi de. Mr. Satterthwaite, onun haris ve aç gözlü olduğundan emindi. Hem herkese meydan okur gibi bir hali vardı, hem de aç gözlüydü... Hayata âdeta dört elle, sıkı sıkı sarılmıştı.

Yaşlı adam, «Martin Wylde'la hiç tanışmadım,» diye devam etti. «Fakat ondan bahsedildiğini çok duydum. O, malikâneden biraz ilerideki çiftliğinde oturuyordu. Genç kadın da çiftçiliğe meraklıydı. Veya me-

raklıymış gibi rol yaptı... Bana sorarsanız bu alâka bir bahaneden başka bir şey değildi. Vivien Barnaby'nin çiftçilikten hoşlandığı bile yoktu. Zannedersem, Lady Barnaby, Martin Wylde'ı o sıkıcı hayattan kaçmak için bir vasıta olarak gördü ve genç adama---tıpkı arsız bir çocuk gibi---sıkı sıkı yapıştı. Tabiî böyle bir mâcera ancak bir tek şekilde neticelenebilirdi. Bunun nasıl sona erdiğini hepimiz biliyoruz. Zira mektuplar mahkemede okundu. Martin Wylde, kadının mektuplarını saklamış, fakat Lady Barnaby' onunkileri yırtmıştı. Fakat Vivian Barnaby'nin yazdıklarından genç adamın ondan soğumağa başlamış olduğunu anlamak kabildi. Zaten bunu Martin Wylde kendisi de itiraf etti. Sonra---başka bir kızla alâkalanmağa başlamıştı. O da Deering Vale köyünde oturuyordu. Babası orada doktorluk yapıyordu. Kızı herhalde mahkemede gördünüz. Sahi... mahkemeye gelmediniz değil mi? O halde genç kızı da size tarif edeyim... Sylvia Dale sarışın... Saçları uçuk sarı... Nazik. Belki---evet, ---belki biraz safca. Fakat insanı dinlendiren bir tip. Sonra--hepsinden mühimi sadık. Çok sadık.»

Teşvik bekliyormuş gibi bir tavırla Mösyö lö Ken'e baktı. Genç adam, ağır ağır, takdirle gülümsedi. Mr. Satterthwaite, sözlerine devam etti:

— «Son mektubu dinlediniz tabiî--yani herhalde bunu gazetelerde okudunuz. 23 Eylül sabahı, yani o meşûm günün sabahı, genç kadının yazdığı mektuptan bahsediyorum. Bu ümitsiz sitemler ve vuzuhsuz tehditlerle doluydu. Vivien Barnaby, en sonunda da Martin Wylde'a o akşam saat altıda Deering Hill'e gelmesi için yalvarıyordu. 'İçeri girmen için yan kapıyı açık bırakacağım. O zaman kimse malikâneye geldiğini farketmez. Ben de seni müzik odasında bekleyeceğim.' Kadın bu mektubu elden göndermişti.»

Mr. Satterthwaite, bir an sustu.

— «Martin Wylde'ın ilk tevkif edildiği zaman o akşam malikâneye katiyyen uğramadığını söylediğini her halde hatırlıyorsunuz. Genç adam tüfeğini alarak, ormana, avlanmağa gittiğini iddia etmişti. Fakat polis mahut delilleri ortaya çıkarınca, onun da yalan söyle-

diği anlaşıldı. Polis, hem yan kapıda, hem de mü ik odasındaki masanın üzerinde duran iki kokteyl bardağının birinin üzerinde onun parmak izlerini bulmuştu... O zaman genç adam da Lady Barnaby'i görmek için malikâneye gittiğini itiraf etti. Müthiş bir münakaşa çıkmış, fakat sonunda Martin Wylde, kadını yatıştırmağa muvaffak olmuştu. Genç adam, tüfeğini dışarıya, kapının yakınında bir yere dayadığına, malikâneden ayrıldığı sırada Lady Barnaby'nin hem hayatta hem de sıhhatte olduğuna dair yemin etti. Evden çıktığı zaman saat altıyı onyedi, on sekiz geçtiğini söyledi.» Mr. Satterthwaite, biran durdu. «Martin Wylde, mahkemede doğruca evine gittiğini iddia etti. Fakat şahitlerin sö - lemden onun çiftliğine ancak yediye çeyrek kala döndüğü ortaya çıktı. Halbuki demin de söylediğim gibi genç adamın evi malikâneye çok yakındı. Yol, varım saat sürmüş olamazdı. Sonra Martin Wylde, tüfeğin tamamiyle aklından çıkmış olduğunu da söyledi. Bu pek inanılacak gibi değil ama---»

Mösyö lö Ken, tekrarladı, «Ama---?»

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Şey...» diye mırıldandı, «Bu doğru olabilir. Tabii Savcı bu iddiaya güldü ama bana kalırsa yanılıyordu... Anlıyacağınız, ben çok delikanlı tanırım. Öyle hissi sahneler onları çok sarsar. Bilhassa Martin Wylde gibi esmer, sinirli tipleri... Tabiî kadınlar müthiş surette kavga ettikten sonra hiç şaşalamazlar. Bilâkis, hem akılları başlarına gelir, hem de keyiflenirler. Galiba böyle kavgalar onlar için bir nevi 'emniyet supapı' dır. Münakaşadan sonra rahatlayıverirler... Fakat Martin Wylde'ın Vivien Barnaby'le kavga ettikten sonra evden şaşkın şaşkın çıktığını, o derdi ve üzüntüsü arasında duvara dayamış olduğu tüfeği unuttuğuna pekâlâ inanırım...»

Sustu. Sözlerine ancak birkaç dakika sonra devam etti. «Hoş, bu da mühim değil ya... Zira, ondan sonraki hâdise maalesef çok aleyhte... Silâh sesi tam altıyı yirmi geçe duyulmuş. Bunu bütün hizmetkârlar işitmişler... Ahçı, bulaşıkçı, hizmetçiler, uşak, orta hizmetine bakan kadın... Hatta Lady Barnaby'nin kendi oda hizmetçisi. Hepsi müzik odasına koşmuşlar. Genç kadını

koltuğunda yana yığılmış vaziyette bulmuşlar... Lady Barnaby'nin kafasına tüfekle arkadan,---ve pek yakın bir mesafeden ateş edilmiş. Bu yüzden saçma fazla dağılmamış. En az iki tanesi beyine gitmiş.»

Tekrar sustu. Mösyö lö Ken, sâkin bir tavırla, «Hizmetçiler şahitlik ettiler mi?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, başını salladı: «Evet... Uşak, odaya diğerlerinden bir iki saniye önce girmiş... Fakat hepsinin sözleri de hemen hemen birbirinin aynıydı.»

Mösyö lö Ken'in yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti: «Demek **hepsi** de şahitlik ettiler?... İçlerinde mahkemeye gelmeyen yok muydu?»

Mr. Satterthwaite, «A, şimdi hatırladım,» diye cevap verdi. «Hizmetçilerden biri sadece ilk soruşturmada vardı... Kız, ondan sonra Kanadaya gitmiş sanırım...»

Mösyö lö Ken, ona baktı: «Anlıyorum...»

Kısa bir sessizlik oldu. Nedense küçük lokantanın havası birdenbire elektriklenmişti. Mr. Satterthwaite, kendisini müdafaa etmesi lâzım geliyormuş gibi bir hisse kapıldı.

— «Neden gitmesin?»

Mösyö lö Ken. belli belirsiz bir şekilde omzunu silkti. «Neden gitsin?»

Bu sual nedense Mr. Satterthwaite'i sinirlendirdi. Bunu cevaplandırmamağı, yine aşina mevzua dönmeyi istiyordu.

— «Ateş edenin kim olduğu hemen hemen kat'i surette biliniyor... Doğrusunu isterseniz hizmetkârlar ilk anlarda ne yapacaklarını şaşırmışlar. Evde, vaziyete hâkim olacak, karar verecek kimse yokmuş... Neden sonra polise haber vermeği akıl edebilmişler. Fakat o zaman da telefonun bozuk olduğunu anlamışlar.»

Mösyö lö Ken, «O!» dedi. «Demek telefon bozukmuş?»

Mr. Satterthwaite, «Evet,» diye cevap verdi. «Bozukmuş.» Birdenbire mühim---son derecede mühim bir açıklamada bulunmuş gibi bir hisse kapılmıştı. Ağır ağır devam etti. «Tabii bu mahsus yapılmış olabilir... Fakat katilin telefonu bozmaktaki maksadı neydi? Ne-

ticede, Vivien Barnaby, hemen hemen derhal ölmüştü.»

Mösyö lö Ken, sesini çıkarmadı. Mr. Satterthwaite, izahatinin pek de tatminkâr olmadığını düşünüyordu.

— «Ortada, Martin Wylede'dan başka şüphelenilecek kimse yokmuş... Tabii... Genç adamın kendi itirafından da o malikâneden ayrıldıktan iki üç dakika sonra ateş edilmiş olduğu anlaşılıyor... Tetiği başka kim çekmiş olabilir?...» Ellerini birbirine kenetledi. «Sir George, bir kaç ev ötede, arkadaşlarıyla briç oynuyormuş. Oradan altı buçukta ayrılmış ve bahçe kapısının dışında kendisine felâket haberini getiren uşakla karşılaşmış... Briç, hakikaten altı buçukta sona ermiş... Bundan hiç şüpheniz olmasın... Sir George'un sekreteri Thompson'a gelince... Adam o gün Londradaymış ve silâhla ateş edildiği sırada o da birkaç kişiyle iş hakkında görüşüyormuş... Tabii Sylvia Dale'i de unutmayalım... Onun böyle bir cinayetle alâkası olabileceğine inanmak güç ama herhalde Vivian Barnaby'nin ölümü en çok onun işine yaradı... Cinayet sırasında genç kız Deering Vale istasyonundaymış. 6.28 trenine binecek olan bir arkadaşını geçirmeğe gitmiş... Tabii bu suretle o da temize çıkıyor... Geriye hizmetkârlar kalıyor... Onlar---daha doğrusu içlerinden biri Lady Barnaby'i neden öldürmüş olsun? Zaten hepsi de müzik odasına hemen hemen aynı anda koşmuşlar. Hayır... Katilin yine Martin Wylde olması lâzım...»

Fakat bu son sözleri buna pek inanmıyormuş gibi bir tavırla söyledi.

Yemeğe devam ettiler. Mösyö lö Ken'in sessizliği üzerindeydi. Mr. Satterthwaite ise düşündüklerini anlatmış, artık söyliyecek bir şey kalmamıştı. Fakat aralarındaki kısır bir sessizlik de sayılmazdı. Zira Mr. Satterthwaite bu sükûtu hoşnutsuzluğuyla doldurmaktaydı. Üstelik karşısında oturan genç adamın sâkin hali, bu memnuniyetsizliğini acaip bir şekilde arttırıyor, hattâ besliyordu.

Mr. Satterthwaite birdenbire hafif bir gürültüyle bıçak ve çatalını tabağına bıraktı. «Ya Martin Wylde masumsa? O---o zavallıyı asacaklar!»

Hem şaşırmış hem de fena halde üzülmüş gibi bir hali vardı. Mösyö lö Ken yine sesini çıkarmadı.

Mr. Satterthwaite, «Neticede bu---» diye başladı. Sonra durakladı. Nihayet sözlerini mantıksız bir şekilde bitirdi. «Peki ama, kız Kanada'ya neden gitmesin?»

Mösyö lö Ken, sadece başını salladakla iktifa etti.

Yaşlı adam, aksi aksi, «Onun Kanada'nın ne tarafına gittiğini bile bilmiyorum,» diye homurdandı.

Beriki sordu, «Bunu öğrenemez misiniz?»

— «Herhalde öğrenebilirim... Meselâ---uşak... O herhalde kızının nereye gittiğini bilir... Veya, sekreter Thompson...» Yine sustu. Tekrar konuşmağa başladığı zaman sesi iyice yumuşamıştı. Sanki yalvarıyordu. «Neticede---benim bu meseleyle hiç bir alâkam yok... Bu vaka beni alâkadar eder mi?»

— «O genç adam hemen hemen üç hafta sonra asılacak değil mi?»

— «Şey... Evet... Tabii siz vaziyeti bu şekilde izah edince, mesele kalmıyor... Hımm... Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Hayat ve ölüm... Sonra o zavallı genç kız da var. Ben katı kalpli bir insan değilim ama--- bunun ne faydası olacak? Vaziyet biraz acaip değil mi? Hizmetçi kızın Kanada'da nereye gittiğini öğrendiğimi farzedelim. O zaman ne yapacağım? Herhalde kendim kalkıp Kanada'ya gitmek mecburiyetinde kalacağım...»

Mr. Satterhwaite'in ciddî surette üzüldüğü anlaşılıyordu. «Halbuki ben gelecek hafta Riviera'ya hareket etmeği düşünüyordum.» Bu sözleri kederli bir tavırla söylemişti.

Gözlerini Mösyö lö Ken'e dikmişti. Bakışlarıyla ona, «Allah aşkına, benim yakamı bırakın,» der gibiydi.

— «Siz Kanada'ya hiç gitmediniz değil mi?»

— «Evet... Hiç gitmedim.»

— «Çok enteresan bir yerdir.»

Mr. Satterhtwaite, müteredddit bir tavırla ona baktı. «Yani---Kanada'ya gitmemin doğru olacağına mı kanisiniz?»

Mösyö lö Ken, sandalyesinde arkaya yaslana---

rak, bir sigara yaktı. Dumanları üflerken, kelimelere basa basa konuşmağa başladı.

— «Zannedersem siz zengin bir adamsınız, Mr. Satterthwaite. Belki milyoner değilsiniz ama masrafı düşünmeden istediklerinizi yerine getirebiliyorsunuz. Eğlenmek için paradan kaçınmıyorsunuz. Şimdiye kadar başkalarının oynadıkları oyunları seyrettiniz. Hiç içinizden sahneye çıkıp, piyese katılmak, biraz rol yapmak gelmedi mi? Kendinizi bir an için olsun başkalarının kaderlerini değiştiren bir hakem olarak görmediniz mi? Sahnenin ortasında duran, hayat ve ölümü elinde tutan bir hakem?»

Mr. Satterthwaite, öne doğru eğildi. Yine bütün varlığını o eski heyecan sarmıştı. «Yani---eğer kalkıp boş yere Kanada'ya gidersem---»

Mösyö lö Ken, güldü. «Kanada'ya gitmeği kendiniz teklif ettiniz, ben değil.» Sesi gayet lâkayttı.

Mr. Satterthwaite, ısrarla, «Her şeyi benim üzerime atamazsınız,» diye haykırdı. «Size her rastlayışımda---»

— «Evet?»

— «Sizde anlayamadığım bir şeyler var... Belki bunu hiç bir zaman öğrenemiyeceğim. Son karşılaştığımız zaman---»

— «Yaz dönümüydü...»

Mr. Satterthwaite, şaşaladı. Sanki bu sözlerde anlıyamadığı, kavrıyamadığı bir ipucu vardı. Şaşkın şaşkın, «Hakikaten yaz dönümü müydü?» diye sordu.

— «Evet... Fakat şimdi bunu bırakalım. Neticede bu hiç de mühim değil.»

Mr. Satterthwaite, kibar ve terbiyeli bir tavırla eğildi. «Madem o fikirdesiniz...» O esrarengiz ipucunun parmaklarının arasından kayıverdiğini hissetmişti. «Kanada'dan döndükten sonra---» Biraz mahcup bir tavırla sustu. «Şey---ben---yani---sizi tekrar görmeği çok isterim.»

Mösyö lö Ken, üzüntüyle başını salladı. «Maalesef şu ara kat'i bir adresim yok... Fakat sık sık bu lokantada yemek yiyorum. Eğer siz de buranın müdavimle-

rindenseniz, her halde kısa bir müddet sonra tekrar karşılaşırız.»

Dostça ayrıldılar...

Mr. Satterthwaite, fena halde heyecanlıydı. Hemen bir seyahat acentasına koşarak, vapurlar hakkında malûmat aldı. Ondan sonra da Deering Hill malikânesine telefon etti. Karşısına uşak çıktı tabiî... Terbiyeli, nazik, hürmetkâr bir adamdı bu.

— «Ben, Satterthwaite'im... Öhhö... Bir avukatın yazıhanesinden telefon ediyorum. Malikânede son zamanlara kadar hizmetçi olarak çalışmış bir kız hakkında bir iki sual sormak istiyorum.»

— «Acaba bahsettiğiniz Louisa mı efendim? Louisa Bullard?»

Mr. Satterthwaite, kızın adını öğrendiğine pek sevinmişti. «Ta kendisi. Ta kendisi...»

— «Maalesef Louisa Bullard artık İngilterede değil, efendim. Kendisi altı ay kadar önce Kanada'ya gitti.»

— «Bana Kanada'daki adresini verebilir misiniz?»

— «Maalesef, efendim. Zira adresi bilmiyorum.. Dağlık mıntıkada bir yere gitti sanıyorum. İskoç isimlerini hatırlatan bir yere... Ah. Tamam... 'Banff'a... Evdeki hizmetçi kızlardan biri onun kendisine yazacağını sanıyordu... Fakat Louisa Bullard ne mektup yazdı, ne de kat'i adresini verdi.»

Mr. Satterthwaite, uşağa teşekkür ettikten sonra telefonu kapadı. Fakat ümidi kırılmamıştı. Mağlûbiyeti henüz kabul etmiyordu. Zira o anda kalbi büyük bir macera aşkıyla çarpmaktaydı. Kalkıp Banff'a gidecekti. Louisa Bullard oradaysa ne yapıp yapıp onu bulacaktı...

■ ■ ■

Yolculuk pek eğlenceli geçti. Mr. Satterhwaite, buna pek şaştı tabiî. Senelerdir, uzun bir deniz yolculu-

ğuna çıkmamıştı. Riviera, Le Touquet, Deauville veya İskoçya'ya gitmekle iktifa etmişti. İmkânsız bir meseleyi halle çalıştığını bilmesi, seyahate gizli bir zevk katmaktaydı. Yolculuk arkadaşları Kanada'ya gitmesinin sebebini öğrenselerdi, her halde onun budalanın biri olduğuna hükmederlerdi. Ama---ne de olsa hiç biri de Mösyö lö Ken'i tanımıyordu...

Mr. Satterthwaite, Banff'da aradığını kolaylıkla buldu. Zira Louisa Bullard oradaki büyük otelde çalışmaktaydı. Yaşlı adam Banff'a gelişinden on iki saat sonra hizmetçi kızla konuştu.

Louisa Bullard, kalın kemikli, uçuk yüzlü bir kızdı. Kahverengi dalgalı saçları, dürüst bakışlı kara gözleri vardı. Biraz aptalca olmasına rağmen hakikaten namuslu, inanılacak bir insandı.

Mr. Satterthwaite ona, Deering Hill malikânesinde cereyan eden hâdise hakkında biraz daha malûmat toplamak istediğini söyledi. Onunla konuşmak vazifesi kendisine verilmişti. Louisa Bullard, bu sözlere inandı tabiî.

— «Gazetelerde Mr. Martin Wylde'ın mahkûm olduğunu okudum, efendim. Yazık... Çok yazık...»

Maamafih Louisa'nın Martin Wylde'ın katil olduğundan şüphe etmediği de anlaşılıyordu.

— «Sonu kötü gelen kibar bir genç... Ben ölülerin aleyhinde bulunmaktan hoşlanmam ama asıl kabahatli Lady hazretleriydi. Mr. Wylde'a cesaret verdi. Sonra da onun yakasını bir türlü bırakmadı... Neyse... Her ikisi de kabahatlerinin cezasını çektiler... Ben küçükken odamda bir levha asılıydı. **'Allahla alay edilmez!'** Çok doğru bir söz bu... Ben o akşam birşeyler olacağını anlamıştım... Hakikaten de oldu.»

Mr. Satterthwaite, «Nasıl anlamıştınız?» diye sordu.

— «Odamdaydım, efendim. Elbisemi değiştiriyordum. Pencereden dışarı baktım. Tren geçiyordu, lokomotifin bembeyaz dumanı havaya doğru yükselmekteydi. Beyefendi, bana inanın, duman kıvrıldı kıvrıldı ve koskocaman bir el şekline girdi. Kıpkırmızı semada kocaman, beyaz bir el... Parmaklar, sanki bir şeyi tutmak

istiyorlarmış gibi hafifçe kıvrılmışlardı. Fena halde korktum. 'Yarabbi!' dedim. 'Böyle şey görülmüş mü?' Muhakkak feci bir şey olacak. Bu ona delâlet ediyor!' Tam o sırada, silâh sesini duydum. 'Eyvah' diye haykırdım. 'Olanlar oldu!' Telâşla merdivenlerden inerek holde bekleyen Carrie'yle diğer kızların yanına gittim. Hep birlikte müzik odasına girdik... Lady hazretleri oradaydı... Kafasından vurulmuştu. Korkunç bir manzaraydı bu. O kanlar!... Neyse... Dayanamadım. Her şeyi, gökteki işareti, bunu nasıl gördüğümü Sir George'a bir bir anlattım. Fakat o buna pek aldırmadı. Zaten o gün uğursuz bir gündü. Daha sabahleyin uyanır uyanmaz bunu hissetim. Düşünün Cuma günü ve---ayın on üçüydü! Eh, artık böyle bir günden ne beklenirdi?»

Kız, konuşmasına devam etti. Mr. Satterthwaite, sabırlı bir adamdı. Louisa Bullard'ı tekrar tekrar gerilere, cinayet gününe götürdü. Onu iyice sorguya çekti. Sonunda da mağlûbiyeti kabul etmek zorunda kaldı. Louisa Bullard bütün bildiklerini anlatmıştı. Hikâyesi kısa, basit ve doğruydu.

Yalnız Mr. Satterthwaite lâf arasında mühim bir şey öğrendi. Bu yeni işi kıza Sir George Barnaby'nin sekreteri Thompson teklif etmişti. Aylık o kadar dolgundu ki, Louisa Bullard, İngiltereden derhal ayrılması lâzım geldiğini öğrenmesine rağmen teklifi hemen kabul etmişti. Kanada da ise diğer lûzumlu işleri Mr. Denman adında biri halletmiş, üstelik kıza, «Belki Muhaceret Bürosuyla başın belâya girer, iyisi mi İngilteredeki arkadaşlarına mektup yazma,» diye tembih etmişti. Louisa Bullard da onun sözlerine inanarak, bu tavsiyeyi yerine getirmişti.

Kızın lâf arasında söylediği meblâğ o kadar yüksekti ki, Mr. Satterthwaite bayağı şaşaladı. Kısa bir tereddütten sonra bu Mr. Denman denilen adamla da konuşmağa karar verdi.

Mr. Denman'ı, bütün bildiklerini anlatmağa kolaylıkla ikna etti. Adam, Londra'da Thompson'la karşılaşmış, ve Sir George'un sekreteri kendisine büyük bir iyilikte bulunmuştu. Thompson daha sonra---yani Eylülde ona mektup yazarak, Sir George'un hususi bazı se-

bepler dolayısıyla Louisa Bullard'ı İngiltereden uzaklaştırmak istediğini bildirmiş ve kıza Kanadada bir iş bulup bulamıyacağını sormuştu. Hattâ aylığın cazip bir hale sokulması için İngiltereden bol para da gönderilmişti...

Mr. Denman, lâkayt bir tavırla arkasına yaşlanarak, «Malûm mesele sanırım...» diye mırıldandı. «Halbuki iyi ve sâkin bir kıza da benziyor...»

Mr. Satterthwaite, bunun malûm meselelerden olduğunu hiç sanmıyordu. Louisa Bullard'ın, Sir George'un başından atmağa çalıştığı eski bir 'göz ağrısı' olmadığından emindi... Kızı, mühim bir sebep dolayısıyla İngiltereden uzaklaştırmak istemişlerdi... Mr. Satterthwaite, «Neden?» diye düşündü. «Bu iş kimin başının altından çıktı? Sir George'un kendisinin mi? Belki adam sekreteri Thompson vasıtasiyle bu meseleyi halletmeğe çalıştı? Veya sekreter Thompson bu işi şahsi sebeplerden dolayı halletmeğe çalışırken kabahati Sir George'un üzerine attı!»

Mr. Satterthwaite, İngiltereye dönerken halâ bunu düşünüyordu. Ümitsiz ve üzüntülüydü. Yolculuk hiç bir işe yaramamıştı.

Londraya döndüğünün ertesi günü bu mağlûbiyetin ağırlığı altında sıkıntıyla kıvranarak Arlecchino'nun yolunu tuttu. Daha ilk seferde aradığını bulacağını pek sanmıyordu ama salona girer girmez rahat bir nefes aldı. O bölmedeki masada ince, uzun, genç bir adam oturuyordu. O âşina, esmer çehre tatlı bir tebessümle aydınlanmıştı.

Mösyö Ar lö Ken, dostunu samimî bir tavırla karşıladı.

Mr. Satterthwaite, tabaktaki yağdan alırken, «Eh...» diye mırıldandı. «Beni boş yere ta Kanada'ya kadar gönderdiniz.»

Mösyö lö Ken, kaşlarını kaldırdı. «Ben mi yolladım?» Kat'i bir tavırla itiraz etti. «Bilâkis... Bu tamamiyle sizin fikrinizdi.»

— «Kimin fikri olursa olsun, hiç bir işe yaramadı. Zira Louisa Bullard bir şey bilmiyor...»

Mr. Satterthwaite, Louisa Bullard'ın hikâyesi-

ni en ufak teferruatına kadar tekrarladı. Sonra da Mr. Denman'la yaptığı konuşmayı anlattı. Mösyö lö Ken, sessiz sedasız onu dinliyordu.

Mr. Satterthwaite, «Bir bakıma haklıydım,» diye devam etti. «Kızı İngiltereden mahsus uzaklaştırmışlardı... Fakat--bunun sebebi neydi? İşte bunu anlıyamadım.»

— «Sahi mi?» Mösyö lö Ken'in sesi her zamanki gibi ihtiyar adamın sinirlenmesine sebep oldu.

Mr. Satterthwaite, kızararak, «Belki,» diye homurdandı. «Kızı daha ustalıkla sorguya çekmem lâzım geldiğini düşünüyorsunuz. Emin olun Louisa Bullard'a hikâyeyi bir kaç defa tekrarlattırdım... İstediğimizi elde edemediysem, kabahat bende mi?»

Mösyö lö Ken, mırıldandı: «İstediğinizi elde edemediğinizden emin misiniz?»

Mr. Satterthwaite, başını kaldırarak hayretle arkadaşına baktı. Mösyö lö Ken'in gözlerinde yine o pek iyi bildiği mahzun, fakat alaycı ifade belirmişti. Ufak tefek ihtiyar hafif bir hayretle başını salladı.

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Mösyö lö Ken'in tavırları değişiverdi. «Geçenlerde bu hâdiseye karışan şahısları fevkalâde bir şekilde tarif ettiniz... Adeta resimlerini çizdiniz... Bir iki kelimeyle karşımda canlanmalarına yardım ettiniz... Onları görür gibiyim... Şimdi—aynı şeyi malikâne için de yapmanızı istiyorum. Tabiî kabilse... Zira orası karanlıkta kaldı...»

Bu iltifat Mr. Satterthwaite'in pek hoşuna gitmişti.

— «Malikâne? Yani Deering Hill'i mi kasdediyorsunuz? Oldukça alelâde bir bina... Kırmızı tuğla... Cumbalar... Dışarıdan bayağı korkunç... Fakat içerisi çok rahat... Malikâne pek de büyük sayılmaz. Zannedersem arazi ancak dokuz on dönüm... Zaten golf sahasının etrafındaki o malikâneler hep birbirlerine benziyor... Zengin adamların oturmaları için yapılmış... Evlerin içerisi daha ziyade otelleri hatırlatıyor. Zaten yatak odaları da otel dairelerinden farksız. Banyolar, sıcak ve soğuk su muslukları, yaldızlı, oymalı aplikler... Gayet rahat fakat--kırlara yakışacak şeyler değiller...

İnsan etrafına bakınır bakınmaz Deering Vale köyünün Londraya pek yakın olduğunu hatırlıyor.»

Mösyö lö Ken, dikkatle onu dinliyordu. «Duyduğuma göre tren servisi pek muntazam değilmiş...»

— «Bunu bilmiyorum...» Mr. Satterthwaite'in çenesi iyice açılmıştı. «Ben geçen yaz oraya gidip birkaç gün kaldım. Doğrusu köyden Londraya kolaylıkla iniliyordu. Tabii yalnız her saat başı tren vardı, o da başka... Londradan da öyle... Yani banliyö treni gece 10,48'e kadar saatte bir. Waterloo istasyonundan kalkıyordu. Meselâ sekiz kırksekizde... Sonra dokuz kırksekizde... Anlatabiliyor muyum?»

— «Tabii, tabii... Peki Deering Vale köyüne kaç dakikada gidiliyordu?»

— Hemen hemen kırk beş dakikada sanırım... Meselâ Londradan dokuzu kırksekiz geçe kalkan banliyö treni, onu yirmisekizde Deering Vale'de oluyordu...»

Mösyö lö Ken, hiddetle elini salladı. «Tabii! Bunu hatırlamalıydım... Martin Wylde'ın sevgilisi Miss Sylvia Dale o akşam 6,28 trenine binecek olan bir arkadaşını geçirmeğe gitmişti değil mi?»

Mr. Satterthwaite, hemen cevap veremedi. Aklı yine halledemediği o meseleye takılmıştı. Nihayet, «Affedersiniz,» diye fısıldadı. «Demin, 'İstediğinizi elde edemediğinizden emin misiniz?' dediğiniz zaman neyi kasdettiniz?»

Mesele, bu şekilde ifade edilince biraz karışık gibi gözüküyordu ama Mösyö lö Ken, Mr. Satterthwaite'in ne demek istediğini anlamamış gibi bir tavır takınmak lüzumunu hissetmedi.

— «Sadece şunu... Siz biraz müşkülpesent bir insansınız, Mr. Satterthwaite. Neticede Louisa Bullard'ın İngiltereden bilhassa uzaklaştırılmış olduğunu öğrendiniz. Bunun bir sebebi var tabiî... Bu sebebi de ancak kızın anlattığı hikâyede bulabiliriz.»

Mr. Satterthwaite, münakaşaya hazırlanıyormuş gibi bir tavırla, «Peki ama,» diye cevap verdi. «Hizmetçi kız ne anlattı? Eğer şahit olarak mahkemeye çağırılsaydı, ne söyleyecekti?»

Mösyö lö Ken, gülümsedi. «Belki gördüklerini anlatacaktı.»

— «Ne görmüştü?»

— «Gökteki işareti.»

Mr. Satterthwaite, hayretle arkadaşına baktı.

— «O saçma sapan hikâyeyi mi düşünüyor sunuz? Yani---Gökteki Allah'ın eliydi, öyle mi?»

Mösyö lö Ken, gözlerini kısarak onu süzdü. «Belki... Kimbilir? Gökteki Allahın eli olabilirdi...»

Yaşlı adam, Mösyö lö Ken'in bu ciddiyetine şaşmıştı. «Saçma... Hizmetçi kız bile bunun tren dumanı olduğunu söyledi.»

Mösyö lö Ken, içini çekti. «Acaba Londraya giden tren miydi? Yoksa şehirden gelen mi?»

— «Londraya giden tren olduğunu sanmıyorum. Zira bu her saat başı kalkıyordu. O halde oradan gelen banliyö treni olacak. Yani 6,28--- fakat---hayır. Bu da imkânsız. Hizmetçi kız, trenin hemen arkasından silâh sesini duyduğunu söyledi. Tüfekle altıyı yirmi geçe ateş edilmiş olduğunu biliyoruz. Herhalde tren on dakika erken gelmedi.»

Mösyö lö Ken de o fikirdeydi. «Bilhassa o hatta işleyen bir trenin erken gelmesi imkânsızdı.»

Mr. Satterthwaite, gözlerini ilerideki bir noktaya dikmişti.

— «Belki bir yük treni...» diye mırıldandı. «Fakat o zaman da---»

Mösyö lö Ken, «Evet,» dedi. «O zaman kızın İngiltereden uzaklaştırılmasına lüzum kalmazdı.»

Mr. Satterthwaite, hayretle ona döndü. «6,28 treni... Fakat---eğer öyleyse---silâh sesi o zaman duyulduysa---neden herkes cinayetin daha önce işlendiğini söyledi?»

Mösyö lö Ken, güldü. «Aşikâr değil mi? Saatler yanlıştı.»

Mr. Satterthwaite, bunu kabul edemiyecekti. «Hepside mi? Artık bu kadar da tesadüf olur mu?»

Beriki, «Ben bunun bir tesadüf olduğunu düşünmüyordum ki!» diye cevap verdi. «Sadece---cinayetin Cuma günü işlendiğini hatırlamıştım...»

Mr. Satterthwaite, kaşlarını kaldırdı. «Cuma?»

Mösyö lö Ken, özür dilermiş gibi ona baktı. «Galiba unuttunuz. Bana, Sir George'un Cuma günleri akşam üzeri saatlerini kurduğunu anlatmıştınız...»

Mr. Satterthwaite, «Sir George saatleri on dakika geri aldı...» dedi. Bu keşifleri kendisini o kadar şaşırtmış, öylesine sarsmıştı ki, artık sesi âdeta fısıltı halinde çıkıyordu. «Sonra bric oynamağa gitti. Zannedersem o sabah karısının Martin Wylde'a yazdığı pusulayı açıp okumuştu... Evet, evet, muhakkak okudu! O akşam saat altı buçukta briç partisinden ayrıldı. Malikâneye geldiği zaman Martin'in duvara dayayıp unuttuğu tüfeği gördü. İçeri girerek, karısını arkadan vurdu. Tüfeği, sonradan polisin bulduğu yere, yani fundaların arasına attı... Tabii uşak koşarak kendisine felâketi haber vermeğe gittiği zaman o da gûya arkadaşının evinin bahçe kapısından yeni çıkmış gibi bir tavır takındı... Peki, telefon?... Telefon meselesi ne olacak? Ah! Evet, anlıyorum! Polise telefonla haber verilmemesi için elinden geleni yaptı. Telefonu bozdu... Veya prizden çekti. Zira polise telefon edildiği takdirde karakoldaki memur zamanı kaydedebilirdi. Şimdi Wylde'ın da doğru söylediği anlaşılıyor. Genç adam evine yediye çeyrek kala gitti... Zira aslında malikâneden altıyı yirmialtı, yirmiyedi geçe ayrıldı... Ağır ağır yürüdüğü için de çiftliğe ancak altıyı kırkbeş geçe döndü... Evet... Şimdi anlaşılıyor... Louisa Bullard'ın gökteki işaret hakkında durup dinlenmeden anlattığı hikâye, Sir George'un hiç hoşuna gitmedi. Tehlikeli bir şeydi bu. Biri, bu tren meselesinin ehemmiyetini anlar, tabii o zaman işin iç yüzü de ortaya çıkardı...»

Mösyö lö Ken, «Fevkalâde!» diye haykırdı.

Mr. Satterthwaite, ona döndü. Yüzü sevinç ve zaferle kızarmıştı. «Şimdi---bütün mesele şu: ne yapacağız?»

Mösyö lö Ken, «Sylvia Dale'le konuşun.» diye tavsiye etti.

Mr. Satterthwaite, bu teklifi pek beğenmemişti. «Size anlattım... Kız biraz---şey---öhhö---aptalca gibi...»

— «Fakat onun babası ve ağabeyleri var... Onlar lüzumlu şeyleri yaparlar.»

Mr. Satterthwaite, rahatlamıştı. «Doğru... Çok Doğru...»

■ ■ ■

Kısa bir müddet sonra, genç kızın yanındaydı. Ona hâdiseyi anlatıyordu. Sylvia Dale onu dikkatle dinledi... Bir tek sual bile sormadı.

Mr. Satterthwaite'in sözleri sona erince de ayağa fırladı:

— «Hemen bir taksi çağırtayım! Hemen!»

— «Nereye gideceksiniz, yavrum?»

— «Sir George Barnaby'e tabii.»

— «Sakın ha! Her şeyi altüst edersiniz. Bundan daha yanlış bir yol olamaz. Müsaadenizle---»

Mr. Satterthwaite, itiraz etti durdu ama nafile. Kıza tesir edemedi. Sylvia Dale, kendince bir plân hazırlamıştı. Bunu tatbik etmek niyetindeydi. Genç kız, Mr. Satterthwaite'in kendisiyle gelmesine müsaade etti ama işte o kadar. İhtiyar adamın takside söylediklerini dinlemedi bile. Sanki sağır olmuştu. Şehre gelince, Mr. Satterthwaite'i takside bırakarak, Sir George'un yazıhanesine gitti...

İhtiyar adam, ne yapacağını şaşırmıştı... Genç kız, dışarıya ancak yarım saat sonra çıktı. Son derecede yorgun bir hali vardı. O güzel yüzü, susuz kalmış bir çiçek gibi solmuştu. Mr. Satterhwaite onu büyük bir endişeyle karşıladı.

Sylvia Dale, taksiye biner binmez, hemen arkasına yaslanarak, gözlerini yarı kapadı. «Ben kazandım...» Sesi pek hafif cıkıyordu.

— «Ne?» Mr. Satterthwaite, şaşalamıştı. «Ne Yaptınız? Neler söylediniz?»

Genç kız, biraz doğruldu:

— «Neler söylemedim ki? Louise Bullard'ın polise gidip o meşhur hikâyeyi anlattığını... Polisin gizlice tahkikat yaptığını... Kendisini altı buçuğa bir iki dakika geçe malikâneye girerken ve sonra da çıkarken gördüklerini... Artık oyunun sonuna geldiğimizi söyledim.. Fena halde şaşaladı. 'Fakat kaçmanız için vakit var,' dedim. 'Polis sizi tevkif etmeğe ancak bir saat sonra gelecek. Eğer Vivien'i öldürdüğünüzü bir kâğıda açıkça yazıp, altını imzalarsanız, size bir şey yapmam... Fakat---yazmazsanız şimdi olanca sesimle haykırır ve hakikati herkese anlatırım!' Paniğe kapıldı tabii. Artık ne yaptığını bilmiyordu. Uykuda gibi istediklerimi yazıp, altına da imzasını attı.»

Sylvia Dale, derin bir nefes alarak, Sir George'un itirafnamesini Mr. Satterthwaite'in eline sıkıştırdı. «Alın şunu! Alın, alın! Bununla Martin'i nasıl kurtaracağınızı, ne yapacağınızı benden iyi biliyorsunuz.»

Mr. Satterthwaite, hayretle, «Kâğıdı hakikaten imzalamış!» diye haykırdı.

Sylvia Dale, içini çekti. «Sir George biraz aptal...» Sonra yeni aklına gelmiş gibi ilâve etti. «Ben de öyleyim... Onun için aptalların nasıl hareket edeceklerini bilirim... Bizler fena halde şaşalar, onun için ters şeyler yaparız... Sonra da bu yüzden çok üzülürüz...»

Titredi... Mr. Satterthwaite eğilerek, kızın elini okşadı, «Kendinize gelmeniz lâzım... Size bu hususta yardım edebilirim... Biraz ileride pek sevdiğim bir lokanta var: 'Arlecchino'. Oraya hiç gittiniz mi bilmem?»

Sylvia Dale, «Hayır,» makamında başını salladı.

İhtiyar adam, taksiyi durdurarak, genç kızı küçük lokantaya soktu. Bölmedeki masaya doğru ilerlerken, kalbi büyük bir ümit ve sevinçle çarpmaktaydı. Fakat---ne yazık ki masa boştu.

Sylvia Dale, onun sukutu hayalini yüzünden okudu. Endişeyle, «Ne var?» diye sordu. «Ne oldu?»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Bir şey olmadı... Daha doğrusu burada bir arkadaşımı bulacağımı umuyordum. Neyse... Zararı yok... Nasıl olsa günün birinde ona tekrar rastlayacağım...»

KRUPİYENİN RUHU

4

Mr. Satterthwaite, Monte Carlo'da, terasta güneşin zevkini çıkarıyordu.

Mr. Satterthwaite, her sene Ocak ayının ikinci Pazar günü İngiltereden Riviera'ya doğru yola çıkardı. İhtiyar adam, kırlangıçlardan bile intizamlıydı denilebilir... İngiltereye Nisanda döner, Mayıs ve Haziranı Londra'da geçirirdi. Ascot yarışlarını kaçırdığı hiç görülmemişti. Şehirden, Eton ve Harrow maçından sonra ayrılır. Deauville veya Le Tonuquet'ye gitmeden evvel ahbaplarının malikânelerinde bir iki gün kalırdı... Eylül ve Ekim, daha ziyade av partileriyle geçer, ondan sonra Mr. Satterthwaite, seneyi tamamlamak üzere tekrar Londra'ya dönerdi. Herkesi tanırdı o... Herkesin de onu tanıdığını söylersek, herhalde fazla mübalâğa etmiş olmayız...

O sabah Mr. Satterthwaite'in kaşları biraz çatılmıştı. Denizin mavisi hakikaten harikulâde, bahçeler, her zamanki gibi birer cennetti. Fakat ahali yaşlı adamı âdeta sukutu hayale uğratmıştı. Giyinmesini bilme-

yen, âdi bir güruh... Tabii bazıları kumarbazdı. Oradan uzaklaşamayan, lânetlenmiş zavallılar... Mr. Satterthwaite, onlara tahammül edebiliyordu. Neticede bu kumarbazlar artık dekor yerine geçmekteydiler. Fakat yaşlı adam, seçkin kimseleri, kendisi gibi kibar insanları arıyordu.

Mr. Satterthwaite, kederle, «Döviz meselesi...» diye düşündü. «Artık buralara, vaktiyle Monte Carlo'yu aklından bile geçiremeyen, lüzumlu parayı bulamayan kimseler dahi geliyor... Sonra--ben de iyice yaşlandım. Artık bütün gençler,---yeni yeni yükselen kimseler---hepsi de İsviçre'deki sayfiye yerlerine gidiyorlar.»

Fakat ihtiyar adam başkalarını da özlüyordu. Meselâ şık baronları, sefir olarak gönderilen kontları, grandükleri, kraliyet ailelerine mensup prensleri... Gördüğü tek prens, pek meşhur olmayan otellerden birinde asansörcülük ediyordu. Sonra, Mr. Satterthwaite, o güzel ve müsrif kadınları da aramaktaydı. Evet... Böyle birkaç kadın vardı ama işte o kadar... Monte Carlo da öyle eskiden olduğu gibi adım başında o güzel mahlûklara rastlanmıyordu...

Mr. Satterthwaite, «Hayat» adı verilen o dramın en meraklı seyircilerindendi. Fakat ihtiyar adam aktörlerin ve aktrislerin enteresan, canlı ve dikkati çeken kimseler olmalarını da isterdi. Mr. Satterthwaite, âni bir ümitsizliğin kalbine dolduğunu hissetti. Artık kıymetler, ölçüler değişiyordu. Halbuki kendisi değişemiyecek kadar ihtiyarlamıştı.

Mr. Satterthwaite aynı anda Kontes Czarnova'nın kendisine doğru geldiğini farketti.

Yaşlı adam, senelerden beri Monte Carlo'da Kontes Czarnova'ya rastlıyordu. İlk karşılaştıkları zaman kadın bir grandükün yanındaydı. İkinci sefer, adamın yerini Avusturyalı bir baron almıştı. Ondan sonraki yıllarda Kontes gösterişli yüzükler, kravat iğneleri takan sarı suratlı adamlarla görünmüştü. Şu son bir iki senedir de henüz çocuk denilecek yaşta gençleri seçiyordu.

Kontesin yanında şimdi de yine çok genç bir delikanlı vardı. Mr. Sattertwaite, bu genci tanıyordu.

Bu yüzden de biraz üzüldü. Franklin Rudge, Amerikalıydı. Batı eyaletlerinden birinde doğmuş, her şeyi öğrenmeğe çalışan, toy fakat şirin, ihtiyatla idealizmin karışmasından meydana gelmiş, acaip lâkin sevimli bir genç... Delikanlı Monte Carlo'ya erkekli kızlı bir Amerikan gurubuyla gelmişti. Gençlerin çoğu hemen hemen birbirinin aynıydı. Hepsi de Eski Dünyayı ilk defa görüyorlardı. Beğenmedikleri şeyleri açıkça söyliyor, hoşlandıklarını da yine aynı samimiyetle methediyorlardı.

Oteldeki İngilizleri hiç sevmiyorlardı. İngilizler de onlardan hoşlanmıyorlardı tabii. Fakat, hakiki bir kozmopolit olmakla öğünen Mr. Satterthwaite, Amerikalı gençlerle dostluk ediyordu. Açık sözlülüklerine, canlılıklarına bayılıyordu. Tabii gençlerin İngilizceyi bozuk bir gramerle, kafasını gözünü yararak konuşmaları tüylerini diken diken ediyordu o da başka.

Mr. Satterthwaite, Kontes Czarnova'nın Franklin Rudge için münasip bir arkadaş olmadığını düşündü. Onlar yanlarına yaklaşırken de nezaketle şapkasını çıkardı. Kontes, tatlı tatlı gülümseyerek, başıyla selâm verdi.

Kontes, uzun boylu, fevkalâde güzel vücutlu bir kadındı. Saçları simsiyahtı... Gözleri de öyle. Kirpikleriyle kaşlarının karalığına da diyecek yoktu doğrusu. Bu hususta tabiat bile güzel Kontesle başa çıkamazdı.

Bir erkeğin öğrenmemesi lâzım gelen bir sürü kadınca sırrı bilen Mr .Satterthwaite, Kontesin makyajdaki ustalığını derhal, için için alkışladı. Czarnova'nın kadifeye benzeyen cildi pürüzsüz, tatlı bir beyazlıktaydı. Gözlerini kahverengi farla hafifçe gölgelendirmiş, dudaklarını da dikkatle boyamıştı. Ne sıklâmene kaçıyordu bu dudaklar, ne de kıpkırmızıydı. Bilâkis Kontes uçuk şarap rengini andıran bir ruj seçmişti... Kadının sırtında son derecede açık siyah beyaz bir elbise, elinde de cildine hoş bir pembelik veren açık bordo rengi bir şemsiye vardı.

Franklin Rudge'un ise hayatından pek memnun olduğu anlaşılıyordu. Delikanlı azametle etrafına bakınmaktaydı.

Mr. Satterthwaite, «İşte genç bir budala daha,» diye düşündü. «Neyse... Bu benim üstüme vazife değil... Zaten işe burnumu sokmağa da kalksam, çocuk beni katiyyen dinlemez. Ne yapalım?... Gençliğimde benim de parayla tecrübe satın aldığım oldu...»

Buna rağmen ihtiyar adamın endişeleri geçmedi. Zira Amerikalıların gurubunda pek genç, pek güzel bir kız vardı. Onun, Franklin Rudge'un Kontes'le arkadaşlığa başlamasından hiç hoşlanmayacağı da belliydi.

Tam, aksi istikamette uzaklaşacağı sırada o Amerikalı kızın, bahçe yolundan kendisine doğru geldiğini gördü. Genç kız sırtına güzel bir tayyör, ayağına da spor ayakkabılar giymiş, eline de Monte Carlo hakkında bir kitap almıştı... Bazı Amerikalılar Paris'ten geçer ve ondan sonra da ortaya ancak Seba Melikesi Belkıs'a yakışacak kıyafetlerle çıkarlar. Fakat Elizabeth Martin, onlardan değildi. O Avrupayı büyük bir ciddiyet ve bitaraflıkla dolaşmağa çıkmıştı. Sanat ve kültür hakkında yüksek fikirleri vardı. Eline geçen fırsatlardan ve mahdut parasından azami surette istifadeye çalışıyordu.

O anda Mr. Satterthwaite'in ona kültürlü veya sanatkâr bir kız nazarıyla baktığı yoktu. İhtiyar adam Elizabeth Martin'i genç, pek genç buluyordu, işte o kadar.

Elizabeth, «Gün aydın, Mr. Satterthwaite,» dedi. «Franklin'i---şey---yani Mr. Rudge'ı gördünüz mü?»

— «Bir iki dakika evvel gördüm.»

Kız, başını kaldırdı. «Herhalde arkadaşı Kontes'le beraberdi?»

Mr. Satterthwaite, «Öhhö---şey---evet,» diye itiraf etti. «Kontes'leydi.»

Elizabeth Martin, biraz cırlakca bir sesle bağırdı. «O Kontes, hiç hoşuma gitmiyor! Halbuki Franklin ona bayılıyor! Doğrusu bunun sebebini anlıyamıyorum.»

Mr. Satterthwaite, ihtiyatlı bir adamdı. «Şey... Kontes kibar bir kadındır...»

— «Onu tanır mısınız?»

— «Eh... Biraz...»

Elizabeth Martin, içini çekti. «Franklin'in hali

beni üzüyor. Aslında gayet aklı başında bir çocuktur... Onun 'Meşum kadın' numaralarını yutacağı kimin aklına gelirdi?... Fakat artık söz dinlemiyor. Kendisiyle konuşmağa kalkanlara fena halde kızıyor. Neyse... Mr. Satterthwaite, Allah aşkına doğrusunu söyleyin: kadın hakikaten Kontes mi?»

Mr. Satterthwaite, «Bu hususta bir şey söyleyemem» diye cevap verdi. «Hakikî bir kontes olabilir.»

Elizabeth, bu sözlerden hiç hoşlanmamıştı. «İşte sana cevap! Bir İngilizden de bu beklenirdi zaten... Size yalnız şu kadarını söyliyeyim, Mr. Satterthwaite: Eğer Kontes, bizim Sargon Springs kasabasına gelseydi, bu halleri herkesin gözüne batardı.»

Mr. Satterthwaite, bunun mümkün olduğunu düşündü. Tabii kıza Sargon Springs'de değil Monaco'da olduklarını, Kontesin de bu muhite Miss Elizabeth Martin'den çok daha iyi uyduğunu söylemedi.

Yaşlı adam, sesini çıkarmayınca Elizabeth de Gazinoya doğru gitti. Mr. Satterthwaite, yandaki banklardan birine oturarak, güneşlenmeğe başladı. Derin derin düşünüyordu. Bir müddet sonra birinin yanına oturduğunu farkederek daldığı düşüncelerden uyandı. Franklin Rudge gelmişti...

Delikanlı, neşe ve heyecanından yerinde duramıyordu âdeta. Saf saf, «Doğrusu hayatımdan çok memnunum!» diye gülümsedi. «Evet, efendim! İşte buna dünyayı görmek derler! Doğrusu bu dünyayla Amerika arasında büyük fark var! Hayat tarzı çok değişik.»

Yaşlı adam, düşünceli bir tavırla ona doğru döndü. «Hayat her yerde aynıdır...» » Yorulmuş gibi bir hali vardı. «Yalnız kılığını değiştirir, işte o kadar.»

Franklin Rudge hayretle ona baktı. «Ne demek istediğinizi anlıyamadım.»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Tabii anlıyamazsınız. Zira henüz yolun başındasınız... Neyse... Özür dilerim... Yaşlılar nasihat vermemeğe alışmalıdırlar.»

Rudge, güldü «Zararı yok, zararı yok...» Onun da dişleri diğer vatandaşlarınınki gibi gayet muntazam ve pırıl pırıldı. «Biliyor musunuz?... Ben Gazinoya girince biraz---biraz sukutu hayale uğradım. Oyunların

daha başka olacağını--yani kumarın daha büyük bir heyecan, hattâ ateşle oynanacağını sanıyordum. Halbuki her şey bana sıkıntılı ve hattâ kirli gibi gözüktü.»

Mr. Satterthwaite, «Kumar, bir kumarbaz için hayat memat meselesidir,» diye cevap verdi. «Fakat seyirciler için hiç de zevkli bir şey değildir. Meşhur kumarhaneleri görmektense, bunlar hakkında yazılanları okumak daha iyidir.»

Franklin Rudge, tasdik makamında başını salladı. «Siz, sosyetede mevkii olan bir adamsınız değil mi?» Bunu öyle hürmetkâr ve samimi bir tavırla sormuştu ki, kendisine kızmak imkânsızdı. «Yani--bütün düşesleri, kontesleri, kontları filân tanıyorsunuz...»

Mr. Satterthwaite, gülümsedi. «Evet... Çoğunu tanırım... Bundan başka yahudiler, Portekizliler, Yunanlılar ve Arjantinliler arasında da ahbaplarım vardır.»

Mr. Rudge, hayretle bakakaldı «Ha?».

Mr. Satterthwaite, «İngiliz sosyetesini tanıdığımı anlatmağa çalışıyordum», diye içini çekti.

Franklin Rudge, bir iki dakika düşündü.

Nihayet, «Siz,» diye mırıldandı, «Kontes Czarnova'yla tanışıyorsunuz, değil mi?»

Mr. Satterthwaite ona da aynı cevabı verdi. «Biraz...»

— «Doğrusu çok enteresan kadın. Onunla karşılaştığım için o kadar memnunum ki... İnsan, Avrupalı asillerin züppe, dejenere, çürümüş, tefessüh etmiş insanlar olduklarını sanıyor. Belki erkekler hakikaten böyledir ama kadınlar doğrusu bambaşka! Kontes gibi harikulâde, ince ve zarif bir mahlûkla tanışmak bir zevk değil mi? Zeki, nüktedan, neşeli... Parmaklarının ucuna kadar asîl bir kadın...»

Mr. Satterthwaite, kaşlarını kaldırdı. «Öyle mi?»

— «Değil mi? Onun kimlerden olduğunu herhalde biliyorsunuz.»

Yaşlı adam, mırıldandı, «Hayır... Korkarım Kontes hakkında fazla bir malûmatım yok.»

Franklin Rudge, izah etti. «Bir Radzynski o... Yani Macaristanın en eski, en asil ailesine mensup...

Doğrusu hayatı da çok enteresan... Onun boynuna taktığı o upuzun inci kolyeyi herhalde farkettiniz?»

Mr. Satterthwaite, başını salladı.

— «İşte o inciyi ona Balkanlarda bir memleketin kralı vermiş. Zira Kontes, memleketten bazı gizli vesikaları kaçırmağa muvaffak olmuş.»

Mr. Satterthwaite, «İncileri ona bir kralın verdiğini duymuştum,» dedi.

Hakikaten Monte Carlo da bu hususta bir ara bir hayli dedikodu yapılmıştı. Kontesin, o eski, güzel günlerde kralla pek 'sıkı fıkı' olduğu söylenmekteydi.

— «Şimdi size bir şey daha söyliyeceğim...»

Mr. Satterthwaite, dinledi... Ve dinledikçe Kontes Czarnova'nın hayalinin genişliği karşısında gayri ihtiyarî büyük bir hayranlık duydu. Elizabeth Martin'in iddia ettiği gibi Kontes adi bir şekilde, 'meş'um kadın' rolü oynamağa kalkmamıştı. Delikanlı bu bakımdan bir hayli kurnazdı. Aynı zamanda idealist, dürüst ve temiz bir gençti. İşte bu yüzden Kontes de başka hikâyeler anlatmıştı. Siyasi entrikalara karışmış, aldığı vazifeleri ciddiyetle yerine getirmişti. Tabii bu yüzden bir çok düşman kazanmıştı. Bunlar kendisinin aleyhinde de bulunmaktaydılar... Ama bunu normal karşılamak da lâzımdı...

Artık Amerikalı genç, eski debdebeli günleri gözlerinin önünde canlandırabildiğini sanıyordu... Her sahneye Kontes hâkimdi... Asil, biraz soğuk, mağrur, prenslerin ve nazırların ahbabı olan bir kadın... Bir erkekte romantik bir sevgi uyandıracak bir mahlûk...

Genç adam, sözlerini heyecanla bitirdi. «Zavallı nelerle uğraşmamış ki! Çok tuhaf ama şimdiye kadar hiç bir kadın ona hakiki bir dostluk göstermemiş. Ömrü boyunca kadınlarla mücadele etmek zorunda kalmış...»

Mr. Satterthwaite, «Her halde...» diye mırıldandı.

Franklin Rudge, hiddetle haykırdı. «Rezalet değil mi bu?»

Mr. Satterthwaite, düşünceli bir tavır takınmıştı. «Hayır... Bence rezalet sayılmaz... Bildiğiniz gibi ka-

dınların kendilerine göre bir ölçüleri vardır. Bizim onların işlerine karışmamız hiç doğru olmaz... Kendi meselelerini yine kendileri halletsinler, daha iyi.»

Delikanlı, heyecan ve samimiyetle, «Ben sizin fikrinizde değilim,» diye haykırdı. «Bence dünyanın en fena, en kötü şeyi bir kadının diğer bir kadına ettiği düşmanlıktır! Elizabeth Martin'i tanıyorsunuz değil mi? O, bir faraziye olarak bu fikrimi kabul ediyor. Bu meseleyi onunla sık sık konuştuk. Henüz çocuk denilecek yaşta ama doğrusu kafalı bir kız... Fakat---mesele faraziye olmaktan çıkınca o da hemen diğerleri gibi hareket etmeğe başlıyor. O da hepsi gibi fena! Nedense Kontesi tutturdu. Zavallı kadın hakkında bir şey bilmediği halde ona fena halde düşman oldu. Kendisine işin iç yüzünü anlatmağa, Kontes Czarnova hakkında malûmat vermeğe çalışıyorum ama beni dinlemiyor. Bu feci bir şey, Mr. Satterthwaite. Ben demokrasiye inanırım! Bu da erkeklerle erkekler, kadınlarla kadınlar arasında kardeşlik demek değil midir?»

Üzüntüyle sustu. Mr. Satterthwaite ise Kontes Czarnova'yla Elizabeth Martin'in birbirlerine ne zaman, nasıl ve nerede kardeşçe bir sevgi duyacaklarını düşünüyordu. Fakat bu sualleri bir türlü cevaplandıramadı.

Franklin Rudge, «Diğer taraftan,» diye devam etti. «Kontes, Elizabeth'e hayran... Onu her bakımdan beğeniyor. Kendisinin çok hoş bir kız olduğunu söyliyor... Peki, bütün bunlardan ne anlaşılıyor?»

Mr. Satterthwaite, müstehzi bir tavırla cevap verdi. «Kontes'in, Miss Elizabeth Martin'den daha büyük ve daha tecrübeli olduğu...»

Franklin Rudge, beklenmedik bir şekilde sözü değiştirdi. «Kontes'in kaç yaşında olduğunu biliyor musunuz? Kendisi bunu bana açık açık söyledi... Ne samimî kadın değil mi? Ben onun yirmi dokuzunda olduğunu sanıyordum. Fakat Kontes otuz beşinde olduğunu itiraf etti. Halbuki hiç göstermiyor...»

Kadının kırk sekiz - kırk dokuz yaşlarında olduğunu tahmin eden Mr. Satterthwaite cevap vermeyerek, sadece kaşlarını kaldırdı.

Sonra da usulca «Size bir tavsiyede bulunayım.»

diye mırıldandı. «Monte Carlo da duyduğunuz her söze inanmayın.»

Bir hayli tecrübeli olduğu için delikanlıyla münakaşa etmenin hiç bir işe yaramıyacağını biliyordu. Zira, Kontes Czarnova aleyhinde söylenecek herhangi bir söz,---müspet delillerle desteklenmediği takdirde--- Franklin Rudge'ın büsbütün kadının tarafını tutmasına sebep olacaktı.

Çocuk, «İşte, Kontes de geliyor,» diyerek ayağa fırladı.

Kadın, kendisine çok yakışan o nazlı ve kibar tavırlarıyla onlara yaklaştı. Biraz sonra üçü birden bankta oturuyorlardı. Kontes, Mr. Satterthwaite'e karşı çok kibar davranıyordu ama yine de bir hayli azametliydi. Sık sık yaşlı adama dönüyor, onun Riviera'yı çok iyi tanıdığından emin olduğunu gösteren bir tavırla, muhtelif hususlarda fikrini soruyordu.

Kadın, çok zekiydi doğrusu. İşi büyük ustalıkla idare etti ve Franklin Rudge, bir iki dakika sonra Kontesin kendisine çekilmesi için nezaketle, fakat yine de kati bir tavırla izini verdiğini duydu... Nihayet Czarnova'yla Mr. Satterthwaite başbaşa kaldılar.

Kontes, şemsiyesini uzatarak, bunun ucuyla toprakta şekiller çizmeğe başladı.

— «Mr. Satterthwaite, bu şirin Amerikan gencinin vaziyeti sizi alâkadar ediyor... Öyle değil mi?»

Tatlı, hafif sesinde gizli bir okşayış var gibiydi.

Mr. Satterthwaite, lâkayt bir tavırla, «İyi bir çocuk» dedi.

Kontes, düşünceli düşünceli, başını salladı. «Ben kendisini çok sempatik buldum... Ona hayatımın mühim bir kısmını anlattım...»

Mr. Satterthwaite, «Ya?...» diye mırıldandı.

Kadın, rüyada gibi devam etti. «Başkalarına açmadığım bazı hâdiseleri ona söyledim... Ben enteresan bir hayat sürdüm, Mr. Satterthwaite. Çok kimse başıma gelen o acaip, hayret verici hâdiselere inanmaz...»

Mr. Satterthwaite, kadının ne demek istediğini anlayacak kadar zekiydi. Neticede, Kontes'in Franklin Rudge'a anlattığı hikâyeler doğru olabilirdi. Yaşlı adam

buna pek ihtimal vermiyordu ama bu dünyada her şey mümkündür. Evet... Hiç kimse kalkıp, «Bu imkânsız!» diyemezdi.

Mr. Satterthwaite, kadına cevap vermedi. Kontes Czarnova ise dalgın dalgın koya bakıyordu. Adam birdenbire kadını ilk defa görüyormuş gibi bir hisse kapıldı. Acaip bir şeydi bu. Artık Kontesi hain bir kadın değil, olanca kuvvetiyle mücadele etmeye çalışan ümitsiz bir mahlûk addediyordu. Kontes Czarnova'ya yan gözle baktı. Kadın şemsiyeyi indirmiş olduğu için gözlerinin kenarındaki ince, yorgun çizgiler meydana çıkmıştı. Şakağında da bir damar atmaktaydı.

Mr. Satterthwaite, yanılmamış olduğunu anladı. İnancı gitgide katileşiyordu. Kadın, bir köşeye sıkıştırılmış, ümitsiz ve vahşî bir hayvandan farksızdı. Franklin'le arasına girmeğe kalkanlara,---bu ister Mr. Satterthwaite olsun, ister başkası---katiyyen merhamet etmeyecekti... Yaşlı adam, meseleyi iyice kavrayamamış olduğunu düşündü. Bir kere kadının bol parası olduğu anlaşılıyordu. Her zaman gayet şık elbiseler giyiyordu, mücevherleri ise hakikaten göz kamaştıracak gibiydi. Franklin Rudge'a bu yüzden yaklaşmış olamazdı... Pekâlâ. Bunun sebebi aşk mıydı? Mr. Satterthwaite, o yaştaki kadınların oğulları yaşındaki gençlere aşık olduklarını biliyordu. Kadının heyecanının sebebi bu olabilirdi tabii. Buna rağmen, Mr. Satterthwaite, bunun pek de alelâde maceralardan olmadığını hissediyordu.

Yaşlı adam, kadının kendisiyle başbaşa kalmasının sebebini de anlamıştı. Kontes, ona meydan okumak istemişti. Czarnova, etrafındakileri tetkik etmiş ve nihayet baş düşmanının Mr. Satterthwaite olduğuna kanaat getirmişti. Sonra kadın, ihtiyar adamı iyice kızdırmak istiyordu. Tabii o zaman Mr. Satterthwaite, dayanamıyacak, Franklin Rudge'a koşarak, onun aleyhinde bulunacaktı... İhtiyar İngiliz bıyık altından güldü. O böyle tuzaklara düşmeyecek kadar tecrübeliydi. Ne zaman susması lâzım geldiğini de gayet iyi bilirdi.

Mr. Satterthwaite, o gece 'Cercle Privé' de Kontes Czarnova'yı seyretti. Kadın rulette şansını denemeye karar vermişti anlaşılan.

Durmadan para koyuyor, fakat fişleri güneşte kalmış kar gibi eriyip gidiyordu. Maamafih Kontes, o eski kumarbazlara has soğukkanlılıkla rahat rahat oturmaktaydı. Kaybettiğine hiç aldırmazmış gibi de bir hali vardı. Bir iki defa parasını kırmızıya koydu. Ortalarda kazandı. Sonra tekrar kaybetti. Nihayet altı kere, «Manque,» dedi ve her seferinde de önündeki fişler gitti. Nihayet kadın kibar bir tavırla omzunu silkerek, masadan ayrıldı.

Sırtındaki yeşilimsi sarı, altın lâme tuvaletle hakikaten şahaneydi. Boynuna meşhur 'Kral incileri' ni dolamış, kulaklarına da yine sallantılı inci küpeler takmıştı.

Mr. Satterhwaite, yanında duran iki erkeğin kadın hakkında konuştuklarını duydu.

Bunlardan biri, «Czarnova'ya bak,» dedi. «Doğrusu kadın hiç bozulmuyor değil mi? Kralın mücevherleri de kendisine çok yakışıyor.»

Ufak tefek bir adam olan arkadaşı merakla Kontes'in arkasından baktı. «Demek 'Kral incileri' bunlar?... Allah Allah! İşte bu çok tuhaf...»

Sonra usulca güldü...

Mr. Satterthwaite, konuşmanın sonunu duyamadı. Zira aynı anda başını çevirmiş ve sevincinden de ne yapacağını şaşırmıştı. Çok sevdiği bir dostu yanı başında duruyordu.

Arkadaşının elini hararetle sıktı. «Azizim, Mösyö lö Ken! Doğrusu sizi burada göreceğim hiç aklıma gelmezdi.»

Mösyö lö Ken, gülümsedi. Tebessümü ince, muntazam hatlı, esmer çehresini aydınlattı. «Bu tesadüfe şaşmamanız lâzım. Karnaval zamanı... Ben de Karnavallarda buraya muhakkak gelirim...»

— «Sahi mi? Karşılaştığımıza ne kadar memnun olduğumu bilemezsiniz... Salonda kalmak niyetinde misiniz? Doğrusu burası bana sıcak gelmeğe başladı.»

Diğeri başını salladı. «Herhalde dışarısı biraz serindir. Gelin, sizinle bahçede dolaşalım.»

Dışarıda hava serindi ama soğuk değildi. İki erkek de derin derin nefes aldılar.

Mr. Satterthwaite, «Hah...» dedi. «Söyle...»

Mösyö lö ken, «Hakikaten bahçe çok hoş,» diye mırıldandı. «Sonra sizinle rahat rahat konuşabiliriz... Bana anlatmak istediğiniz bazı şeyler olduğundan eminim.»

— «Hakikaten var...»

Mr. Satterthwaite, heyecanla konuşmağa başlayarak arkadaşına kendisini çok düşündüren o meseleyi açtı. Her zamanki gibi şahısları bir iki kelimeyle canlandırıverdiği için kendi kendisini tebrik ediyordu. Kontes Czarnova, genç ve toy Franklin, müsamaha bilmeyen Elizabeth! Hepsini de büyük bir ustalıkla tarif etti.

Sözleri sona erince, Mösyö lö Ken, güldü. «İlk tanıştığımız günden beri çok değiştiniz, Mr. Satterthwaite?»

— «Hangi bakımdan?»

— «Önceleri hayatın önünüze serdiği oyunları seyretmek size kâfi geliyordu. Fakat şimdi siz de bunlara katılmak,---diğer oyuncularla birlikte rol yapmak istiyorsunuz.»

Mr. Satterthwaite, «Doğru,» diye itiraf etti. «Fakat bu sefer ne yapacağımı bilmiyorum... Vaziyet o kadar karışık ki. Belki---» Bir an tereddüt etti. «Belki siz bana yardım edersiniz...»

Mösyö lö Ken, eğildi. «Memnuniyetle... Bakalım, elimizden geleni yaparız...»

Mr. Satterthwaite, garip bir şekilde rahatladığını hissetti. Arkadaşına güveniyordu.

Yaşlı adam ertesi günü Franklin Rudge'la Elizabeth Martin'i arkadaşı Mösyö lö Ken'le tanıştırdı. Onların birbirleriyle hemen ahbap olduklarını görünce de çocuk gibi sevindi. Kontesten hiç bahsetmediler. Fakat İngilizin öğle vakti duyduğu haber alâkasını çekti...

Onun üzerine hemen Mösyö lö Ken'e koştu tabiî.

Arkadaşına heyecanla, «Mirabelle bu akşam Monte Carloya geliyormuş,» diye fısıldadı.

— «Şu Paris'li sahne artisti mi?»

— «Evet... Herhalde dedikoduyu siz de duydunuz--zaten meseleyi bilmeyen yok gibi bir şey... Mirabelle, Kontes Czarnova'nın eski sevgilisinin yeni gözdesi... Zannedersem sâbık kral kadına hediyeler, mücevherler yağdırıyormuş... Söylediklerine göre Paris'te Mirabelle'den daha müsrif ve daha titiz kadın yokmuş...»

— «Mirabelle'le Kontes Czarnova'nın karşılaşmaları her halde enteresan olacak. Bu gece heyecanlı sahneler seyredeceğiz sanırım...»

— «Evet... Ben de aynı şeyi düşünüyordum...»

Mirabelle, uzun boylu, zayıf bir kadındı. Saçlarını sarıya, dudaklarını portakal rengine boyamış, yüzüne de eflâtuna kaçan bir pudra sürmüştü. Buna rağmen hayret edilecek kadar şıktı. Arkasına da insana cennet kuşlarını hatırlatan rengârenk bir tuvalet giymişti. Çıplak sırtını sıra sıra mücevherli zincirler örtmekteydi. Sol bacağına ise iri pırlantalarla süslü kalın bir bilezik takmıştı.

Kadın, Gazinoya girer girmez, ortalık alt üst oldu tabii. Artık herkesin gözü Mirabelle'deydi.

Mösyö lö Ken, Mr. Satterhwaite'in kulağına eğildi. «Sizin Kontes, Mirabelle'i kolay kolay gölgede bırakamıyacak.»

İhtiyar İngiliz başını salladı. O da Kontesin ne yapacağını merak ediyordu.

Kontes Czarnova, Gazinoya bir hayli geç geldi. O ortadaki rulet masalarından birine doğru yürürken, etraftakiler mırıldanmağa başladılar.

Kadın, beyazlar giymişti. Gayet sade fakat şık, beyaz, ipek bir tuvalet... Güzel boynunda ve biçimli kollarında bir tek mücevher, bir tek süs bile yoktu. Kontes, o gece hiç bir ziynet takmamıştı.

Mr. Satterthwaite, Kontes'i takdirle süzdü. «Bravo! İşte buna zekâ denir! Kadın, rakibesiyle boy ölçüşmeğe bile tenezzül etmedi ve---tabii böylece mücadeleyi de kazanmış oldu.»

O da rulet masasına yaklaştı. Zaman zaman numaralardan birine para koyarak, eğleniyordu. Bazan kazanıyor, fakat ekseri kaybediyordu.

Oyun hakikaten heyecanlıydı. Top, tekrar tekrar

31'le 34'ün üzerinde durdu. Fişlerden küçücük tepeler meydana gelmişti âdeta.

Mr. Satterthwaite, kendi kendine tebessüm ederek, o geceki son oyununu oynadı. Yaşlı adam, 5 numarayı seçmişti.

Kontes Czamova da eğilerek, bütün parasını 6 numaraya koydu.

Krupiye, boğuk bir sesle, «**Faites vos jeux,**» diye seslendi. «**Rien ne va plus. Plus rien.**»

Top, neşeyle tıkırdayarak dönmeğe başladı. Mr. Satterthwaite, «Bu oyunun hepimiz için başka başka mânası var,» diye düşünüyordu. «Ümit ve ümitsizlik... Istırap... Can sıkıntısı... Hafif bir eğlence... Hayat ve ölüm...»

Tık...

Krupiye, topun nerede durduğunu görmek için eğildi.

— «**Numero cinque, rouge, impair et manque.**»

Mr. Satterthwaite, kazanmıştı!

Diğer fişleri toplamış olan krupiye Mr. Satterthwaite'in kazancını öne doğru itti. Yaşlı İngiliz fişleri almak için elini uzattı. Kontes Czamova da öyle. Krupiye bir ona, bir Mr. Satterthwaite'e baktı.

Sonra da sert bir tavırla, «**Madam kazandı,**» dedi.

Kontes, fişleri toplamağa başladı. Mr. Satterthwaite ise gerilemişti. Neticede bir centilmendi o. Kontes dönüp, onun yüzüne baktı. Yaşlı İngiliz de bu bakışa mukabele etti tabii. Masanın etrafındaki oyunculardan bir kaçı krupiyeye yanlışlık yaptığını söyledilerse de adam sabırsız bir tavırla başını salladı. Kararını vermişti bile. Mesele de böylece kapanmıştı.

O boğuk sesiyle tekrar haykırmağa başladı:

— «**Faites vos jeeux Messieurs et Mesdames...**»

Mr. Satterthwaite, dönüp arkadaşı Mösyö lö Ken'in yanına gitti. Son derecede sakin bir tavır takınmıştı ama için için de köpürüp duruyordu. Mösyö lö Ken onun anlattıklarını dikkatle ve müşfik bir edayla dinledi.

— «Çok yazık... Fakat arada sırada böyle şeyler

olur, Mr. Satterthwaite... Daha sonra Amerikalı ahbabınız Franklin Rudge'la buluşacağız... Ben küçük bir ziyafet vereceğim de...»

■ ■ ■

Üç erkek gece yarısı buluştular. Mösyö lö Ken, arkadaşlarına plânını açtı.

— «Buna, 'Yol kesen haydutlar' partisi adı verilir... Şimdi--buluşma yerini tâyin ettikten sonra birbirimizden ayrılacağız... İlk karşılaştığımız kimseyi partiye dâvet edeceğiz. Hile yapılmayacağını söylemeğe lüzum yok. Zira hepimiz de şerefli insanlarız.»

Bu fikir, Franklin Rudge'ın pek hoşuna gitmişti. «Peki ama dâvetimizi kabul etmezlerse ne olacak?»

— «Onları ikna için elinizden geleni yapmalısınız.»

— «Alâ... Şimdi nerede buluşacağımızı kararlaştıralım.»

— «En iyisi Le Caveau. Bohemlere mahsus bir yerdir orası--insan en acaip misafirlerini bile bu küçük kahveye dâvet edebilir.»

Mösyö lö Ken, kahvenin adresini verdikten sonra üç kafadar birbirlerinden ayrıldılar. Mr. Satterthwaite'in şansı yerindeydi. Zira yaşlı adam hemen Elizabeth Martin'e rastladı ve kızı büyük bir sevinçle partiye dâvet etti. Birlikte Le Caveau'ya giderek, bodrum gibi bir yere indiler. Burada yemek için bir masa hazırlanmış, sofraya eski tip şamdanlar da konmuştu.

Mr. Satterthwaite, «İlk biz geldik,» diye gülümsedi. «A, işte Franklin—»

Birdenbire durakladı. Zira delikanlının yanında Kontes vardı. Acaip, sıkıntılı bir andı bu. Elizabeth, lüzumundan fazla kaba davrandı. Çok tecrübeli bir kadın olan Czarnova ise nezaketini bozmayarak, gizli mücadeleyi kazandı.

En son Mösyö lö Ken geldi. Yanında, Mr. Satterthwaite'e hiç de yabancı gelmeyen, kılığı kıyafeti yerinde, kısa boylu, esmer bir adam vardı. Kısa bir müddet sonra yaşlı İngiliz onu tanıdı. Bu o akşam rulet masasında o müessif hatayı yapan krupiyeydi.

Mösyö lö Ken, «Mösyö Pierre Vaucher,» diye gülümsedi. «Sizi dostlarımla tanıştırayım...»

Ufak tefek adam biraz şaşırmış gibiydi. Mösyö lö Ken, onu, rahat ve neşeli bir tavırla diğer misafirlerine takdim etti... Sonra yemek geldi... Doğrusu pek nefisti bu. Şarap da öyle... O soğuk hava biraz kaybolur gibi oldu. Kontes Czarnova hiç konuşmuyordu. Elizabeth'in de sesi sedası çıkmıyordu. Franklin Rudge'ın çenesi iyice açılmıştı. Arka arkaya bir kaç hikâye anlattı. Neşeli hikâyeler değil tabii. Ciddi, dokunaklı vakalar... Mösyö lö Ken ise konuşmaya karışmıyor, sadece dikkatle boşalan bardakları dolduruyordu.

Franklin Rudge, gururla, «Şimdi,» dedi. «Size sıfırdan başlayarak, çalışkanlığı sayesinde yükselen bir adamın hikâyesini anlatacağım... Olmuş bir vaka bu...» Delikanlı, şampanyayı beğendiğini açıkça belli etmişti tabiî...

Hikâyesini anlattı. Galiba bunu lüzumundan fazla uzattı da. Tabiî hikâye hakikat olduğu için hayalî vakalarla boy ölçüşecek gibi değildi.

Genç Amerikalı son sözleri söylerken, karşısında oturmakta olan Pierre Vaucher birdenbire uykudan uyanıyormuş gibi doğruldu. Krupiye de şampanyaya pek iltifat etmişti. Adam, masaya doğru eğilerek, boğuk bir sesle, «Ben de bir hikâye anlatacağım,» diye mırıldandı. «Fakat benimki muvaffakiyete erişemeyen, aradığı saadeti bulamayan bir adamın hikâyesi... Evet... Bahsettiğim adam, dağın zirvesine çıkacağı yerde, uçurumdan aşağıya yuvarlandı. Fakat bu da sizinki gibi olmuş bir vaka.»

Mr. Satterthwaite, nazik bir tavırla başını salladı, «Rica edelim ve hikâyenizi anlatın, Mösyö.»

Pierre Vaucher, sandalyesinde arkaya yaslanarak, gözlerini tavana dikti. «Hikâyem, Pariste başlıyor... Orada vaktiyle bir adam vardı. Bir kuyumcu... Genç ve

neşeli bir adamdı o. Çok da çalışkandı. Herkes delikanlının istikbalinin pek parlak olduğunu söylüyordu. Genç adam, kısa bir müddet sonra evlenecekti de. Onun için mükemmel bir izdivaç hazırlamışlardı. Müstakbel karısı hiç de çirkin değildi. Üstelik ona bol drahoma da verecekti... Sonra---ne oldu dersiniz? Delikanlı bir sabah bir kızla karşılaştı. Zayıf, zavallı bir mahlûkla, Mösyöler... Güzel miydi o? Eğer yarı aç yarı tok dolaşmasaydı, her halde güzel olacaktı. Her ne hal ise kız, delikanlı için sihirli bir mahlûktu adeta. Genç adam onun büyüsüne kapılıverdi. Genç kız, namusluydu, iş aramış bulamamıştı... Daha doğrusu bizim genç kuyumcuya öyle söyledi. Artık bilmem doğru muydu bu?»

Gölgelerin arasından Kontesin sesi yükseldi. «Neden doğru olmasın? Öyle kız çok...»

— «Neyse... Dediğim gibi delikanlı kıza inandı. Ve derhal onunla evlendi. Yarabbi! Ne çılgınlık! Ailesi onunla bütün alâkasını kesti. Genç adam, hepsini de kırmıştı. Evet, kuyumcu genç, o kızla---adına Jeanne diyelim---evlendi. Ona göre büyük bir iyilikti bu. Delikanlı bunu karısına da açıkça söyledi. Jeanne'ın kendisine minnettar olmasını istiyordu. Zira onun uğruna büyük fedakârlıklar yapmıştı.»

Kontes, müstehzi bir tavırla güldü. «Zavallı kız için ne güzel bir başlangıç?»

— «Delikanlı kızı çok seviyordu ama Jeanne daha ilk günlerde onu deli etmeğe başladı. Hali tavrı birdenbire değişiyor, durup dururken kavga ediyordu. Bir gün kocasına gayet soğuk davranıyor, ertesi günü ise ateşli bir kadın halini alıyordu. Nihayet genç adam, hakikati anladı. Jeanne kendisini hiçbir zaman sevmemişti. Onunla da sırf yarı aç, yarı tok, sokaklarda sürünmemek için evlenmişti. Bu acı hakikat delikanlıyı mahvetti... En ince yerinden vurdu onu. Buna rağmen genç adam hislerini belli etmemek için elinden geleni yaptı. Tabiî hâlâ karısından minnet ve itaat bekliyordu. Sık sık kavga ediyorlar ve Jeanne o zaman kocasına çatıyordu. Yarabbi, delikanlıya neler söylemiyordu ki...

Her halde ondan sonra olanları tahmin ediyorsunuz? Bu er veya geç olacaktı zaten... Genç kadın, ko-

casını bırakıp kaçtı. Delikanlı iki sene yalnız kaldı. Küçük dükkânında çalışıyordu. Karısından hiç haber alamamıştı. Genç adamın artık bir tek arkadaşı vardı: Absent. İşleri de eskisi gibi iyi gitmiyordu.

Sonra--bir sabah dükkâna geldiği zaman karısını içeride buldu. Bir sandalyeye oturmuş, bekliyordu. Jeanne, gayet şıklaşmıştı. Parmaklarında yüzükler vardı. Genç adam, karısını uzun uzun süzdü. Kalbi şiddetle çarpmağa başlamıştı... Deli gibi çırpınıyordu bu kalp. Kuyumcu ne yapacağını şaşırmıştı. Karışını kolları arasına almağı, onu döğmeği, yere fırlatıp üzerinde tepinmeği, onun ayaklarına kapanmağı istiyordu. Fakat bunların hiç birini yapamadı. Penslerini alarak, çalışmağa başladı. O arada resmî bir tavırla da, 'Madamın arzuları nedir?' diye sordu.

Bu, Jeanne'ı sarstı. Zira kocasından bunu beklemiyordu. 'Pierre,' dedi, 'Geri geldim ben...' Kuyumcu, penslerini bırakarak, karısına baktı. 'Seni affetmemi. geri almamı mı istiyorsun? Hakikaten pişman mısın?' Genç kadın usulca mırıldandı. Beni geri almağı istemiyor musun?'

Kuyumcu o zaman Jeanne'ın kendisini tuzağa düşürmeğe çalıştığını fark etti. Karısını kollarına almak için deli oluyordu ama zeki bir adamdı. Kendisini tuttu. Lâkayt bir tavırla Jeanne'a baktı. 'Ben dindar bir adamım... Kilisenin emirlerini yerine getirmeğe çalışırım...' İçin için de, 'Ah!' diyordu. 'Onun burnunu kıracağım. Yere diz çöküp, bana yalvaracak!'

Fakat Jeanne, başını arkaya atarak güldü... Korkunç, iğrenç ve kötü bir gülüştü bu. 'Küçük Pierre,' diye haykırdı. 'Seninle alay ettiğimin farkında değil misin? Bak şu şık elbiselerime! Su pahalı yüzüklerle bileziklerime! Buraya, sana kendimi göstermeğe geldim... Beni kollarına almanı istivordum. Zira o zaman vüzüne tükürecek ve senden ne kadar nefret ettiğimi söyleyecektim!'

Bu sözleri söyledikten sonra dükkândan çıktı. Bir kadının bu kadar kötü olabileceğini aklınız alıyor mu, Mösyöler?... Karım, mahsus bana işkence etmek için geri gelmişti!»

Kontes, «Hayır,» diye cevap verdi. «Bir kadının bu kadar kötü olabileceğine inanamam. Kör olmayan bir erkek de böyle bir role inanmaz zaten! Ama nè yazık ki erkeklerin hepsi de hem kör ve hem aptaldırlar!»

Pierre Vaucher, ona aldırmadı bile. Ağır ağır hikâyesine devam etti. «İşte böylece size bahsettiğim o genç adam yavaş yavaş düşmeğe başladı. Gün geçtikçe daha alçalıyor, durmadan absent içiyordu. Borçlarını ödemek için dükkânı sattı. Artık onun mezbelelerde yaşayan serserilerden bir farkı kalmamıştı. Sonra---harp başladı. Ah! Bu iyi oldu işte! Harp, genç adamı sokaktan alıp ona vahşi bir hayvan değil, insan gibi yaşamasını öğretti. Onu ayılttı, adam etti... Delikanlı, soğuğa, ıstıraba ve ölüm korkusuna dayandı---fakat ölmedi. Harp sona erdiği zaman o da hakiki bir insan olmuştu artık.

İşte ondan sonra genç adam Güneye geldi, Mösyöler... Ciğerleri zayıftı. Ona güneyde çalışmasının daha iyi olacağını söylemişlerdi. Onun yaptığı işleri anlatarak, sizi sıkacak değilim. Fakat adamın sonunda krupiye olduğunu söylemem kâfi sanırım. İşte böylece adam bir gece gazinoda onu---hayatını mahveden kadını gördü. Jeanne onu tanımamıştı ama krupiye kadına bakar bakmaz onun kim olduğunu anlamıştı. Kadın gayet şıktı, bol parası varmış, hiç sıkıntı çekmiyormuş gibi hareket ediyordu. Fakat---krupiyelerin gözleri cok keskindir... Adam, vaziyeti anlamıştı. Nihayet bir gece kadın son parasını da rulete yatırdı... Bana bunu nasıl anladığımı sormayın... Anladım işte... İnsan böyle şeyleri hissediyor... Tabii başkaları buna inanmazdı... Zira kadının fevkalâde şık ve pahalı elbiseleri vardı... Bunları neden rehine vermedi diyeceksiniz? Fakat bunu yaptığı takdirde---bütün Monte Carlo'ya rezil olur, hiç itibarı kalmazdı... Ya mücevherleri?... Hah! Ben bir zamanlar kuyumcu değil miydim? Hakiki taşlar, mücevherler çoktan satılmıştı. Bir kralın verdiği inciler birer birer gitmiş, bunların yerine sahteleri konmuştu... Halbuki kadının yemek yemesi, kaldığı otelin parasını vermesi lâzımdı... 'Zengin erkekler', diyeceksiniz... Ama onlar

da bahsettiğim kadını senelerden beri görmekteydiler. İçlerinden, 'Püf...» diyorlardı. 'En aşağı ellisinde... Körpe bir piliç bulurum daha iyi...»

Kontesin, sandalyesinin arkasına yaslanarak, rahat bir tavırla oturduğu pencere tarafından hafif bir ses aksetti. Derin bir iç çekişi..

— «Evet... Mühim bir andı bu... İki gece onu seyretmiştim. Kaybetmiş... Kaybetmiş... Tekrar tekrar kaybetmişti... Nihayet bu gece son dakika geldi... Kadın uzanıp, bütün parasını bir tek numaraya koydu. Yanında duran İngiliz milord'u da başka bir rakkamı seçti... Numaralar yanyanaydı... Top döndü—o korkunç an gelip çattı... Kadın, kaybetmişti.

O zaman gözgöze geldik. Ne yapacaktım? Ne yaptım? Gazinodaki işimi tehlikeye atarak, İngiliz milordu soydum... Onun parasını çaldım... 'Bunlar Madamın,' dedim... Parayı kadın aldı.»

— «Ah!» Kontes ayağa fırlayarak, masaya dayandı. O arada bardağı yere düşerek, büyük bir gürültüyle parça parça olmuştu. Kadın, «Neden?» diye haykırdı. «Ben de bunu öğrenmek istiyorum! Bunu neden yaptınız?»

Uzun bir sessizlik oldu... Masadakilere sona ermeyecekmiş gibi gelen bir sessizlik. Kontesle krupiye hâlâ masanın iki tarafında durmuş, birbirlerine bakıyorlardı. Bir düelloya benziyordu bu.

Nihayet Pierre Vaucher'in yüzünde kindar bir tebessüm belirdi. Adam, ellerini kaldırarak, «Madam,» diye mırıldandı. «Merhamet diye bir şey olduğunu unutmayın.»

— «Ah!»

Kadın, yerine çökercesine oturdu. «Anlıyorum...»

Eski sakin halini bulmuştu, tatlı tatlı tebessüm ediyordu.

— «Çok enteresan bir hikâye, Mösyö Vaucher. Öyle değil mi? Müsaade edin de sigaranızı yakayım...»

Bir kâğıdı, büyük bir ustalıkla kıvırarak, şamdandaki mumlardan birine doğru tuttu. Sonra da alev alan kâğıdı Pierre Vaucher'ye doğru uzattı. Adam öne-

doğru eğilerek, dudaklarının arasına sıkıştırmış olduğu sigarasını dikkatle yaktı...

Yine kısa bir sessizlik oldu. Sonra kadın, anî bir hareketle ayağa fırladı. «Müsaadenizle, ben artık gidiyorum. Rica ederim... Arkadaşa ihtiyacım yok... Yolumu yalnız başıma da bulabilirim.»

Masadakiler daha ne olduğunu anlamadan, o yanlarından uzaklaşmıştı bile. Mr. Satterthwaite, kadının peşinden gitmeğe yeltendi. Fakat Fransızın hayret dolu sesini duyunca olduğu yerde kalakaldı.

— «Yarabbi! Yarabbi!»

Pierre Vaucher, Kontesin masaya fırlattığı yarısı yanmış kâğıda bakıyordu. Uzanarak, bunu aldı ve ağır ağır açtı.

— «Allahım,» diye mırıldanıyordu. «Allahım! Elli bin franklık bir banknot! Anlıyor musunuz? Bu, onun bu gece rulette kazandığı para... Yarabbi! Onun bundan başka beş parası da yok... Fakat tuttu bu banknotla benim sigaramı yaktı! Çünkü merhamete tahammülü yoktu... Hiç bir zaman olmadı zaten... Çok mağrurdu o... Daima, daima gururluydu! Gururu uğruna yapmayacağı şey yoktu...» İçini çekti. «Acaip bir kadındır o! Mağrur! İnatçı! Harikulâde!»

Yerinden fırlayarak, kapıya doğru koştu. Mr. Satterthwaite'le Mösyö lö Ken de ayağa kalkmışlardı zaten. Garson, Franklin Rudge'a yaklaştı.

Sâkin bir sesle, «Hesap, Mösyö,» dedi.

Mösyö lö Ken, hesabı hemen kaptı.

Franklin Rudge ise Elizabeth'e dönmüştü. «Kendimi çok yalnız hissediyorum... Şu ecnebiler de--ne acaip oluyorlar değil mi? Onları anlıyamıyorum... Bütün bu olanların mânası nedir?»

Eğilip, dikkatle genç kızın yüzüne baktı. «Oh... Senin gibi tam mânasiyle Amerikalı olan bir insanla konuşmak, ne rahat!» Durdu. Sonra da küçük bir çocuk gibi şikâyet etti. «Bu ecnebiler de--çok antika oluyorlar...»

Mösyö lö Ken'e teşekkür ederek, birlikte dışarı çıktılar. Ar lö Ken, verdiği paranın üstünü alırken, ba-

şını kaldırarak, etrafına gurur ve zaferle bakan Mr. Satterthwaite'e gülümsedi.

İngiliz de tebessüm etti. «Oh... Artık her şey yolunda... Bizim çifte kumrular barıştılar...»

Mösyö lö Ken, «Hangilerini kasdediyorsunuz?» diye dordu.

Mr. Satterthwaite, şaşırmıştı. «A... Evet... Şey... Herhalde hakkınız var... Lâtinlerin hisleri ve---»

Söylediklerine pek inanmıyormuş gibi bir hali vardı.

Mösyö lö Ken, güldü... Arkasındaki renkli camlardan meydana gelmiş panodan süzülen ışık, elbisesini alacalı bir hale sokuyordu...

DÜNYANIN SONU

5

Mr. Satterthwaite, Korsika-ya Düşes'in yüzünden gelmişti... Yoksa bu ada, yaşlı İngilizin öyle sık sık uğradığı yerlerden değildi. Riviera'yı tercih ederdi o. Zira orada rahat ve konforlu bir otel bulabileceğinden emindi. Zaten Mr. Satterthwaite, rahatına pek düşkündü... Düşkündü, düşkündü ama Düşes'i de çok severdi. Bu son derecede kibar, nazik ve zararsız ihtiyar bir bakıma bir hayli de züppeydi. Bilhassa asillere---tabiî onların da en yükseklerine--- bayılırdı. Leith Düşesi ise hakikaten aristokratın aristokratıydı. Kadın hem bir dükün kızıydı, hem de bir dükle evlenmişti.

Aslında Düşes, biraz pejmürde kılıklı, siyah boncuk işlemeli elbiselere düşkün, yaşlıca bir kadındı. Bir sürü, eski montürlü mücevherleri vardı. Bunları, tıpkı vaktiyle annesinin yaptığı gibi takardı. Yani orasına burasına iliştiriverirdi. Hattâ onun için «Leith Düşesi sokağa çıkmadan evvel, odanın ortasında duruyor, hizmetçisi de uzaktan iğneleri ona doğru fırlatıyor,» derlerdi. Kadın hayır cemiyetlerine bol bol para verir, akrabala-

nıyla kiracılarının her derdine çare bulur, fakat iş küçük meblâğlara geldi mi, fena halde cimrileşirdi. Bir yere gideceği zaman arkadaşlarının arabalarına biner, elbiselerini de ucuzculardan alırdı.

Düşes, birdenbire Korsika'ya gitmek arzusuna kapılmıştı. Cannes'dan sıkılıyordu. Üstelik otel sahibiyle oda fiatları yüzünden müthiş surette kavga etmişti.

— «Satterthwaite, Korsikaya siz de geleceksiniz... Beraber pek âlâ gidebiliriz... Artık bu yaştan sonra dedikodudan korkacak değiliz ya...»

Bu, Mr. Satterthwaite'in gururunu okşamıştı. O zamana kadar hiç kimse onun hakkında dedikodu yapılabileceğini ima etmemişti... Zira o pek silik, sönük bir adamdı. Dedikodu... Rezalet... Bir Düşes... Aman ne nefis şeydi bu...

Düşes, Korsika'nın harikulâde bir yer olduğuna da kaniydi. «Renkli... Vahşi bir yer... Haydutlar vesaire... Üstelik çok da ucuz... Bilmem, bana öyle söylediler... Manuelli bu sabah çok küstahlık etti... Bu otel sahiplerine hadlerini bildirmek lâzım. Bu şekilde hareket ederlerse, kibar müşterileri bulamazlar... Bunu kendisine de açıkça söyledim...»

Mr. Satterthwaite de fikir verdi. «Duyduğuma göre Antibes'den Korsikaya uçakla rahatça gidiliyormuş...»

Düşes, «Muhakkak bu basit iş için dünyanın parasını isterler,» diye homurdandı. «Siz fiatları öğreniverin...»

— «Olur, öğrenirim, Düşes.»

Mr. Satterthwaite, sevinç ve heyecanından ne yapacağını bilmiyordu. Adeta bir kuriye vazifesi görecekti ama, olsun.

Düşes, uçakla seyahatin kaça mal olacağını öğrenince hemen uçmaktan vazgeçti. «Hem o rahatsız, tehlikeli uçurtmalardan birine bineceğim, hem de o kadar para vereceğim öyle mi? Onlar akıllarını mı kaçırmışlar?»

Sonunda vapurla gittiler. Mr. Satterthwaite, tam on saat sıkıntı çekti. Evvelâ, vapur vedide kalka-

cağı için, o da akşam yemeği verileceğini sanmıştı. Hareketten sonra müthiş bir üzüntüyle böyle bir şey olmadığını öğrendi. Üstelik tekne küçük, deniz gayet dalgalıydı. Ertesi sabah erken saatlerde Ajaccio'ya Mr. Satterthwaite'in dirisinden ziyade ölüsü çıktı.

Buna karşılık Düşes gayet canlı ve neşeliydi. Paradan kâr ettiği müddetçe, her türlü sıkıntıya katlanırdı o. Vapur rıhtıma yanaşırken, doğan güneşi ve palmiye ağaçlarını göstererek, manzarayı uzun uzun methetti.

Galiba hemen herkes vapuru karşılamağa çıkmıştı. Merdiven indirilirken her kafadan bir ses çıkıyor, kadınlar heyecanla bağırışırken, erkekler de türlü tavsiyelerde bulunuyordu.

Düşes, «Hizmetçim bütün gece hastaydı,» diye homurdandı. «Kız budalanın biri...»

Mr. Satterthwaite, acı acı güldü.

Düşes, sözlerine heyecanla devam etti. «Canım yemekler de ziyan oldu tabii.»

Mr. Satterthwaite, fena halde imrenmişti. «Ona yemek verdiler mi?»

— «Yanımda bir kaç bisküivle bir paket çikolata vardı. Yemek verilmeyeceğini anlayınca, hepsini kıza yedirdim. Bilirsiniz, aşağı tabakadan olan insanlar aç kaldılar mı, vızıldamağa başlarlar.»

Rıhtımdan bir zafer nağrası aksetti. Neyse! Merdiven indirilmişti. Ancak müzikli komedilerde görülen haydutlara benzeyen bir kaç Korsikalı vapura hücum ederek, bavulları yolcuların ellerinden zorla aldılar.

Düşes, «Gelin, Satterthwaite,» diye haykırdı. «Sıcak banyoyla, kahve bizi bekliyor...»

Mr. Satterthwaite de neredeyse banyo ve kahve hasretinden ölecekti... Fakat bu hasretini pek gideremedi... Onları otelde müdür karşıladı. Adam yerlere kadar eğilerek, selâm verdikten sonra volcuları odalarına çıkardı. Düşes'inki banyoluydu. Mr. Satterthwaite'inki değil. Yaşlı adamı, başka bir müşterinin odasına aitmiş gibi gözüken bir banyoya götürdüler. Tabiî sabahın o saatinde sıcak su bulunması biraz imkânsızdı... Mr. Satterthwaite, daha sonra sâdenin sâdesi bir

kahve içti. Bu da kapaksız bir çaydanlıkta pişirilmişti. İhtiyar İngilizin odasının penceleri ve panjurları ardına kadar açılmıştı. İçeriye serin ve taze sabah havası doluyordu. Mavili, yeşilli, göz kamaştırıcı bir gün başlamıştı.

Garson, manzaraya dikkatini çekmek için elini sallayarak, ciddi bir tavırla, «Ajaccio,» dedi. «Dünyanın en güzel limanı.» Fransızca konuşuyordu.

Sonra birdenbire dönerek, odadan çıktı.

Koyu mavi denize, arkada yükselen karlı dağlara bakan Mr. Satterthwaite, neredeyse garsona hak verecekti. Kahvesini bitirdikten sonra yatağa uzandı. Bir iki dakika sonra derin bir uykuya dalmıştı...

Öğle yemeğinde Düşes'in bütün neşesi üzerindeydi.

— «Burası size çok yarayacak, Satterthwaite... Ancak ihtiyar kızlara yakışan bu titizlikten, müşkülpesentlikten kurtulacaksınız.» Saplı gözlüğünü gözüne götürerek, etrafına, yemek salonuna şöyle bir baktı. «A! Ne tesadüf! Naomi Carlton-Smith de burada.»

Pencerenin önüne konulmuş olan bir masada tek başına oturan bir kızı işaret etti. Yuvarlak omuzlu, hafifçe kamburunu çıkarmış, karışık siyah saçları biçimsiz bir şekilde kesilmiş bir mahlûktu bu. Sırtındaki elbise, kahverengi çuvaldan yapılmışa benziyordu.

Mr. Satterthwaite, «Sanatkâr mı?» diye sordu.

İnsanların ne yaptıklarını kolaylıkla anlardı.

Düşes, başını salladı. «İyi bildiniz... Her ne hal ise, kendisi sanatkâr olduğunu iddia ediyor. Beş parası yok, fakat çok gururlu. Tabii bütün Carlton-Smith'ler gibi biraz da kaçıkça... Annesi benim kuzinimdi.»

— «O halde o da Knowlton'lardan.»

Düşes, içini çekti. «Öyle... Zavallı kız kendi kendisine fenalık edip duruyor... Halbuki çok da zeki. Bir ara gayet ahlâksız bir serseriyle dolaşıyordu. Şu Chelsea'de oturan gençlerden biriyle. Çocuk piyesleri, şiirler veya bunlara benzer biçimsiz bir takım şeyler yazıyordu... Tabii eserlerini kimsenin aldığı yoktu, o da başka... Nihayet birinin mücevherlerini çaldı ve yakalandı. Bilmiyorum, onu kaç seneye mahkûm ettiler. Beş

yıla galiba. Fakat bütün bunları sizin de duymuş olmanız lâzım. Hâdise geçen kış oldu.»

Mr. Satterthwaite, «Ben geçen kış Mısırdaydım,» diye izah etti. «Ocak ayının sonlarına doğru müthiş bir gribe yakalandım. İyileştikten sonra doktorlar Mısıra gitmem hususunda israr ettiler. Bu yüzden çok şey kaçırdım.»

Sesinde hakiki bir üzüntü vardı.

Düşes, gözlüğünü tekrar gözüne götürdü. «Bana bu kız çok kederliymiş gibi geldi... Yo... Buna müsaade edemem.»

Dışarı çıkarlarken, Düşes, Miss Carlton-Smith'in masasının yanında durarak, kızın omuzuna vurdu. «E, Naomi?... Galiba beni tanımadın?»

Genç kız, istemeye istemeye ayağa kalktı. «Bilâkis, tanıdım Düşes. Zaten sizi içeri girerken de gördüm. Fakat beni tanıyacağınızı pek sanmıyordum...» Bu sözleri tembel tembel, büyük bir lâkaydiyle söylemişti.

Düşes, «Yemeğin bitince terasa gel... Benimle biraz konuş,» diye emretti.

— «Pekalâ...» Naomi, esnedi.

Düşes'le Satterthwaite, kapıya doğru giderlerken kadın usulca fısıldadı. «Çok terbiyesiz... Zaten bütün Carlton-Smith'ler öyledir.»

Kahvelerini dışarıda, güneşte içtiler...Beş altı dakika sonra da Naomi Carlton-Smith, otelden çıkarak yanlarına geldi. Kız, uyuşuk bir tavırla bir sandalyeye çökerek, bacaklarını da hiç de zarif olmayan bir şekilde öne uzattı.

Acaip bir çehreydi onunki... Çıkık bir çene... Derin bakışlı, kurşuni gözler... Kızın parlak zekâsını ve ıstırabını aksettiren dalgın bakışlar... Evet Naomi güzel olacakken, acaip bir şekilde olamamıştı... Fakat yine de cazip bir kızdı.

Düşes, ciddi bir tavırla, «E, Naomi?» dedi. «Ne yapıyorsun bakalım?»

— «Hiç... Vakit geçirmeğe çalışıyorum.»

— «Resim yapmıyor musun?»

— «Eh, biraz.»

— «Tablolarını bana göstersene.»

Naomi, güldü. O, müstebit bir kadın olan Düşes'den korkacak bir kız değildi. Üstelik kadının hali de hoşuna gitmişti. Odasına çıkarak, elinde resimlerle döndü.

Sâkin sâkin, «Haberiniz olsun,» diye ihtar etti. «Resimlerimi beğenmiyeceksiniz, Düşes. Fakat aklınıza gelen her şeyi söyleyebilirsiniz. Alınıp gücenmem.»

Mr. Satterthwaite, sandalyesini usulca yaklaştırdı. Vaziyet kendisini alâkadar ediyordu. Bir kaç dakika sonra ihtiyar adamın alâkası büsbütün artmıştı. Düşes ise resimlerden hiç hoşlanmadığını açıkça belli etmekteydi.

Kadın, «Bunların aşağısı neresi, yukarısı neresi, o bile belli olmuyor.» diye şikâyet etti. «Allah Allah! Kızım, hiç sema bu renk olur mu? Ya şu denize bak!»

Naomi, sâkin sâkin cevap verdi: «Ben denizle semayı öyle görüyorum.»

Düşes, başka bir tabloya baktı. «Öööö... Doğrusu bu resim beni korkuttu. Tüylerimi diken diken etti.»

Naomi, güldü. «Zaten bu resmi onun için yaptım. Farkına varmadan bana iltifat ediyorsunuz.»

Bu hakikaten acaip bir resimdi. Ortada bir Hint inciri vardı. Meyva güçlükle tanınıyordu. Bu bir girdaba düşmüştü sanki. Fon grimsi yeşildi. Hint inciri ise türlü renklere bürünmüştü, âdeta bir mücevher gibi parlıyordu. Kötülük, lânet ve çürümüş, kokmuş et bu tabloda dile gelmişti... Mr. Satterthwaite, irkilerek başını çevirdi.

Sonra da Naomi'nin kendisine baktığını farketti. Kız anlayışlı bir tavırla başını sallıyordu.

— «Biliyorum... İğrenç bir şey...»

Düşes, hafifce öksürerek boğazını temizledi. Sonra da resimlerini küçümsüyormuş gibi bir tavırla dudağını büktü. «Son zamanlarda ressam olmak bayağı kolaylaştı. Artık kimse gördüğü şeyin resmini yapmıyor. Sadece boyayı yakaladığı gibi tuale bulaştırıyor. Fırça kullandıklarını da pek sanmıyorum...»

Naomi, tekrar gülmeğe başlamıştı. «Fırça yerine palet bıçağını kullanıyoruz.»

Düşes, devam etti. «Üstelik gayet bol boya da

sürüyorsunuz... Sürmek ne demek? Boyayı topaklar halinde tuale yapıştırıyorsunuz. Oldu bitti! O ndan sonra herkes resme bakıp, 'Ne harikulâde!' diyor. Benim böyle şeylere tahammülüm yok! Bana---»

— «Edward Landseer'in yaptığı bir atla bir köpek resmi yetişir.»

Düşes, döndü. «Neden yetişmesin? Landseer'in nesi var?»

Naomi, «Hiç bir şeyi yok,» diye cevap verdi. «Pekâlâ iyi bir ressam. Siz de çok iyisiniz... Her şey görünüşte düzgün, parlak ve hoştur... Size hayranım, Düşes. Şahsiyet sahibi bir kadınsınız. Hayatla mertçe mücadele etmiş ve bu kavgadan galip çıkmışsınız. Fakat yerde sürünen insanlar, bazı şeylerin üstlerini değil, altlarını görürler... Bu da bir bakıma çok enteresandır.»

Düşes, hayretle kıza baktı. «Sözlerinden hiç bir şey anlıyamadım.»

Mr. Satterthwaite, hâlâ resimlere bakıyordu. O Düşes gibi değildi tabii. Bu yüzden kızın fevkalâde bir tekniği olduğunu da anlamıştı. Hem şaşırmış, hem de bayağı memnun olmuştu. Başını kaldırarak, genç kıza baktı.

— «Miss Carlton - Smith, bunlardan birini bana satar mısınız?»

Kız, lâkayt bir tavırla, «Beş sterlin verin, istediğinizi alın,» dedi.

Mr. Satterthwaite, bir an tereddüt etti. Sonra da 'Hint inciri ve öd ağacı' tablosunu aldı. Bu, diğer resim gibi değildi. Ön plânda sarı mimozaların meydana getirdiği göz alıcı, canlı fakat vuzuhsuz bir şekil vardı. Öd ağacının o kıpkırmızı çiçekleri, bir görünüp bir kayboluyordu. Bütün bunlara kılıç biçimi öd ağacı ve mustatilimsi Hint inciri motifleri hâkimdi...

Yaşlı adam dönerek, kızı selâmladı.

— «Bu resme sahip olduğum için çok memnunum... Bana kalırsa bu alışverişten ben kârlı çıktım... İleride bu tabloyu büyük bir kârla satabileceğim, Miss Carlton-Smith... Tabii istersem...»

Genç kız, onun hangi tabloyu seçtiğini anlamak için öne doğru eğildi. O zaman yüzünün ifadesi de de-

ğişti. Sanki Mr. Satterthwaite'in orada olduğunun ilk defa farkına varıyordu. Yaşlı adama, hürmetle baktı.

— «En iyisini seçmişsiniz... Bu---buna çok memnun oldum.»

Düşes, kaşlarını çattı. «Her halde ne yaptığınızı biliyorsunuz, Satterthwaite... O resmi seçmekle de muhakkak akıllılık ettiniz. Belki söylediklerıniz de çıkacak. Zira resimden çok anladığınızı duydum... Fakat bütün bu yeni şeylerin sanat olduğunu iddia edemezsiniz. Çünkü değiller. Neyse... Şimdi sanat münakaşasının sırası değil... Naomi, biz burada birkaç gün kalacağız. Ben adayı iyice görmek istiyorum. Otomobilin var mı?»

Kız, başını salladı.

Düşes, «Alâ...» diye mırıldandı. «Yarın arabayla biraz dolaşırız.»

— «Fakat otomobil iki kişilik.»

— «Saçmalama... Muhakkak arkada açılıp kapanır yeri vardır. Mr. Satterthwaite de oraya oturur.»

Adam, titredi. O sabah Korsika yollarının ne vaziyette olduğunu görmüştü. Naomi, düşünceli nazarlarla onu süzüyordu.

— «Korkarım, benim arabam işinize yaramıyacak... Bir kere gayet eski. Zaten bu yüzden de çok ucuza aldım. Ancak bin güçlükle tepelere tırmanıyor. Bu da bana kâfi... Fakat otomobile başkalarını bindiremem... Herhalde o zaman yerinden bile kımıldamaz... Maamafih şehirde oldukca iyi bir garaj var. Bir araba kiralıyabilirsiniz sanırım.»

Bu teklif Düşes'i fena halde sarsmıştı. «Araba mı kiralıyalım? Ne gülünç fikir bu! Yemekten evvel otele yakışıklı bir adam geldi... Yüzü biraz sarıydı ama yine de fena değildi. Zannedersem spor bir arabası vardı.»

— «Mr. Tomlinson'u kasdediyorsunuz sanırım.. Hintli o. Hâkimmiş, sonra tekaüt olmuş.»

— «Demek ki yüzü ondan sarıydı.» Düşes'in rahatladığı anlaşılıyordu. «Ben de adamın sarılığı var sanmıştım... Evet... İyi bir insana benziyordu. Gidip onunla konuşurum.»

O akşam, yemek için aşağıya inen Mr. Satterthwaite, siyah boncuklu elbiselerini giymiş, elmas iğnelerini de takmış olan Düşes'in dört kişilik spor otomobilin sahibiyle heyecanlı heyecanlı konuştuğunu gördü. Kadın, otoriter bir tavırla ona elini salladı.

— «Buraya gelin, Mr. Satterthwaite. Mr. Tomlinson bana o kadar enteresan şeyler anlattı ki... Sonra--biliyor musunuz? Mr. Tomlinson yarın arabasıyla bizi dolaştıracak.»

Mr. Satterthwaite, kadına büyük bir hayranlıkla baktı.

Düşes, «Artık yemeğe gidelim,» diye mırıldandı. «Mr. Tomlinson, gelin, bizim masamızda oturun. O zaman hikâyenize de devam edersiniz...»

Düşes, daha sonra Mr. Tomlinson hakkındaki fikrini bildirdi. «Çok hoş bir adam...»

Mr. Satterthwaite, ilâve etti. «Üstelik gayet hoş ve rahat bir arabası da var.»

Düşes, «Yaramaz,» diye gülerek, hiç bir zaman yanından ayırmadığı eski püskü yelpazeyi adamın parmaklarına indirdi. Mr. Satterthwaite, yüzünü acıyla buruşturdu.

Düşes, sözlerine devam etti. «Yarın Naomi de gelecek---ama kendi arabasıyla. O kızı biraz meşgul etmek lâzım. Bir hayli egoist o. Belki yalnız kendisini düşünmüyor ama etrafındakilerle, olup bitenlerle de alâkası yok. Siz de bu fikirde değil misiniz?»

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Bunun pek kabil olduğunu sanmıyorum,» diye cevap verdi. «Yani--herkes bir şeyle alâkalanır... Tabiî yalnız kendisini düşünen insanlar da vardır ama dediğiniz gibi Naomi onlardan değil. Onun kendi kendisiyle alâkadar olduğu bile yok. Halbuki kız hakikaten karakter sahibi... O halde alâkadar olduğu bir şey var... Evvelâ bunun sanatı olduğunu sanıyordum ama yanılmışım... Şimdiye kadar onun kadar lâkayt bir insana rastlamadım. Sanki hayatla olan bütün bağları kopmuş. Bu da---tehlikeli bir şey tabiî.»

— «Tehlikeli mi? Ne demek istiyorsunuz?»

— «Bence kızın bir sabit fikri var... Bildiğiniz gibi sabit fikirler de daima tehlikelidir.»

Düşes, «Satterthwaite,» diye homurdandı. «Allah aşkına saçmalamayın... Şimdi beni dinleyin bakalım. Yarın---»

Mr. Satterthwaite, dinledi. Zaten hayatta başlıca vazifelerinden biri de buydu.

Ertesi sabah erkenden yola çıktılar, öğle yemeklerini de yanlarına almışlardı. Altı aydan beri adada kalmakta olan Naomi onlara rehberlik edecekti. Mr. Satterthwaite, bir ara yola çıkmalarını bekleyen genç kızın yanına gitti.

Âdeta üzüntüyle, «Ben sizinle gelemez miyim?» diye sordu.

Naomi Carlton-Smith, başını salladı. «Öbür arabanın arkasında daha rahat edersiniz. Yumuşak döşemeler, kol dayayacak yerler... Buna baksanıza... Âdeta eski bir beşiğe benziyor. Muhakkak her dönemeçte havaya fırlarsınız...»

— «Tabii tepeleri de unutmamalıyız.»

Naomi, güldü. «A... Ben onu mahsus söyledim.. Sizin bunun arkasına oturmaktan hoşlanmıyacağınızı biliyordum. Doğrusu Düşes isteseydi güzel bir araba kiralıyabilirdi. Bence İngiltere'nin en cimri kadını o. Fakat bir bakıma çok da iyi bir insan. İster istemez kendisine ısınıveriyorsunuz.»

Mr. Satterthwaite, heyecanla, «O halde benim sizinle gelmemde bir mahzur yok.» diye haykırdı.

Genç kız ona tuhaf tuhaf baktı. «Benimle gelmeği neden bu kadar istiyorsunuz?»

Mr. Satterthwaite, eğilerek selâm verdi. Eski usul, biraz da komikce bir reveransdı bu... «Sebep sorulur mu?»

Genç kız güldü ama yine de red makamında başını salladı. «Çok naziksiniz... Fakat sebep bu değil...» Düşünceli nazarlarla adamı süzdü. «Garip... Lâkin benimle gelemezsiniz... Yani---bu gün gelemezsiniz.»

Mr. Satterthwaite, terbiyeli bir tavırla, «Öyleyse başka bir gün,» diye cevap verdi.

— «Evet, evet, başka bir gün...» Birdenbire bir kahkaha attı. Bu acaip gülüş Mr. Satterthwaite'in hiç

hoşuna gitmemişti... «Evet, başka bir gün! Bakalım... Bakalım...»

Yola çıktılar. Şehirden geçerek, denizin kenarından ilerlediler. Bir nehri aşmak için içeriye girdiler, sonra tekrar küçük, kumlu koylarla süslü sahile indiler. En sonunda tepelere tırmanmağa başladılar. İnsanın asâbını bozan virajları dönüyor, kıvrıla kıvrıla yükselen tehlikeli yoldan gidiyorlardı. Artık masmavi deniz çok aşağılarda kalmıştı. Daha gerisinde ise Ajaccio, sanki perilerin yaşadığı bir şehirmiş gibi güneşte pırıl pırıl parlıyordu.

Bir sağa bir sola... Yukarı, daima yukarı. Uçurum, bir sağda bir solda...

Mr. Satterthwaite'in başı dönmeğe ve biraz da midesi bulanmağa başlamıştı. Yol geniş değildi ve hâlâ tırmanıyorlardı.

Etraf iyice soğumuştu artık. O karlı zirvelerden onlara doğru buz gibi bir rüzgâr esiyordu. Mr. Satterthwaite, paltosunu çenesine kadar düğmeleyerek, yakasını da kaldırdı.

Soğuk artmıştı... Denizin ötesinde Ajaccio hâlâ güneşte yüzüyordu ama burada iri, kurşini bulutlar semayı örtmeğe başlamışlardı. Mr. Satterthwaite, artık manzaraya hayran olacak halde değildi. O şimdi kaloriferle ısıtılmış bir otelin ve rahat bir koltuğun hasretini çekiyordu.

Önlerinde, Naomi'nin iki kişilik küçük arabası durmadan ilerliyordu. Yol, hâlâ dağa tırmanmaktaydı. Çıktılar, çıktılar. Sanki artık bütün dünya ayaklarının altında kalmıştı. İki taraflarında alçak tepeler vardı... Vadilere doğru inen tepeler... İleride ise o sivri, karlı zirveler yükselmekteydi. İşte bunlardan kopan rüzgâr üzerlerine geliyor ve yüzlerinde âdeta bir kamçı gibi şaklıyordu.

Birdenbire Naomi'nin arabası durdu. Genç kız dönerek onlara baktı.

— «İşte geldik... Dünyanın sonu burası. Maalesef bu gezinti için iyi bir gün seçmemişiz.»

Hepsi de arabadan indiler. Küçük bir köye gelmişlerdi. Ufacık bir meydanın etrafında taştan yapılmış

altı kulübe vardı. Yandaki levhanın üzerine gayet büyük harflerle iki kelime yazılmıştı. «Coti Chiaveeri.» Herkese tesir eden bir addı bu.

Fakat Naomi, omzunu silkti. «Buranın resmî adı bu. Fakat ben köye, 'Dünyanın sonu' ismini verdim.»

Birkaç adım ilerledi. Mr Satterthwaite de hemen onun yanına gitti. Artık kulübeleri geçmişlerdi, yol da sona ermişti. Naomi'nin dediği gibi burası dünyanın sonu, hiçin başlangıcı, sonsuzluğun ilk merhalesiydi... Arkalarında yol ince, beyaz bir kurdele gibi uzanıyordu. Önlerinde ise---hiç bir şey yoktu... Yalnız aşağılarda, çok çok aşağılarda deniz uyuklamaktaydı.

Mr. Satterthwaite, derin derin nefes aldı. «Sayânı hayret bir yer burası... İster istemez 'Burada her şey olabilir,' diye düşünüyorsunuz. 'Veya---herhangi bir kimseyle karşılaşabilirim---' »

Birdenbire durakladı. Zira tam önlerinde, yüksekce bir kayada bir adam oturuyordu. Dalgın dalgın denize doğru bakmaktaydı. Yabancıyı o ana kadar farketmemişlerdi. Bu yüzden sanki adam birdenbire karşılarında belirivermiş gibi bir hisse kapıldılar. Belki de o kayalardan biri çatlamış ve bu meçhul şahıs dışarı süzülüvermişti.

Mr. Satterthwaite, «Acaba---» diye başladı.

Aynı anda yabancı başını çevirdi ve yaşlı adam da ilk defa o zaman onun yüzünü gördü.

— «A! Mösyö lö Ken! Ne tuhaf! Miss Carlton-Smith, müsaade ederseniz, sizi arkadaşımla tanıştırayım. Dostum, Mösyö lö Ken, son derecede enteresan bir adamdır... Mösyö lö Ken, hakikaten öylesiniz. Her yere tam zamanında yetişir---»

İhtiyar adam, birdenbire durakladı. Hem mânalı ve hem de başkalarını rahatsız edecek bir söz söylemiş gibi bir hisse kapılmıştı. Fakat bunun ne olduğunun da farkında değildi. Düşündü taşındı lâkin işin içinden de çıkamadı.

Naomi, o her zamanki gibi sert tavırlarıyla Mösyö lö Ken'in elini sıkmıştı. «Buraya pikniğe geldik ama bu gidişle hepimiz de iliklerimize kadar donacağız.»

Mr. Satterthwaite, titredi. Sonra da şaşkın şaş-

kın, «Belki,» diye mırıldandı. «Rüzgâr almayan, kuytu bir yer buluruz.»

Naomi, başını salladı. «Halbuki burası hiç de kuytu değil... Maamafih manzara buz gibi donmağa değer... Ne dersiniz?»

Mr. Satterthwaite, cevap verdi. «Hakikaten öyle...» Mösyö lö Ken'e baktı. «Miss Carlton-Smith buraya 'Dünyanın sonu' adını vermiş. Münasip bir isim değil mi?»

Mösyö lö Ken, başını birkaç defa, ağır ağır salladı. «Evet---mânidar bir isim... İnsan böyle bir yere ömründe bir kere gelir... İlerleyemiyeceği, başka yere gidemiyeceği bir noktaya...»

Naomi, telâşla, «Ne demek istiyorsunuz?» diye sordu.

Mösyö lö Ken, ona döndü. «Ekseri insana seçme hakkı verirler. Öyle değil mi? Sağa veya sola... Öne veya arkaya... Burada ise---arkanızda bir yol var. Önünüzde de---bir hiç!»

Genç kız, hayretle ona bakıyordu. Birdenbire titredi. Sonra da dönerek, diğerlerine doğru ilerlemeğe başladı. Mösyö lö Ken Naomi'nin sağına, Mr. Satterthwaite de soluna geçti. Genç adam hâlâ konuşuyordu ama bu defa lâkayt ve sakin bir hali vardı.

— «Şu küçük araba sizin mi, Miss Carlton-Smith?»

— «Evet.»

— «Arabayı kendiniz mi kullanıyorsunuz? Doğrusu burada araba kullanmak için çelik gibi sinirlere sahip olmak lâzım. Virajlar korkunç. Bir anlık bir dalgınlık... Tutmayan bir fren... Ve uçurumdan aşağı... aşağı.. Aşağı... Bunu yapmak o kadar kolay ki...»

Artık Düşes'le Mr. Tomlinson'a iyice yaklaşmışlardı. Mr. Satterthwaite, arkadaşını onlara takdim etti. O arada biri kolunu çekiştirmeğe başlamıştı. İhtiyar adam usulca döndü. Naomi'di bu. Kız, onu küçük grubun yanından uzaklaştırdı.

Müthiş bir heyecan ve hattâ hiddetle, «Kim o?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, kıza hayretle baka kaldı.

«Şey... Ben de pek iyi bilmiyorum. Yani---onunla tanışalı seneler oldu---zaman zaman birbirimizle karşılaşırız. Fakat onun hakikaten kim olduğu---»

Birdenbire sustu. Lâkırdıyı ağzında geveleyip duruyor, kız da zaten kendisini dinlemiyordu. Başını önüne eğmiş, yumruklarını da sıkmıştı.

Fısıldadı. «Bazı şeyleri anlıyor... Bazı şeyleri anlıyor... Bunu nasıl yapıyor?»

Mr. Satterthwaite, verecek cevap bulamadı. Sadece şaşkın şaşkın genç kıza baktı. Onun bu kadar sarsılmasının sebebini anlıyamamıştı.

Naomi, «Korkuyorum,» diye inledi.

— «Mösyö lö Ken'den mi korkuyorsunuz?»

— «Gözlerinden korkuyorum... Bazı şeyleri çabucak görüyor.»

Mr. Satterthwaite'in yanağına ıslak ve soğuk bir şey süründü. Adam telâşla başını kaldırdı. Sonra da büyük bir hayretle, «A», dedi. «Kar yağıyor.»

Naomi, içini çekti. «Piknik için iyi bir gün seçmişiz.»

Ne yapacaklardı? Artık her kafadan bir ses çıkıyor, kar gitgide şiddetleniyordu. Nihayet hepsi de Mösyö lö Ken'in teklifini kabul ettiler. O taş kulübelerin hemen arkasında küçük bir 'Cassecrout' vardı. Gruptakiler o tarafa doğru koşmağa başladılar.

Mösyö lö Ken, «Yemeklerinizi de getirmişsiniz,» dedi. «Herhalde onlar da size kahve yaparlar.»

Küçücük karanlık bir yerdi burası. Zira içerisini bir tek ufak pencere aydınlatıyordu. Fakat dipteki ocağı görünce, hepsinin de içleri ısındı. Yaşlı bir Korsikalı kadın ocağa çalı çırpı atmaktaydı. Alevler birdenbire canlandılar ve yeni gelenler bu titrek ışıkta içeride başkalarının da bulunduğunu gördüler.

Çıplak, tahta masanın bir ucunda üç kişi oturuyordu. Bu sahne Mr. Satterthwaite'e hakikatle alâkalı değilmiş gibi gözüktü. Zaten içeridekiler de alelâde insanlara pek benzemiyorlardı.

Masanın başında oturan kadın bir düşese benziyordu---daha doğrusu halkın tiyatroda seyretmeğe alıştığı düşes tipine... O yaşlı, asil kadın rollerini can-

landıran bir aktristi her halde... Başını büyük bir asalet ve kibarlıkla hafifce kaldırmıştı. Maharetle kıvrılmış olan saçları kar gibi beyazdı. Sırtına, yumuşak kıvrımlarla inen gayet zarif, gri bir elbise giymişti. Kadın, ince beyaz ellerinden birini çenesine dayamıştı. Diğerinde ise üzerine kaz ciğeri sürülmüş bir dilim francala vardı...

Onun sağında bembeyaz suratlı, simsiyah saçlı, bağa gözlüklü bir adam oturuyordu. Elbiseleri fevkalâde, harikulâde şıktı. Küçük grup içeriye girdiği sırada o da sanki bağırarak bir şey söylemeğe hazırlanıyormuş gibi bir tavırla başını arkaya atmış, sol kolunu da ileriye doğru uzatmıştı.

Beyaz saçlı, asil tavırlı kadının solunda ise kabak kafalı, neşeli suratlı, ufacık tefecik bir adam oturuyordu. İlk tetkikten sonra bir daha ona bakmadılar bile...

Tabii grup içeri girer girmez sıkıcı bir sessizlik olmuştu. Nihayet düşes---(tabii hakiki Düşes)---vaziyete hâkim oldu.

Kadın nazik bir tavırla, «Fırtına ne korkunç, değil mi?» diye gülümseyerek, ileriye doğru bir iki adım attı. Yardım komitelerinde çalışırken bu otoriter ve oldukca câli tebessümün çok faydasını görmüştü. «Siz de galiba bizim gibi kar fırtınasına yakalandınız? Maamafih Korsika harikulâde bir yer... Ben daha bu sabah geldim.»

Simsiyah saçlı adam, kalktı. Düşes de kibar bir tebessümle onun yerine süzülüverdi.

Beyaz saçlı kadın, ağır ağır cevap verdi. «Biz geleli bir hafta oldu.»

Mr. Satterthwaite, irkildi. Bu sesi duyan acaba onu bir daha unutabilir miydi? Bu gizli hislerle titreyen, tatlı, melânkolik ses taş odada hafif akisler yaptı. Yaşlı adama kadın çok mânalı, unutulamıyacak, harikulâde bir şey söylemiş gibi geldi. Sanki bu sözler ta kalbinden kopmuştu...

Mr. Satterthwaite, yanında duran Mr. Tomlinson'a telâşla, «O gözlüklü adam, Mr. Vyse,» diye fısıldadı. «Şu meşhur prodüktör.»

Hintli hâkim, Mr. Vyse'a âdeta tiksintiyle bakıyordu. «Vay vay vay... Ben de onu model zannetmiştim...»

Mr. Satterthwaite, fena halde irkildi. «Ne münasebet?» Mr. Vyse öyle bayağı, alelâde işlerle uğraşır mıydı hiç! «O tiyatroyla meşgul... Piyesleri sahneye koyuyor.»

Naomi, «Ben,» diye homurdandı. «Tekrar dışarı çıkacağım. Burası çok sıcak.»

Sert ve boğuk sesi Mr. Satterthwaite'in zıplamasına sebep oldu. Kız ise, kör olmuştu sanki. Mr. Tomlinson'u yana iterek, sendeleye sendeleye kapıya doğru gitti. Fakat tam eşikte Mösyö lö Ken'le burun buruna geldi. Genç adam resmen kızın yolunu kesmişti.

Başını salladı. «Gidip, oraya oturun.»

Sesi son derecede otoriterdi. Mr. Satterthwaite, büyük bir hayretle Naomi'nin kısa bir tereddüten. sonra ona itaat ettiğini gördü. Genç kız, sanki diğerlerine yaklaşmayı istemiyormuş gibi masanın öbür başına geçti.

Mr. Satterthwaite de heyecanla ileriye atılarak, prodüktörü yakaladı. «Belki beni hatırlamıyacaksınız... Ben Mr. Satterthwaite'im...»

— «A, şimdi tanıdım!» Prodüktör, uzun, kemikli elini uzattı. Bu el sıkışma merasimi esnasında Mr. Satterthwaite'in canı da acımadı değil. Vyse, bir hayli kuvvetliydi. «Hay Allah! Sizinle burada karşılaşacağım hiç aklıma gelmezdi. Miss Nunn'ı tanıyorsunuz tabii.»

Mr. Satterthwaite, fena halde irkildi. Kadını ve bilhassa sesini âşina bulmuş, onun aktris olduğunu da anlamıştı ama karşısındakinin meşhur Rosina Nunn olabileceği aklına bile gelmemişti... İngiltere'de binlerce seyirci o hassas, melânkolik sesi duyunca kendilerinden geçerlerdi! Rosina Nunn! İngiltere sahnesinin en büyük dram aktrisi! Mr. Satterthwaite de onun sihrine az kapılmamıştı. Hiç kimse bir rolü onun gibi tefsir edip, canlandıramazdı. Yaşlı adam onu entellektüel bir sanatkâr' addederdi. Zira kadının oynıyacağı rolü iyice tahlil edip, incelediğinden emindi...

Mr. Satterthwaite, Rosine Nunn'u tanımamakta

da bir dereceye kadar haklıydı. Zira kadın kaprisli bir mahlûktu. Değişiklikten hoşlanırdı. Tam yirmi beş sene sarı saçlarla dolaşmış, fakat Amerika'daki bir turdan simsiyah buklelerle dönerek kendisini tamamiyle trajedilere vermişti. Bu 'Fransız Markisi' modeli de onun son kaprislerinden biriydi.

Mr. Vyse, lâkayt bir tavırla kabak kafalı adamı da tanıttı. «Ha, sahi! Mr. Judd!... Kendisi Miss Nunn'ın kocasıdır.»

Mr. Judd, yanındaki büyük piknik çantasından çıkardığı paketleri açmakla meşguldu. Karısına baktı. «Biraz daha kaz ciğeri ister misin, hayatım... Deminki hoşlandığın gibi bol değildi.»

Rosina Nunn, birkaç defa evlenmişti. Mr. Satterthwaite bunu biliyordu. Mr. Judd'un listeye son zamanlarda dahil edildiği anlaşılmaktaydı.

Rosina Nunn, elindeki ekmeği Mr. Judd'a uzattı. «Henry öyle harikulâde şeyler hazırlatıyor ki... Yemek işlerini daima ona bırakıyorum...»

Mr. Judd, güldü. «Aşkın yolu mideden geçer...» Uzanıp, karısının omzunu okşadı. «Finoları doyurmalıdır...»

Mr. Vyse, Mr. Satterthwaite'in kulağına eğilerek, o hüzünlü sesiyle, «Rosina'ya sanki o küçük bir finoymuş gibi muamele ediyor... Etini kesiyor, ekmeğini koparıyor... Şu kadınlar da ne garip mahlûklar!»

Mr. Satterthwaite'le Mösyö lö Ken bir iki dakika sonra yemek paketlerini açtılar. Lop yumurta, soğuk jambon, gravyer peyniri... Bunlar küçük gruptakilere dikkatle dağıtıldı. Düşes'le Rosina Nunn, birbirlerine bir şeyler mırıldanıp duruyorlardı. Galiba en gizli sırlarını birbirlerine anlatmaktaydılar. Arada sırada aktrisin o kalın ve tatlı sesi diğerlerinin kulaklarına kadar geliyordu.

— «Ekmeğin az kızarmış olması lâzım... Anlıyor musunuz? Sonra---ince, pek ince bir tabaka marmelât... Yuvarlanıp, fırına konulacak. Sadece bir dakika kalacak... Bir tek dakika... Aman ne nefis oluyor, bir bilseniz...»

Mr. Vyse, içini çekti. «Bu kadın yalnız midesi

için yaşıyor... Aklı fikri yemekte. Başka hiçbir şey düşünemiyor. **'Denize giden atlılar'**ı hatırlıyorum da... O meşhur, 'hoş ve sakin bir vakit geçireceğim...' kısmına gelince işler karıştı. Ona istediğimi bir türlü yaptıramıyordum... Nihayet Rosina'ya, 'Fıstıklı çikolataları düşün,' dedim. 'O kısma gelince şam fıstıklı çikolataları düşün...' Zira bizimki şam fıstıklı çikolataya bayılır...» Başını salladı. «İşte o çikolatanın sayesinde Rosina istediğim tavrı takınabildi... İnsanın kalbine işleyen mahzun ve dalgın bir bakış...»

Mr. Satterthwaite, sesini çıkarmadı. Hem o sahneyi, hem de kadının sanatı hakkında düşündüklerini hatırlıyordu.

Karşısında oturan Mr. Tomlinson, konuşmaya hazırlanıyordu anlaşılan. Evvelâ, usulca öksürdü.

Sonra da öne doğru eğildi. «Duyduğuma göre siz tiyatroyla meşgulmüşsünüz. Doğrusu ben de güzel piyeslere bayılırım. Meselâ 'Hattat Jim,' ne harikulâde bir eserdi, değil mi?»

Uzun boylu bir adam olan Mr. Vyse, tepeden tırnağa kadar titredi, «Yarabbi!»

Miss Nunn ise hâlâ Düşes'le konuşuyordu. «Biraz sarmısak. Ahçınıza söyleyin... Bakın ne kadar nefis oluyor...» Büyük bir saadetle içini çekerek, kocasına döndü. Şikâyet eder gibi, «Henry,» diye mırıldandı. «Daha havyarın yüzünü bile görmedim.»

Mr. Judd, neşeli bir tavırla cevap verdi. «Tabii göremezsin. Zira neredeyse havyarın üzerine oturacaksın. Biz buraya gelir gelmez, sen de havyarı alıp, sandalyeye, arkana koydun.»

Rosina Nunn, telâşla elini uzattı. Havyarı bulduktan sonra dönerek, masadakilere tatlı tatlı güldü.

— «Doğrusu Henry, harikulâde bir adam... Ben o kadar dalgınım ki... Neyi nereye koyduğumu bilmiyorum...»

Kocası bir kahkaha attı. «Hani bir seferinde incilerini sabun kutusuna koymuştun... Hatırlıyor musun?...» İçini çekti. «Bu yetmiyormuş gibi tutmuş, kutuyu da otelde bırakmıştın... O gün ettiğim telefonun, çektiğim telgrafın sayısını unuttum...»

Miss Nunn, dalgın dalgın, mırıldandı. «Onlar sigortalıydı... Yani---opalim gibi değildi...» Yüzünde, görenlerin kalbini parçalayan derin bir ıstırabın akisleri vardı...

Mr. Satterthwaite, evvelce de Mösyö lö Ken'in yanındayken sanki bir piyeste rol oynuyormuş gibi bir hisse kapılmıştı. Şimdi bu his her zamankinden daha da kuvvetliydi... Bu bir rüyaydı... Rüyada sahneye konulan bir piyes... Herkesin bir rolü vardı. Kendisi de, «Yani---opalim gibi değil,» sözlerini duyar duymaz sahneye çıkacaktı.

Yaşlı adam, öne doğru eğildi. «Opaliniz mi, Miss Nunn?»

— «Tereyağ sende mi, Henry? Teşekkür ederim... Evet, opalim... Onu çaldılar... Tabii taşı bir daha da geri alamadım...»

Mr. Satterthwaite, «Hâdiseyi anlatsanıza,» dedi.

— «Ben---Ekim'de doğmuşum. Onun için uğurlu taşım opal. Bu yüzden ben de hakikaten kusursuz, harikulâde bir taş istedim. Hattâ böyle bir opalin bulunması için uzun müddet de bekledim... Nihayet opalimi getirdiler. Söylediklerine göre dünyadaki en mükemmel opallerden biri de oydu. Pek iri değildi... Söyle---iki şilin büyüklüğündeydi. Fakat o renk! O gizli ateş!»

İçini çekti. Mr. Satterthwaite, Düşes'in sıkıntılı bir tavırla kıpır kıpır kıpırdandığının farkındaydı. Yüzünde de çok rahatsız olmuş gibi bir ifade vardı. Fakat artık Rosina Nunn'ı susturmak da kabil değildi. Konuşmağa devam etti. O tatlı sesindeki gizli titreyişler, o derin hüzün bu hikâyeyi eskilerin anlattığı kederli bir efsane haline sokuyordu.

— «Opalimi, Alec Gerard adlı bir genç çaldı. Kendisi piyes yazardı.»

Mr. Vyse, hemen atıldı. «Fevkalâde güzel piyesler... Hattâ ben bir eserini tam altı ay oynattım...»

Mr. Tomlinson, «Piyesi sahneye siz mi koydunuz?» diye sordu.

Bu sual Mr. Vyse'ı fena halde sarstı. «Ne müna-

sebet! Fakat---biliyor musunuz, bir keresinde onun eserlerinden birini sahneye koymayı da düşündüm.»

Miss Nunn, «Piyeste bana göre fevkalâde bir rol vardı,» diye izah etti. «Alec Gerard eserine 'Rachel'in Çocukları' adını vermişti... Neden bilmem. Zira piyeste Rachel adlı biri de yoktu... Alec, piyes hakkında konuşmak için bana---tiyatroya geldi. Doğrusu hali hoşuma gitti. Zavallı... Hem yakışıklı ve hem de çok mahcuptu. Sonra---» Kadının yüzünde dalgın ve hüzünlü bir ifade belirdi.«---Gayet iyi hatırlıyorum, bana fıstıklı çikolata da getirmişti... Opalim, tuvalet masasının üstündeydi. Alec Gerard, Avustralya'da bulunmuştu, bu yüzden opalden biraz anlıyordu. Taşı ışığa tutarak bakmak istedi... Söyle---eline aldı... Zannedersem, opali o ara el çabukluğuyla cebine atıverdi. O gider gitmez, opalimin yerinde olmadığını farkettim. Tabii kıyameti kopardım. Hatırlıyorsun, değil mi?» Mr. Vyse'a baktı.

Prodüktör, «Hatırlamaz olur muyum?» diye inledi.

Rosina Nunn, devam etti. «Opalin kadife kutusunu Alec Gerard'ın odasında buldular.. Sonra, bir hayii sıkıntıda olmasına rağmen, hâdisenin ertesi günü bankadaki hesabına bir hayli para yatırdığını öğrendiler... Tabii Alec, bir yalan uydurup, para meselesini izaha çalıştı. Gûya bir arkadaşı at yarışlarında onun namına bahse girmişti. Fakat sizinki bu arkadaşının kim olduğunu da söyleyemedi... Sonra kadife kutuyu da dalgınlıkla cebine atmış olduğunu iddia etti. Ne biçimsiz yalan değil mi? Oturup, biraz düşünseydi belki daha inanılacak bir şeyler uydururdu. Tabiî beni şahit olarak mahkemeye çağırdılar. Bütün gazeteler resmimi bastı. Menejerim buna çok memnun oldu doğrusu. 'Fevkalâde bir reklâm,' dedi durdu. Fakat ben opalime kavuşmağı tercih ederdim.»

Kederli kederli başını salladı.

Mr. Judd, karısına gülümsedi.. «Yavrum, ananas kompostosu ister misin?»

Rosina Nunn'ın vüzü aydınlanıverdi. «Nerede?»

— «Biraz evvel kutuyu sana verdim.»

Miss Nunn, önüne baktı. Arkasına baktı. Elini

gri elbisesinin cebine soktu. Nihayet yerde, yanında duran mor ipekten yapılmış büyük çantayı aldı. Bunun içindekileri ağır ağır masaya bırakmağa başladı. Bu vaziyet Mr. Satterthwaite'in pek hoşuna gitmişti. Çantanın içinde neler yoktu ki...

Bir pudra pomponu. Bir rup. Küçük bir mücevher kutusu. Bir yumak yün. Bir pudra pomponu daha. İki mendil. Bir kutu çikolata. Mineli bir kâğıt bıçağı. Bir ayna. Küçük, kahve rengi, tahta bir kutu. Beş mektup. Bir ceviz. Dört köşe, eflâtun bir ipek parçası. Bir parça kurdele. Yarım kurabiye... Ve nihayet içinde ananas kompostosu bulunan teneke kutu.

Mr. Satterthwaite, usulca, «Öreka!» diye mırıldandı.

— «Efendim?»

Mr. Satterthwaite, telâşla başını salladı. «Hiç... Hiç... Kâğıt bıçağınız çok hoş...»

— «Hakikaten öyledir... Onu bana biri hediye etmişti. Fakat kim olduğunu unuttum.»

Mr. Tomlinson, öne doğru eğildi. «Şu 'Hint kutusu'... Ne enteresan şey değil mi?»

Rosine Nunn, gülümsedi. «Onu da biri verdi... Hem de seneler önce... Tiyatroda daima tuvalet masamın üzerinde dururdu... Maamafih öyle hoş ve zarif bir şey değil... Siz ne dersiniz?»

Kutu, koyu kahverengi tahtadan yapılmış, basit ve alelâde bir şeydi. Yandan itilerek açılıyordu. Tepesinde ise yine tahtadan yapılmış, sağa veya sola döndürülebilen iki parça vardı...

Mr. Tomlinson, hafifce güldü. «Belki güzel değil ama... Onun gibi bir kutu gördüğünüzü hiç sanmıyorum.»

Mr. Satterthwaite, doğruldu. Heyecanlanmağa başladığını hissediyordu. «Demin neden onun enteresan olduğunu söylediniz.»

— «Değil mi?»

Hintli, Miss Nunn'a dönmüştü. Kadın ona boş gözlerle baktı.

— «Herhalde kutunun hilesini onlara göstermemi istemiyorsunuz.»

Miss Nunn, hâlâ boş gözlerle ona bakıyordu.

Nihayet Mr. Judd, «Ne hilesi?» diye sordu.

Mr. Tomlinson, fena halde şaşırmıştı. «Allah Allah! Yani--bilmiyor musunuz? Hayret... O kutuyu bir dakika verir misiniz?... Teşekkür ederim.»

Kutuyu açtı.

— «Şimdi biriniz bana bunun içine koyabileceğim bir şey verebilir misiniz?... Fazla büyük olmasın.. Hah, şu ufak peynir parçası olur... Bakın, peyniri kutuya koyuyor ve kapağını da kapıyorum...»

Kutuyu bir iki dakika elinde sağa sola oynattı.

— «Şimdi bakın---»

Kapağı tekrar açtı. Kutunun içi boştu.

Mr. Judd, hayretle kaşlarını kaldırdı. «Allah Allah! Bunu nasıl yaptınız?»

Mr. Tomlinson, güldü. «Çok basit... Kutuyu baş aşağı çevirip, soldaki parçayı yarıya kadar çevirdim. Sonra da sağ kolu aşağıya kadar indirdim. Şimdi--peyniri geri getirmek için bunun tersini yapmanız lâzım. Sağ kol, yarıya kadar... Sol kol iyice inecek... Kutu yine düz duracak... Şimdi--ne sihirdir ne keramet, el çabukluğu marifet!»

Kapak, kayarak açıldı. Masadakiler hayretle haykırdılar. Peynir kutudaydı ama---yanında bir şey daha vardı. Sanki aleimisemayi içinde hapsetmiş gibi duran yuvarlak bir cisim...

— **«Opalim!»**

Haykıran Rosina Nunn'dı tabiî. Kadın, ayağa fırlamış ellerini de göğsüne bastırmıştı.

— «Opalim! Kutuya nereden girmiş?»

Henry Judd, hafifce öksürdü. «Şey---zannedersem taşı oraya sen kendin koydun, Rosy'ciğim...»

Biri masadan fırlayarak, sendeleye sendeleye dışarıya, temiz havaya çıktı. Naomi Carlton-Smith'di bu. Mösyö lö Ken, kızın peşinden koştu.

Rosina Nunn, kocasına baktı. «Fakat---ne zaman? Yani--ben---»

Mr. Satterthwaite, kadının hakikati yavaş yavaş anlayışını seyretti. Bu enteresan hâdise birkaç da-

kika sürdü tabii. Rosina Nunn nihayet vaziyeti kavradı.

— «Yani---geçen sene---tiyatroda mı?»

Henry Judd, özür diler gibi, «Biliyorsun, Rosy,» diye mırıldandı. «Sen herşeyi eline alıp, oynarsın. Meselâ--bugün havyar kutsunu ne yaptığını biliyorsun.»

Miss Nunn kafasındaki düşünce silsilesini büyük bir güçlükle takib ediyordu. «Opali dalgınlıkla kutunun içine koydum. Sonra---herhalde kutuyu tersine çevirip, kazara o kollarla oynadım... Fakat o zaman--fakat o zaman---» Nihayet acı hakikati anlıyabildi. «O hlde opali Alec Gerard çalmamıştı. Ah!» İnsanı titreten, herkesin kalbine işleyen, ıstırap dolu, boğuk bir iniltiydi bu. «Ne felâket!»

Mr. Vyse, atıldı. «Hata tamir edilebilir.»

— «Fakat zavallı bir senedir hapiste...» Aktris, birdenbire hepsini şaşırtan bir şey yaptı. Telâşla Düşes'e dönerek, «O kız kimdi?» diye sordu. «Demin dışarı çıkan kız?»

Düşes, içini çekti. «Miss Carlton-Smith, Mr. Alec Gerard'la nişanlıydı. Bu mesele onu---çok sarstı.»

Mr. Satterthwaite, usulca masadan kalkarak, dışarı çıktı... Kar durmuştu... Naomi, taş duvarın üstünde oturuyordu. Elinde bir resim defteri vardı. Boyalı kalemler etrafa saçılmıştı. Mösyö lö Ken ise kızın yanında, ayakta duruyordu.

Naomi, defteri Mr. Satterthwaite'e uzattı. Bu kaba taslak bir şeydi tabii. Fakat eserde bir dahinin izleri de görülüyordu. Ortada bir figür vardı. Bunun etrafında da kar taneleri döne döne uçuşuyordu.

Mr. Satterthwaite, hayran hayran başını salladı. «Çok güzel...»

Mösyö lö Ken, başını kaldırıp semaya baktı. «Fırtına dindi. Yollar herhalde bir hayli kaygan... Fakat--kaza olacağını sanmıyorum... Artık kaza olmıyacak.»

Naomi, «Hayır, artık kaza olmıyacak,» diye tekrarladı. Sesinde, Mr. Satterthwaite'in anlıyamadığı gizli bir şeyler vardı. Birdenbire dönerek, yaşlı adama gülümsedi. Göz kamaştıran bir tebessümdü bu. «Mr. Sat-

terthwaite, isterse benimle gelebilir... Hattâ arabayı da o kullanır.»

İhtiyar adaın, ancak o zaman ümitsizliğin kızı nerelere kadar sürüklediğini anladı.

Mösyö lö Ken, içini çekti. «Eh... Artık vedalaşma zamanı geldi...»

Yürümeye başladı.

Mr. Satterthwaite, onun arkasından baktı. «Nereye gidiyor?»

Naomi, acaip bir sesle, «Herhalde geldiği yere,» diye fısıldadı.

Mr. Satterthwaite, haykırdı. «Fakat---fakat---orada hiçbir şey yok ki...» Zira Mösyö lö Ken, uçurumun kenarına, kendisine ilk rastladıkları yere doğru gidiyordu. «Miss Carlton-Smith... Bunu siz de biliyorsunuz. Oranın 'Dünyanın sonu' olduğunu kendiniz söylediniz.»

Resim defterini kıza geri verdi.

— «Çok, çok güzel... Ona da benziyor. Fakat---şey--resimde biraz--acaip bir kılıkta... Sanki maskeli baloya gidiyormuş gibi...»

Naomi'yle bir an gözgöze geldiler.

Sonra kız usulca fısıldadı. «Ben onu bu kılıkta görüyorum...»

KARANLIKTA BİR SES

6

Lady Stranleigh, «Doğrusu Margery için biraz üzülüyorum,» diye mırıldandı. Sonra da ilâve etti. «Margery, benim kızım...»

Düşünceli bir tavırla içini çekti. «İnsanın kendi boyunda kızı olması da tuhaf bir şey... O zaman gayrı ihtiyarî yaşlandığınıza inanmağa başlıyorsunuz...»

Lady'nin böyle samimî bir tavırla sırlarını açtığı Mr. Satterthwaite, bütün nezaketini gösterdi. Zarif bir reveransla, «Sizin yaşlanmanız kabil mi?» diye gülümsedi.

Lady Stranleigh, başını salladı. «Kompliman yapmasını da iyi biliyorsunuz...» Fakat bunu oldukca dalgın bir tavırla söylemişti. Aklının başka yerde olduğu belliydi.

Mr. Satterthwaite, bu beyazlar giymiş, ince ve zarif kadına hayranlıkla baktı. Cannes güneşinin gözünden hiç bir şey kaçmazdı ama Lady Stranleigh bu imtihanı muvaffakiyetle atlatmıştı. Bilhassa uzaktan genç kızlara benziyordu. Hattâ insan zaman zaman onun bü-

yüyüp büyümediğini de kendi kendisine soruyordu. Her şeyi ve herkesi bilen Mr. Satterthwaite, Lady Stranleigh'nin kendinden büyük torunları olabileceğine de pek âlâ inanıyordu. Kadın, sanatın tabiatı yenebileceğinin en bâriz, en muvaffak olmuş misâliydi âdeta. Vücudü fevkalâdeydi, cildi de öyle... Lady Stranleigh, birçok güzellik enstitüsünü zengin etmişti ama yatırdığı paranın karşılığını da almıştı...

Kadın, bir sigara yaktı. İnce rüya gibi çorapların sardığı biçimli bacaklarını uzatarak, «Hakikaten, Margery için çok üzülüyorum,» diye içini çekti.

Mr. Satterthwaite, mırıldandı. «Vah, vah, vah... Mesele nedir?»

Lady Stranleigh, o güzel mavi gözlerini yaşlı adama dikti. «Siz Margery'le tanışmadınız değil mi?» Sonra, sanki Mr. Satterthwaite'e bir ip ucu vermeğe çalışıyormuş gibi bir tavırla, ilâve etti. «Anlıyacağınız, Charles'ın kızı o...»

Eğer, «Who's who» ya yazılanlar tamamiyle hakikate uysaydı, Lady Stranleigh'e ayrılan kısım da şu sözlerle sona ererdi: «**Zevkleri, eğlenceleri: Evlenmek.**»

Kadın, kocalarını değiştirmeğe pek meraklıydı.. Üç kocasını mahkemede, birini de ölüm yüzünden kaybetmişti.

Lady Stranleigh, düşünceli düşünceli, «Eğer Margery Rudolf'un çocuğu olsaydı, anlardım...» diye içini çekti. «Rudolf'u hatırlıyorsunuz, değil mi? Saati saatine uymayan, sinirli bir adamdı o. Evlendikten altı ay sonra o acaip şeyleri kullanmak mecburiyetinde kaldım... Hani şu şeyler... Canım ne dediğimi herhalde anlıyorsunuz?... Neyse Artık onlar da çok basitleşti...» Sigarasından bir nefes çekti. «Hâlâ hatırlıyorum. Rudolf'a dünyanın en gülünç mektubunu yazmıştım. Tabii bunu avukatlarım dikte etmişlerdi... Yani ona bana dönmesini, elimden gelen her şeyi yapacağımı bildiriyordum... Fakat dediğim gibi Rudolf güvenilecek bir insan değildi. Bir saati bir saatine uymazdı. Mektubu alınca kalkıp gelmedi mi? Halbuki böyle yapmaması lâzımdı... Zaten avukatlarımın maksadı da başkaydı.»

Tekrar içini çekti.

Mr. Satterthwaite, büyük bir incelikle, tekrar asıl mevzua dönmeğe çalıştı. «Evet... Margery?»

— «A, evet... Size onu anlatıyordum, değil mi? Margery son zamanlar da hayaletler görüyor ve acaip sesler duyuyor.. Yani---hortlaklarla filân meşgul... Doğrusunu isterseniz Margery'nin böyle geniş bir muhayyilesi olduğu aklıma bile gelmezdi. İyi bir kızdır o... Çok, çok iyidir. Daima öyleydi zaten. Fakat biraz---ne bileyim---sıkıcıdır.»

Mr. Satterthwaite'in aklı karışmıştı. Kompliman yaptığını farzederek, «İşte buna inanmam!» diye atıldı.

Lady Stranleigh, başını salladı. «Doğrusunu isterseniz biraz değil, çok iç sıkıcı bir kızdır. Genç kızların bayıldıkları partilerden, danslardan, kokteyllerden katiyen hoşlanmaz. Buraya gelmektense, evde oturup avlanmayı tercih eder.»

Mr. Satterthwaite, «Vah, vah, vah,» diye mırıldandı. «Demek sizinle buraya gelmeğe yanaşmadı.»

— «Doğrusu ben de fazla ısrar etmedim. İnsanın boyunca kızları olması hiç de hoş değil... Biraz can sıkıcı bir hal bu.»

Mr. Satterthwaite, Lady Stranleigh'i, yanında ciddi bir kızla tahayyül etmeğe çalıştıysa da muvaffak olamadı. Margery'nin annesi, uzun kirpiklerini kırpıştırarak, sözlerine neşeyle devam etti. «Bazan, 'Acaba Margery çıldırmak üzere mi?' diye düşünüyorum. Öyle acaip sesler duymak hiç de hayra alâmet değilmiş... Bana öyle söylediler... Eğer Abbot's Mede malikânesinde eskiden kalma bir hayalet olsa, anlıyacağım... Fakat o da yok... Zira asıl bina 1836 da yanmış. Onun yerine hayaletlerin barınması imkânsız olan bir şato dikmişler... Son derecede çirkin ve alelâde bir bina bu...»

Mr. Satterthwaite, hafifce öksürdü. Kadının bütün bunları kendisine neden anlattığını düşünüyordu.

Lardy Stranleigh ona bakarak tatlı tatlı güldü. «Belki bana yardım edersiniz diye düşündüm.»

— «Ben mi?»

— «Evet. Siz. Yarın İngiltere'ye dönüyorsunuz değil mi?»

Mr. Satterthwaite, müteyakkız bir tavırla, cevap verdi. «Evet, dönüyorum.»

— «Sonra siz böyle meseleleri tetkik eden adamları da tanıyorsunuz... Muhakkak tanıyorsunuz... Zira, dünyada tanımadığınız kimse yok.»

Mr. Satterthwaite, hafifce tebessüm etti. Meraklarından biri buydu işte. Herkesi tanımağa bayılırdı.

Lady Stranleigh, «Onun için mesele basitleşiyor» diye devam etti. «Ben öyle bir mütehassısla katiyen anlaşamam... Düşünün bir kere! Ekserisi gözlüklü, sakallı, heyecanlı bir takım adamlar... Onlardan fena halde sıkılırım... Doğru dürüst konuşamam bile.»

Mr. Satterthwaite, bayağı şaşalamıştı. Lady Stranleigh hâlâ ona tatlı tatlı gülüyordu.

— «Artık her şeyi hallettik değil mi? Abbot's Mede malikânesine giderek, Margery'i göreceksiniz. Lüzumlu hazırlıkları yapacaksınız. Ah, size ne kadar minnettarım bir bilseniz! Tabii, Margery hakikaten çıldırmak üzereyse o zaman ben de kalkar eve dönerim. A! İşte Bimbo geliyor!»

Kadının tatlı tebessümü, büsbütün iç bayıltacak bir hal aldı.

Beyaz tenis elbiseleri giymiş olan genç bir adam onlara doğru geliyordu. Yirmi dört, yirmi beş yaşlarında, hakikaten son derecede yakışıklı bir gençti bu.

Bimbo, sadece, «Ben de seni arıyordum, Babs,» dedi.

— «Tenis nasıldı, Bimbo?»

— «Korkunç...»

Lady Stranleigh, ayağa kalktı. Başım çevirerek, omzunun üzerinden Mr. Satterthwaite'e baktı. «Bana yardım edeceğinize ne kadar sevindiğimi bir bilseniz...» Sesi de gayet tatlıydı. «Bunu hiç bir zaman unutmayacağım.»

Mr. Satterthwaite, yanından uzaklaşan çiftin arkasından baktı. «Acaba---beşinci de Bimbo mu olacak?»

■ ■ ■

«Train de Luxe» un kondöktörü Mr. Satterthwaite'e birkaç sene evvelki kazanın olduğu yeri gösteriyordu. Adamın heyecanlı hikâyesi sona ererken, Mr. Satterthwaite de birdenbire başını kaldırdı. Kondöktörün omzunun üzerinden âşina bir çehre kendisine dostça gülümsüyordu.

Mr. Satterthwaite, «Azizim, Mösyö lö Ken!» diye haykırdı. Ufacık, buruşuk çehresi tatlı bir tebessümle aydınlandı. «Ne tesadüf! İkimiz de aynı trenle İngiltere'ye dönüyoruz... Siz de İngiltere'ye geliyorsunuz değil mi?»

Mösyö lö Ken, cevap verdi. «Evet... Son derecede mühim bir işim var... Siz birinci yemeğe mi gideceksiniz?»

— «Ben daima birinci yemeğe giderim... Tabii birinci yemek erkenden--yani saat altı buçukta veriliyor ama olsun... İnsan vagon restoranda daha kolaylıkla yer buluyor. Sonra etler filân da daha iyi pişiyor...»

Mösyö lö Ken, vaziyeti anladığını belirten bir tavırla başını salladı. «Ben de o fikirdeyim... Belki sizinle aynı masaya düşeriz, Mr. Satterthwaite...»

Saat altı buçukta iki ahbap, vagon restoranda küçük bir masada karşılıklı oturuyorlardı. Mr. Satterthwaite, şarap listesiyle bir müddet meşgul olduktan sonra Mösyö lö Ken'e döndü.

— «Sizi---tamam, şimdi hatırladım--Korsika'dan beri görmedim. O gün yanımızdan pek çabuk ayrıldınız.»

Mösyö lö Ken, omzunu silkti. «Her zamankinden daha çabuk değil... Bildiğiniz gibi ben öyle gelir giderim.»

Bu sözler Mr. Satterthwaite'in kafasında çınladı. Sonra da hafızasında garip akisler yaptı. İhtiyar

adam, birdenbire ürperdi. Tüyleri diken diken olmuştu. Fakat bu öyle fena bir his de değildi. Bilâkis... Artık Mr. Satterthwaite, zevk ve heyecanla bir şeyler beklediğinin farkındaydı.

Mösyö lö Ken, bir şişe kırmızı şarabı ışığa doğru tutmuş, üzerindeki etiketi okuyordu. Şise ışıkla onun arasındaydı. Mösyö lö Ken bir an acaip, kırmızı bir parlaklığa büründü.

Mr. Satterthwaite, tekrar heyecanla titrediğini hissetti. Sonra da Lady Stranleigh'i hatırlayarak, «Benim de İngiltere'de bir işim var,» diye bir kahkaha attı. «Lady Stranleigh'i tanır mısınız?»

Mösyö lö Ken, «Hayır,» makamında başını salladı. Mr. Satterthwaite, izahat verdi. «Stranleigh, eski bir isim... Çok eski bir isim... İngiltere'de, asalet pâyesinin kız evlâda da geçtiği birkaç aile vardır... İşte bunlardan biri de Stranleigh'ler... Kadın, kendi ailesi tarafından da Barones zaten... Doğrusu bu pek romantik bir hikâyedir...»

Mösyö lö Ken, sandalyesine daha rahatca yerleşti. Vagonun sarsılmasına rağmen, uçar gibi ilerleyen bir garson âdeta mucizevi bir şekilde önlerine çorba fincanlarını koydu. Mösyö lö Ken, ihtiyatlı bir tavırla, çorbasından bir yudum aldı.

Sonra da, «Yine bir iki kelimeyle bir portre çizeceksiniz,» diye mırıldandı. «Öyle değil mi?»

Mr. Satterthwaite, arkadaşına bakarak, gülümsedi.

— «Lady Stranleigh, hakikaten harikulâde bir kadın... Biliyor musunuz, altmış yaşında o... Evet---en aşağı altmışında! Onu ve kızkardeşini senelerden beri tanırım... Daha doğrusu onlarla genç kızlıklarında tanışmıştım... Beatrice---evet, ablasının ismi Beatrice'di... Beatrice ve Barbara... Tabii o zamanlar onlardan 'Baron'ların kızları' diye bahsederdik. Çok güzel ve---o senelerde---çok parasızdılar... Yıllar önceydi bu... A---sahi! Ben de o zaman genç bir delikanlıydım!» Mr. Satterthwaite, içini çekti. «O zaman asâlet unvanının onlara geçmesine de imkân yoktu... Zira onlardan evvel bir sürü akrabaları vardı... İhtiyar Lord Stranleigh'le kar-

deş torunları oluyorlardı sanırım... Evet,—dedim ya Lady Stranleigh'in—yani şimdiki Lady Stranleigh'in hayatı hakikaten pek romantiktir... Evvelâ üç akrabası beklenmedik bir şekilde öldü... Yaşlı Lord'un iki erkek kardeşiyle, bir yeğeni... Ondan sonra da **Uralia** hâdisesi oldu... **Uralia** vapurunun batmasını hatırlıyor musunuz, bilmem? Yeni Zelanda yakınlarında sulara gömüldüydü. 'Barron'ların kızları' da o vapurdaydılar... Beatrice boğuldu... Barbara ise kurtarılan birkaç kazazedenin arasındaydı... Bu hâdiseden altı ay sonra ihtiyar Lord Stranleigh de öldü ve böylece asâlet unvanı Barbara'ya geçti... Tabiî adamdan kendisine hatırı sayılır bir servet de kaldı... Kadın ondan sonra da bir tek şey için yaşadı. Kendisi için! Yalnız kendisi için! Hiç bir zaman da değişmedi... Hâlâ güzel, vicdansız, lâkayt, tamamiyle hissiz... Dört defa evlendi. İstediği takdirde beşinci kocayı da çabucak bulacağından eminim.»

Mösyö lö Ken'e kadının kendisine verdiği vazifeyi anlattıktan sonra, «Abbot's Mede malikânesine gidip, genç kızı görmeği düşündüm.» dedi. «Bu---bu meselenin halledilmesi lâzım. Zira Lady Stranleigh öyle normal anneler gibi değil...» Birdenbire susarak, Mösyö lö Ken'e baktı... Sonra da heyecanla, «Keşke siz de benimle gelseydiniz,» diye mırıldandı. «Sahi, gelemez misin iz? Bu kabil değil mi?»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Hakikaten değil.. Fakat---durun bakayım... Abbot's Mede, Wiltshire'de değil mi?»

— «Evet.»

— «İyi tahmin etmişim... Ben de Abbot's Mede'in yakınında, her ikimizin de gayet iyi bildiği bir yere gideceğim...» Gülümsedi. «O küçük hanı,---'Soytarı'yı hatırlıyor musunuz?»

Mr. Satterthwaite, haykırdı. «Tabiî! Hatırlamaz olur muyum? Siz oraya mı gidiyorsunuz?»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Evet... Bir hafta, on gün hattâ belki daha da uzun bir müddet orada kalacağım. Eğer gelip beni görürseniz hakikaten çok memnun olurum.»

Bu sözler nedense Mr. Satterthwaite'ın bütün

endişelerini giderdi. İhtiyar adam birdenbire rahatlayı-verdiğini hissetti.

■ ■ ■

Mr. Satterthwaite, «Sevgili Miss---şey--Mar·ge-ry,» diye mırıldandı. «Emin olun size gülmek aklımın köşesinden bile geçmiyor.»

Margery Gale, hafifce kaşlarını çattı. İhtiyar adamla, Abbot's Mede'in geniş holünde oturuyorlardı. Margery Gale, uzun boylu, oldukça iri bir kızdı. Annesine hiç benzemiyordu. Daha ziyade baba tarafına çekmişti... Ata binmekten çok hoşlanan, arazi sahibi kimselerdi onlar... Margery, canlı, sıhhatli taptaze bir kızdı... Üstelik aklı başında bir insana da benziyordu. Fakat Mr. Satterthwaite Barron ailesi efradının pek de normal olmadıklarını hatırlamıştı. Belki kız görünüş bakımından babasının ailesine çekmiş lâkin bu arada Barron'ların kaçıklıklarını da tevarüs etmişti...

Margery «Şu Casson denilen kadını başımdan atabilirsem, çok rahatlıyacağım,» diye içini çekti. «Ben ispiritizmaya filân inanmam. Böyle şeyler hiç hoşuma gitmez... Fakat o bir şeyi tutturdu mu, gözü dünyayı görmüyor... Günlerdir, buraya bir medyum getirtmem için başımın etini yiyor...»

Mr. Satterthwaite, öksürdü, geniş koltukta sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. Sonra da sanki bir dâvayı dinlemeğe hazırlanıyormuş gibi bir tavırla, «Bana lüzumlu bütün malûmatı verirseniz iyi olur,» dedi. «Şey --ilk hâdise iki ay evvel oldu değil mi?»

Kız, başını salladı. «Evet... Hemen hemen... Bazan bir fısıltı, bazan da yüksek bir ses duyuyordum... Fakat bu daima aynı şeyi söyliyordu.»

— «Yani--ne diyordu?»

—«**Kendinin olmayan şeyi geri ver. Çaldığını iade et!.**»

— «Sonra?»

— «Sonra---hiç... Yani, sesi duyar duymaz elektriği yakıyor, sonra da odada yapayalnız olduğumu görüyordum... Nihayet fena halde korkmağa başladığım için annemin oda hizmetçisi Clayton'u yanıma aldım... Kadın, odamdaki kanapede yatmağa başladı.»

— «Sesi yine duydunuz mu?»

— «Evet---fakat---Clayton bunu işitmedi... Zaten---beni de korkutan bu ya!»

Mr. Satterthwaite, bir iki dakika düşündü. «O gece bu ses nasıldı? Yani yüksek miydi? Yoksa alçak mıydı?»

Margery, «Hemen hemen bir fısıltıyı andırıyordu.» diye cevap verdi. «Tabii---belki de Clayton, derin bir uykuya dalmıştı. Bu yüzden de fısıltıyı duymadı... Kadın bana bir doktora görünmemi tavsiye etti.»

Kız acı acı güldü. Sonra da, «Dün geceki hâdiseden sonra Clayton da doğruyu söylediğime inanmağa başladı,» dedi.

— «Ya? Peki, dün gece ne oldu?»

— «Anlatacağım... Henüz bundan kimseye bahsetmedim. Dün, arkadaşlarla ava gittim. Kırlarda uzun müddet dolaştık. Çok yorulduğum için yatar yatmaz âdeta sızmışım. Bir rüya gördüm... Korkunç bir rüya... Gûya---demir parmaklıkların üzerine düşmüştüm, bunlardan birinin sivri ucu boğazıma batıyordu. Uyanınca, bu son kısmın rüya olmadığını anladım. Hakikaten boynumun yanına sivri bir şey dayanmıştı. Bir ses, usulca fısıldıyordu. 'Benim olan bir şeyi çaldın. **İşte ölüm bu!**» Margery, hafifce titredi. «Haykırmağa başladım. Bir taraftan da o meçhul düşmanımı yakalamak için sağa sola uzanıyordum. Fakat yanımda kimse yoktu. Clayton, artık yandaki odada yatıyordu. Çığlıklarımı duyunca koşarak yanıma geldi... Karanlıkta ona da bir şey usulca sürünmüş. Fakat o bunun bir insan olmadığını iddia ediyor.»

Mr. Satterthwaite, dikkatle Margery'e baktı. Kızın fena halde sarsılmış ve korkmuş olduğu belliydi. Yaşlı adam, Margery'nin boynunun yanına ufak, dört köşe bir flaster yapıştırılmış olduğunu farketti. Kız,

onun nereye baktığını görmüştü. Usulca başını salladı.

— «Evet... Gördüğünüz gibi bunun benim muhayyilemle hiç bir alâkası yok.»

— «Şey---hiç düşmanınız var mı? Sizden nefret eden biri?» Bu sualleri, pek dramatik bulduğu için, âdeta özür dilermiş gibi bir tavırla sormuştu.

Margery, kaşlarını kaldırdı. «Yok tabii... Bu da nereden aklınıza geldi?»

Mr. Satterthwaite, başka taraftan hücuma geçti. «Su son iki ay zarfında buraya kimler geldi?»

— «Herhalde hafta sonunu geçirmek için gelen misafirleri kasdetmiyorsunuz?... Durun bakayım... Marcia Keane, işin başından beri burada. O benim en samimî arkadaşımdır... Marcia da benim gibi atlara bayılır... Sonra---kuzenim Roley Vavasour da sık sık buraya gelir...»

Mrs. Satterthwaite. başını saldı. Sonra da kıza, annesinin oda hizmetcisi Clayton'la konuşmak istediğini söyledi. «Herhalde kadın senelerdir yanınızda?»

Margery, «Senelerdir değil, asırlardır...» diye cevap verdi. «O, annemle teyzem çok gençken, onların işlerine bakarmış. Herhalde annem bu yüzden Clayton'u göndermiyor. Zira aslında onun iyi bir oda hizmetcisi var... Bir Fransız... Clayton da sökükleri dikiyor, ufak tefek işlerimizi görüyor.»

Genç kız, Mr. Satterthwaite'i yukarıya çıkardı. Biraz sonra Clayton, yaşlı adamın karşısındaydı... Uzun boylu, zayıf bir kadındı Clayton. Kırçıl saçlarını dikkatle ayırarak taramıştı. Son derecede vakur ve hürmete lâyık bir hali vardı.

Mr. Satterthwaite'in sorduğu suallere, «Hayır, efendim,» diye cevap verdi. «Simdiye kadar evde hayalet olduğuna dair hiç bir şey duymadım... Doğrusunu isterseniz, efendim, dün geceye kadar Miss Margery'nin yanıldığını, bütün bunların hayal mahsulü olduğunu sanıyordum. Fakat dün gece---bir şeyin bana sürünerek yanımdan geçtiğini hissettim. Size şunu da söyliyeyim, efendim---**insan değildi bu!** Sonra---Miss Margary'nin boynundaki yarayı da unutmayın... Zavallı yavrucuk bu yarayı kendisi açmadı ya?»

Fakat sözleri, Mr. Satterthwaite'in tekrar şüphelenmesine sebep olmuştu. Margery, kendisi boynundaki o yarayı açmış olamaz mıydı? İnsan nelerle karşılaşmıyordu... Margery gibi görünüşte sıhhatli ve normal olan kızların yaptıkları acaip şeyler hakkında türlü hikâyeler dinlemişti...

Clayton, «Yara, yakında geçer,» diye ilâve etti. «Bu benimki gibi değil, efendim.»

Alnındaki yara izini işaret ediyordu. «Kaza kırk sene evvel oldu ama izini hâlâ taşıyorum...»

Margery de söze karıştı, «Uralia'nın batışını kasdediyor. Başına direk çarpmıştı değil mi, Clayton?»

— «Evet, Miss.»

Mr. Satterthwaite, «Clayton, sen bu hâdise hakkında ne düşünüyorsun?» diye sordu. «Acaba Miss Margery'e neden hücum edildi? Bunun mânası nedir?»

— «Bu hususta bir şey söyleyemem, efendim.»

Mr. Satterthwaite, bu çekingenliğe iyi yetiştirilmiş bir hizmetcinin aldığı terbiyenin sebep olduğunu anlamıştı. Kadını sıkıştırdı. «Hakikaten ne düşünüyorsun, Clayton?»

— «Bana kalırsa bu evde korkunç, kötü bir hâdise olmuş. Bunun izleri silinmedikce rahata kavuşamıyacağız.»

Kadın, uçuk mavi renkli gözlerini Mr. Satterthwaite'in yüzüne dikerek, ciddi bir tavırla konuşmuştu.

İhtiyar adam, sukutu hayale uğramıştı. Ağır ağır aşağıya indi. Anlaşılan Clayton, bir hayalete, bunun vaktiyle yapılan bir kötülük dolayısıyla malikâneye musallat olduğuna inanıyordu. Mr. Satterthwaite, öyle kolay kolay tatmin olacak insanlardan değildi... Meselâ---sesler iki aydanberi duyuluyordu. Yani Marcia Keane'le Roley Vavasour oraya geldikten sonra başlamıştı bu iş... O ikisi hakkında malûmat toplaması lâzımdı. Belki de bütün bu hâdiseler soğuk bir şakadan ibaretti. Mr. Satterthwaite, sıkıntılı bir tavırla başını salladı. Bu cevabı da beğenmemişti. Mesele bir hayli esrarengiz---hattâ korkunçtu...

Posta yeni gelmişti. Margery, mektupları birer birer açıp okuyordu. Birdenbire hırsla haykırdı.

— «Annem de çok acaip. Allah aşkına şunu okuyun, Mr. Satterthwaite!» kâğıdı uzattı.

Doğrusu bu tam Lady Stranleigh'ye yakışacak bir mektuptu.

Kadın, «**Sevgili Margery,**» yazmıştı.

«O şirin Mr. Satterthwaite'in malikâneye gelmiş olmasına çok sevindim. Kendisi çok zekidir, hayaletlerle uğraşan bütün mütehassısları da tanır. Onları Abbot's Mede'e çağırıp hâdiseyi iyice tetkik ve tahkik ettirin.

Fevkalâde eğleneceğinizden eminim. Doğrusu ben de orada olmayı isterdim... Fakat son günlerde çok hastalandım. Otelciler müşterilerine verdikleri yemeklere aldırmıyorlar bile! Doktor, yediğim bir şeyden zehirlenmiş olduğumu söyledi. Hakikaten bir hayli hastaydım.

Şekerim, çok şirinsin. Gönderdiğin çikolatalara çok teşekkür ederim. Fakat bu biraz--biraz gülünç bir hareket değil miydi? Neticede burada bir sürü şekerci var. Hepsi de birbirinden harikulâde şeyler satıyorlar.

Şimdilik Allaha ısmarladık, hayatım. Ailemize musallat olan hayaleti yakalamağa çalışırken bol bol eğlenmene bak. Bimbo, tenisimin çok ilerlediğini söylüyor.

Sana okyanuslar dolusu sevgi gönderiyorum.

Senin

Barbara.»

Margery, içini çekti. «Annem kendisine daima Barbara diye hitab etmemi ister... Biraz gülünç değil mi?»

Mr. Satterthwaite, hafifce güldü. Herhalde kızının bu sakin ve muhafazakâr hali zaman zaman Lady Stranleigh'nin canını fena halde sıkmaktaydı.

Yaşlı adam, bir an düşündü. Bu mektup ona daha başka türlü tesir etmişti. Margery'nin vaziyetin farkında olmadığı da anlaşılıyordu.

— «Annenize hakikaten çikolata yolladınız mı?»

Margery, başını salladı. «Hayır. Yollamadım. Her halde çikolataları başka biri gönderdi.»

Mr. Satterthwaite'in yüzünde son derecede ciddi bir ifade belirmişti. Bu iki hâdise çok mânalıydı: Biri Lady Stranleigh'ye bir kutu çikolata yollamış ve---kadın zehirlenmişti. Lady'nin bu iki vakayı birbirine bağlamadığı da anlaşılıyordu. Bunların aralarında hakikaten gizli bir bağ var mıydı? Mr. Satterthwaite, bundan şüpheleniyordu işte...

Sabah odasından uzun boylu, esmer bir kız çıkarak onların yanına geldi. Margery onu Mr. Satterthwaite'le tanıştırdı. En samimi arkadaşı Marcia Keane'di bu. Genç kız, yaşlı adama dostca bir tavırla gülümsedi.

Sonra da ağır ağır, «Siz Margery'nin sevgili hayaletini yakalamağa geldiniz galiba...» diye mırıldandı. «Hepimiz de o hayalet yüzünden kızcağıza takılıp duruyoruz. A, işte Roley de geldi.»

Kapının önünde bir araba durmuştu. Bundan uzun boylu, sarı saçlı, çocuksu tavırlı genç bir adam indi. Hem de telâşla...

Bir taraftan da bağırıp duruyordu: «Merhaba, Margery!. Merhaba Marcia! Takviye kuvvetleri geldi!» Ağır ağır içeri giren iki kadına döndü. Bunlardan biri, Margery'nin biraz evvel bahsettiği Mrs. Casson'du.

Kadın, bütün dişlerini göstere göstere güldü. «Kusuruma bakma, Margery'ciğim. Mr. Vavasour, hiç bir mahzur olmadığını söyleyince biz de cesaretlendik. Zaten Mrs. Lloyd'u getirmemi aslında o istiyordu...» Elini usulca uzatarak, yanındaki kadını işaret etti. «İşte bu Mrs. Lloyd!» Sesinde müthiş bir sevinç vardı. Sanki yeni bir zafer kazanmış gibi konuşuyordu. «Bence dünyanın en iyi medyumu o.»

Mrs. Lloyd, bunu mütevazi bir tavırla inkâra veya redde kalkışmadı. Sadece hafifçe eğildi. Ellerini de göğsünde birleştirmişti. Pembe suratlı, oldukça bayağı tavırlı genç bir kadındı. Elbise'eri modaya uygun olmamakla beraber bir hayli süslüydü. Boynunda aytaşından yapılmış bir gerdanlık, parmaklarında da bir sürü yüzük vardı.

Mr. Satterthwaite, Margery Gale'in bu ziyaretten hiç de memnun kalmadığını farketmişti. Genç kız,

hatasının hiç de farkında olmadığı anlaşılan Roley Vavasour'a müthiş bir hiddetle baktı.

Sonra da sakin bir tavır takınmağa çalıştı. «Zannedersem yemek hazır...»

Mrs. Casson, memnuniyetle, «Alâ...» diye cevap verdi. «Öyle yemeğinden hemen sonra bir seans yaparız. Mrs. Lloyd'a verecek meyvanız var mı? O seanslardan önce katiyen yemek yiyemez...»

Hep birlikte yemek salonuna geçtiler. Medyum iki muzla bir elma yedi. Zaman zaman Margery'nin kendisine nezaket icabı sorduğu suallere de ihtiyatlı bir tavırla, kısaca cevap veriyordu. Fakat tam sofradan kalkacakları sırada medyum birdenbire başını arkaya atarak, havayı kokladı. «Bu evde kötü bir şey var... Bunu hissediyorum...»

Mrs. Casson, pek sevinmişti. Usulca, «Ne harikulâde değil mi?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, müstehzi bir tavırla cevap verdi. «Muhakkak... Muhakkak...»

Seans, kütüphanede yapılacaktı. Mr. Satterthwaite, ev sahibesinin bunu hiç istemediğinin farkındaydı. Kızcağız, misafirlerinin bariz merak ve heyecanı karşısında itiraz edememiş, mecburen bu sıkıntılı işe boyun eğmişti.

Hazırlıkları Mrs. Casson yaptı... Hem de büyük bir ciddiyet ve dikkatle. Kadının bu işlerden çok anladığı belliydi. Sandalyeler, bir daire halinde dizilmiş, perdeler de kapatılmıştı. Nihayet medyum hazır olduğunu bildirdi.

Kadın, etrafına, odadakilere bakarak, «Altı kişi,» diye mırıldandı. «İşte bu hiç iyi değil... Daima tek rakkamlar tercih edilmelidir. Bilhassa yedi idealdir... Ben en iyi neticeleri yedi kişilik toplantılarda alırım.»

Roley, hemen atıldı. «Hizmetkârlardan birini çağıralım.» Ayağa kalktı. «Uşağı davet edelim.»

Margery, ona döndü. «Clayton'u çağır, daha iyi.»

Mr. Satterthwaite, Roley Vavasour'un çehresinin âni bir hiddetle kararıverdiğini gördü.

Genç adam, «Neden ille Clayton?» diye sordu.

Margery, ağır ağır mırıldandı. «Clayton'u hiç sevmiyorsun değil mi?»

Roley, omuzunu silkti. «Asıl Clayton benden hoşlanmıyor.» Yüzünde acaip, müstehzi bir ifade belirmişti. «Daha doğrusu kadın benden müthiş nefret ediyor...» Bir iki dakika bekledi. Fakat Margery'nin fikrini değiştirmek niyetinde olmadığı anlaşılıyordu. Sonunda delikanlı, «Pekâlâ...» dedi. «Clayton'u çağırtalım.»

Daire böylece meydana getirildi... Sonra--kısa bir sessizlik oldu. Herkesin kıpır kıpır kıpırdandığı, öksürdüğü birkaç dakika... Nihayet odada bir yere birkaç defa vurulduktan sonra medyumun kontrolü olan Cherokee adlı kızıl derilinin sesi duyuldu.

— «Hanımlar, beyler... Kızıl derili kahraman sizleri selâmlıyor... Burada konuşmak isteyen biri var... Burada biri genç bir hanıma bir haber vermek arzusunda. Ben gidiyorum... O ruh istediklerini söyleyecek...»

Bunu derin bir sükût takibetti... Sonra yeni bir ses duyuldu. Bir kadın sesi... Biri usulca, «Margery burada mı?» diye sordu.

Nedense bu suali Roley Vavasour cevaplandırdı. «Evet. Burada... Konuşan kim?»

— «Ben Beatrice'im.»

— «Beatrice mi? O da kim?»

Cherokee adlı kızıl derilinin sesi tekrar duyulunca hepsi de fena halde sinirlendiler. «Size---hepinize haberim var. Burada hayat güzel ve parlak... Hepimiz de çok çalışıyoruz... Henüz bu tarafa geçmemiş olanlara yardım ediniz...»

Yine sessizlik oldu ve tekrar kadın sesi duyuldu. «Ben---Beatrice...»

— «Kim? Kim?»

— «Beatrice Barron.»

Mr. Satterthwaite, öne doğru eğildi. Birdenbire müthiş heyecanlanmıştı. «Uralia battığı zaman boğulan Beatrice Barron mu?»

— «Evet, evet. Uralia'yı hatırlıyorum... Bu evdekilere verecek bir haberim var---**Sizin olmayan şeyi iade edin!**»

Margery, şaşkın şaşkın fısıldadı. «Yarabbi! Hiç-

bir şey anlamıyorum. Ben---şey---siz hakikaten Beatrice teyze misiniz?»

— «Evet, ben senin teyzenim yavrum.»

Mrs. Casson, Margery'i azarladı. «Tabii teyzen... Bundan nasıl şüphe edebilirsin? Ruhlar, kendilerine inanmayanlardan hiç hoşlanmazlar.»

Birdenbire Mr. Satterthwaite'in aklına bir şey geldi... Basit bir tecrübe... Titrek bir sesle, «Mr. Bottacetti'yi hatırlıyor musunuz?» diye sordu.

Birdenbire bir kahkaha duyuldu.

— «Zavallı 'Gemici Bo'! Tabii---hatırlamaz olur muyum?»

Mr. Satterthwaite, donmuş kalmıştı. Tecrübe muvaffak olmuştu işte. İhtiyar adam, ta kırk sene evvel Barron'ların kızlarıyla bir sayfiye yerinde karşılaştıkları zaman cereyan eden bir hâdiseyi hatırlamış, sualini de ona göre sormuştu. O zamanlar ahbap oldukları genç bir İtalyan, yelkenliyle denize açılmış, tabiî tekne alabora olmuştu. Onun üzerine Beatrice Barron da genç adama şakacı bir tavırla 'Gemici Bo!' adını takmıştı. Kendisi hariç, odadakilerin bu çoktan unutulmuş olan hâdiseyi bilmeleri imkânsızdı.

Medyum, kımıldanarak, inledi...

Mrs. Casson, «Kendisine geliyor...» diye fısıldadı. «Korkarım bu gün onun bize başka bir faydası olmayacak...»

Nihayet, pencerelerden iceriye tekrar güneş ışığı doldu ve odadakilerin çehrelerini de aydınlattı. İçlerinde en aşağı iki kişi fena halde korkmuştu.

Mr. Satterthwaite, Margery'e döndü. Kızın bembeyaz kesilmiş olan çehresinden onun fena halde sarsılmış olduğunu anlamak kabildi. Mrs. Casson'la medyumu başlarından attıktan sonra ihtiyar adam genç kızla yalnız kalabildi.

— «Size bir iki sual daha sormak istiyorum, Miss Margery... Anneniz ve siz---ölürseniz asalet unvanı ve mal mülk kime kalacak?»

— «Roley Vavasour'a sanırım. Annemle onun annesi kardeş torunlarıymış galiba.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «O bu kış ma-

likâneye sık sık geldi sanırım...» Şefkatle konuşuyordu. «Küstahlığımı mazur görün, fakat o---sizden hoşlanıyor mu?»

Margery, usulca, «Üç hafta evvel bana evlenme teklif etti,» diye cevap verdi. «Ben, 'Hayır,' dedim.»

— «Affedersiniz---fakat başka biriyle mi nişanlısınız?»

Genç kız, kıpkırmızı kesildi. Sonra da kati bir tavırla, «Evet,» dedi. «Ben, Noel Barton'la evleneceğim. Annem gülüyor, benimle alay diyor. Bir rahiple evlenmek istememi pek komik buluyor... Fakat bu neden komik olsun? Dünyada her türlü rahip var... Doğrusu Noel'i atın üzerinde görmenizi isterdim.»

Mr. Satterthwaite, «Ben de...» diye mırıldandı. «Ben de... Herhalde iyi bir süvari.»

Bir uşak, usulca yanlarına sokuldu. Elindeki gümüş tepside bir telgraf vardı. Margery, bunu çabucak okudu.

— «Öfff... Bir bu eksikti. Annem, yarın burada olacakmış... Gelmese olmaz mıydı sanki?»

Mr. Satterthwaite, kızın hislerini bu şekilde açıklaması karşısında hiç sesini çıkarmadı. Belki de Margery'i haklı buluyordu. Kim bilir?

Genç kıza baktı. «O halde ben artık Londra'ya dönebilirim.»

■ ■ ■

Mr. Satterthwaite, vaziyetten hiç de memnun değildi. Bu meseleyi halletmemiş, yarı yolda işten vazgeçmişti. Evet, Lady Stranleigh döndüğü için, artık mesuliyet de omuzlarından kalkmıştı ama olsun. Yaşlı adam, Abbot's Mede esrarının henüz çözülmediğini biliyordu... Daha türlü hâdise olacağından emindi.

Fakat---ondan sonra öyle ciddi, öyle beklenmedik bir şey oldu ki, Mr. Satterthwaite bile fena halde sarsıldı.

O sabah gazetesini açar açmaz, dondu kaldı. 'Daily Megaphone' bu hâdiseyi şöyle ilân ediyordu:

«Barones banyosunda ölü bulundu.»

Diğer gazeteler daha çekimser davranmış, daha nazik bir lisan kullanmışlardı ama hikâyeler aynıydı. Lady Stranleigh banyosunda ölü bulunmuştu. Kadının boğulmak suretiyle öldüğü anlaşılıyordu. Polis, Lady Stranleigh'in banyoda baygınlık geçirdiğini, o haldeyken, başının suyun altına girdiğini tahmin etmekteydi.

Fakat Mr. Satterthwaite bu izahatı hiç beğenmemişti. Uşağını çağırarak, çabucak giyindi. Her zamanki gibi titizlik de etmedi. On dakika sonra o büyük Rolls Royce'una binmiş, Londradan uzaklaşıyordu.

Fakat işin garibi Mr. Satterthwaite, Abbot's Mede'e değil, ondan birkaç kilometre ilerideki, acaip isimli hana gidiyordu. 'Soytarı' hanına... İhtiyar adam arkadaşı Mösyö lö Ken'in halâ orada olduğunu öğrenince rahat bir nefes aldı. Bir dakika sonra ise Ar lö Ken'in karşısındaydı. Mr. Satterthwaite, dayanamıyarak, daha arkadaşının elini sıkarken, heyecan ve endişeyle konuşmağa başladı.

— «Çok üzüldüm... Bana yardım etmelisiniz... Müthiş bir korkuyla titriyorum. Belki de geç kaldım... Belki de ikinci kurban o zavallı kızcağız olacak... Halbuki öyle de iyi bir çocuk ki... İyi ve dürüst.»

Mösyö lö Ken, gülümsedi. «Bana ne olduğunu anlatırsanız, belki size yardım edebilirim.»

Mr. Satterthwaite, ona sitemle baktı. «Aşkolsun. Meseleyi siz de biliyorsunuz. Bildiğinizden eminim. Maamafih, yine de anlatacağım.»

Abbot's Mede'e gittiği zaman olanları çabucak hikâye etti. Her zaman olduğu gibi, hâdiseleri Mösyö lö Ken'e anlatmak kendisine yine garip bir zevk verdi. En ufak teferruatı bile unutmadı... Herşeyi arkadaşının gözlerinin önüne serdi.

Sözlerini, «Görüyorsunuz ya,» dive bitirdi. «Bütün bunların bir izahı olmalı.»

Ümitle Mösvö lö Ken'e baktı. Tıpkı sahibine bakan küçücük bir köpeğe benziyordu.

Mösyö lö Ken, itiraz etti. «Fakat--bu meseleyi

ben değil siz halledeceksiniz. Ben, bahsettiğiniz kimseleri tanımıyorum... Siz onları biliyorsunuz.»

Mr. Satterthwaite, gururla, «Barron'ların kızlarıyla kırk sene önce tanışmıştım,» diye cevap verdi.

Mösyö lö Ken, müşfik ve dostça bir tavırla başını salladı. Bundan cesaret bulan Mr. Satterthwaite, dalgın dalgın anlatmağa başladı :

— «Meselâ---Brighton'da 'Gemici Bo' lâfına ne kadar gülmüştük... Bu pek de komik bir şaka değildi ama---gençlik. Yarabbi! O zaman ne kadar gençtim. Ne gülünç, ne çılgınca şeyler yapardık! Barron'ların kızlarının işine bakan hizmetçiyi de hatırlıyorum. Adı Alice'di onun. Ufacık, tefecik, pek şirin bir şeydi... Hattâ bir keresinde onu otelin koridorunda öpmüştüm... Kızlar az kalsın bizi yakalıyacaklardı... Yarabbi! Bütün bunlar ne kadar geride kaldı.»

Mr. Satterthwaite, derin derin içini çekti. Sonra da üzüntüyle Mösyö lö Ken'e döndü. «Demek bana yardım edemiyeceksiniz? Halbuki bundan evvel---»

Mösyö lö Ken, ciddî bir tavırla onun sözünü kesti. «Bundan evvel sırf kendi gayretinizle muvaffak oldunuz. Bu sefer de aynı şekilde başarıya erişeceğinizden eminim. Sizin yerinizde olsaydım, derhal Abbot's Mede'e koşardım.»

Mr. Satterthwaite, «Evet,» diye içini çekti. «Evet... Zaten ben de öyle yapmağı düşünüyordum. Fakat---siz benimle gelmez misiniz? Sizi ikna etmem kabil değil mi?»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Hayır... Benim buradaki işim bitti. Handan derhal ayrılacağım.»

■ ■ ■

Mr. Satterthwaite, Abbot's Mede'e gider gitmez, kendisini derhal Margery Gale'in yanına götürdüler. Genç kız, sabah odasında, üzeri kâğıtlarla dolu bir ya-

zı masasının başında oturuyordu. Gözleri kuruydu. Onun kendisini karşılarken takındığı tavır, Mr. Satterthwaite'in içine dokundu. Kız, yaşlı adamın gelmiş olmasına bir hayli sevinmiş gibiydi.

— «Roley'le Marcia, yeni gittiler... Mr. Satterthwaite, ben doktorlarla polisin fikrinde değilim. Annemin, öldürüldüğünden eminim! Tamamiyle eminim! O banyodayken, katil içeri girdi ve annemin başını zorla suyun içine soktu. Katil kim bilmiyorum... Fakat onun beni de öldürmeğe hazırlandığını hissediyorum. Onun için de---»

Önündeki vesikayı işaret etti. «---vasiyetnamemi hazırladım. Zira asalet unvanıyla, mal mülkten ayrı bir miktar arazi ve para da var... Tabiî bana babamdan da çok şey kaldı. Kabil olan her şeyi Noel'e bırakıyorum. Onun bunları iyi maksatlarla kullanacağından eminim. Sonra---Roley'e de itimadım yok. O, fazla menfaatperesttir... Şahit olarak şu vasiyetnamenin altına imzanızı atar mısınız?»

Mr. Satterthwaite, itiraz etti. «Miss Margery, vasiyetnamenizi iki şahidin önünde imzalamanız lâzım.. Ondan sonra da o şahitler vesikanın altına imzalarını atarlar.»

Margery'nin böyle hukukî meselelerle uğrasacak hali yoktu. «Bu o kadar mühim mi? Clayton, vasiyetnamemi imzaladığımı gördü. Sonra da kendi imzasını attı. Uşağı çağıracaktım ama sizin şahit olmanız daha iyi.»

Mr. Satterthwaite, fazla itiraz etmedi. Cebinden dolma kalemini çıkararak, kapağını açtı. Tam imzasını atacağı sırada birdenbire durakladı. Biraz yukarıya yazılmış olan bir isim eski hatıraların canlanmasına sebep olmuştu... Alice Clayton...

Sanki şuur altında bir şey kıvranıyor, satha çıkmak için çırpınıyordu. Alice Clayton... Mühim bir şeydi bu... Sonra Mösvö lö Ken'le de bir alâkası vardı... Daha doğrusu kendisinin kısa bir müddet evvel Mösyö lö Ken'e söylediği bir sözle...

— «Ah! Tamam! Buldum!» diye düşündü. «O küçük hizmetçi kızın adı Alice Clayton'du. Ufacık, tefe-

cik, pek şirin bir şeydi. İnsanlar değişiyor---fakat--kimse bu kadar değişemez! Sonra---benim tanıdığım Alice Clayton'un gözleri kahverengiydi.» Mr. Satterthwaite'e oda sanki fırıl fırıl dönüyormuş gibi deliyordu. Eliyle yoklayarak bir sandalye buldu ve derhal çöktü.

Margery ise endişeyle bir şeyler söyleyip duruyordu. Kız sanki çok uzakta bir yerde konuşmaktaydı.

— «Rahatsız mısınız? Yarabbi! Ne oldunuz, Mr. Satterthwaite?... Galiba çok hastasınız...»

Fakat ihtiyar adam kendine gelmişti artık. Uzanıp, genç kızın elini tuttu. «Yavrum... Her şeyi anladım artık... Kendinizi--müthiş bir darbeye hazırlamağa çalışın... Yukarıdaki kadın---Clayton diye hitab ettiğiniz o mahlûk---aslında Clayton değil... Asıl Alice Clayton, Uralia battığı zaman öldü.»

Margery, hayretle ona bakıyordu. «O---o halde --- kim---o---»

— «Yanılmış olamam... Yanılmıyorum... Clayton diye çağırdığınız kadın aslında annenizin ablası Beatrice Barron... Hatırlıyor musunuz? Bana onun başına direk çarptığını söylemiştiniz. Herhalde bu darbe sonunda hafızasını kaybetti. Tabii o zaman anneniz de---»

Margery, acı acı, «Annem de asalet unvanıyla mal ve mülkün üzerine oturmak için bu fırsattan istifade etti,» diye inledi. «Evet, o bunu yapabilecek bir insandı... O öldü artık. Arkasından böyle şeyler söylemek belki doğru değil ama o hakikaten vicdansız bir kadındı.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Beatrice, onun ablasıydı. Tabii büyük kız olduğu için her şey ona kalacaktı. Anneniz ise hiç bir şey alamıyacaktı. Kazadan sonra yaralı kızın ablası değil, hizmetçisi olduğunu iddia etti... Yaralı kendine geldiği zaman kim olduğunu bilmiyordu. Ona da annenizin hizmetçisi Alice Clayton olduğu söylendi. Kız da buna inandı...» Mr. Satterthwaite, derin bir nefes aldı. «Fakat son zamanlarda olanları yavaş yavaş hatırlamağa başlamıştı. Sanırım artık kim olduğunu biliyordu. Tabii seneler önce başına yediği o darbe yüzünden muvazenesi de bozulmuştu.»

Margery'nin yüzünde müthiş bir dehşet vardı. «Annemi öldürdü,» diye fısıldadı. «Şimdi de beni öldürmek istiyor---»

Mr. Satterthwaite, usulca cevap verdi. «Evet... Öyle sanırım... Kadının o karmakarışık olan kafasında bir tek fikir vardı. Sabit bir fikir: Hakkı olan miras elinden zorla alınmıştı. Bunun kendisine verilmesine siz ve anneniz mâni oluyordunuz.»

— «Fakat---fakat Clayton o kadar yaşlı ki!»

Mr. Satterthwaite, bir an sesini çıkarmadı. Gözlerinin önünde iki hayal belirmişti. Solgun yüzlü, kır saçlı, yaşlı bir hizmetçi ve Cannes'da güneşte oturan, parlak gözlü, altın saçlı, neşeli, hayat dolu kadın. İki kardeş! Bu kabil miydi? Barron'ların kızlarının gençliğini onların birbirlerine ne kadar benzediklerini hatırladı. İki hayat---başka başka iki yol---

Hayatın bu hayret ve ıstırap veren sahneleri Mr. Satterthwaite'i cezbediyordu. Yaşlı adam bütün bu hayalleri kafasından atmak istiyormuş gibi bir tavırla, başını salladı.

Sonra da Margery'e dönerek, şefkatle, «Yukarıya çıkıp---onu görmemiz iyi olur,» diye mırıldandı.

Clayton'u dikiş diktiği o küçük iş odasında buldular. Kadın, onlar içeriye girince başını kaldırmadı. Dönüp bakmak lûzumunu da görmedi.

Mr. Satterthwaite, bir iki dakika sonra bunun sebebini anladı.

Kadının, kaskatı kesilmiş, buz gibi omzuna dokunarak içini çekti. «Kalp sektesi... Belki de böylesi daha iyi...»

HELENİN ÇEHRESİ

7

Mr. Satterthwaite, operadaydı. İlk sıradaki büyük locasında, tek başına oturuyordu. Kapının üzerinde de adı yazılı bir kart vardı. Sanattan çok anlayan, iyi eserleri daima takdir eden Mr. Satterthwaite bilhassa güzel müziğe bayılırdı. Her sene Covent Garden'a bolca para vererek, bütün mevsim boyunca Salı ve Cuma geceleri kullanılmak üzere bir loca tutardı.

Fakat bu locada öyle yalnız kaldığı pek görülmemişti. Ufak tefek, konuşkan bir ihtiyardı o. Onun için locasını, ait olduğu o büvük dünyanın yüksek şahsiyetleriyle ve alışık olduğu sanat dünyasının kral ve kraliçeleriyle doldurmaktan çok hoşlanırdı. Bu akşam da bir kontes yüzünden yalnız kalmıştı. Kontes, son derecede güzel ve meşhur bir kadındı ama aynı zamanda fevkalâde iyi bir anneydi. Çocukları o kızamık adlı iç sıkıcı ve âdi hastalığın hücumuna uğramış, genç Kontes de evde kalarak, göz yaşları içerisinde fevkalâde şık, kolalı üniformalar giymiş olan hastabakıcılarla konuşmağa dalmıştı. Ona yukarıda bahsedilen çocuklarla asa-

let unvanını vermiş olan, fakat aslında pek silik bir şahsiyet addedilen kocası ise bu fırsattan istifade ederek kaçmıştı. Adamı dünyada müzik kadar hiç bir şey sıkmazdı.

İşte Mr. Satterthwaite bu yüzden locasında yalnızdı. O gece 'Cavalleria Rusticana' ile 'Palyaço' operaları temsil ediliyordu. İlk eserden hiç hoşlanmayan Mr. Satterthwaite locasına perde, ölüm ihtilâçlarıyla kıvranan Santuzza'yı seyircilerin gözlerinden saklarken girdi. Arkadaşlarıyla konuşmak, limonata veya kahve için mücadele etmek üzere dışarıya çıkmağa hazırlanan ahaliyi keskin gözleriyle şöyle bir araştırdı. Sonra da dürbününü âyarlayarak, etrafına uzun uzun baktı. O da o gece ahbaplık edeceği kurbanını seçmişti artık. Kafasında şöyle ustaca bir hücum plânı tasarlayarak dışarı çıktı. Fakat---bu plânı tatbik edemedi. Zira yaşlı adam tam locasının önünde uzun boylu, ince, esmer bir adama çarptı. Onun kim olduğunu farkeder etmez de zevkli bir heyecanla haykırdı:

— «Mösyö lö Ken!»

Sevinçle arkadaşının elini yakaladı. Sanki onun birdenbire ortadan kayboluvermesinden, kuş olup uçmasından korkuyordu. Kati bir tavırla başını salladı, «Locamı muhakkak benimle paylaşmalısınız... Yoksa bir gurupla mı geldiniz?»

Mösyö Ar lö Ken, gülümsedi. «Hayır, hayır... Koltuklardan birinde tek başıma oturuyorum.»

Mr. Satterthwaite, rahat bir nefes aldı. «O halde locama geleceksiniz.»

Eğer civarda başka biri olsaydı, adamcağızın bu halini biraz gülünç bulurdu.

Mösyö lö Ken, eğildi. «Çok naziksiniz.»

— «Bilâkis... Bu benim için bir zevk. Sizin müzikten hoşlandığınızı bilmiyordum.»

— «Beni 'Palyaço' çok cezbeder... Bunun da sebepleri var tabiî.»

Mr. Satterthwaite, anlayışlı bir tavırla başını salladı. «Tabiî... Tabiî...» Fakat kendisine sorsalardı bunu neden tabiî bulduğunu da kolayca izah edemezdi. «Cezbetmesi gayet normal...»

İlk zil duyulur duyulmaz, dönerek locaya girdiler. Kenara dayanarak yerlerine dönen ahaliyi seyretmeğe başladılar.

Mr. Satterthwaite, birdenbire, «Güzel bir baş...» diye mırıldandı.

Opera dürbünüyle, tam locanın altındaki koltuklardan birini işaret etti. Orada yüzünü göremedikleri bir genç kız oturuyordu. Altın saçlı bir kız... Bu saçlar başını sıkıca sarıyor, sonra da beyaz boynuna doğru hafifçe dalgalanarak iniyordu.

Mr. Satterthwaite, derin bir hürmetle, «Bir Grek başı,» dedi. «Tam Grek...» Büyük bir memnuniyetle içini çekti. «Ne tuhaf değil mi? Çok kişinin saçı kendisine uymaz... Bunu hiç düşündünüz mü?»

Mösyö lö Ken, güldü. «Çok dikkatlisiniz.»

Mr. Satterthwaite, «Bazı şeyler gözümden kaçmaz,» diye itiraf etti. «Meselâ---şu kafayı derhal farkettim. Bir çaresini bulup, kızın yüzüne de bakmalıyız. Fakat o çehresinin bu saçlara uyacağını hiç sanmıyorum... Bu ancak binde bir oluyor...»

Sözleri biterken, ışıklar hafifleyerek, söndü. Orkestra şefinin batonunu vurduğu duyuldu. Ve nihayet opera başladı. O gece eserde, ikinci bir Caruso olduğu iddia edilen bir tenor da rol almıştı.

Gazeteler, ciddî bir bitaraflıkla onun Yugoslav, Çek, Arnavut, Macar ve Bulgar olduğunu yazmışlardı. Tenor Albert Hall'de bir konser vermiş ve dinleyicilere memleketinin şarkılarını söylemişti. Orkestradaki âletler de bu eserlere göre akord edilmişti. Zira şarkılar acaip, yarım tonlardan meydana gelmişlerdi. Müzikten anladıklarını iddia edenler bunların, «birer harika» olduğuna kaniydiler. Asıl müzik severler ise henüz kararlarını vermemişlerdi. Zira müziği tenkid edebilmek için kulaklarının buna iyice alışması, hattâ terbiye edilmesi lâzım geldiğini biliyorlardı.

Bazı kimseler Yoaschbim'in hıçkırarak, inleyerek İtalyanca aryalar söyleyebildiğini farkedince bayağı rahatladılar.

Birinci perdenin sonunda artık koca salon alkıştan inliyordu. Mr. Satterthwaite, Mösyö lö Ken'e

döndü. Sonra da onun fikrini söylemesini beklediğini farkederek, gururlandı. Neticede o böyle şeylerden **anlıyordu.** Hakikaten Mr. Satterthwaite'in tenkidlerinde yanıldığı pek görülmemişti...

İhtiyar adam, başını ağır ağır salladı. «Bir harika.»

— «Öyle mi düşünüyorsunuz?»

— «Sesi Caruso'nunki kadar güzel. Herkes bunu evvelâ farkedemiyecek. Zira tekniği henüz mükemmel bir hâl almamış. Kendinden pek emin değil gibi... Bazan kararsız... Fakat sesi---şahane!»

Mösyö lö Ken, «Onun Albert Hall'deki konserine gittim,» diye mırıldandı.

— «Sahi mi? Ben gidemedim. Mühim bir işim vardı.»

— «Dinleyiciler bilhassa bir çoban şarkısını çok beğendiler.»

Mr. Satterthwaite, «Evet,» diye cevap verdi. «Gazetelerde okudum. Nakarat tiz bir sesle---hattâ bir feryatla sona eriyormuş. La ve si bemol arası bir sesle... Çok garip!»

Yoaschbim'i sahneye üç defa çıkarmışlardı. Tenor, gülüyor, selâm veriyordu.

Nihayet elektrikler yandı ve seyirciler de birer ikişer dışarıya çıkmağa başladılar. Mr. Satterthwaite, altın saçlı kızı seyredebilmek için aşağıya doğru eğildi. Kız kalktı, eşarbını düzelttikten sonra döndü.

Mr. Satterthwaite, nefesini tuttu. Kalbi de duruyordu sanki. Evet---yeryüzünde böyle çehreler de vardı işte... Tarihin akışını değiştiren çehreler...

Kız, koltukların arasındaki yoldan ilerledi. Yanında da genç bir adam vardı. Mr. Satterthwaite, etraftaki erkeklerin genç kıza heyecanla baktıklarını farketti. Gözlerini ondan alamıyor, fakat bunu belli etmemeğe de çalışıyorlardı.

Mr. Satterthwaite, «Güzellik,» diye düşündü. «Böyle bir şey hakikaten var. Şirinlik,---cazibe,---cekicilik,---veya uvdurduğumuz diğer sıfatlarla da alâkası yok bunun... Sadece güzellik. Bir çehrenin biçimi... Kaşların şekli... Çehrenin yaptığı kavis...» Usulca, bir

mısraı tekrarladı, «'Binlerce geminin denize indirilmesine sebep olan çehre...'» Yaşlı adam ilk defa bu sözlerin ne mânaya geldiğini anlıyordu. Truallı Helen böyle bir kadındı demek.

Dönüp, Mösyö lö Ken'e baktı. Arkadaşı kendisini öyle derin bir anlayışla süzüyordu ki, Mr. Satterthwaite sözlere bile lüzum olmadığını anladı.

Sadece, «Öyle kadınların nasıl olduklarını çok merak ederdim,» diye mırıldandı.

— «Yani---»

— «Helen'lerin... Kleopatra'ların... Mary Stuart'ların.»

Mösyö lö Ken, düşünceli bir tavırla başını salladı. «Dışarı çıkarsak---belki---anlarız.»

Birlikte dışarı çıktılar. Araştırmaları muvaffakiyetle neticelendi. Bulmağa çalıştıkları çift, geniş merdivendeki sahanlığa konulmuş olan büyük bir kanapede oturmaktaydılar. Mr. Satterthwaite ilk defa kızın arkadaşına dikkatle baktı. Esmer, ince, huzursuz bir gençti bu. Yakışıklı değildi ama garip bir çekiciliği vardı. Çehresi ise hakikaten enteresandı. Çıkık elmacık kemikleri. Kuvvet ifade eden, hafifçe çarpık bir çene... Kalın, kara kaşların gölgelendirdiği derin bakışlı, açık renk gözler...

Mr. Satterthwaite, «Hakikaten dikkati çeken bir yüz,» diye düşündü. «Hakiki bir erkek çehresi... Sert ve mânalı.»

Genç adam, öne doğru eğilmiş, heyecanlı heyecanlı bir şeyler anlatıyor, kız da onu dinliyordu. Her ikisi de Mr. Satterthwaite'in dünyasından değillerdi. Yaşlı adam onların, 'Sanat hayranları' ndan olduklarına kanaat getirdi. Kızın sırtında ucuz, yeşil ipekliden yapılmış, biçimsiz bir elbise vardı. Ayaklarına beyaz satenden biraz kirli ayakkabılar giymişti. Delikanlı ise smokininden pek rahatsız olmuş gibiydi. Böyle elbiselere alışık olmadığı anlaşılıyordu.

Mr. Satterthwaite'le Mösyö lö Ken, geziniyormuş gibi yaparak, onların önünden bir kaç defa geçtiler. Dördüncü seferde çiftin yanında bir delikanlı peydah olmuştu. Kâtip halli, sarı saçlı, genç bir adam. O-

nun gelişiyle hava da bir hayli gerginleşmişti. Sarışın gencin pek sıkılmış gibi bir hali vardı, kravatını çekiştirip duruyordu. Kız, ona dönmüştü, o güzel yüzünde son derecede ciddi bir ifade vardı. Esmer delikanlı ise hiddetle kaşlarını çatmıştı.

Önlerinden geçerlerken, Mösyö lö Ken, usulca, «Malûm hikâye...» diye fısıldadı.

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Öyle... Bu kaçınılmayacak bir şey herhalde... İki köpek bir kemik yüzünden hırlayıp duruyorlar. Bu---daima olmuş,---daima da olacak... Halbuki insan o kız için daha başka şeyler temenni ediyor... Güzellik---» Durdu. Güzellik Mr. Satterthwaite için harikulâde bir şeydi. Bunu sözlerle anlatması da imkânsızdı. Mösyö lö Ken'e baktı. Arkadaşı her şeyi anlamış gibi, ciddi ciddi başını salladı.

İkinci perde başlayacağı için yerlerine döndüler...

Mr. Satterthwaite, temsilin sonunda arkadaşına, «Hava yağmurlu,» dedi. Yine çok heyecanlıydı nedense. «Arabam kapıda bekliyor. Müsaade ederseniz sizi---şey---istediğiniz yere bırakayım.»

Son cümle Mr. Satterthwaite'in ne kadar nazik bir insan olduğunu ortaya koyuyordu. «Sizi evinize bırakayım,» dediği takdirde arkadaşının kendisini pek mütecessis addedeceğini düşünmüştü. Neticede Mösyö lö Ken son derecede ketum bir adamdı. Mr. Satterthwaite, onun hakkında hemen hiçbir şey bilmiyordu.

Ufacık tefecik ihtiyar, «Fakat,» diye devam etti. «Belki de operaya kendi arabanızla geldiniz.»

Mösyö lö Ken, mırıldandı. «Hayır... Arabam beklemiyor.»

— «O halde---»

Mösyö lö Ken, başını salladı. «Çok naziksiniz---fakat kendi yoluma gitmeği tercih ederim... Sonra---» Yüzünde acaip bir tebessüm belirdi. «---bir---şey---olursa, harekete geçmek de size düşer... İyi geceler... Beni locanıza aldığınız için teşekkür ederim... Sizinle yine bir dram seyrettik.»

O kadar süratle uzaklaştı ki, Mr. Satterthwaite itiraza vakit bulamadı. Fakat yaşlı adamın kafasını bir

şüphe kurdu kemirmeğe başlamıştı. Mösyö lö Ken'in kasdettiği dram hangisiydi? Palyaço mu, yoksa başka şey mi?

Mr. Satterthwaite'in şoförü Masters onu daima yan sokakta beklerdi. Zira yaşlı adam, arabaların sırayla operanın ön kapısına yanaşmalarını beklemekten çok sıkılırdı. O gece de her zaman yaptığı gibi köşeyi süratle dönerek, arabasının durduğu tarafa doğru yürümeğe başladı. Önünde bir erkekle bir kız vardı. Mr. Satterthwaite, onların kim olduğunu tanımıştı tabii. Tam o sırada çiftin yanına bir erkek daha sokuldu.

Ondan sonra da kıyamet koptu zaten. Bir erkek hiddetle bağırdı. Diğeri öfkeyle itiraz etti. Sonra itişip kakışmağa başladılar... Yumruklar... Silleler, tokatlar... Hiddetli solumalar... Ve nereden çıktığı belli olmayan haşmetli bir polis... Mr. Satterthwaite, süratle ilerleyerek duvarın dibine büzülmüş olan kızın yanına gitti:

— «Müsaade edin... Burada beklemeniz doğru değil...»

Onu kolundan tutarak, arabasına doğru götürdü. Kız bir ara duraklıyarak, arkasına baktı.

Müteredditbir tavırla, «Acaba, ben---» diye başladı.

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Bu kavgaya karışmanız sizin için hiç de hoş olmaz. Herhalde sizi de onlarla beraber karakola götürürler. Arkadaşlarınızın---ikisinin de bunu istemiyeceklerinden eminim.»

Durdu. «Bu araba benim... Eğer müsaade ederseniz, sizi evinize bırakırım... Bu benim için büyük bir zevk olur.»

Kız, ona büyük bir dikkatle baktı. Tabii Mr. Satterthwaite'in ciddî ve hürmete lâyık tavırları üzerinde iyi bir tesir bırakmıştı. Başını önüne eğdi:

— «Teşekkür ederim...»

Masters'in açtığı kapıdan, arabanın içine süzüldü.

Kız, Mr. Satterthwaite'in sorduğu suale cevaben, Chelsea'de bir yerin adresini verdi. Yaşlı adam bunu şoförüne tekrarladıktan sonra genç kızın yanına geçti.

Zavallı kızcağız fena halde üzülmüştü, konuşacak halde değildi. Son derecede nazik bir insan olan Mr. Satterthwaite de onu konuşturmağa kalkmadı tabii. Fakat bir müddet sonra genç kız ona doğru döndü. Âdeta hiddetle, «İnsanlar da bazan ne gülünç oluyorlar,» diye homurdandı.

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Öyle... Bu da iç sıkacak bir şey tabii.»

Yaşlı adamın sâkin hali kızın rahatlamasına sebep olmuştu. Sanki derdini dökecek birini arıyormuş gibi ağır ağır konuşmağa başladı:

— «Sanki ortada bir şey varmış gibi... Yani--- mesele şu: Mr. Eastney'le ben uzun müddettenberi arkadaşlık ediyoruz. Yani---ben Londraya geldiğim günden beri. Sesim için yapmadığı kalmadı, uğraştı, didindi. Benim için tavsiye mektupları aldı. İyiliğini, yardımlarını hiçbir zaman unutmayacağım. O müzik delisidir. Müzik diye çıldırır. Doğrusu bu gece de büyük bir nezaket gösterip, beni operaya götürdü. Halbuki aslında fazla parası da yok... Sonra operada Mr. Burns yanımıza gelip, bizimle konuştu. Hem de kibar bir tavırla. Fakat Phil---yani Mr. Eastney, buna fena halde sinirlendi. Buna ne hakkı vardı? Hür bir memlekette yaşamıyor muyuz? Üstelik Mr. Burns gayet terbiyeli, yumuşak başlı bir insandır... Operadan sonra metroya doğru giderken Mr. Burns de tekrar yanımıza geldi. Daha ağzını açıp bir şey söyleyemeden, Phil sanki delirmiş gibi onun üzerine atıldı. Yarabbi! Böyle şeyler hiç hoşuma gitmiyor!»

Mr. Satterthwaite, usulca, «Sahiden gitmiyor mu?» diye sordu.

Kız, kızardı ama---hafifçe. Onda kudretinin farkında olan bir 'meşûm kadın' hali yoktu. Evet, kendisi için kavga etmeleri biraz hoşuna gitmişti ama aslında endişelendiği, işin içinden çıkamadığı anlaşılıyordu. Kız bir iki dakika sonra, «İnşallah onu hırpalamamıştır...» diye fısıldayınca, Mr. Satterthwaite de yanılmamış olduğunu anladı.

Sonra da kendikendine sordu: «Peki ama bu **'o'** hangisi?» Yüzünde de acaip bir tebessüm belirmişti.

Sonra âni bir kararla, içinden gelen sese uyarak, «Yani---» dedi. «Mr.---şey---Eastney'nin Mr. Burns'ü hırpalamamış olmasını temenni ediyorsunuz.»

Kız, başını salladı. «Evet... Öyle... Korkunç bir mesele bu. Ah, ne olduğunu bir öğrenseydim..»

Araba yavaşlıyordu.

Mr: Satterthwaite, «Telefonunuz var mı?» diye sordu.

— «Evet.»

— «İsterseniz olanları öğrenir, sonra da size telefon ederim.»

Kızın yüzü aydınlanıverdi. «Ah! Çok iyi olur... Ne kadar naziksiniz! Bu kadar zahmete---»

— «Zahmet değil...»

Kız, ona tekrar tekrar teşekkür ettikten sonra telefon numarasını verdi. Sonra da hafif bir mahcubiyetle, «Adım Gillian,» diye fısıldadı. «Gillian West.»

Mr. Satterthwaite, bu meseleyi halletmek için arabasıyla karanlık sokaklardan geçerken garip garip gülüyordu. «Demek hepsi bu kadar... 'Bir çehrenin biçimi, bir çenenin yaptığı kavis...'»

Fakat ihtiyar adam, verdiği sözü de yerine getirdi.

■ ■ ■

Mr. Satterthwaite, ondan sonraki pazar günü akşam üzeri rododondronları görmek için 'Kew Gardens'a gitti... Yaşlı adam, bir zamanlar genç bir kızla mavi çan çiçeklerine bakmağa koştuklarını hatırlıyordu... O günler ne kadar da geride kalmıştı. Mr. Satterthwaite, genç kıza evlenme teklifinde bulunmağa karar vermiş, söyleyeceği sözleri de dikkatle evvelden hazırlamıştı. Tam bunları içinden tekrarlar ve genç kızın mavi çan çiçekleri hakkındaki hayranlık dolu mırıltılarına dalgın dalgın cevap verirken, o korkunç darbe

inivermişti. Yani--genç kız birdenbire mavi çan çiçeklerine bakmaktan vazgeçerek, ona kalbinin sırrını açmıştı. Mr. Satterthwaite, onun en samimî arkadaşıydı. Bu yüzden kendisine kimi sevdiğini de anlatabilirdi... Mr. Satterthaite, hazırladığı konuşmayı derhal bir tarafa bırakarak, dağarcığındaki dostça, ahbapça sözleri şefkat ve anlayışla ortaya çıkarmıştı...

İşte Mr. Satterthwaite'in aşk macerası bu suretle sona ermişti. Evet bu biraz tatsız, biraz yavan bir şeydi ama adamın Kew Gardens'a karşı acaip bir sevgi duymasına da sebep olmuştu. Mr. Satterthwaite bu yüzden oraya mavi çan çiçeklerini, eğer Avrupadan her zamankinden daha geç dönmüşse o zaman da rododondronları görmeğe giderdi... Bahçelerde dolaşırken romantik bir tavırla içini çeker, yani hassasiyetini düşünerek, bayağı keyiflenirdi.

Bu eski usul, romantikçe bir eğlenceydi tabii.

Mr. Satterthwaite, o akşam üzeri ağır ağır çayhanelerin önünden geçerken birdenbire durakladı. Çimenlerin üzerine konulmuş olan masalardan birinde bir çift vardı... Yaşlı adamın tanıdığı iki kişi. Yani---Gillian West'le o sarışın delikanlı. Onlar da aynı anda Mr. Satterthwaite'i görmüşlerdi. Ufak tefek ihtiyar, kızın kıpkırmızı kesilerek, delikanlıya heyecanlı heyecanlı bir şeyler söylediğini farketti. Bir dakika sonra ise gençlerle o kendine has kibar ve nazik tavırlarıyla el sıkışıyordu... Onların ezile büzüle mırıldandıkları sözlerden sonra iki gençle birlikte çay içmeğe de razı oldu.

Mr. Burns, «O gece Gillian'a yardım ettiğiniz için size minnettarım, efendim...» diye mırıldandı. «Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum. Gillian bana olanları anlattı.»

Kız, atıldı. «Evet... Hakikaten çok iyisiniz...»

Mr. Satterthwaite, bu sözlerden hoşlanmıştı. Sonra bu gençler alâkasını da çekiyordu. Bilhassa kızla delikanlının samimiyetleri, saflıkları kalbine dokunmuştu. Sonra onların yardımıyla o, pek iyi tanımadığı dünyaya bir göz atmağı da istiyordu. Şimdiye kadar bu sınıftan insanlarla karşılaşmamıştı.

Mr. Satterthwaite, ufacık tefecik, kupkuru bir

ihtiyardı ama istediği zaman müşfik ve sempatik olmasını da bilirdi. Kısa bir müddet sonra bu yeni arkadaşları kendisine açılmışlardı bile. Kızın Mr. Burns'e artık Charlie diye hitab ettiğinin de farkındaydı. Onların nişanlanmış olduklarını öğrenince hiç şaşmadı.

Charlie Burns, insanın içini açan bir samimiyetle, «Doğrusunu isterseniz,» diye gülümsedi. «Daha bu akşam üzeri nişanlandık. Öyle değil mi, Gill?»

Burns bir ihracatcının yanında çalışıyordu. Aylığı iyiydi, biraz parası vardı. İki sevgili yakında evlenmek niyetindelerdi.

Mr. Satterthwaite dinledi. Başını salladı. Genç çifti tebrik etti.

Bir taraftan da, «Alelâdé bir genç,» diye düşünüyordu. «Gayet alelâde bir genç... İyi, namuslu.. Kendisinden bahsetmekten çekinmiyor... Zaten kendinden emin ama kibirli değil. Fazla yakışıklı olmayan hoş bir delikanlı... Öyle dikkati çekecek bir tip sayılmaz. O hiç bir zaman dünyayı yerinden oynatamıyacak. Ve---kız ona âşık.»

Sonra, yüksek sesle, «Ya, Mr. Eastney---» dedi.

Cümlesini mahsus yarıda bırakmıştı. Fakat bu sözleri de istediği, beklediği neticeyi verdi. Charlie Burns'ün çehresi karardı. Gillian, endişeli bir tavır takındı. Mr. Satterthwaite, «Yalnız endişeli değil,» diye düşündü. «Korkuyor... Çok korkuyor...»

Gillian, güç duyulur bir sesle mırıldandı: «Bu iş hiç hoşuma gitmiyor...» Mr. Satterthwaite'e doğru dönmüştü. Sanki sevgilisinin anlıyamadığı bir hissi onun takdir edeceğini iç güdüleriyle sezmiş gibi bir hali vardı. «Yani---Mr. Eastney, benim için çok uğraştı. Şan dersi almam için bana cesaret verdi... Çalışmama yardım etti... Fakat ben ta işin başındanberi sesimin o kadar fevkalâde olmadığını biliyordum. Öyle birinci sınıf bir ses değildi bu. Tabii, birkaç iş buldum ama---»

Birdenbire sustu.

Charlie Burns, «Başına da türlü dert geldi,» diye homurdandı. «Bir kızın kendisine bakacak, onu himaye edecek bir erkeğe ihtiyacı vardır... Mr. Satterthwaite, emin olun, Gillian bir hayli sıkıntı çekti. Başına

gelmedik kalmadı... Gördüğünüz gibi o çok güzel... Güzel kızlara da rahat vermezler.»

İki genç Mr. Satterthwaite'e Burns'ün vuzuhsuz bir şekilde 'bir sürü dert' diye tarif ettiği hâdiseler hakkında geniş malûmat verdiler... İntihar eden bir delikanlı... Bir banka müdürünün korkunç hareketleri. (Üstelik adam evliydi!)... Şiddete müracaat eden yabancı.. (Adam herhalde çıldırmıştı!)... Yaşlı bir aktörün delilikleri... Charles Bruns, sâkin ve lâkayt bir tavırla Gillian West'in arkasında bıraktığı kırık kalpleri, anormalleşen erkekleri anlattı... Sonra da sözlerini, «Bence bu Eastney de biraz muvazenesiz bir tip,» diye bitirdi. «Eğer ben ortaya çıkıp, Gillian'ı himaye etmeğe kalkmasaydım, bizimkinin başına belâ olacaktı.»

Delikanlının kahkahası Mr. Satterthwaite'in hiç hoşuna gitmedi. Biraz aptalca bir gülüştü bu. Gillian ise nişanlısının neşesine iştirak etmemişti. Kız, endişeyle yaşlı adama bakmaktaydı.

Nihayet ağır ağır, «Phil, iyidir,» diye içini çekti. «Onun beni sevdiğini biliyorum... Ben de onu severim ama-- dostça. Fakat--fakat---ona karşı başka bir hissim yok. Charlie'yle nişanlandığımızı duyunca, ne yapacak bilmiyorum. O--onun---korkarım--Phil--»

Birdenbire sustu. Vuzuhsuz bir şekilde sezdiği tehlike karşısında ne söyleyeceğini şaşırmıştı.

Mr. Sattarthwaite, çok üzülmüştü. «Eğer yapabileceğim bir şey varsa, hemen söyleyin...» Yaşlı adam, bu sözlerinde de çok samimiydi.

Galiba Charlie Burns'ün yüzünde biraz hiddetlice bir ifade belirmişti. Fakat Gillian hemen, «Teşekkür ederim,» dedi.

Mr. Satterthwaite, Gillian'a kendisiyle perşembe günü çay içeceğine dair söz verdikten sonra bu yeni edindiği arkadaşlarının yanından ayrıldı.

Perşembe geldi çattı. Mr. Satterthwaite, hafif bir zevkle karışık bir heyecanla çay saatini beklediğini farketti.

— «Yaşlandım ama—» diye düşündü. «Güzel bir çehre bana hâlâ zevk veriyor. Demek ki daha ihtiyarlamamışım... Bir çehre—» Anî bir korku ve dehşetle başını salladı. Ona müthiş bir şeyler olacak gibi geliyordu.

Gillian, küçük apartmanında yalnızdı. Misafirine Charlie Burns'ün sonra geleceğini söyledi. Genç kızın daha neşeli bir hali vardı. Sanki omuzlarından büyük bir yük kalkmıştı. Bunu Mr. Satterthwaite açıkça da itiraf etti.

— «Charlie'yle nişanlandığımızı Phil'e söylemekten korkuyordum. Ne gülünçmüşüm... Phil'in nasıl bir insan olduğunu bilmem lâzımdı... Çok üzüldü tabii. Fakat o kadar da mertçe hareket etti ki. Sonra yine her zamanki inceliğini de gösterdi... Bakın, bana bu sabah ne yolladı... Bir düğün hediyesi! Ne harikulâde şey değil mi?»

Hakikaten bu Phil Eastney gibi parasız bir genç için harikulâde bir hediye sayılabilirdi. Delikanlı son model bir radvo göndermişti.

Kız, «İkimiz de müziği çok severiz,» diye izah etti. «Phil, 'Radyoda bir konser dinlediğin zaman, beni hatırlarsın,' dedi... Onu hakikaten hatırlıyacağım, Mr. Satterthwaite... Phil benim en samimi arkadaşlarımdandı.»

Yaşlı adam sefkatle başını salladı. «Arkadaşınızla iftihar edebilirsiniz. O bu darbeyi hakiki bir sportmen gibi karşılamış.»

Gillian, fısıldadı. «Evet...» Mr. Satterthwaite, kızın gözlerinin yaşardığını farketti.

— «Kendisi için bir tek şey yapmamı istedi. Bu gece onunla tanışalı tam bir sene olacak. Bana, 'Çok rica ederim,, dedi. 'Bu gece Charlie'yle çıkma. Evde sessiz sedasız otur. Radyoda müzik dinle...' Ben de öyle yapacağıma dair söz verdim. Doğrusu bu sözleri bana çok dokundu. Ona kendisini daima minnet ve sevgiyle hatırlayacağımı da söyledim.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı ama bir hayli

şaşırmıştı. İhtiyar adam başkaları hakkında verdiği kararlarda katiyen yanılmazdı. Etrafındakilerin karakterlerini kolaylıkla anlardı o. Phil Eastney'in bu kadar romantik bir erkek olduğunu da hiç tahmin etmemişti. Delikanlı böyle acıklı bir talepte bulunacak bir tip değildi... İçini çekti. «Demek ki Phil Eastney de sandığımdan daha alelâde bir mahlûkmuş. Gillian'ın bu isteği garip bulmadığı belli... Demek ki bu eski sevgilisinin karakterine uygun bir şey...»

Mr. Satterthwaite, biraz---biraz---sukutuhayale uğramış gibiydi. Evet kendisi romantik bir adamdı. Bunu gayet iyi biliyordu. Fakat diğer insanlardan daha iyi, daha mükemmel şeyler beklemekteydi. Üstelik romantizm kendi zamanına yakışan bir şeydi. Artık bunun modern dünyada hiç yeri yoktu.

Gillian'dan şarkı söylemesini istedi. Kız onun bu arzusunu derhal yerine getirdi. Tabii parçalar sona erince Mr. Satterthwaite ona sesinin pek hoş olduğunu söyledi. Fakat aslında Gillian'ın sesi öyle ahım şahım bir şey değildi. Kız evlenmeyip, bu meslekte kalsaydı muhakkak sesinin değil, yüzünün harikulâde güzelliği sayesinde meşhur olacaktı.

İhtiyar adam, Charlie Burns'ü tekrar görmeğe pek hevesli değildi. Onun için kısa bir müddet sonra gitmek üzere kalktı. Ve aynı anda da gözü şöminenin üzerindeki bir cisme ilişti. Bu, diğer biçimsiz bibloların arasında, tozların içine yuvarlanmış bir mücevher gibi parlıyordu.

İnce, yeşil camdan yapılmış uzun saplı, zarif bir bardaktı bu. Tam kenarında da iri bir cam köpüğünü andıran pırıltılı bir top vardı. Alâimisemanın bütün renkleriyle ışıldıyordu bu top.

Gillian, onun nereye baktığını anlamıştı. «Bu da Phil'in ikinci düğün hediyesi... O, bir cam fabrikası gibi bir yerde çalışıyor. Ne kadar güzel değil mi?»

Mr. Satterthwaite, derin bir hürmetle, «Harikulâde...» diye mırıldandı. «Murano'daki camcılar böyle bir eser yaratsalardı, kendileriyle iftihar ederlerdi...»

Gillian'dan ayrıldığı zaman Phil Eastney'e kar-

şı duyduğu alâka acaip bir şekilde büsbütün artmıştı. Garip ve enteresan bir insandı o. Fakat buna rağmen o harikulâde güzel kız Charlie Burns'ü tercih etmişti... Yarabbi ne tuhaf, ne anlaşılmaz bir dünyada yaşıyorlardı...

Sonra aklına bir şey geldi... Gillian West'in o nadir bulunur, şahane güzelliği yüzünden Mösyö lö Ken'le hiç de heyecanlı bir gece geçirememişlerdi. Halbuki o esrarengiz arkadaşıyla her karşılaşışında muhakkak acaip, beklenmedik bir hâdise olurdu... Belki de Mr. Satterthwaite, yine o esrarlı adamla karşılaşacağını umduğu için Arlecchino restoranının bulunduğu dar sokağa saptı. Daha evvel de o lokantada Mösyö lö Ken'i bulmuş, hattâ arkadaşı kendisine Arlecchino'ya sık sık geldiğini de sövlemişti.

Mr. Satterthwaite, büyük bir ümitle hem salonu, hem de küçük bölmeleri aradı. Fakat ne yazık ki mütebessim çehreli, esmer arkadaşı görünürlerde yoktu. Lâkin--bu araştırma sırasında Mr. Satterthwaite'in gözü başka birine takılmıştı. Phil Eastney'di bu. Küçük bir masaya oturmuş, yalnız başına yemek yiyordu.

Lokanta çok kalabalıktı. Onun için Mr. Satterthwaite, geçip delikanlının karşısına oturdu. Yine acaip, anî bir sevince kapılmıştı. Sanki göz kamaştırıcı hâdiselerden meydana gelmiş bir girdaba yakalanmış, onların bir parçası halini almıştı. İşin iç yüzü ne olursa olsun, o da vakaya karışmıştı artık. Mösyö lö Ken'in o gece operada ne demek istediğini de anlamıştı. Yine bir dram oynanıyordu. Kendisinin de bunda bir rolü-- mühim bir rolü vardı... Sırası gelince sahneye çıkması, kendi payına düşen sözleri söylemesi lâzımdı.

İşte bu yüzden Mr. Satterthwaite, Phil Eastney'in karşısına otururken, sanki kaçınılmaz bir seyi yerine getiriyormuş gibi bir hisse kapılmıştı. Delikanlıyla ahbaplığa başlaması kolay oldu. Phil Eastney de konuşmak istiyordu anlaşılan. Mr. Satterthwaite, yine her zamanki gibi anlayışlı, karşısındakine cesaret veren bir 'dinleyici» ydi. Evvelâ harpten, patlayıcı maddelerden, zehirli gazlardan bahsettiler. Eastney, bu sonuncular-dan çok iyi anlıyordu. Zira bir ara bir zehirli gaz fab-

rikasında çalışmıştı. Mr. Satterthwaite, onun hakikaten enteresan bir genç olduğuna karar verdi.

Eastney, «Hiç tecrübe edilmemiş bir gaz var...» diye mırıldandı. «Bunu bir defa koklaman kâfi... Daha doğrusu içine çekmen.»

Artık iyice dost olmuşlardı. Mr. Satterthwaite, sözü döndürdü dolaştırdı ve nihayet müziğe getirdi. İşte o zaman Eastney'in ince çehresi aydınlandı. Şimdi hakikî bir müzikseverin derin aşk ve ihtirasıyla konuşuyordu. Yoaschbim'den bahsettiler. Delikanlı, şarkıcıya hayran olmuştu. Hem o, hem de Mr. Satterthwaite dünyada güzel bir tenor sesten daha üstün bir şey olamıyacağına kanidiler. Eastney, daha çocukken Caruso'nun plâklarını dinlemiş ve bir daha da o sesi unutamamıştı.

Heyecanla, «Biliyor musunuz?» diye haykırdı. «Caruso bir şarap kadehine doğru şarkı söyler ve sesiyle bardağı parça parça edermiş.»

Mr. Satterthwaite, gülümsedi. «Ben bunun bir hikâye olduğunu sanıyorum...»

— «Hayır hayır, bunun doğru olduğundan eminim. Zaten fizikî bakımdan bu hâdiseyi izah etmek kabil... Bu sadece bir rezonans meselesi.»

Artık teknik teferruata dalmıştı. Yüzü kızarmıştı, gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Bu mevzuun, Phil Eastney'i cezbedeceği anlaşılıyordu. Mr. Satterthwaite, genç adamın bahsettiği şeyi iyice kavramış olduğunu da farketti. Evet... Karşısında son derece kafalı bir insan---hattâ bir dâhi vardı... Parlak zekâlı, hangi sahayı seçeceğini bilemeyen, müteredditbir genç---fakat her şeye rağmen bir dâhi...

Mr. Satterthwaite Charlie Burns'ü hatırlayarak içini çekti. Gillian West'e şaşıyordu.

Sonra da birdenbire saatin bir hayli ilerlemiş olduğunun farkına vararak, irkildi. Derhal garsona dönerek hesabı istedi. Phil Eastney özür diliyormuş gibi bir tavır takınmıştı.

— «Halimden utanıyorum... Gevezeliğe başladım... Bir türlü susmak bilmedim. Neyse... Bu akşam şansım varmış... Karşıma siz çıktınız... Zira---bu---bu akşam konuşacak birini arıyordum... Bir arkadaşa

ihtiyacım vardı.» Sözlerini acaip bir kahkahayla bitirdi. Gözleri hâlâ gizli, esrarlı bir heyecanla parlıyordu. Buna rağmen yine de insanın içine dokunan bir hali vardı.

Mr. Satterthwaite, «Bu benim için bir zevk oldu,» diye cevap verdi. «Sizinle enteresan şeylerden bahsettik... Sayenizde bazı şeyler de öğrendim.»

Her zamanki gibi eğilerek, kibar ve biraz da gülünç bir tavırla selâm verdi.

Sonra da ağır ağır lokantadan çıktı. Hava oldukça sıcaktı. Mr. Satterthwaite, yoldan ilerlerken birdenbire acaip bir hisse kapıldı. Sanki yalnız değildi... Yanında biri vardı. Yaşlı adam boş yere bunun bir hayal,---bir evham olduğunu tekrârladı. Bu hissin tesirinden kurtulamıyordu. O karanlık, sessiz sokakta yanında biri yürüyordu. Göremediği biri... Mr. Satterthwaite, kendi kendine, «Neden aklıma Mösyö lö Ken geldi?...» diye sordu. «Hayali, olanca canlılığıyla karşımda işte...» Evet... Ona, Mösyö lö Ken yanında usul usul yürüyormuş gibi geliyordu. Halbuki sadece gözlerinin yardımıyla bunun doğru olmadığını, sokakta tek başına yürüdüğünü anlamıştı...

Buna rağmen yaşlı adam Mösyö lö Ken'in hayalini bir türlü kafasından uzaklaştıramıyordu. Üstelik şimdi garip bir hisse de kapılmıştı.. Felâket yaklaşıyordu. Acele etmesi lâzımdı. Evet, bir şeyler yapacaktı---onun için de süratle hareket etmek mecburiyetindeydi... Feci bir şey olmuştu. Bunu ancak kendisi düzeltebilirdi.

Bu his o kadar kuvvetliydi ki, Mr. Satterthwaite kendi kendisiyle mücadele etmekten vazgeçti. Bilâkis, gözlerini kapayarak, Mösyö lö Ken'in hayalini daha iyi görmeğe, onu kendisine yaklaştırmağa çalıştı. «Keşke Mösyö lö Ken'e sorabilseydim---» diye düşündü. Fakat daha bu kafasından geçerken, doğru hareket etmediğini anladı. Mösyö lö Ken'e bir şey sormanın hiç faydası yoktu. Daima da öyle olmuştu zaten. Muhakkak arkadaşı ona, «Bütün ipuçları elinizde...» diyecekti. O daima böyle şeyler söylerdi zaten.

— «İpuçları... Neyle alâkalı bunlar?...» Mr.

Satterthwaite kendi hislerini, edindiği intibaları dikkatle tahlil etti... «Meselâ---şu tehlike hissi... Yaklaşan felâket... Bu kimi tehdit ediyor?»

Birdenbire gözlerinin önünde bir sahne belirdi... Gillian West, odasında oturmuş, radyo dinliyordu.

Mr. Satterthwaite, yanından geçen bir gazetecinin eline para sıkıştırarak, bir gazete aldı. Daha doğrusu bunu kaptı. Telâşla Londra radyosunun programı olan sahifeyi açtı... Sonra da durakladı. Yoaschbim o gece radyoda şarkı söyleyecekti... Bu enteresandı işte.. Evvelâ Faust'tan 'Salve Dimora' yı, sonra da kendi memleketine ait halk şarkılarını söyleyecekti. Bunların arasında 'Çoban', 'Balık', Küçük Geyik' adlı parçalar da vardı.

Mr. Satterthwaite, gazeteyi buruşturdu. Gillian'ın dinlediği programı öğrenir öğrenmez gözünün önündeki sahne de daha bariz, daha canlı bir hal almıştı. Kız---odasında yalnız oturuyordu ve--

Doğrusu Phil Eastney, Gillian'dan garip bir şey istemişti. Böyle bir şey ondan beklenmezdi... Hiç beklenmezdi... Zira Eastney, romantik bir insan değildi. Bilâkis---şiddete müracaat edecek, tehlikeli bir adamdı o...

Mr. Satterthwaite'in kafasındaki düşünce silsilesi yine kesiliverdi... **Tehlikeli bir adam**... Bunun bir mânası vardı herhalde. sonra---**bütün ipuçları elinizde**... Ya o gece Phil Eastney'le karşılaşması... Tuhaf bir tesadüf değil miydi bu? Genç adam bunu kendi şansına atfetmişti... Acaba bunun şansla, tesadüfle bir alâkası var mıydı? Yoksa bu da o akşam Mr. Satterthwaite'in hissettiği hâdiseler dizisinin bir parçası mıydı?

Yaşlı adam, lokantada geçirdiği saatleri düşündü. Hatırlamağa çalıştı... Muhakkak Phil Eastney'in anlattıklarında bir şeyler gizliydi... Bir ipucu meselâ... Evte, muhakkak böyle bir şey vardı... Aksi takdirde böyle müthiş bir endişeyle titremez, acele etmesi lâzım geldiğine inanmazdı... Peki---nelerden bahsetmişlerdi? Şarkılar,---harp,---Caruso...

Caruso--- Mr. Satterthwaite'in aklına bu defa başka bir şey geldi. Yoaschbim'in sesi hemen hemen

Caruso'nunkinden farksızdı. Gillian da şimdi oturmuş onu dinliyordu. O tatlı, ve kuvvetli ses odayı doldurarak şiddetli akisler yapıyor, camları zangırdatıyor ve---

Mr. Satterthwaite, nefesini tuttu. Bir şarap kadehine doğru şarkı söyleyen ve---bardağı kıran Caruso... Londrada bir stüdyoda şarkı söyleyen Yoaschibim... Ve kilometrelerce uzaktaki bir odada kırılan bir cam... Hayır, şarap kadehi değil, ince, yeşil camdan yapılmış zarif bir bardak... Sonra vere fırlayan sabun köpüğü gibi bir top... Belki de bu kristal topun içi sandıkları gibi boş değildi...

İşte o anda yaşlı adamın yanından geçmekte olanlar onun birdenbire çıldırıverdiğine hükmettiler. Mr. Satterthwaite, buruşturduğu gazeteyi yırtar gibi açarak, radyo programına tekrar bir göz attı. Ondan sonra da sanki peşinden şeytan kovalıyormuş gibi o sâkin sokakta delicesine koşmağa başladı. Köşede boş bir taksi ağır ağır gidiyordu. Mr. Satterthwaite, yaşından umulmayacak bir çeviklikle buna atladı. Heyecandan iyice boğuklaşmış bir sesle Chelsea'deki adresi haykırdı. Bunun bir ölüm kalım meselesi olduğunu, oraya süratle gitmeleri lâzım geldiğini ilâve etmeği de unutmadı. Şoför onun kaçık, fakat paralı bir ihtivar olduğuna kanaat getirmişti. Elinden geleni yapmağa çalıştı.

Mr. Satterthwaite, arkasına yaslanmış, düşünüyordu. Kafasında kopuk, yarım düşünceler birbirini kovalamaktaydı. Mektepteki kimya derslerinden aklında kalan bir kaç kırıntı... Eastnev'in o gece söylediği sözler, kullandığı tâbirler... Rezonans... Tabii müddet... Eğer tesirin müddeti tabii müddete uyarsa... Asma köprü... Bunun üzerinden geçen askerler... Adımlarının müddetiyle köprününkinin birbirine uyması... Eastney, bu mevzuu tetkik etmişti... Her şeyi biliyordu... Sonra---bir dâhiydi o.

Yoaschibim programına 10.45 de başlayacaktı. O saat gelip çatmıştı bile. Evet... Fakat tenor evvelâ Faust'tan bir parça söyleyecekti... Çoban şarkısı daha sonra gelecekti... Şu nakaratları bir feryatla sona eren halk türküsü... Zaten o---Evet, o---ne yapacaktı?

Yaşlı adamın başı dönmeğe başlamıştı. Tonlar...

Yarım notlar... O bunlardan anlamıyordu ama---Eastney her şeyi biliyordu. «Yarabbi! İnşallah vaktinde yetişirim!»

Taksi durdu. Mr. Satterthwaite, dışarı fırlayarak, taş merdivenlerden ikinci kata —âdeta genç bir atlet gibi— müthiş bir süratle çıktı.

Dairenin kapısı aralıktı. Mr. Satterthwaite kapıyı itti ve kendisini o tatlı tenor ses karşıladı. Yaşlı adam çoban şarkısının sözlerini vaktiyle şimdiki kadar acaip olmayan şartlar altında öğrenmişti.

«Çoban, atının uçan yelelerine bak---»

Demek vaktinde gelmişti. Telâşla oturma odasının kapısını açıp, top gibi içeri daldı. Gillian, şöminenin önündeki yüksek arkalı koltukta oturuyordu.

«Barya Mischa'mn kızı bu gün evleniyor
Hemen, hemen düğüne gitmem lâzım.»

Kız herhalde Mr. Satterthwaite'in çıldırdığına hükmetmişti. Adam, anlaşılmaz bir şeyler haykırarak, Gillian'ı yakaladı. Onu âdeta çekerek, sürükleyerek, sahanlığa çıkardı. Orada durakladılar.

«Hemen düğüne gitmem lâzım!
Ya-ha!»

Harika bir sesti bu. Tiz, gür, kuvvetli... Her şarkıcı bununla iftihar edebilirdi... Bu tatlı feryada bir ses daha karışmıştı. Kırılan bir camın hafif şıkırtısı...

Bir sokak kedisi yanlarından süratle geçerek, daireden içeriye daldı. Gillian bir hareket yaptıysa da Mr. Satterthwaite onu sıkı sıkı yakalayarak, geri çekti. Anlaşılmaz bir şeyler mırıldanıp duruyordu.

— «Hayır, hayır... Öldürüyor o... Kokusu da yok... Haberiniz bile olmuyor... İçinize bir kere çekmeniz kâfi... Daha kimse onun ne kadar tehlikeli olduğunu tam mânasiyle bilmiyor. Şimdiye kadar böyle bir gaz hiç tecrübe edilmemiş.»

İhtiyar adam, yemekte Phil Eastney'in kendisine söylediklerini tekrarlıyordu.

Gillian ise şaşkın şaşkın ona bakmaktaydı.

■ ■ ■

Philip Eastney, kolunu kaldırarak saatine bir göz attı. Henüz on bir buçuktu. Genç adam kırk beş dakikadan beri nehrin kenarında bir aşağı bir yukarı yürüyüp duruyordu... Uzun uzun Thames'e baktı... Sonra da döndü... Karşısında akşam yemeğini birlikte yediği yaşlı adam duruyordu.

Phil Eastney, «İşte bu çok garip...» diye güldü... «Kader bizi daima karşılaştırıyor.»

Mr. Satterthwaite, başını kaldırdı. «Siz bunun kaderin işi olduğunu mu sanıyorsunuz?»

Phil Eastney ona, eskisinden daha büyük bir dikkat ve ısrarla baktı. O zaman yüzündeki ifade de değişti. Usulca, «Evet?» dedi.

Mr. Satterthwaite, girizgâha lüzum görmedi. «Miss Gillian West'in apartmanından geliyorum.»

— «Evet?»

Aynı ses... Aynı sâkin ses... Belki--- Ölümün sesi...

— «Apartmandan ölü bir---kedi çıkardık.»

Uzun bir sessizlik oldu. Sonra Phil Eastney, «Siz kimsiniz?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, anlattı. Operadan başlayarak, o ana kadar geldi.

Sonra da sözlerini, «Anlayacağınız, tam zamanında yetiştim,» diye bitirdi. Bir an durdu. Sonra da âdeta şefkatle sordu. «Sizin de---söyleyecek bir şeyiniz var mı?»

Phil Eastney, yine büyük bir sükûnetle, «Hayır...» diye cevap vererek, topuklarının üzerinde döndü. Ve süratle uzaklaştı.

Mr. Satterthwaite, delikanlı karanlıkların arasında kaybolunca kadar onun arkasından baktı. Her şeye rağmen Phil Eastney'e karşı dostça hisler besli-

yordu... Bir sanatkârın diğer bir sanatkâra, romantik bir adamın hakiki aşkı tadan bir erkeğe, basit bir insanın bir dâhiye karşı duyduğu hürmet ve hayranlıktı bu.

Nihayet irkilerek kendine geldi ve Eastney'in uzaklaştığı tarafa doğru yürümeğe başladı.

Sis bastırıyordu... Yaşlı adam bir müddet sonra bir polisle karşılaştı. Memur kendisini şüpheyle süzdü.

Sonra da, «Bir su sesi duydunuz mu?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Hayır...»

Polis, eğilerek nehre doğru baktı. Sonra da kederli kederli içini çekti. «Biri daha intihar etti sanırım... Durmadan kendilerini nehre atıyorlar...»

Mr. Satterthwaite, «Herhalde intiharlarının bir sebebi var...» diye mırıldandı.

Polis, başını kaldırdı. «Ekseri---para... Bazan da kadın...» Yaşlı adamın yanından uzaklaşırken de ilâve etti: «Her zaman kadınlar kabahatli değil tabiî---fakat doğrusu bazıları çok kimsenin başını belâya sokuyor.»

Mr. Saaterthwaite, usulca, «Evet...» diye fısıldadı.

Polis gittikten sonra nehrin kenarındaki banklardan birine oturdu. Etrafını sis sararken o da Truvalı Helen'i düşünüyordu. «Acaba o da iyi kalpli, alelâde bir kadın mıydı- Harikulâde güzel çehresi dolayısıyla başına türlü dert gelen 'hanım hanımcık' bir kadın?»

ÖLÜ ARLÖ KEN

8

Mr. Satterthwaite, Bond Street'ten ağır ağır, güneşin zevkini çıkara çıkara, ilerliyordu. Her zamanki gibi büyük bir itinayla giyinmişti, gayet şıktı. Yaşlı adam Frank Bristow adlı bir ressamın eserlerinin teşhir edildiği Harchester Galerisine gidiyordu. Frank Bristow, yeni, o zamana kadar tanınmayan bir sanatkârdı ama genç adamın birdenbire meşhur, hattâ moda olacağı anlaşılmaktaydı. Mr. Satterthwaite ise sanatkârları himayeden çok hoşlanırdı.

Mr. Satterthwaite, Harchester Galerisine girer girmez kendisini memnun ve mütebessim çehrelerle karşıladılar. Onu iyi tanırlardı...

— «Günaydın, Mr. Satterthwaite. Sizin, sergiyi kaçırmayacağınızı, vakit geçirmeden resimleri görmeğe geleceğinizi tahmin ediyorduk... Bristow'un eserlerini biliyor musunuz? Nefis--hakikaten nefis şeyler. Doğrusunu isterseniz nevi şahsına münhasır eserler bunlar...»

Mr. Satterthwaite, bir kataloğ aldıktan sonra

geniş kemerin altından geçerek ressamın eserlerinin teşhir edildiği uzun salona girdi. Sulu boya resimlerdi bunlar. Fakat sanatkârın öyle mükemmel, öyle fevkalâde bir tekniği vardı ki eserler daha ziyade renkli oymalara benziyordu. Mr. Satterthwaite, duvarların önünden ağır ağır yürüdü. Dikkatle tablolara bakıyor ve bunları hakikaten takdir ediyordu. Bu genç ressam şöhreti hak etmişti. Eserlerde orijinal bir hava vardı. Sanatkârın görüş sahibi, son derecede kabiliyetli, titiz bir insan olduğu anlaşılıyordu. Teknik son derecede ciddi ve sertti. Tabii henüz bazı kabalıklar vardı ama bu da normal bir şeydi. Tablolarda bir dehânın bâriz izleri gözüküyordu. Mr. Satterthwaite otobüsleri, tramvayları, süratle yürüyen yayalarıyla Westminter köprüsünü olanca canlılığıyla gösteren küçük bir saheserin önünde durdu. Bu ufacık şey mükemmeliyetin bir timsaliydi âdeta. Mr. Satterthwaite, tabloya 'Karınca Yuvası' adının verilmiş olduğunu farketti. Dönerek ilerledi ve sonra da hafif bir iniltiyle nefesini tuttu. Nazarları bir esere takılmıştı. Artık yaşlı adam büyülenmiş gibi duruyordu.

Tablonun adı 'Ölü Arlöken' di. Ön plânda kare şeklinde, siyah beyaz mermer parçalarından meydana gelmiş bir zemin vardı. Tam ortada, sırtında kırmızılı siyahlı elbiseleriyle Arlöken yatmaktaydı. Kollarını yanlara doğru uzatmıştı. Arkadaki pencereden ise biri bakıyordu. Galiba aynı Arlökendi bu. Batmakta olan güneşin kızıl ışıkları siluetini iyice belirtiyordu.

Resim Mr. Satterthwaite'i iki bakımdan heyecanlandırmıştı. Birincisi: Tablodaki adamın yüzünü tanımış olması---veya onu tanıdığını sanmasıydı. Arlöken, Mr. Satterthwaite'in esrarengiz şartlar altında karşılaştığı arkadaşı Mösyö lö Ken'i o kadar andırıyordu ki...

— «Fakat---yanılmış olamam,» diye mırıldandı. «Resimdeki o da olsa ne lâzım gelir?»

Zira Mr. Satterthwaite, Mösyö lö Ken'in her ortaya çıkışında muhakkak mühim bir hâdise cereyan ettiğini biliyordu.

Söylediğimiz gibi yaşlı adamın resme takılmasının ikinci bir sebebi daha vardı. Mr. Satterthwaite

'sahne' yi de tanımıştı. Usulca, «Chamley'deki 'Teras odası',» dedi. «Garip... Çok garip ve---enteresan.»

Resme daha büyük bir dikkatle baktı. Bir taraftan da ressamın bu eseri yaparken kafasından neler geçmiş olduğunu düşünüyordu. Yerde yatan ölü bir Arlöken... Sonra pencereden bakan ikinci bir Arlöken... Yoksa bunların ikisi de aynı mıydı?

Mr. Satterthwaite, tekrar ağır ağır ilerledi. Diğer resimlere bakıyordu ama bunları da gördüğü yoktu. Hâlâ aynı şeyi düşünüyordu. Bir hayli heyecanlıydı. Evden çıktığı zaman kendisine biraz tatsız gözüken hayat birdenbire tatlanmış, renklenmişti. Yaşlı adam heyecanlı, alâka çekici hâdiselerin eşiğinde olduğunu hissediyordu. Dönüp, Harchester Galerisinin memurlarından Mr. Cobb'un oturduğu masaya yaklaştı. Mr. Satterthwaite, Mr. Cobb'u senelerdenberi tanırdı.

— «Eğer satılmamışsa 39 numaralı tabloyu almak istiyorum. Eser hoşuma gitti.»

Mr. Cobb, kayıtlara bakarak, «Buradaki tabloların en nefisi,» diye mırıldandı. «Bir şaheser değil mi?... Hayır, satılmamış.» Bir fiat söyledi. «Doğrusu bedava, Mr. Satterthwaite, gelecek sene bu eserlere bu fiatın üç mislini vereceksiniz.»

Mr. Satterthwaite, gülümsedi. «Daima da aynı şeyleri söylersiniz.»

Mr. Cobb, kaşlarını kaldırdı. «Ve ben her seferinde de haklı çıkarım. Öyle değil mi? Eğer koleksiyonunuzu satmağa kalkarsanız, hiç bir resim verdiğiniz fiattan aşağısına gitmeyecek. Bundan eminim.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «O tabloyu alıyorum. Size bir çek vereyim.»

— «Pişman olmayacaksınız. Biz, Bristow'a inanıyoruz.»

— «Çok genç mi o?»

— «Yirmi yedi, yirmi sekiz yaşlarında zannederim.»

Mr. Satterthwaite, nazik bir tavırla, «Onunla tanışmağı isterim,» diye tebessüm etti. «Belki benimle bir akşam yemek yer.»

— «Size Bristow'un adresini verebilirim. Bu

dâveti kaçırmayacağından eminim. Sanatkârlar arasında haklı bir şöhretiniz var.»

Mr. Satterthwaite, «İltifat ediyorsunuz,» diye cevap verdi. Tam devam edecekti, Mr. Cobb, onun sözünü kesti.

— «A, işte Frank Bristow da geldi. Sizi derhal tanıştırayım.»

Masanın başından kalktı. Mr. Satterthwaite'le birlikte iri yarı, beceriksiz tavırlı genç bir adamın durduğu tarafa gittiler. Ressam, duvara dayanmıştı, ateş saçan gözlerle etrafına bakınıyordu. O yüzündeki korkunç ifadenin, o çatık kaşların sadece bir kalkan vazifesini gördüğü de anlaşılıyordu.

Mr. Cobb, ressamla Mr. Satterthwaite'i tanıştırdı. Yaşlı adam kibar ve resmi bir tavırla bir kaç kelime mırıldandı.

— «Bir iki dakika evvel resimlerinizden birine sahip olmak bahtiyarlığına eriştim. 'Ölü Arlöken' artık benim.»

Mr. Bristow, hiç de kibar olmayan bir tavırla, «Eh,» diye cevap verdi. «Zarar etmiş sayılmazsınız. Eser hakikaten güzeldir. Onu ben yaptım ama olsun. Daima doğruyu söylemeli.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Tablonun hakikaten güzel olduğunun ben de farkındayım. Eserleriniz beni çok alâkadar etti, Mr. Bristow. Sizin kadar genç bir adamdan umulmayacak kadar olgun. Acaba bir akşam benimle yemek yemek lûtfında bulunur musunuz? Meselâ---bu akşam işiniz var mı?»

— «Hayır, hayır... Yok...» Mr. Bristow, diğer gençlere bir nezaket örneği olarak gösterilemezdi doğrusu.

Mr. Satterthwaite, «O halde,» diye mırıldandı. «Sizi saat sekizde beklevebilir miyim? Size kartımı vereyim. Üzerinde adresim de var.»

Mr. Bristow, «Pek âlâ, pek alâ...» dedi. Sonra da yeni aklına gelmiş gibi ilâve etti. «Teşekkürler...»

Mr. Satterthwaite, güneşle yıkanan Bond Street'e çıkarken, «Zavallı genç,» diye düşünüyordu. «Kendisini hiç beğenmiyor... Başkalarının da aynı fi-

kirde olmalarından korkuyor.» Yaşlı adam, insanların karakterleri hususunda pek nâdir yanılırdı.

Frank Bristow, sekize beş kala geldi. Ev sahibi ve başka bir misafir kendisini bekliyordu. Albay Moncton adında biriydi bu. Biraz konuştuktan sonra hemen yemek salonuna geçtiler. Maundan yapılmış, beyzi masada dördüncü bir takım daha vardı.

Mr. Satterthwaite, izaha çalıştı. «Arkadaşım Mösyö lö Ken'in uğrayacağını düşünmüştüm... Siz kendisiyle tanışmış mıydınız acaba? Mösyö Ar lö Ken adında, genç bir adam...»

Bristow, homurdandı. «Ben kimseyle tanışmam...»

Albay Moncton, ressama ilmi bir alâkayla bakıyordu âdeta. Sanki karşısında uzak göllerden birinde yeni bulunmuş yılan balığı cinsinden bir mahlûk vardı...

Mr. Satterthwaite, şöyle dostca, tatlı tatlı konuşabilmeleri için elinden geleni yapıyordu.

— «O tablonuz beni bilhassa alâkadar etti. Mr. Bristow. Zira resimdeki yeri tanıdım. Orası, Charnley malikânesindeki 'Teras odası' sanırım. Yanılmıyorum ya?» Sanatkâr, «Evet,» makamında başını sallayınca, o da sözlerine devam etti. «Çok enteresan. Ben de vaktiyle Charnley'de birkaç defa kaldım. Belki aileden bazılarını tanıyorsunuz.»

Bristow, yine homurdandı. «Tanımıyorum! Öyle aileler benimle tanışmağı istemezler zaten... Ben malikâneye üzeri açık bir omnibüsle gittim...»

Moncton, bir şeyler söylemiş olmak için, «Allah Allah,» diye başını salladı. «Bir omnibüs'le mi? Allah Allah!»

Frank Bristow, ona dönerek kaşlarını çattı. Müthiş bir hiddetle. «Evet, omnibüsle,» dedi. «Neden olmasın.»

Moncton, şaşalamıştı. Sitemle Mr. Satterthwaite'e baktı. Sanki, «Bu primitif mahlûklar belki seni alâkadar ediyor,» der gibiydi. «Neticede sen tabiat tetkiklerinden hoşlanırsın. Fakat **beni** bu işe neden karıştırdın?»

Sonra da, mırıldandı. «Omnibüsler hiç rahat değildir. Bilhassa bozuk yollarda insanı çok sarsar.»

Bristow, haykırdı. «Eğer Rolls Royce alacak paranız yoksa, o zaman mecburen omnibüse binersiniz!»

Moncton, ressama hayretle baktı. Mr. Satterthwaite ise, «Bu genç adamı yatıştırmanın, onu rahat ettirmenin yolunu bulmalı,» diye düşünüyordu. «Aksi takdirde pek sıkıntılı, hattâ üzücü bir akşam geçireceğiz.»

Ağır ağır başını salladı. «Charnley malikânesi beni daima cezbetmiştir. O felâketten sonra oraya bir defa daha gittim. Kasvetli bir bina---sanki içerisi hayalet ve hortlaklarla dolu.»

Bristow, «Çok doğru,» diye cevap verdi.

Moncton da söze karıştı. «Fakat orada sadece iki tane hakiki hayalet var... Söylediklerine göre Charles I, başı koltuğunun altında, terasda bir aşağı bir yukarı dolaşıyormuş. Doğrusu bunun sebebini de anlatmışlardı ama unuttum... Sonra bir de 'Gümüş İbrikli Ağlayan Kadın' var... O da ancak bir Charnley öldükten sonra gözüküyormuş...»

Bristow, istihkârla dudağını büktü. «Püff!»

Mr. Satterthwaite, telâşla atıldı. «Doğrusu aile hakikaten talihsizdir. İçlerinden dördü---daha doğrusu asâlet unvanı kalan dört kişi feci şekillerde öldüler. Son Charnley lordu ise intihar etti.»

Moncton, içini çekti. «Korkunç, feci bir hâdiseydi o. Ben o sırada malikânedeydim.»

Mr. Satterthwaite, «Durun bakayım,» diye mırıldandı. «Evet... On dört sene evvel oldu bu. Malikâne de ondan sonra kapatıldı.»

Moncton, cevap verdi. «Buna hiç şaşmadım... O hadise zavallı kızcağızı müthiş sarstı... Pek gençti o.. Düşünün! Evleneli henüz bir ay olmuştu. Zaten balayından yeni dönmüşlerdi. Malikâneye dönüşlerini tesid etmek için büyük bir balo tertib edildi. Bir kıyafet balosu. Misafirler birer ikiser gelmeğe başladıkları sırada Lord Charnley 'Meşe odası'na kapandı. Kapıyı da ki-

litleyerek, intihar etti. Böyle şey yapılır mı? Efendim? Ne dediniz?»

Telâşla başını sola doğru çevirdi. Sonra da özür dilermiş gibi bir tavırla hafifce gülerek, Mr. Satterthwaite'e baktı. «Dostum, galiba benim sinirlerim bozulmağa başladı... Bir an bana o boş sandalyede biri oturuyormuş ve---bana da bir şeyler söylemiş gibi geldi...»

Kısa bir sessizlikten sonra sözlerine, «Evet,» diye devam etti. «Bu Alix Charnley için müthiş bir darbe oldu. Dünyanın en güzel kızlarındandı o. Canlı, hayat dolu bir insandı. Fakat herkes şimdi onun da bir hayalete döndüğünden bahsediyor. Doğrusu ben Alix Charnley'i senelerdir görmedim. Zannedersem İngiltere'de pek az kalıyor. Daha ziyade Avrupa'da oturmayı tercih ediyor.»

— «Peki, oğlu?»

— «Eton'da o. Reşit olunca ne yapacak bilmem. Fakat onun malikâneyi açacağını pek sanmıyorum.»

Bristow, homurdandı, «Orası güzel bir umumi park olur.»

Moncton ressama soğuk bir tiksintiyle baktı.

Mr. Satterthwaite, atıldı. «Hayır, hayır, bu sözlerinizde ciddi değilsiniz! Eğer ciddi olsaydınız, o resmi yapmazdınız. An'ane ve atmosfer elle tutulmayan, gözle görülmeyen şeylerdir. Bunlar asırlar sonunda ortaya çıkarlar... Tahrib edecek olursanız, yirmi dört saat içerisinde yenilerini meydana getiremezsiniz.» Ayağa kalktı. «Gelin, sigara odasına geçelim... Ben de Charnley malikânesinin birkaç resmi var. Onları size göstermek istiyorum.»

Mr. Satterthwaite'in en büyük zevklerinden biri de fotoğraf çekmekti. Bundan başka yaşlı adam yazdığı 'Dostlarımın Evleri' adlı eserle de pek öğünürdü. Bu bahsi geçen dostlar çok yüksek tabakadandılar. Tabiî bu yüzden kitabı görenler Mr. Satterthwaite'i haksız yere haddinden fazla züppe zannederlerdi.

— «İşte 'Teras odası' nın resmi... Bunu geçen sene çektim.» Fotoğrafı Bristow'a uzattı. «Tablonuza çok benziyor değil mi? Zira hemen hemen aynı zaviyeden

alınmış. Şu---fevkalâde bir halıdır. Ne yazık ki resim renkli değil.»

Bristow, «O halıyı hatırlıyorum,» diye cevap verdi. Harikulâde bir rengi vardı. Bir alev gibi insanın gözünü alıyordu... Buna rağmen odada biraz---garip duruyordu. Bir kere o siyah beyaz kareli zemine göre uygun boyda değildi. Çok küçük kalıyordu. Zaten odada başka halı da yoktu... Doğrusu insanı bayağı rahatsız ediyordu. Zira halı, tıpkı koskocaman bir kan lekesini andırıyordu...»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Belki siz de tablo için ondan ilham aldınız.»

Bristow, düşünceli bir tavır takınmıştı. «Belki de öyle oldu... Neticede insan yandaki o küçük, panolu odada bir facia olduğunu hemen hissediyordu.»

Moncton, «Meşe oda'sı...» diye mırıldandı. «Evet... O oda hayaletlidir. İçeride o rahiplerin saklandığı gizli hücrelerden vardır. Yani---şöminenin tam yanındaki pano açıldı mı ortaya küçük bir hücre çıkar. İddiaya göre Charles I vaktiyle orada saklanmış... O odada düello yüzünden iki kişi ölmüş... Sonra da---söylediğim gibi---Reggie Charnley de orada intihar etti.»

Bristow'dan fotoğrafı aldı.

— «A, a! Bu o meşhur Buhara halısı. Zannedersem birkaç bin sterlin kıymetindeymiş... Ben malikânedeyken, halı 'Meşe odası'nda dururdu... Zaten halı tanı o küçük odaya göreydi. Bu koskocaman mermer zeminin üzerinde pek gülünç kaçmış...»

Mr. Satterthwaite, yanına cekmiş olduğu boş koltuğa doğru bakıyordu. Sonra düşünceli düşünceli, «Acaba halıyı ne zaman 'Teras odası'na götürdüler?» diye sordu.

— «Her halde son zamanlarda... O facia günü Lord Charnley'le bu halıdan bahsettiğimizi gayet iyi hatırlıyorum. O bunun şöyle büyükce bir vitrine konulup, öyle muhafaza edilmesine taraftardı.»

Mr. Satterthwaite, inatla başını salladı. «İmkânsız. Malikâne faciadan hemen sonra kapatıldı... Bütün eşyalar da oldukları gibi, yerlerinde bırakıldı.»

Bristow, telâşla söze karışarak bir sual sordu.

O kaba ve kavgacı tavırlarından vaz geçmişti. «Lord Charnley neden intihar etti?»

Moncton, koltuğunda sıkıntılı sıkıntılı kımıldandı. «Bunun sebebini kimse bilmiyor...» Dalgın bir hali vardı...

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Bu hakikaten bir intihar hâdisesiydi, değil mi?» diye sordu.

Moncton, ona boş gözlerle baktı. İyice şaşırmıştı. «İntihar mı? Tabii intihardı, canım! Azizim, hâdise sırasında malikânede olduğumu size söyledim.»

Mr. Satterthwaite, yine o boş kanapeye doğru baktı. Sonra sanki diğerlerinin farkında olmadığı bir nükteye gülüyormuş gibi bir tavırla, «Bazan,» dedi. «İnsan bir hâdiseyi seneler sonra daha iyi görür,---daha iyi anlar ve tahlil eder.»

Moncton, homurdandı. «Al sana bir saçma! İnsan bir hâdiseyi onu artık unutmağa yüz tuttuğu zaman nasıl daha iyi görür? Bilâkis vak'a hâfızaya iyice yer ettiği, canlı ve berrak olduğu zaman iyice anlaşılır!»

Fakat o sırada beklenmedik bir şey oldu ve Frank Bristow, derhal Mr. Satterthwaite'in sözlerini destekledi. «Ne demek istediğinizi anlıyorum. Hattâ haklı olduğunuzu da söyleyebilirim... Neticede bu bir 'nisbet' meselesi değil mi? Hattâ nisbetten daha da mühim bir şey... Yani---izâfiyet veya buna benzer bir mesele...»

Moncton, sinirlenmişti. «Bana sorarsanız Einstein da bir hayli saçmalamış... Ya ispirtizmacılarla, seanslarda ruhları çağırılan büyük annelere ne demeli?» Ateş saçan gözlerle etrafına baktı. «Hâdise intihardı tabii! Zira ben neredeyse vak'aya şahit olacaktım.»

Mr. Satterthwaite, öne doğru eğildi. «Anlatsanıza... O zaman bizde hâdiseyi gözlerimizin önünde canlandırırız.»

Moncton, biraz yatışmıştı. Hafifce homurdanarak, koltuğunda arkasına yaslandı.

Sonra ağır ağır, «Doğrusu bu çok acaip bir hâdiseydi,» diye başladı. «Hiç birimiz böyle bir şey beklemiyorduk. Lord Charnley'in halinde öyle bir fevkalâdelik yoktu. Evde bir sürü misafir kalıyordu... Onlar ba-

lodan sonra döneceklerdi... Diğer misafirler gelirken, Charnley'in odaya girip, kendisini vuracağını kim bilirdi?»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Misafirler gidinceye kadar bekleseydi, daha iyi ederdi. Nezaket bunu icab ettirirdi.»

— «Tabii! Charnley, o şekilde hareket etmekle hiç doğru yapmadı. Terbiyesizlikti bu!»

Mr. Satterthwaite, «Üstelik bu Lord Charnley'den de beklenmeyecek bir şeydi.»

Moncton, itiraf etti. «Orası öyle... Doğrusu Charnley terbiyesiz bir insan değildi.»

— «Buna rağmen---hâdise bir intihardı...»

— «Tabii intihardı. Yahu---bir kere merdivenin başında üç dört kişi vardı... Ben, Ostrander denilen kız, Algie Darcy---galiba bir iki kişi daha. Charnley, aşağıdan, yani holden geçerek 'Meşe odası'na gitti. Miss Ostrander, sonradan Charnley'in yüzünde korkunç bir ifade olduğunu iddia etti. 'Gözlerini bir noktaya dikmişti...' dedi. Tabii, saçma bu. Bir kere bulunduğumuz yerden Lord'un yüzünü görmesi imkânsızdı. Fakat adamın sanki bütün dünyanın yükü omzuna yüklenmiş gibi kamburunu çıkarmış olduğunu söyliyeyim. Kızlardan biri ona seslendi. O, birinin mürebbiyesiydi sanırım. Fakat Lady Alix Charnley iyi bir insan olduğu için onu da toplantıya davet etmişti. Kız, Charnley'i ona bir haber verebilmek için arıyordu. Hattâ, 'Lord Charnley, Lord Charnley!' diye seslendi de. 'Lady Charnley bir şeyi öğrenmek istiyor---' Fakat Lord ona aldırmadan odaya girdi ve kapıyı da çarparak kapattı. Anahtarın kilitte döndüğünü hepimiz duyduk... Bir dakika sonra da---silâh sesini işittik!

Telâşla aşağıya, hole indik. 'Meşe odası'nın bir kapısı daha vardır. Teras odası'na açılır bu. O kapıyı yokladık. Fakat o da kilitliydi... Sonunda kapıyı kırmak zorunda kaldık. Charnley, yerde yatıyordu. Ölmüştü... Sağ elinin yakınında da bir tabanca vardı... Şimdi söyleyin---bu intihardan başka bir şey olabilir mi? Kaza? İmkânsız! Tabii bir ihtimal daha var. Ya-

---cinayet. Fakat katilsiz cinayet olamaz ki. Herhalde bunu siz de kabul edersiniz.»

Mr. Satterthwaite; «Belki katil kaçmıştı.» diye cevap verdi.

— «İmkânsız! Eğer bir kâğıtla bir kalem verirseniz, size o kısmın plânını da çizerim... 'Meşe odası'nın iki kapısı var. Bunlardan biri hole, biri de 'Teras oda'sına açılıyor. Bu kapıların ikisi de **kapalıydı**... **İçeriden** kilitlenmişti... Anahtarlar da kilitteydi.»

— «Ya pencere?»

— «Örtülüydü... Ayrıca panjurlar da kapatılmıştı.»

Kısa bir sessizlik oldu.

Moncton, muzafferane bir tavırla elini kaldırdı. «İşte böyle...»

Mr. Satterthwaite, kederli kederli içini çekti. «Evet... Öyle...»

Moncton, «Yalnız---»diye ilâve etti. «Demin ispritizmacılara, hayaletlere gülüyordum ama---evde ve bilhassa o odada garip bir hal vardı... Tuhaf bir hava.. Odanın duvarları kurşunlarla delinmişti... Dediğim gibi vaktiyle orada düello yapılmıştı... Sonra da yerdeki leke dikkati çekiyordu... Eski bir lekeydi bu. Döşemenin değiştirilmesine rağmen yine eski yerinde belirdiği söyleniyordu...» Uzun uzun içini çekti. «Herhalde şimdi yerde bir leke daha var... Zavallı Chamley'in kanı.»

Mr. Satterthwaite, «Fazla kan akmış mıydı?» diye sordu.

— «Pek az... Hayret edilecek kadar **az**... Doktor öyle söyledi.»

— «Neresine ateş etmişti? Şakağına mı?»

— «Hayır... Kalbine.»

Bristow, atıldı. «İşte bu bir hayli güçtür. İntihara kalkarsam, kalbimin ateş etmem.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. Garip, belli belirsiz bir şekilde rahatsız olmuş, daha doğrusu bu netice kendisini tatmin etmemişti. Bir şey öğrenmek isti-

.yordu ama---bunun ne olduğunu kendisi de bilmiyordu.

Moncton, devam etti. «Doğrusu Charnley insanın tüylerini ürperten, kasvetli bir yer... Tabiî ben hayalet filân görmedim.»

— «Gümüş İbrikli Ağlayan Kadın'ı da görmediniz mi?»

Beriki, kat'i bir tavırla, «Hayır, görmedim,» diye cevap verdi. «Tabii malikânedeki bütün hizmetcilerin hayaleti gördüklerine dair yemin ettiklerinden eminim.»

Bristow, dudağını büktü. «Bâtıl itikad Orta Çağlardaki insanların başında belâymış. Bunun izleri yine arada sırada görülüyor ama---çok şükür artık böyle budalaca şeylerden kurtuluyoruz.»

Mr. Satterthwaite, düşünceli bir tavırla, «Bâtıl itikad,» diye mırıldandı. Gözleri yine o boş koltuğa takılmıştı. «Fakat bazan bunun---faydası dokunamaz mı?»

Ressam, ona hayretle baktı. «Faydası mı? Pek tuhaf bir kelime kullandınız.»

Moncton, «Satterthwaite,» dedi. «Anlattıklarım sizi tatmin etti mi bâri?»

— «Evet, evet... Fakat ilk bakışta bu intihar pek lüzumsuz, pek mânasız gibi duruyor. Yeni evlenmiş olan mesut, zengin, genç bir adam... Evine dönüşünün şerefine balo veriyorlar... Acaip... Çok acaip... Fakat haklısınız... Hakikatlerden kaçınılmaz...» Bir an durdu. Sonra da «Hakikatler,» kelimesini usulca tekrarlıyarak, kaşlarını çattı.

Moncton, ona döndü. «İşin enteresan tarafı şu: İntiharın sebebini hic bir zaman öğrenemedik. Öğrenemiyeceğiz de... Tabii o ara bir sürü dedikodu çıktı... Bir takım rivayetler. Herhalde söylenenleri tahmin edersiniz.»

Mr. Satterthwaite, düşünceli düşünceli oturuyordu. «Fakat kimse bir şey **bilmiyordu**, değil mi?»

Bristow, «Bu cinai romanlardaki esrarengiz hâdiselere pek benzemiyor...» diye gülümsedi. «Yani adamın ölümünün kimseye bir faydası olmadı.»

Mr. Satterthwaite, cevap verdi. «Öyle... O sırada henüz doğmamış olan çocuk hariç tabii.»

Moncton, hafif bir kahkaha attı. «Bu zavallı Hugo Chamley için müthiş bir darbe oldu... Alix Chamley'in hamile olduğu öğrenilir öğrenilmez, o da kibar kibar beklemeğe başladı. Çocuk kız mı olacaktı, yoksa oğlan mı? Bu mühimdi işte. Hem Hugo Chamley, hem de alacaklıları için... Alix Chamley, dünyaya bir erkek çocuk getirince, hepsi de fena halde sukutu hayale uğradılar.»

Ressam, «Ladv Alix Chamley çok üzülmüş müydü?» diye sordu.

Moncton, içini çekti. «Zavallı kız... Onu hiç bir zaman unutmayacağım. Ne ağladı, ne bayıldı. Sanki--- donmuştu. Söylediğim gibi faciadan hemen sonra malikâneyi kapattı. Zannedersem orası bir daha da açılmadı.»

Bristow, tebessüm etti. «Demek intiharın sebebini bilmiyoruz... Buna herhalde başka bir kadın veva erkek sebep oldu... Evet, ya o va o... Öyle değil mi?»

Mr. Satterthwaite, «Öyle gözüküyor,» diye mırıldandı.

Bristow, devam etti. «Bence bu işte başka bir kadının parmağı vardı... Güzel dulun tekrar evlenmemesinden de bu anlaşılıyor.» Sonra sakin sakin ilâve etti. «Ben kadınlardan nefret ediyorum.»

Mr. Satterthwaite, usulca güldü. Ressam bunu farketmişti. Hemen atıldı. «İstediğiniz kadar gülün. Fakat ben kadınlardan nefret ediyorum. Onlar her şeyi karıştırıyorlar. Burunlarını sokmadıkları şey yok. Çalışmanıza mani oluyor, işinizle aranıza giriyorlar. Onlar---ben sadece bir defa bir kadınla karşılaştım. Yani--- o hakikaten enteresandı.»

Mr. Satterthwaite, hâlâ gülüyordu. «Tahmin etmiştim zaten. Böyle biri olacaktı.»

— «Sizin kasdettiğiniz mânada değil. Ben onunla---te--tesadüfen karşılaştım. Yani---trende...» Meydan okurmuş gibi ilâve etti. «İnsan trende bazı kimselerle tanışıp, konuşabilir.»

Mr. Satterthwaite, onu yatıştırmağa çalıştı. «Ta-

bii tabii. Trenin de diğer yerlerden farkı yoktur. İnsan yolculukta da birkaç kişiyle tanışabilir.»

— «Kuzeyden geliyorduk. Kompartmanda ikimizden başka kimse yoktu. Sebebini bilmiyorum---fakat birdenbire konuşmağa başladık... Adını hiç bir zaman öğrenmedim. Kendisini bir daha göreceğimi de sanmıyorum. Zaten onunla tekrar karşılaşmayı pek istediğim yok. Zira belki o zaman---sukutu hayale uğrarım.» Bir an durdu. Ne demek istediğini iyice izah edebilmek için münasip kelimeler arıyordu. «Onda---hakiki bir insan hali yoktu. Hayalet gibi bir kadındı. Tıpkı Kelt'lerin peri masallarında, tepelerden inen o esrarengiz mahlûklara benziyordu...»

Mr. Satterthwaite, usulca başını salladı. Hayata bağlı, realist bir insan olan Bristow ve---esrarengiz---Ressamın kendi tâbiriyle 'hayalet gibi bir kadın'...

Bristow, devam etti. «Herhalde insan başına korkunç,---tahammül edilemiyecek kadar feci bir felâket geldiği zaman o hale girer... Hakikatlerden kaçarak kendine has, gölgeli bir dünyaya sığınır. Tabiî bir müddet sonra da istese bile hakiki dünyaya dönemez.»

Mr. Satterthwaite, merakla, «O kadına da öyle mi olmuştu?» diye sordu.

Bristow, omzunu silkti. «Bilmiyorum. O bana bir şey söylemedi. Benimki sadece bir tahmin... İnsan bir şeyler öğrenebilmek için evvelâ bazı tahminlerde bulunmağa mecburdur.»

Mr. Satterthwaite, ağır ağır, «Öyle,» diye cevap verdi. «Buna mecburdur...»

Kapı açıldığı için, başını kaldırdı. Yüzünde heyecanlı, ümitli bir ifade vardı. Fakat eşikte beliren uşağının sözleri kendisini sukutu hayale uğrattı.

— «Bir lady geldi, efendim. Sizinle mühim bir mesele hususunda görüşmek istiyor... Adını da verdi. Miss Aspasia Glen!»

Mr. Satterthwaite, hayretle ayağa kalktı. Aspasia Glen ismini biliyordu tabii. Zaten Londra'da bu adı bilmeyen var mıydı? 'Eşarplı Kadın' diye reklâmı yapılan sanatkâr birkaç matineyle bütün Londra'yı fethetmişti. Eşarbının yardımıyla türlü taklitler yapıyordu.

Bu kumaş parçası bir rahibenin başlığından, değirmende çalışan bir kadının şalı veya bir köylünün çevresine kadar binbir şekle giriyor, Aspasia Glen ise her taklid sırasında tamamiyle değişiyordu. Sanattan çok iyi anlayan Mr. Satterthwaite, Aspasia Glen'e de hayrandı. Fakat kadınla hiç tanışmamıştı. Onun bu geç saatte, kendisini beklenmedik bir şekilde ziyaret etmesi yaşlı adamı hem şaşırtmış, hem de meraklandırmıştı. Diğerlerinden çabucak özür dileyerek, dışarı çıktı. Holden geçerek misafir odasına girdi.

Miss Glen, sırmalı kumaş geçirilmiş olan büyük kanapenin tam ortasında oturuyordu. Bu haliyle bile odaya tamamiyle hâkim olmuştu. Mr. Satterthwaite, derhal kadının vaziyete de hâkim olmağa çalışacağını anladı. İşin tuhafı Aspasia Glen'i görür görmez, garip bir tiksinti duymuştu. Halbuki aslında onun sanatına hakikaten hayrandı. Aspasia Glenn'i sahnede gördüğü zaman, kadın onun üzerinde tamamiyle başka bir tesir bırakmıştı. Sahne ışıklarının aydınlattığı kadın yaşlı adama sempatik, nazik ve ince bir insan gibi gelmişti. Etrafa hâkim olmağa kalkmıyor, bilâkis seyircilerin muhayyilelerine hitaba, hâfızalarında ince bir iz bırakmağa çalışıyordu. Fakat Mr. Satterthwaite, Aspasia Glen'le karşı karşıya gelir gelmez, yanılmış olduğunu anladı. Artık kadın onda tamamiyle başka bir intiba uyanmasına sebep olmuştu. Aspasia Glen sert, küstah ve şahsiyet sahibi bir insandı. Otuz beş yaşlarında, esmer, uzun boylu bir kadın olan sanatkâr çok da güzeldi. Onun da bunu bildiği ve güzelliğinden istifadeye kalktığı da anlaşılıyordu.

— «Sizi böyle rahatsız ettiğim için özür dilerim, Mr. Satterthawite,» dedi. Sesi kalın ve tatlıydı. Aspasia Glen'in karşısındakileri baştan çıkarmak için sesini de çok kullandığı anlaşılıyordu. «Sizinle uzun zamandanberi tanışmak istediğimi söyleyecek değilim... Bu akşamki acaip ziyaretimin sebebine gelince---» Bir kahkaha attı. «Bir şeyi istediğim zaman, katiyen bekleyemem... Bir şeyi istersem, ona derhal sahip olurum, Mr. Satterthwaite.»

Yaşlı adam o eski devirlere has nezaketiyle

eğildi. «Evime böyle harikulâde bir misafirin gelmesine sebep olan her hâdiseyi memnuniyetle karşılarım...»

Aspasia Glen, «Ne kadar iyisiniz,» diye mırıldandı.

Mr. Satterthwaite, tekrar eğildi. «Size şimdi--- şurada bana temsillerinizle verdiğiniz büyük zevk için de teşekkür etmek isterim.»

Aspasia Glen, şirin şirin tebessüm etti. «Ben, derhal sadede gelmeği tercih ederim. Bu gün Harchester Galerisine gittim. Oradaki tablolardan birine bayıldım. O resim benim olmazsa, yaşayamam. Eseri satın almak istedim ama, bunun kabil olmadığını söylediler. Zira tabloyu siz almıştınız bile. Bu yüzden---»Durdu. «Mr. Satterthwaite, sevgili Mr. Satterthwaite, o resmi çok istiyorum. O tablo benim olmalı. Çek defterim yanımda...» Ümitli bir tavırla ihtiyar adama baktı. «Herkes bana sizin son derecede iyi bir insan olduğunuzu söyledi... Zaten herkes bana daima iyi muamele eder. Tabiî bu benim şımarmama sebep oluyor ama ne yaparsınız?»

Aspasia Glen'in usulü buydu demek. Mr. Satterthwaite, bir şey belli etmemesine rağmen kadının bu haddinden fazla dişice tavırlarına, bu yetmiyormuş gibi şımarık bir çocuk gibi hareket etmesine fena halde sinirlenmişti. Belki bu pozların hoşuna gitmesi lâzımdı ama hiç de öyle olmamıştı. Aspasia Glen, yanılmıştı. Mr. Satterthwaite'i, güzel bir kadının iltifatları karşısında eriyiverecek, yaşlı, resimden biraz anlayan bir adam sanmıştı. Halbuki Mr. Satterthwaite'in kibar tavırları son derecede parlak ve keskin bir zekâyı maskelemekteydi. İnsanları, görünmek istedikleri değil, oldukları gibi görürdü o. Şimdi de karşısında, bir kaprisi uğruna kendisine ricaya gelen şirin bir kadın değil, Mr. Satterthwaite'in bilmediği bir sebepten dolayı arzusuna nail olmağa çalışan hain ve egoist bir mahlûk vardı. Tabiî Aspasia Glen'in isteği de yerine gelmiyecekti. Yaşlı adam, 'Ölü Arlöken' resmini kadına vermek niyetinde değildi. Şimdi--açık açık kabalık etmeden onu başından nasıl atacağını düşünüyordu.

Nihayet, «Herkesin istediğinizi yaptığından emi-

nim.» diye gülümsedi. «Üstelik bunu yaparken de büyük bir zevk duyuyorlar.»

— «O halde resmi bana vereceksiniz.»

Mr. Satterthwaite, başını esefle, ağır ağır salladı. «Maalesef bu imkânsız. Zira--»Durdu. «Ben o resmi bir lady için aldım. Tabloyu ona hediye edeceğim.»

— «Ya? Fakat, muhakkak ki---»

Masadaki telefon şiddetle çalmağa başlamıştı. Mr. Satterthwaite, özür dileyerek, ahizeyi kaldırdı.

— «Mr. Satterthwaite'le konuşabilir miyim?» Hafif, buz gibi bir sesti bu... Sanki konuşan çok uzaklarda bir yerdeydi.

— «Ben, Mr. Satterthwaite'im, efendim.»

— «Ben Lady Charnley'im... Alix Charnley... Her halde beni hatırlamıyorsunuz, Mr. Satterthwaite. Sizinle seneler önce tanışmıştık.»

— «Alix? Sizi hatırlamaz olur muyum?»

— «Sizden bir şey rica edecektim. Bu gün Harchester Galerisindeki resim sergisine gittim. Eserlerin arasında 'Ölü Arlöken' adlı bir tablo vardı. Bu--belki siz de farkettiniz--Charnley'deki 'Teras odası'nı gösteriyordu. Ben---ben---o resmi almak istiyorum. Tablonun size satıldığını söylediler.» Bir an durdu. «Mr. Satterthwaite, şahsî bazı sebepler d olayısıyla o resmi almak istiyorum. Onu bana satar mısınız?»

Mr. Satterthwaite, «Yarabbi!» diye düşündü. «**Bir mucize bu!**» Konuşmağa başladığı zaman, Aspasia Glen yalnız kendi sözlerini duyduğu için Allaha şükretti.

— «Lady Charnley, hediyemi kabûl ederseniz bana derin bir saadet vermiş olursunuz.» Aspasia Glen'in arkasında hiddetle nefesini tuttuğunu hissederek, telâşla sözlerine devam etti. «O tabloyu sizin için aldım.. Emin olun, sizin için aldım. Fakat---beni dinleyin, Alix. Bu arada bana bir lûtufta bulunmanızı isteyeceğim.»

— «Aman, rica ederim. Rica ederim. Size o kadar minnettarım ki.»

Yaşlı adam, çabucak, «Hemen buraya, evime gelmenizi istiyorum,» dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Lady Charnley,

alçak bir sesle, «Hemen geliyorum,» diye cevap verdi.

Mr. Satterthwaite telefonu kapayarak, Aspasia Glen'e döndü. Kadın hiddetle atıldı. «Bahsettiğiniz o resimdi değil mi?»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Evet... Tabloyu hediye edeceğim lady birkaç dakika sonra burada olacak.»

Aspasia Glen, birdenbire yine o şirin tavrını takınarak, tatlı tatlı gülmeğe başladı. «Lady'i, resmi bana vermesi için ikna etmeme müsaade var mı? Bana bu fırsatı vereceksiniz değil mi?»

— «Size onu ikna etmeniz için fırsat vereceğim.»

Mr. Satterthwaite, için için kaynıyordu. Garip bir şekilde heyecanlanmıştı. Yine belirli bir neticeye doğru yaklaşan bir trajedi de rol almıştı. Üstelik şimdiye kadar daima 'seyirci' kalmış olmasına rağmen bu gece baş rol de kendisindeydi. Miss Glen'e döndü.

— Benimle öbür odaya gelir misiniz? Sizi dostlarımla tanıştırmak istiyorum...»

Kapıyı açarak, kadının çıkması için yana çekildi. Birlikte holden geçip, sigara odasına gittiler.

— Miss Glen, müsaadenizle size eski dostlarımdan birini takdim edeyim: Albay Moncton... Ve Mr. Frank Bristow. Yani o hayran olduğunuz tabloyu yapan ressam...» Mr. Satterthwaite, birdenbire irkilerek, durakladı. Zira kendi koltuğunun yanındaki, boş olduğunu sandığı yerden üçüncü bir şahıs ağır ağır ayağa kalkmıştı.

Mösyö lö Ken, gülümsedi. «Bu akşam beni bekliyordunuz sanırım... Siz yokken ben de kendimi arkadaşlarınıza tanıttım... Doğrusu bu gece size uğrayabildiğim için çok memnunum.»

Mr. Satterthwaite, «S---sevgili dostum,» diye kekeledi. «B---b---ben elimden geleni yapmağa çalışıyordum ama---» Mösyö lö Ken'in siyah gözlerindeki o hafif, müstehzi pırıltıyı farkederek durakladı. «Müsaadenizle sizi tanıştırayım. Mösyö Ar lö Ken... Miss Aspasia Glen...»

Mr. Satterthwaite'e mi öyle gelmişti. Yoksa kadın hakikaten hafifce gerilemiş miydi? Aspasia Glen'in

yüzünde garip bir ifade belirip, kayboldu. Birdenbire Frank Bristow haykırdı. «Tamam, şimdi anladım.»

— «Neyi?»

— «Beni neyin şaşırttığını... Evet, benziyor... Hakikaten çok benziyor.» Acaip bir tavırla Mösyö lö Ken'e bakıyordu. «Görmüyor musunuz?... Resmimdeki Arlöken'e---pencereden bakan adama çok benzediğinin farkında değil misiniz?»

Bu sefer Mr. Satterthwaite, yanılmamıştı. Zira Miss Aspasia Glen, heyecanla nefesini tutmuş ve bir iki adım da gerilemişti.

Mr. Satterthwaite, haykırdı. «Size birini beklediğimi söylemiştim değil mi?» Müthiş bir gururla ve muzafferane bir tavırla konuşuyordu. «Size arkadaşım Mösyö lö Ken'in harikulâde bir insan olduğunu anlatmalıydım. O, esrarları çözer. Hakikatleri görmenize yardım eder.»

Moncton, Mösyö lö Ken'i şüpheyle süzdü. «Yoksa siz medyum musunuz?»

Ar lö Ken gülerek, ağır ağır başını salladı. «Mr. Satterthwaite, mübalağa ediyor. Bir iki defa benim yanımda büyük bir dehâ eseri göstererek bazı esrarlı meseleleri halletti. Simdi bunu bana atfetmesinin sebebini anlıyamadım. Belki de mütevazı bir insan olduğu için öyle söyledi.»

Mr. Satterthwaite, heyecanla, «Hayır, hayır,» diye bağırdı. «Benimki tevazu değil... Siz bana---evvelden farketmiş olmam lâzım gelen---gördüğüm---fakat anlıyamadığım---şeyleri gösteriyorsunuz.»

Moncton, mırıldandı. «Bu biraz karışık bir işe benziyor.»

Mösyö lö Ken„ «Aslında değil,» diye cevap verdi. «Bütün mesele şu: Bizler bir şeyi sadece görmekle iktifa etmez,---o gördüğümüz şeyi tefsire kalkarız... Üstelik yanılırız da...»

Aspasia Glen, Frank Bristow'a döndü. «Ben şunu bilmek istiyorum...» Kadının endişeli ve sinirli bir hali vardı. «O resmi yapmak aklınıza nereden geldi?»

Bristow, omzunu silkti. «Doğrusunu isterseniz bunu ben de bilmiyorum. Orası---yani Chamley malikâ-

nesi--bana çok tesir etti... Muhayyilemin işlemesine sebep oldu. O büyük, bomboş oda... Dışarıdaki teras... Hayaletler.. Hortlaklar... Üstelik o sırada son Charnley Lord'unun kendisini vurduğunu da öğrenmiştim. Kendi kendime, 'İnsan öldükten sonra ruhu hakikaten yaşamağa devam ediyorsa?' dedim. 'Bu acaip bir şey olur. Meselâ--şu terasda durup, pencereden kendi cesedine bakar ve her şeyi de görürsün.'»

Aspasia Glen, «Ne demek istiyorsunuz?» diye sordu. «'Her şeyi görürsün' ne demek?»

— «Olanları görürsünüz demek. Meselâ--»

Kapı açılarak, Uşak Lady Charnley'nin geldiğini haber verdi.

Mr. Satterthwaite, ayağa fırlayarak Lady'i karşılamağa koştu. Onu hemen hemen on üç senedir görmemişti. Alix Charnley'in eski halini hatırlıyordu tabiî. Canlı, hayat dolu, çok genç bir kız. Şimdi ise karşısında--donmuş bir kadın vardı. Uçuk sarı saçlı, bembeyaz çehreli, yürümekten ziyade uçarmış gibi ilerleyen bir insan... Lady Alix Charnley, buz gibi bir rüzgârın savurduğu bir kar tanesine benziyordu... O kadar soğuk--o kadar cansızdı. Görenlerde hakikî bir insan tesiri de bırakmıyordu.

Mr. Satterthwaite, «Bu lûtfunuzu unutmayacağım,» diye eğildi.

Sonra genç kadını kolundan tutarak, odaya soktu. Lady Charnley sanki Aspasia Glen'i tanımış gibi bir hareket yaptı. Hafif bir hareket. Fakat beriki aldırmayınca o da durakladı.

— «Özür dilerim... Fakat sizinle bir yerde tanışmamış mıydık?» Sesi pek hafifti.

Mr. Satterthwaite, atıldı. «Belki kendisini sahnede gördünüz... Miss Aspasia Glen. Lady Charnley.»

Aspasia Glen, «Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum, Lady Charnleigh,» diye mırıldandı. Birdenbire hafif bir Amerikan aksanıyla konuşmağa başlamıştı. Mr. Satterthwaite, kadının sahnede yaptığı taklitleri hatırladı.

Sonra da sözlerine devam etti. «Albay Monc--ton'u tanıyorsunuz tabiî... Bu da Mr. Bristow.»

Genç kadının yanaklarının birdenbire hafifce kızardığını farketti.

Lady Charnley, usulca gülümsedi. «Mr. Bristowla da tanışıyoruz. Kendisiyle trende karşılaşmıştık.»

— «Ve Mösyö lö Ken.»

Mr. Satterthwaite, Alix Charnley'i bu defa dikkatle süzdü. Fakat kadının yüzünde Mösyö lö Ken'i tanıdığını gösterecek en ufak, en hafif bir ifade bile belirmedi... Yaşlı adam Lady Charnley'i oturttuktan sonra kendi yerine geçti. Hafifce öksürerek, biraz da sinirli bir tavırla, «Şey---» diye mırıldandı. «Bu biraz garip bir toplantı. Aslında bir resimle alâkalı. Ba---bana kalırsa,---istediğimiz takdirde bazı meseleleri halledebiliriz.»

Moncton, ona hayretle baktı. «Seans yapmağa mı kalkacaksınız, Satterthwaite? Bu akşam pek acaip bir haliniz var.»

Yaşlı adam, başını salladı. «Hayır, hayır... Seanslardan hoşlanmam... Fakat dostum Mösyö lö Ken aradan seneler geçtikten sonra mâzideki hâdiseleri daha iyi anlıyacağımıza, vak'aları göründükleri gibi değil,--oldukları gibi göreceğimize inanıyor. Ben de aynı fikirdeyim.»

Lady Charnley, «Mâzi,» diye fısıldadı.

— «Kocanızın intiharından bahsediyorum, Alix. Biliyorum, bu mevzu sizi çok üzüyor---»

Alix Charnley, onun sözünü kesti. «Hayır, üzmüyor... Artık beni hiçbir şey üzmüyor.»

Mr. Satterthwaite, Frank Bristow'un sözlerini hatırlamıştı. **«Onda hakikî bir insan hali yoktu. Hayalet gibi bir kadındı. Tıpkı Kelt'lerin peri masallarında, tepelerden inen o esrarengiz mahlûklara benziyordu.»**

Evet, ressam Alix Charnley için, «Hayalet gibi bir kadın,» demişti. Lady Charnley bundan başka şekilde de tarif edilemezdi. Bir hayal... Hakikî bir insanın aynadaki aksi... Peki, o halde hakikî Alix neredeydi? Mr. Satterthwaite bu suali çabucak cevaplandırdı. «Mâzide... **Onunla aramızda on dört senelik bir mania var.»**

Birdenbire, «Yavrum,» diye içini çekti. «Beni korkutuyorsunuz. Bu halinizle 'Gümüş İbrikli, Ağlayan

Kadın'a benziyorsunuz!»

Şangırr! Aspasia Glen'in dirseğinin dibindeki masada duran kahve fincanı yere düşerek kırıldı. Mr. Satterthwaite, özür dilemeğe başlayan kadına doğru dönerek, hâdisenin ehemmiyetli olmadığını belirtmek ister gibi elini salladı. Bir taraftan da «**Yaklaşıyoruz...**» diye düşünüyordu. «**Her an biraz daha yaklaşıyoruz---ama---neye?**»

Sonra, doğruldu. «Şimdi on dört sene evveline---o akşama dönelim. Lord Charnley, kendisini öldürmüştü. Bunun sebebi neydi? İşte bunu kimse bilmiyordu.»

Lady Charnley, sandalyesinde hafifce kımıldandı.

Frank Bristow, birdenbire, «Lady Charnley intiharın sebebini biliyor,» diye atıldı.

Moncton, homurdandı. «Saçmalamayın!» Sonra da duraklıyarak, acaip nazarlarla kadına baktı. Kaşları da çatılmıştı.

Alix Charnley, ressama bakıyordu. Sanki genç adam onu konuşmağa zorlamaktaydı... Lady, ağır ağır başını sallayarak, anlatmağa başladı. Sesi de kar taneleri gibiydi. Soğuk ve yumuşak...

— «Evet, haklısınız. Ben hakikaten **biliyorum**. İşte bu yüzden de ömrümün sonuna kadar Charnley malikânesine gidemiyeceğim... Yine bu sebepten oğlum Dick, Charnley'i açmamızı, orada oturmamızı istediği zaman bunun kabil olmadığını söyliyorum.»

Mösyö lö Ken, «Bize kocanızın neden intihar ettiğini söyler misiniz, Lady Charnley,» dedi.

Genç kadın ona baktı. Sonra da sanki ipnotize edilmiş gibi, «İstiyorsanız, söylerim,» diye fısıldadı. Tıpkı bir çocuk gibi sakin ve tabii bir tavırla konuşmustu. «Artık hiç bir şeyin ehemmiyeti yok. Kocamın kâğıtları arasında bir mektup buldum ve---bunu yaktım.»

Mösyö lö Ken, «Nasıl bir mektup?» dive sordu.

— «O kızın---o zavallı vavrucağın yazdığı mektup... Kız, Merriam'ların mürebbiyesiydi... Daha doğrusu dadısı... Reggie,---evet---Reggie, benimle nisanlıyken,---düğünümüzden birkaç gün önce o zavallıyla sevişmiş. Kız---hamile kalmış... İşte mektubunda bunları

yazıyor, üstelik hâdiseyi bana açacağını da bildiriyordu. İşte Reggie bu yüzden intihar etti.»

Diğerlerine yorgun ve dalgın bir tavırla baktı. Bu haliyle de yine iyi bildiği bir dersi tekrarlayan bir çocuğu andırıyordu.

Moncton, mendilini çıkararak, burnunu sildi. «Yarabbi! Demek intiharının sebebi buydu? Şimdi anlaşıldı. Şimdi---her şey--anlaşıldı.»

Mr. Satterthwaite, «Hakikaten anlaşıldı mı?» diye mırıldandı. «Meselâ---bir şey hâlâ anlaşılmadı. Yani--- **Mr. Bristow'un o resmi neden yaptığı...»**

— «Ne demek istiyorsunuz?»

Mr. Satterthwaite, cesaret bulmak istermiş gibi Mösyö lö Ken'e baktı. Aradığını da bulmuştu galiba. Zira ağır ağır konuşmasına devam etti. «Evet... Bu sözlerim size deli saçması gibi gelecek... Fakat o tablo meselenin can damarı... Bu gece buraya o resim yüzünden toplandık...» Durdu. «Evet... O tablonun muhakkak yapılması lâzımdı. İşte ben de bunu kasdettim.»

Moncton, «Yani---'Meşe odası'nın acaip tesirleri---» diye başladı.

Mr. Satterthwaite, elini kaldırdı. «Hayır, hayır! 'Meşe odası'nı değil, 'Teras odası'nı kasdediyorum! Tamam! Ölen adamın ruhu pencereden içeriye bakıyor,— yerde yatan cesedi---kendi cesedini seyrediyordu.»

Moncton, «Bu imkânsız,» diye itiraz etti. «Ölünün ruhu bunu yapamazdı. Zira ceset 'Meşe odası'ndaydı.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Belki de değildi. Belki de ceset Mr. Bristow'un gördüğü---yani tahayyül ettiği yerdeydi. Yani tam pencerenin önünde, siyahlı beyazlı döşemenin üzerinde yatıyordu.»

Moncton, homurdandı. «Saçmalıyorsunuz! Ceset 'Teras odasında olsaydı, onu 'Meşe odası'nda bulmazdık.»

Mr. Satterthwaite, «Belki,» dedi. «Biri cesedi oraya taşımıştı.»

Moncton, «O halde Lord Charnley'in 'Meşe odası'nın kapısından girdiğini nasıl gördük?» diye sordu.

Mr. Satterthwaite, suale sualle mukabele etti.

«Siz Lord'un yüzünü görmediniz. Öyle değil mi? Siz sadece kıyafet balosu için acaip elbiseler giymiş bir adamın 'Meşe odası'na girdiğini farkettiniz, işte o kadar.»

Moncton, mırıldandı. «Sırmalı elbiseli, peruklu bir adam...»

— «Tamam... Fakat siz onun Lord Charnley olduğunu sandınız. Zira yanınızdaki kız ona, 'Lord Charnley,' diye seslendi.»

— «Odanın kapısını kırarak içeriye girdiğimiz zaman da yerde Lord Charnley yatıyordu. Bunu da unutmayın, Satterthwaite.»

Yaşlı adamın cesareti kırılmıştı. «Evet, bu unutulacak gibi değil... Eğer---odada saklanılabilecek bir yer olsaydı--»

Frank Bristow, atıldı. «Odada papazların saklandığı gizli bir hücre olduğundan bahsediyorlardı!»

Mr. Satterthwaite, «Sahi!» diye haykırdı. «Belki---» Diğerlerini susturmak için elini salladı. Sonra da diğer elini alnına dayayarak ağır ağır, müteredditbir tavırla konuşmağa başladı.

— «Aklıma bir şey geldi... Bir tahmin bu... Fakat galiba doğru... Dinleyin... Biri, Lord Charnley'i vurdu. 'Teras odası'nda vurdu. Sonra da başka birinin --yani suç ortağının yardımıyla, cesedi 'Meşe odası'na sürükledi. Ölüyü yere yatırıp, tabancayı da sağ elinin yakınına bıraktılar. Ondan sonra sıra plânın ikinci safhasına geldi. Herkesin Lord Charnley'nin intihar ettiğini zannetmesi lâzımdı. Şarttı bu... Suçlular bu meseleyi de kolaylıkla hallettiler. Katil, sırtında sırmalı elbise, başında da perukla, holden geçerek, 'Meşe odası'nın kapısına girdi. İşi emniyete almak için de başka biri ona merdivenin sahanlığından, 'Lord Charnley,' diye seslendi. Katil, odaya girip iki kapıyı da kilitledi. Sonra da tabancayla tahta kaplamalara ateş etti. Bildiğiniz gibi panolarda zaten kurşun delikleri vardı. Bunlara bir yenisinin ilâve edilmiş olduğunu kimse farketmezdi. Adam, usulca o gizli hücreye kapandı. Kapılar kırılıp, ev halkı odaya doluştu. Tabii artık herkes Lord Charnley'nin intihar ettiğine inanıyordu. Kimsenin aklına başka bir ihtimal gelmemişti...»

Moncton, «Saçma,» dedi. «Saçma... Charnley'nin neden intihar ettiğini unuttunuz galiba?»

Mr. Satterthwaite, omuzunu silkti. «Sonradan Lord Charnley'nin kâğıtları arasında bir mektup bulundu... İğrenç yalanlarla dolu, gaddarca bir mektup... Bunu günün birinde Lady Charnley olmağı aklına koymuş olan zeki ve ahlâksız bir aktris yazmıştı. Küçük bir aktris.»

— «Yani?»

Mr. Satterthwaite, «Yani kız, Lord Charnley'in erkek kardeşi Hugo Charnley'in suç ortağıydı,» diye cevap verdi. «Moncton, bildiğiniz gibi Hugo Charnley ahlâksızın biriydi. Bunu hemen herkes öğrenmişti. Adam, ağabeysini ortadan kaldırınca Lord olacağını, mal ve mülkün kendisine kalacağını sanıyordu.» Birdenbire Lady Alix Charnley'e döndü. «O mektubu yazmış olan kızın adı neydi?»

Lady Charnley, içini çekti. «Monica Ford.»

— «Moncton, iyi düşünün. Merdivenin sahanlığından Lord Charnley'e seslenen Monica Ford muydu?»

— «Evet... Söyleyince hatırladım... Seslenen oydu sanırım.»

Lady Charnley, «Bu imkânsız,» diye fısıldadı. «İmkânsız. Ben---kıza gidip---o---o mektup meselesini açtım. Yazdıklarının hepsinin de doğru olduğunu söyledi... Evet, faciadan sonra onu bir defa gördüm---herhalde kız durup dinlenmeden de rol yapmıyordu.»

Mr. Satterthwaite, eğilerek, Aspasia Glen'e baktı. «Bence yapıyordu... Yapabilirdi.» Sesi gayet sakindi. «Zira son derecede kabiliyetliydi. Daha o zamandan fevkalâde bir aktris olacağı anlaşılıyordu.»

Frank Bristow, söze karıştı. «İzah etmediğiniz bir nokta var... Cinayet 'Teras odasında işlendiğine göre, yerde kan lekesi olmalıydı. Şarttı bu... Zira suçlular o kargaşalıkta yeri çabucak silemezlerdi.»

Mr. Satterthwaite, «Evet, silemezlerdi,» diye itiraf etti. «Fakat başka bir şey yapabilirlerdi... Ancak bir iki saniyelerini alan bir iş... Yani---kan lekesinin üzerine Buhara halısını örtebilirlerdi. O geceye kadar

kimse Buhara halısının 'Teras odası'nda durduğunu görmemişti.»

Moncton, atıldı. «Bakın bunda haklısınız. Fakat ne olursa olsun, katiller sonradan kan lekelerini temizlemek zorundaydılar.»

Mr. Satterthwaite, başını salladı. «Evet... Gece yarısı, bir kadın,--elinde ibrikle, küçük bir leğen olan bir kadın--kolayca merdivenlerden aşağıya inip, kan lekelerini silebilirdi...»

— «Fakat--kendisini görenler de olurdu...»

Mr. Satterthwaite, omzunu silkti. «Bunun bir zararı dokunmazdı ki. Ben şimdi hâdiseyi **olduğu gibi** anlatıyorum... Gözüktüğü gibi değil... Zira katilin suc ortağı o gece herkese 'Gümüş İbrikli Ağlayan Kadın' gibi gözükebilirdi!» Ayağa kalkarak, Aspasia Glen'e yaklaştı. «O gece öyle yaptınız değil mi? Şimdi sizden, 'Eşarplı Kadın' diye bahsediyorlar. Fakat o gece ilk rolünüzü oynadınız... Yani 'Gümüş İbrikli, Ağlayan Kadın,' oldunuz... Demin de o kahve fincanını bu yüzden düşürdünüz. Birinin işin iç yüzünü öğrenmiş olduğunu zannettiniz.»

Lady Charnley, beyaz elini ithamkâr bir tavırla uzattı. «Monica Ford!» Sesi fısıltı halinde çıkıyordu. «Şimdi tanıdım!»

Aspasia Glen, haykırarak ayağa fırladı. Mr. Satterthwaite'i bir kenara iterek, Mösyö lö Ken'in karşısına dikildi. Tir tir titriyordu artık.

— «Demek yanılmadım! Biri işin iç yüzünü biliyordu! Haydi, haydi! Beni bu budalaca oyunla kandırdığınızı sanmayın! Gûya oturdular ve esrarı çözüverdiler! Hah!» Mösyö lö Ken'i işaret etti. «**Siz**, oradaydınız! Siz, pencerenin önünde durmuş, içeri bakıyordunuz. Bizim--Hugo'yla benim--ne yaptığımızı gördünüz. Zaten ben birinin bizi gözetlediğini biliyordum. Bunu hissetmiştim. Birkaç defa başımı kaldırıp baktım. Fakat pencerenin önünde kimse yoktu. Buna rağmen birinin hareketlerimizi dikkatle takip ettiğinden emindim. Bir keresinde cama yapışmış bir yüz gördüğümü de sandım. Senelerce bunu düşünerek, titredim. Sonra--o tabloyu gördüm. Pencerenin önünde de siz vardınız! Yüzünüzü

hemen tanıdım! Sırrımızı seneler önce öğrenmiştiniz. Neden her şeyi şimdi açıklamak lüzumunu duydunuz? İşte ben bunu öğrenmek istiyorum.»

Mösyö lö Ken, «Belki.» diye cevap verdi. «Bir ölünün ruhunun sükûna kavuşması lâzım geldiğini düşündüm.»

Birdenbire Aspasia Glen, kapıya doğru koştu. Orada durarak, içeridekilere meydan okurmuş gibi bir tavırla omzunun üzerinden konuşmağa başladı.

— «İstediğinizi yapın. Odada bir sürü şahit var. Söylediklerimi de duydular. Ama aldırmıyorum! Aldırmıyorum! Hugo'yu seviyordum. O korkunç işte de kendisine yardım ettim. Tabiî o kısa bir müddet sonra beni başından attı. Hugo, geçen sene öldü. Ona dokunamazsınız. İsterseniz polisi benim peşime takın. Fakat şuradaki ufacık tefecik, kupkuru ihtiyarın da söylediği gibi iyi bir aktrisim ben... Polisler beni kolay kolay ele geçiremezler.» Kapıyı çarptı... Odadakiler bir dakika sonra sokak kapısının da büyük bir gürültüyle kapandığını duydular.

Lady Charnley, «Reggie,» diye hıçkırdı. «Reggie...» Göz yaşları yanaklarından süzülüyordu. «Hayatım... Hayatım... Artık Charnley malikânesine dönebilirim... Orada Dicky'le oturmam kabil... Oğluma babasının dünyanın en iyi, en harikulâde erkeği olduğunu da söyleyeceğim.»

Moncton, başını salladı. «Bu hususta neler yapılması lâzım geldiğini ciddi şekilde konuşmalıyız. Alix, yavrum, sizi evinize kadar götürmeme müsaade edin. O arada sizinle bu meseleyi de münakaşa ederiz.»

Lady Charnley, ayağa kalktı. Mr. Satterthwaite'e yaklaşarak, ellerini onun omuzlarına koydu. Yaşlı adamı iki yanağından öptü.

— «Uzun bir ölümden sonra tekrar hayat bulmak ne kadar harikulâde bir şey! Ben hakikaten ölü gibiydim... Çok teşekkür ederim, sevgili Mr. Satterthwaite.» Moncton'la odadan çıktı. Mr. Satterthwaite, hareketsiz durmuş onun arkasından bakıyordu. Frank Bristow'un bir şeyler homurdandığını duyunca, telâşla döndü. Genç ressamı unutmuştu.

Bristow, sıkıntılı bir tavırla, «Çok güzel bir kadın,» diye mırıldandı. «Fakat--onu eskisi kadar enteresan bulmadım.»

Mr. Satterthwaite, güldü. «Tam bir ressama göre bir söz.»

Mr. Bristow, omzunu silkti. «Hakikaten o kadar enteresan değil... Hoş... Kalkıp Charnley malikânesine gidersem, muhakkak beni içeri almaz. Zaten ben de istenilmediğim bir yerlere hiç bir zaman uğramam.»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Dostum... Genç dostum... Başkaları üzerinde bıraktığınız tesiri bu kadar düşünmeyin. Bana inanın o zaman daha mesut olursunuz. Mesut ve akıllı... Sonra kafanızdan o eski tip, yanlış düşünceleri de silin... Doğum şartları hiç de mühim değil. Bu modern dünyada asâlete aldıran da yok. Zaten siz kadınların daima yakışıklı addettikleri o iri yarı gençlerdensiniz. Sonra--bir dâhî sayılırsınız. Bunu kat'i olarak bilmiyorum ama pek âlâ da mümkün... İşte her gece yatmadan evvel bütün bunları kendi kendinize on kere tekrarlayın ve üç ay sonra da malikâneye, Lady Charnley'i görmeğe gidin. İşte size tavsiyem bu... Ben yaşlı bir adamım. Bir hayli tecrübem olduğunu da söyliyeyim...»

Tatlı bir tebessüm, birdenbire ressamın yüzünü aydınlattı. «Bana çok iyilik ettiniz.» Mr. Satterthwaite'in elini yakalıyarak, kuvvetle sıktı. «Size çok minnettarım. Ben de artık gideyim. Bu fevkalâde enteresan ve acaip gece için teşekkür ederim. Hayatımda böyle bir gece geçirmedim.» Sanki biriyle daha vedalaşmak istiyormuş gibi etrafına bakındı. Sonra da irkildi. «A, arkadaşınız gitmiş! Doğrusu onun odadan çıktığını görmedim... Ne tuhaf adam değil mi?»

Mr. Satterthwaite, «O öyle cabucak gelip gider,» diye cevap verdi. «Mösyö lö Ken, böyle bir insandır işte... Gidip geldiği de her zaman görülmez...»

Frank Bristow, mırıldandı. «Tıpkı Arlöken gibi,--o da gözükmüyor.» Bu nüktesini pek beğenmişti. Kahkahalarla gülmeğe başladı...

KIRIK KANATLI KUŞ

9

Mr. Satterthwaite, pencereden dışarıya baktı. Yağmur durmadan yağıyordu. İhtiyar adam, titredi... Doğrusu kırların ortasındaki bu malikâneleri de bir türlü doğru dürüst ısıtamıyorlardı. Neyse, birkaç saat sonra Londra'ya doğru yola çıkacaktı. Bu düşünce, Mr. Satterthwaite'i neşelendirdi. İnsan altmışını geçtikten sonra Londra'nın hakikaten fevkalâde bir yer olduğunu anlıyordu.

Aslında Mt. Satterthwaite kendisini pek zavallı ve yaşlı addetmeğe başlamıştı. Malikânedeki misafirlerin çoğu o kadar gençti ki. İçlerinden dördü biraz önce kütüphaneye, ruh çağırmağa gitmişlerdi, Mr. Satterthwaite de gelmesini söylemişlerdi. Fakat o bu daveti kabul etmemişti. Zira alfabenin harflerini saymaktan, sonra da ortaya çıkan mânasız kelimelerden hiç zevk almıyordu.

Evet, evet, onun için Londra mükemmel bir yerdi. İhtiyar adam yarım saat evvel Madge Keeley'nin davetini red etmiş olmasına da sevindi. Kız, ona telefon

edip, kendisini Laidell köşküne çağırmıştı... Evet Madge Keeley, hakikaten şirin ve sevimli bir kızdı ama o Londra'ya dönmeği tercih edecekti.

Mr. Satterthwaite, tekrar titredi ve o zaman kütüphanedeki şöminenin daima yakıldığını, odanın diğer taraflara nazaran daha sıcak olduğunu hatırladı. Kapıyı aralıyarak, usulca, ihtiyatla karanlık kütüphaneye süzüldü.

— «Sizi rahatsız etmiyorsam---»

— «O, N' miydi yoksa 'M' mi? Tekrar saymamız lâzım. Hayır, hayır, Mr. Satterthwaite. Neden rahatsız edeceksiniz? Biliyor musunuz, pek enteresan ve heyecanlı bir şey oldu. Gelen ruhun adı Ada Spiers'miş... Biraz evvel John'ın derhal Gladys Bun adlı bir kızla evleneceğini bildirdi.»

Mr. Satterthwaite, şöminenin önündeki büyük koltuğa yerleşti. Biraz sonra gözleri kapandı. Artık uyuklayıp duruyordu. Tabii arada sırada kendisine geliyor ve odadakilerin konuşmalarının bir kısmını da duyuyordu.

— «P A B Z L olamaz! Rus mu bu? John, sen itiyorsun. Vallahi gördüm! A, a! Yeni bir ruh geldi sanırım.»

Mr. Satterthwaite, tekrar daldı. Sonra da bir ismin tekrarlandığını duyarak, kendisine geldi.

— «L Ö K E N... Lö Ken... Doğru mu bu?»

— «Evet... Bir defa vurdu... Bu, 'Evet,' mânasına geliyor. Lö Ken... Burada birine verilecek bir haberiniz mi var? Hımm... Evet... Bana mı? John'a mı? Sarah'ya mı? Evelyn'e mi?... Hayır... Fakat burada başka kimse yok ki. Ha! Haber belki de Mr. Satterthwaite'e... 'Evet,' diyor... Mr. Satterthwaite, size bir haber var.»

— «Ne diyor?»

Mr. Satterthwaite'in uykusu iyice açılmıştı artık. Koltuğunda dimdik oturmuştu. Gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Vücudü iyice gerilmişti.

Masa sallandı. Kızlardan biri saymağa başladı. «L A I---bu olamaz... Harflerden hiçbir mâna çıkmıyor. Lai'le başlayan bir kelime yok ki.»

Mr. Satterthwaite, «Devam edin,» diye seslendi. Sesi o kadar sert ve âmiraneydi ki, gençler gayrı ihtiyarî itaat ettiler.

— «L A I D E L---ve bir L daha---A, bu kadarmış.»

— «Devam...»

— «Rica ederiz, bir haber daha verin.»

Sessizlik.

— «Başka haber yok... Masa hiç kımıldamıyor.. Ne saçma!»

Mr. Satterthwaite, düşünceli düşünceli mırıldandı. «Hayır. Ben bunu saçma bulmadım.»

Ayağa kalkarak, odadan çıktı. Doğru telefona gitti. Bir iki dakika sonra aradığı yeri bulmuştu.

— «Miss Keeley'le konuşabilir miyim? Madge, siz misiniz yavrum? Kararımdan caymak ve davetinizi kabul etmek istiyorum. Tabiî---eğer mümkünse... Sehre derhal dönmem lâzım geldiğini sanıyordum, yanılmışım. Yani o kadar acelem yok. Evet---evet---akşam yemeğine yetişirim.»

Ahizeyi yerine bıraktı. Buruşuk yanakları garip bir şekilde kızarmıştı. Mösyö lö Ken... Esrarengiz Ar lö ken... Mr. Satterthwaite, bu esrarengiz adamla karşılaştığı zamanları parmaklarıyla hesapladı. Mösyö lö Ken gözükür gözükmez acaip hâdiseler de birbirini kovalardı. Pekâlâ---Laidell köşkünde ne olmuştu? Veya ne olacaktı?

Ne olursa olsun, Mr. Satterthwaite de iş düşüyor demekti. Yaşlı adam, şu veya bu şekilde mühim bir rol oynayacaktı. Bundan emindi.

Laidell, büyük bir köşktü. Binanın sahibi David Keeley ise silik, sönük, sessiz bir adamdı. Yani ev eşyasından farksız görülen insanlardandı o. Tabii böyle şahısların silikliği, kafalarına hiç tesir etmez. David Keeley de meşhur bir riyaziyeciydi. Üstelik dünyadaki insanların yüzde doksan dokuzunun anlıyamıyacağı bir kitap da yazmıştı. Fakat bütün dâhîler gibi o da dikkati çe-

ken, güçlü kuvvetli bir erkek değildi. Zaten hemen herkes David Keeley'nin hakiki bir «Görünmeyen adam» olduğunu söyleyerek, muhtelif nükteler yaparlardı. Uşaklar, masada ona sebze vermeden geçer, misafirler ise «Merhaba,» veya «Allaha ısmarladık...» demesini unuturlardı.

Fakat kızı Madge tamamiyle başkaydı. Gayet hoş, şirin, canlı, hayat dolu bir mahlûktu o. Son derecede dürüst, sıhhatli ve normal bir insandı. Üstelik fevkalâde güzeldi de.

Mr. Satterthwaite'i de o karşıladı zaten. «Buyrun buyrun... Sonunda geldiğinize o kadar memnun oldum ki...»

— «Ben de fikrimi değiştirmeme müsaade etmenize memnun oldum. Madge, yavrum. Sizi iyi gördüm.»

— «O... Ben her zaman iyiyim.»

— «Biliyorum, biliyorum... Fakat bu iyilikten fazla da bir şey... Ne bileyim... Bir çiçek kadar taze ve güzelsiniz. Bir şey mi oldu, yavrum? Mühim---bir şey?»

Genç kız, güldü. Yanakları hafifce kızarmıştı. «İşte bu fena, Mr. Satterthwaite. Gözünüzden de hiç bir şey kaçmıyor.»

İhtiyar adam Madge Keeley'nin elini tuttu. «Demek böyle ha? Nihayet 'beklenilen sevgili'yi buldunuz?»

Bu, eski günlerden kalma bir tâbirdi. Fakat Madge itiraz etmedi. Zaten Mr. Satterthwaite'in o eski günlere has nezaketinden ve kibarlığından pek hoşlanırdı.

— «Evet---zannederim. Fakat bunu gûya kimse bilmiyor. Anlayacağınız bu bir sır, Mr. Satterthwaite... Lâkin sizin vaziyeti anlamış olmanıza üzülmedim. Çünkü siz o kadar iyi, o kadar anlayışlı bir insansınız ki.»

Mr. Satterthwaite, başkalarının aşk maceralarını yakından takib etmekten büyük zevk alırdı. Onda da Viktorya devrine has o romantiklik ve hassasiyet vardı. «O halde o şanslı gencin kim olduğunu sormamam lâzım. Yalnız şu kadarını söyleyeyim. İnşallah delikanlı kendisine bahşettiğiniz bu şerefe lâyıktır.»

Madge, «Mr. Satterthwaite de ne tatlı bir ihtiyar,» diye düşündü.

Sonra da gülümsedi, «Onunla çok iyi geçineceğimizden eminim, Mr. Satterthwaite... Meselâ--ikimiz de aynı şeylerden zevk alıyoruz... Bu çok mühimdir, değil mi? Evet--- hakikaten müşterek taraflarımız çok... Sonra birbirimizi gayet iyi tanıyor ve anlıyoruz. Zaten bu macera---şöyle ufukta belireli çok oldu. Bu da insana müthiş bir emniyet veriyor. Öyle değil mi?»

Mr. Satterthwaite, «Tabii,» diye cevap verdi. «Tabii. Fakat ben uzun tecrübeler neticesinde bir insanın bir başkasını kolay kolay tanıyamıyacağını anladım. Zaten hayatı tatlılaştıran, enteresan bir hale sokan şey de bu.»

Madge, bir kahkaha attı. «Neyse... Artık bu tehlikeyi de göze alırım.»

Yukarki kata, akşam yemeği için elbiselerini değiştirmeğe çıktılar.

Mr. Satterthwaite, aşağıya biraz geç indi. Uşağını getirmemişti. Başkalarının bavulunu açıp, elbise ve çamaşırlarını yerleştirmesi de kendisini dairna biraz rahatsız eder, hattâ şaşırtırdı. Misafir salonuna girdiği zaman herkes orada toplanmıştı bile. Madge, modern bir ev sahibesine uygun bir tavırla, «A, işte Mr. Satterthwaite de geldi,» diye bağırdı. «Aman, açlıktan öldüm. Hemen yemek salonuna geçelim.»

Uzun boylu kır saçlı, derhal dikkati çeken bir kadınla kapıya doğru yürüdü. Kadının yüzü fevkalâde güzel, hatları çok muntazamdı. Sesi de berrak, fakat biraz sertçeydi.

Mr. Keeley, «Nasılsınız, Mr. Satterthwaite?» dedi.

Yaşlı adam zıpladı. «A... Teşekkür ederim, iyiyim. Korkarım, sizi görmedim.»

David Keeley, üzüntüyle içini çekti. «Gören yok ki zaten.»

Salona girdiler. Beyzi masa maundan yapılmıştı. Mr. Satterthwaite, genç ev sahibesiyle kısa boylu, esmer bir kızın arasına oturtuldu. Kız, yüksek sesle konuşuyor ve arada sırada da cırlak kahkahalar atıyordu.

Onun pek eğlenmediği, fakat her ne bahasına olursa olsun neşeli gözükmeğe karar vermiş olduğu anlaşılıyordu. Mr. Satterthwaite, bu tip mahlûkları hiç sevmezdi. Kızın adı Doris'di galiba. Yaşlı adam, onun yaşamak için hiç bir mazereti---artistik bir mazereti--- olmadığını düşündü.

Madge'in öbür tarafında otuz yaşlarında genç bir adam oturuyordu. Kır saçlı kadına da o kadar benziyordu ki, Mr. Satterthwaite, derhal onların ana-oğul olduklarını anladı.

Onun yanında ise---

Mr. Satterthwaite, nefesini tuttu.

Bunun tam mânasiyle ne olduğunu bilmiyordu. Güzellik değildi... Daha başka bir şeydi... Güz llikten daha belirsiz, daha nazik, tarif edilemiyecek bir şey...

Genç kadın, başını hafifçe yana eğmiş, Mr. David Keeley'nin o tatsız ve can sıkıcı konuşmasını dinliyordu. Orada---masadaydı ama---Mr. Satterthwaite'de sanki çok uzaklardaymış gibi bir tesir de bırakmıştı. Oval masanın etrafında oturanların hepsinden farklıydı o. Sanki hakikatle dünyayla bir alâkası yoktu. Vücudünün hafifçe yana doğru eğilmiş olması ne kadar hoştu... Genç kadın, başını kaldırdı. Biran Mr. Satt rthwaite'le gözgöze geldiler. O zaman yaşlı adam, aradığı kelimeyi buldu...

«Sihirli...» Evet... Genç kadında sihirli bir hal vardı. O, yarı insan olan mahlûklardandı âdeta. 'Hollow' tepelerinde gizlenen 'Esrarlı insanlar' dan... Nedense diğerleri onun yanında fazla canlı duruyorlardı.

Buna rağmen genç kadın garip bir şekilde Mr. Satterthwaite'in merhametinin uyanmasına da sebep olmuştu. Sanki kadının o yarı - insanlığı her şeye mani olmaktaydı. Yaşlı adam onu tarif için bir kaç kelime aradı ve nihayet buldu. **«Kırık kanatlı kuş...»**.

Mr. Satterthwaite, bu meseleyi de hallettiğine memnun olmuştu. Kendisini tekrar kız izciler mevzuuna vermeğe çalıştı. Doris'in dalgınlığını farketmemiş olması için dua ediyordu. Kız,---öbür tarafındaki misafire,---yani Mr. Satterthwaite'in o zamana kadar görmediği bir adama doğru dönünce, kendisi de Madge'le konuşmağa

başladı.

Usulca, «Babanızın yanında oturan genç hanım kim?» diye sordu.

— «Mrs. Graham'ı mı kasdediyorsunuz? Hayır --- anladım. Bahsettiğiniz, Mabelle. Onu tanımıyor musunuz? Mabelle Annesley... Evlenmeden evvelki soyadı Clydesley'di... Yani o,---talihsiz Clydesley'lerden...»

Mr. Satterthwaite, irkildi. 'Talihsiz Clydesley'-ler!' Yaşlı adam, aileyi hatırlamıştı tabiî. Genç kadının ağabeysi kendisini vurmuştu. Bir ablası boğulmuş, diğeri zelzelede ölmüştü. Acaip, lânetli bir aileydi onlar. Herhalde bu çok genç kadın, onların en küçüğüydü.

Mr. Satterthwaite, birdenbire daldığı düşüncelerden uyandı. Madge, masanın altında usulca eline dokunmuştu. Herkes konuşmağa dalmıştı. Genç kız başını yavaşça sola doğru eğdi.

Çabucak, «İşte,---o,» diye fısıldadı.

Mr. Satterthwaite, vaziyeti anlamıştı. Hemen başını salladı. Demek Madge evlenmek için genç Graham'ı seçmişti. Doğrusu zevkli kızdı. Graham görünüşte hakikaten hoş bir gençti. Mr. Satterthwaite insanları iyi anlardı. Şimdi de müstakbel nişanlının hoş, şirin ve sâkin bir insan olduğunu düşünüyordu. Evet, Madge'-le güzel bir çift meydana getireceklerdi. İkisi de kaprisi olmayan, iyi, sıhhatli ve sokulgan insanlardı...

Laidell köşkü, eski usule göre idare ediliyordu. Bu yüzden yemek salonundan evvelâ kadınlar ayrıldılar. Mr. Satterthwaite, Graham'a yaklaşarak onunla konuşmağa başladı. Hükümlerinde yanılmamıştı. Buna rağmen genç adamda ona hiç uymayan bir hal de vardı. Gayet dalgındı. Aklı başka yerlerdeydi sanki. Bardağını masaya bırakırken de elleri titriyordu.

Mr. Satterthwaite, «Roger Graham'ın bir derdi var,» diye düşündü. «Herhalde bu sandığı kadar mühim bir şey değil... Fakat her şeye rağmen---derdinin ne olduğunu merak ettim.»

Mr. Satterthwaite, yemeklerden sonra hazım için muhakkak bir kaç hap yutardı. İlâçlarını aşağıya indirmeği unuttuğu için, onları almak üzere yukarı, odasına çıktı.

Tekrar aşağıya indikten sonra, misafir odasına gitmek için uzun bir koridora saptı. Orta yerde 'Teras odası' diye bilinen küçük bir salon vardı. Mr. Satterthwaite, bu odanın açık kapısından içeriye şöyle bir göz attı---sonra da durakladı.

Salona ay ışığı dolmuştu. Bunlar küçük camlı pencerelerden süzülerek, yerde acaip, fakat hoş şekiller çizmekteydiler. Biri, alçak pencerenin kenarına oturmuş,---yine hafifce yana doğru eğilmişti. Elinde Havailerin 'ukulele' adını verdikleri dört telli gitardan vardı. Genç kadın tellere hafif hafif dokunuyordu. Ama çaldığı yeni bir caz şarkısı değildi. Hayır çok eski bir şarkıydı bu. Perili dağlarda dolaşan perili küheylânlarla alâkalı bir türkü...

Mr. Satterthwaite, büyülenmiş gibi duruyordu. Mabelle Annesley, sırtına koyu mavi şifondan bir elbise giymişti. İnce büzgü ve plilerle zenginleştirilmiş olan esvap uzaktan bir kuşun tüylerine benziyordu. Genç kadın, ukulele'nin üzerine eğilmiş, şarkıyı usulca mırıldanıyordu.

Mr. Satterthwaite, ağır ağır içeriye girdi.

Mabelle Annesley, onun odada olduğunun farkında bile değildi. Ancak Mr. Satterthwaite, yanına gelip durunca, başını kaldırdı. Fakat ne irkilmiş, ne de şaşalamıştı.

Yaşlı adam, «Sizi rahatsız etmiyorum ya---» diyecek oldu.

— «Rica ederim---oturun.»

Mr. Satterthwaite, pencerenin önündeki cilâlı meşeden yapılmış sandalyeye oturdu. Genç kadın halâ usulca şarkıyı mırıldanıyordu.

Sonra da, «Bu gece havada bir sihir var» diye fısıldadı. «Siz de bu fikirde değil misiniz?»

Evet... Hakikaten o gece havada bir sihir vardı...

Mabelle, izah etti. «Bana ukulele'mi getirmemi söylediler. Sonra---tam bu odanın kapısının önünden geçerken, burada, mehtapta???yapayalnız oturmanın zevkli bir şey olacağını düşündüm»

Mr. Satterthwaite, doğruldu. «O halde ben---» Fakat genç kadın onu durdurdu.

— «Gitmeyin. Siz---nedense siz---bu dekora uyuyorsunuz. Çok garip ama---böyle...»

Mr. Satterthwaite, tekrar iskemlesine yerleşti.

Mabelle Annesley, içini çekti. «Zaten bu--garip bir gündü... Bu akşam üzeri güneş batarken ormana dolaşmağa gittim... Orada---bir adamla karşılaştım. Garip, acaip bir adamla. Uzun boylu ve esmerdi... Çok ıstırap çekmiş bir insana benziyordu... Batmakta olan güneşin ışıkları üzerine vurmuştu. O haliyle Arlöken'i andırıyordu.»

— «A!» Mr. Satterthwaite öne doğru eğildi. İyice meraklanmıştı.

— «Onunla konuşmak istedim... Tıpkı---tıpkı tanıdığım birine benziyordu. Fakat kendisini ağaçların arasında kaybettim.»

Mr. Satterthwaite, «Bahsettiğiniz şahsı tanıdığımı sanıyorum,» diye mırıldandı.

— «Sahi mi? O---enteresan bir erkek... Öyle değil mi?»

Kısa bir sessizlik oldu. Mr. Satterthwaite, biraz şaşırmıştı. Bir şey yapması lâzım geldiğini hissediyor, ---fakat bunun ne olduğunu bilmiyordu. Yalnız---bunun --- muhakkak bu genç kadınla alâkası vardı. Çekingen bir tavırla Mabelle'e baktı. «Bazan---insan bedbahtken---kaçmak, uzaklaşmak ister---»

— «Evet, çok doğru.» Genç kadın, birdenbire durdu. «Oh! Ne demek istediğinizi anladım. Fakat---yanılıyorsunuz. Bilâkis. Vaziyet tamamiyle bunun tersi... Ben---mesut olduğum için yalnız kalmağı istedim.»

— «Mesut musunuz?»

— «Hem de nasıl?»

Mabelle sâkin bir tavırla konuşmuştu ama yaşlı adam fena halde sarsıldı. Bu çok genç ve acaip kadının 'saadet' diye tarif ettiği şey Madge Keeley'ninkinden tamamiyle farklıydı. Saadet Mabelle Annesley için derin, canlı bir istiğrak mânasına geliyordu. Hem insani---hem de insanlıkla alâkası olmayan bir şeydi bu... Mr. Satterthawite, biraz geri çekildi.

Şaşkın şaşkın, «Farkında değildim,» diye fısıldadı.

— «Tabiî... Nereden farkında olacaksınız? Zaten--henüz ortada katî bir şey yok. Yani---daha mesut değilim... Fakat mesut olacağım.» Öne doğru eğildi. «Kendinizi ormanda farzedin... Koskocaman, kapkaranlık bir ormanda. Etrafınızı büyük ağaçlar ve kara gölgeler sarmış. Bunlar sizi boğuyorlar âdeta... Artık o ormandan bir daha çıkamıyacağınızı,---hiç bir zaman kurtulamıyacağınızı düşünüyorsunuz. Sonra--birdenbire---karşınızda rüyalarınızda gördüğünüz o ülke beliriyor... Pırıl pırıl, harikulâde güzel bir yer... Ağaçların ve gölgelerin arasından sıyrılarak, bir iki adım attığınız takdirde tahayyül ettiğiniz ülkeye kavuşacaksınız... Anlıyor musunuz?»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Çok şey, biz onlara erişmeden evvel---yani uzaktan---fevkalâde güzel durur... Bazan dünyanın en çirkin şeyleri harikulâde güzel gözükür.»

Dışarıdan bir ayak sesi aksetti. Mr. Satterthwaite, döndü. Eşikte oldukça aptal, hattâ ifadesiz çehreli, sarışın bir adam duruyordu. Mr. Satterthwaite'in yemekte pek farkına varmadığı misafirdi bu.

Genç adam, «Seni bekliyorlar, Mabelle...» dedi.

Kadın, ayağa kalktı. Yüzündeki ifade kaybolmuştu. Sesi de sâkin ve hattâ kuruydu. «Geliyorum, Gerard... Mr. Satterthwaite'le konuşuyordum.»

Odadan çıktı. Yaşlı adam da peşinden. Mr. Satterthwaite, bir ara başını çevirerek omzunun üzerinden Mabelle'in kocasına baktı. Genç adamın yüzünde hasret ve ümitsizlik dolu bir ifade vardı. Mr. Satterthwaite, «Sihir,» diye düşündü. «Bunu o da hissediyor... Zavallı adam... Zavallı adam...»

Misafir salonu iyice aydınlatılmıştı. Madge'le Doris, haykırıp, bağırarak Mabelle'e sitem ettiler. «Aşkolsun! Neredesin! Beklemekten öldük!»

Mabelle, alçak bir sandalyeye oturarak, ukulele'sini akord etti. Sonra da şarkıya başladı. Diğerleri de derhal buna katıldılar. Mr. Satterthwaite ise kendikendine, «'Bebeğim' hakkında bu kadar çok budalaca şarkı yazılmış olması hakikaten inanılacak gibi değil,» diyordu.

Buna rağmen bu iniltili, acıklı şarkıların insana dokunduğunu da itiraf ediyordu. Tabii bunların hiç biri o eski valslere benzemiyordu, o da başka.

Oda iyice dumanlanmıştı. Şarkılar devam ediyordu...

Mr. Satterthwaite, için çekti. «Söyle doğru dürüst konuşulmuyor... İyi bir müzik dinlediğimiz de yok. İnsan rahat edemiyor...» Yaşlı adam, dünyanın bu kadar gürültülü bir hal almasına üzülüyordu. Birdenbire Mabelle Annesley, sustu. Sonra da oturduğu yerden Mr. Satterthwaite'e gülümsiyerek, Grieg'in parçalarından birini söylemeğe başladı.

— «Kuğum---Güzelim---»

Mr. Satterthwaite'in en sevdiği şarkılardan biriydi bu. Bilhassa sondaki o samimi hayrete bayılırdı.

— «Sen hakikaten bir kuğu muydun? bir Kuğu muydun?»

Bu şarkıdan sonra müzik sona erdi. Madge, herkese içki ikram etti. Babası ise Mabelle'in bıraktığı ukulele'yi almış, dalgın dalgın tellere dokunuyordu. Herkes birbirine iyi geceler temenni ederek, kapıya doğru gitti. Bütün misafirler hep bir ağızdan konuşuyorlardı. Gerard Annesley, diğerlerini kapının ağzında bırakarak, usulca oradan uzaklaştı.

Mr. Satterthwaite, misafir odasının kapısının önünde Mrs. Graham'a resmi ve kibar bir tavırla, «İyi geceler...» dedi.

Laidell'de iki merdiven vardı. Biri misafir salonunun yakınındaydı, biri de uzun koridorun ucunda. Mr. Satterthwaite odasına bu ikinci merdivenden çıktı. Mrs. Graham'la oğlu, yakındaki merdivene doğru gittiler. Onlardan önce de o sessiz ve sâkin Gerard Annesley o basamakları tırmanmıştı.

Madge, «Mabelle,» diye seslendi. «Ukulele'ni alırsan iyi edersin. Onu burada unutacağından korkuyorum... Zira yarın sabah erkenden yola çıkacaksınız...»

Doris, aşırı bir neşeyle yaşlı adamın koluna yapıştı. «Haydi, gelin Mr. Satterthwaite! Biliyorsunuz, erken yatmak iyidir!»

Madge de Mr. Satterthwaite'in öbür koluna gir-

di. Uzun koridordan koşarlarken, Doris yine kahkahalar atıp duruyordu. Koridorun ucunda durup, ağır ağır yaklaşan David Keeley'i beklediler. Riyaziyecinin koşmağa niyeti yoktu tabii. Arada sırada da durup, elektrikleri sırayla söndürüyordu. Nihayet dördü de yukarı çıktılar...

■ ■ ■

Ertesi sabah Mr. Satterthwaite, kahvaltıya inmeğe hazırlanırken, kapı hafifçe vuruldu ve içeriye Madge Keeley girdi. Kızın yüzü bembeyaz kesilmişti. Fena halde titriyordu.

— «Ah! Mr. Satterthwaite!»

— «Ne var, yavrum? Ne oldu?» Yaşlı adam, kızın elini tuttu.

— «Mabelle---Mabelle Annesley---»

— «Evet?»

Ne olmuştu? Nasıl bir hâdise cereyan etmişti. Mr. Satterthwaite, müthiş bir felâketle karşı karşıya gelmiş olduklarının farkındaydı tabii. Zavallı Madge ise konuşacak halde değildi.

— «Mabelle---dün gece---kendisini asmış... Kapısının arkasına... Yarabbi! Ne korkunç şey bu!» Dayanamıyarak, hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı.

Mabelle, kendisini asmıştı. İmkânsız bir şeydi bu. İnanılacak gibi değildi.

Madge'i yatıştırmak için geçmiş senelere has bir kaç kelime mırıldandı. Sonra da telâşla aşağıya koştu. David Keeley, şaşkın ve beceriksiz bir tavırla ortada dolaşıp duruyordu.

— «Polise telefon ettim, Satterthwaite... Bu şartmış anlaşılan... Doktor öyle söyledi... Adam---şeyi---şeyi---Yarabbi!---şeyi muayenesini yeni bitirdi. Allahım! Ne korkunç bir hâdise bu! Herhalde zavallı kızcağız çok bedbahttı. Evet---hayatına o şekilde son verdiğine göre... Dün gece söylediği o şarkı---ne tuhaf değil mi?

Kuğu şarkısı... Yani son şarkı... Mabelle de kuğuya benziyordu zaten. Simsiyah bir kuğuya...»

Evet!...

David Keeley, şaşkın şaşkın tekrarladı. «Kuğu şarkısı... Demek Mabelle o sırada intihar etmeği düşünüyordu.»

— «Öyle gözüküyor... Evet---öyle gözüküyor...»

Tereddütle durakladı. Sonra da, «Şey---» diye mırıldandı. «Görebilir miyim?---yani---şey---»

Ev sahibi onun kekeleyerek ne söylemeğe çalıştığını anlamıştı. «Tabiî. Madem istiyorsunuz... Sizin bu kabil facialara meraklı olduğunuzu unutmuştum...»

Dönerek, geniş merdivenlerden çıktı. Mr. Satterthwaite de peşinden tabii. Merdivenin başında Roger Graham'ın odası vardı. Onun tam karşısında da annesininki...

Mrs. Graham'ın oda kapısı aralıktı. Buradan dışarıya hafif bir duman süzülmekteydi.

Mr. Satterthwaite, biran şaşırdı. O, Mrs. Graham'ın sabahın bu erken saatlerinde sigara içecek bir kadın olduğunu sanmıyordu. Hattâ yaşlı adam, kadının sigara kullanmadığından emindi.

David Keeley'le koridordan ilerleyerek, sondan bir evvelki kapının önünde durdular. Ev sahibi içeriye girdi. Mr. Satterthwaite de onu takib etti.

Oda geniş değildi. İçeride burasının bir erkek tarafından kullanıldığını gösteren eşyalar vardı. Aradaki kapıdan yan odaya geçtiler... Bunun da koridora açılan bir kapısı vardı tabiî. Mr. Satterthwaite, durdu. Bu kapının ta yukarısındaki bir çengelden ucu kesik bir ip sallanmaktaydı. Yatağın üzerinde ise---

Mr. Satterthwaite, usulca eğilerek bu buruşuk şifon yığınına baktı. Evet---ince büzgülü, pilili elbise tıpkı bir kuşun tüylerine benziyorYaşlı adam, ölünün yüzüne bir göz attı ve---bir daha da genç kadına bakmağa kalkmadı.

Doğrularak, döndü.

Kapının üzerinden sarkan ipe baktı. Sonra da nazarları içeri girdikleri ara kapıya gitti.

— «Bu açık mıymış?»

— Evet... Daha doğrusu hizmetçi kadın öyle söyledi.»

— «Annesley, içerki odada mı yatıyordu? Peki---o hiç bir şey duymamış mı?»

— «Hayır---duymamış.»

Mr. Satterthwaite, «İnsan inanamıyor...» diye mırıldandı. Başını çevirip, yatakta hareketsiz yatan kadına baktı. «Nerede o?»

— «Annesley mi? Aşağıda, doktorun yanında.»

Aşağıya indikleri zaman polis müfettişi de gelmişti. Mr. Satterthwaite, onun eskidenberi tanıdığı biri olduğunu farkedince bayağı sevindi. Müfettiş Winkfield'di bu... Adam, doktorla birlikte yukarıya çıktı. Bir kaç dakika sonra da aşağıya haber göndererek, evdekilerin misafir salonuna toplanmalarını istedi.

Panjurlar kapatılmış, odaya cenaze evlerine yakışır bir hal gelmişti. Bir hayli korktuğu anlaşılan Doris Coles'un sesi sedası çıkmıyordu. Arada sırada mendilini usulca gözlerine götürmekteydi. Madge, kendisini toplamıştı artık. Metin ve ciddi bir hali vardı. Üstelik ---tetikte bekliyor gibiydi. Mrs. Graham da her zamanki gibi sâkindi. Yüzü ciddi, hattâ ifadesizdi. Galiba bu felâket herkesden fazla oğluna tesir etmişti. Roger Graham, berbat vaziyetteydi. David Keeley ise her zamanki gibi arka plânda kalmıştı.

Mabelle'in zavallı kocası yalnız başına oturuyordu. Diğerlerine pek yaklaşmak istemediği anlaşılıyordu. Adamın acaip, şaşkın bir hali vardı. Sanki olanları bir türlü anlıyamıyordu.

Mr. Satterthwaite de sâkin sâkin bekliyordu ama aslında çok heyecanlıydı. Kısa bir müddet sonra yerine getirilecek vazifenin ehemmiyetini hatırladıkça içi içine sığmıyordu.

Müfettiş Winkfield, peşinde Doktor Morris'le içeriye girerek, kapıyı kapadı. Hafifçe öksürdükten sonra, konuşmağa başladı. «Üzülecek bir hâdise bu... Acıklı bir vaka... Bu vaziyet karşısında hepinize birkaç sual sormak mecburiyetindeyim. Buna itiraz etmeyeceğinizden eminim... Mr. Annesley'den başlıyacağım... Kusuruma bakmayın, efendim---fakat karınız şimdiye kadar

intihar etmekten bahsetmiş miydi?»

Mr. Satterthwaite, heyecanla ağzını açtı. Sonra da kendini toplayarak geri çekildi. Daha bol vakti vardı. Acele edip, başlangıçta konuşması doğru olmayacaktı.

Gerard Annesley, mırıldandı. «Ben---hayır---sanmıyorum.»

O kadar müteredditt bir tavırla, öyle acaip bir sesle konuşmuştu ki, herkes usulca ona baktı.

— «Yani, emin değil misiniz, efendim?»

— «Evet---eminim. Eminim. İntihardan katiyyen bahsetmemişti.»

— «Ah! Pekâlâ karınızın herhangi bir üzüntüsü olduğunu biliyor muydunuz? Bedbaht mıydı o?»

— «Hayır, ben---hayır,---böyle bir şeyin farkında değilim.»

— «Size bir şey söylemedi mi? Meselâ üzüldüğünü, sıkıldığını anlatmadı mı?»

— «Ben---hayır---anlatmadı.»

Müfettiş, kimbilir ne düşünüyordu, fakat hiç bir şey söylemedi. Onun yerine sorguya devam etti. «Bana kısaca dün gece olanları anlatır mısınız?»

— «Biz---hepimiz yatmağa çıktık. Ben, derhal uyudum... Onun için hiç bir şey duymadım... Bu sabah --- oda hizmetçisinin çığlıklarıyla uyandım. Yan odaya koştum ve---karımı---onu---buldum...» sesi titriyordu. Sustu.

Müfettiş, başını salladı. «Evet, evet, bu kadarı kâfi. Daha fazlasına hiç lüzum yok. Karınızı dün gece son defa ne zaman gördünüz?»

— «Ben---aşağıda.»

— Aşağıda mı?»

— «Evet. Salondan hep birlikte çıktık. Diğerleri kapının önünde konuşurken ben odama gittim.»

— «Karınızı ondan sonra görmediniz mi? Yatmağa çıktığı zaman size, 'İyi geceler,' demedi mi?»

— «Yukarı çıktığı zaman ben uyuyordum.»

— Fakat o sizden bir iki dakika sonra yukarı çıkmış... Öyle değil mi, efendim?» David Keeley'e baktı. Adam da, 'Evet,' makamında başını salladı.

— «Ben yukarı çıktıktan yarım saat sonra uykuya daldım. Mabelle, halâ gelmemişti.» Annesley'in sesinde müthiş bir inat vardı şimdi.

Müfettiş, usulca Mrs. Graham'a döndü: «Mrs. Annesley, sizin odanızda mıydı, efendim? Yani--sizinle konuşmağa mı gelmişti?»

Mrs. Graham bir an tereddüt etmiş miydi? Yoksa Mr. Satterthwaite'e mi öyle gelmişti? Kadın o her zamanki kat'î tavırlarıyla konuşmağa başladı. «Hayır, Müfettiş bey... Ben doğru odama gidip, kapımı kapattım. Yanıma kimse gelmedi. Hiç bir şey de duymadım.»

Müfettiş, tekrar Annesley'e baktı. «Siz ise--uyuduğunuzu ve hiç bir şey işitmediğinizi iddia ediyorsunuz... Aradaki kapı açıktı, değil mi?»

— «Şey--zannederim. Fakat herhalde karım odasına koridora açılan kapıdan girdi.»

— «Öyle de olsa, yine bazı sesler duyardınız... Boğuk bir hırıltı. Kapıya vurulan topukların çıkardığı gürültü---»

— «Hayır!»

Mr. Satterthwaite, heyecanla söze karıştı. Artık kendisini tutacak halde değildi. Odadakiler hayretle ona döndüler. Tabii yaşlı adam da o zaman mahcup olarak, kıpkırmızı kesildi.

— «Affedersiniz, Mü---Müfettiş bey,» diye kekeledi. «Fakat bir şeyi açıklamam lâzım. Siz--tamamiyle yanlış yola saptınız. Tamamiyle yanlış bir yola. Mrs. Mabelle Annesley intihar etmedi. Bundan eminim. Onu--öldürdüler.»

Derin, ağır bir sessizlik oldu. Sonra Müfettiş, usulca sordu. «Neden? Bu neticeye nasıl vardınız?»

— «Ba---bana öyle geliyor... Bunu hissediyorum... Hem çok kuvvetli bir his bu.»

— «Fakat--his kâfi değil ki, efendim. Bunun belli bir sebebi de olmalı.»

Evet... Tabiî bunun belli bir sebebi de vardı. Mösyö Ken'den alınan esrarengiz haber. Fakat insan bunu bir polis müfettişine söyleyemezdi ki. Mr. Satterthwaite, endişe ve ümitsizlikle düşündü ve nihayet bir şey buldu.

— «Dün gece Mrs. Mabelle Annesley'le biraz konuştum. Bana çok mesut olduğunu söyledi. İşte o kadar! Mabelle, çok mesuttu. Onda intihar etmeği düşünen bir kadın hali de yoktu.» Gözleri zaferle pırıl pırıl parlıyordu. «Mabelle, ertesi sabah ukulele'sini unutmaktan korktuğu için,» diye ilâve etti. «Salona döndü.. İntihara karar veren bir insan bunu düşünür müydü?»

Müfettiş, itiraf etti. «Hayır... Belki düşünmezdi...» David Keeley'e döndü. «Mrs. Annesley, ukulele'sini yukarıya götürdü mü?»

Matematikci hatırlamağa çalıştı. «Evet---zannedersem--götürdü. Yukarı çrkarken ukulele elindeydi. Ben aşağıdaki elektriği söndürürken, o da merdivenin sahanlığına erişmişti. Ukulele'nin elinde olduğunu farkettim.»

Madge, «A!» diye haykırdı. «Fakat ukulele şimdi burada!» Melodrama kaçan bir tavırla masanın üzerinde duran gitarı işaret etti.

Müfettiş, mırıldandı. «İşte bu garip.» Çabucak ilerleyerek, zili çaldı.

Gelen uşağa, sabahları alt katın salonlarını toplayan hizmetçiyi bulup getirmesini emretti. Biraz sonra kadın Müfettişin karşısındaydı. Kat'i bir tavırla da konuşuyordu. «Ukulele sabahleyin toz alırken yine masanın üzerindeydi.»

Müfettiş Winkfield, hizmetçiyi gönderdikten sonra sert bir tavırla, «Müsaadenizle, Mr. Satterthwaite'le hususi surette konuşmak istiyorum,» dedi. «Hepiniz de gidebilirsiniz. Yalnız köşkten ayrılmağa kalkmayın.»

Kapı, diğerlerinin arkasından kapanır kapanmaz Mr. Satterthwaite de heyecanla konuşmağa başladı. «Şey--sizin tahkikatı mükemmel surette idare ettiğinizden eminim, Müfettiş bey. Muhakkak doğru yoldasınız. Ben sadece---demin de söylediğim gibi---öyle bir hisse kapıldım--»

Müfettiş, onu susturmak için elini kaldırdı. «Çok haklıydınız, Mr. Satterthwaite. Kadın hakikaten öldürülmüştü.»

Mr. Satterthwaite fena halde üzüldü. «Bunu

biliyor muydunuz?»

— «Doktor Morris'i şaşırtan bazı şeyler vardı...» Müfettiş, odada kalmış olan doktora baktı. Beriki de tasdik makamında başını salladı. «Cesedi iyice muayene ettik. Kadının boynundaki onun boğulmasına sebep olan ip değildi. Bu işi daha ince---tel gibi bir şey görmüştü. Hattâ bu kadının boynunu da kesmişti. İpin izi ise bunun üzerine gelmişti. Yani--Mrs. Mabelle Annesley, evvelâ ince, tel gibi bir şeyle boğulmuş,---sonra da katil hâdiseye intihar süsü vermek için kadını iple kapıya asmıştı.»

— «Fakat kim---?»

Müfettiş, içini çekti. «Evet... Kim? Bütün mesele de bu... Kadının kocasını unutmayın. Yandaki odada yatmasına rağmen dün gece karısıyla konuşmamış,--Hiç bir şey de duymamış--- Bence katili fazla uzaklarda aramamalı. Gerard Annesley'le karısının arası nasılmış, onu öğrendik mi---tamam... İşte siz bize bu hususta yardım edebilirsiniz... Burada misafirsiniz. Bizim öğrenemiyeceğimiz şeyleri kolaylıkla anlayabilirsiniz... Karı kocanın arası iyimiymiş, değilmiymiş, bunu bize öğreniverin.»

Mr. Satterthwaite, dikleşti. «Ben böyle şeylerden hoşlanmam---»

— «Bu çözmemize yardım ettiğiniz ilk cinayet değil... Mrs. Staverton meselesini hatırlıyor musunuz? Doğrusu bu işte büyük kabiliyetiniz var...»

Evet, bu sözler doğruydu---hakikaten kabiliyeti vardı. Usulca, «Elimden geleni yapmağa çalışacağım,» diye mırıldandı.

Mabelle'i, Gerard Annesley mi öldürmüştü? Hakikaten öldürmüşmüydü? Mr. Satterthwaite, gece adamın yüzünde beliren ıstırap dolu ifadeyi hatırladı. Gerard, Mabelle'i seviyor ve ıstırap çekiyordu... Istırap---bazan insanı çılgınlıklara sürüklerdi.

Fakat bir şey daha vardı. Baska bir şey... Mabelle, kendisinin kapkaranlık bir ormandan çıktığını söylemişti. Mesut olmağa, saadete erişmeğe hazırlanıyordu o... Öyle sâkin, mantıkî bir saadete değil... Delice, çılgınca bir istiğrake...

Gerard Annesley, belki de doğruyu söylemişti. Yani---karısı o odasına çıktıktan hemen sonra gelmemiş---hattâ yarım saat ortada gözükmemişti. Fakat---David Keeley kadının o merdivenlerden çıktığını farketmişti. O bölükte iki kişinin daha odası vardı. Yani---Mrs. Graham'la oğlunun.

Oğlunun? Fakat Roger Graham'la Madge---

Muhakkak böyle bir şey olsaydı, Madge vaziyeti hissederdi... Fakat Madge öyle--hassas bir kız sayılmazdı... Buna rağmen ateş olmayan yerden duman çıkmadığına göre---

Duman!...

Tamam! Mr. Satterthwaite, unuttuğu hâdiseyi hatırlamıştı... O sabah Mrs. Graham'ın odasından hafif bir duman çıktığını görmüştü.

Yaşlı adam, içinden gelen sese uyarak, hemen harekete geçti. Merdivenleri çabucak çıkarak, kadının odasına koştu. İçeride kimse yoktu. Telâşla kapıyı kapıyarak, kitledi.

Dönüp, şömineye gitti. Ocağın dibinde yanmış kâğıtlardan meydana gelmiş bir yığın vardı. Mr. Satterthwaite, elini uzatarak, bu yığını parmağıyla usulca karıştırdı. Neyse... Şansı yine yardım etmişti... Zira yığının tam ortasında yanmamış bir kaç parça vardı... Mektup parçaları...

Bunlar, pek öyle büyük değillerdi ama Mr. Satterthwaite'in m him bir şey öğrenmesine yardım ettiler.

«Roger, sevgilim,

Meğer hayat ne kadar güzelmiş? Bunu hiç bilmiyordum. Seninle tanışıncaya kadar bütün ömrüm bir rüya gibi geçti Roger... Gerard, vaziyeti anladı sanırım. Çok müteessirim ama ne yapayım? Benim için senden başka hiç kimse yok, Roger. Pek yakında birbirimize kavuşacağız...

Ona Laidell'de ne söyleyeceksin, Roger? Mektupların çok garip ama--ben korkmuyorum---»

Mr. Satterthwaite, parçaları, yazı masasından aldığı bir zarfa dikkatle yerleştirdi. Sonra da kapıya gi-

derek, anahtarı çevirdi... Kapıyı dikkatle açtı ve---Mrs. Graham'la burun buruna geldi.

Pek sıkıntılı bir andı bu. Mr. Satterthwaite de bir an ne yapacağını şaşırdı. Sonra da basit bir yolu seçti. Belki de böyle yapmakla akıllılık etmiş oluyordu.

Derhal hücuma geçerek, «Odanızı arıyordum, Mrs. Graham,» dedi. «Bir şeyler de buldum... İyi yakılmamış bir kaç mektup parçası...»

Kadının yüzünde bir dehşet ifadesi belirip, kayboldu. Fakat bu, Mr. Satterthwaite'in gözünden kaçmamıştı.

— «Mabelle Annesley'in oğlunuza yazdığı mektupların parçaları...»

Kadın, biran tereddüt etti. Sonra da usulca «Evet...» diye mırıldandı. «Öyle... Onların ortadan kaldırılmasının daha doğru olacağını düşünmüştüm.»

— «Sebep?»

— «Oğlum, gizlice nişanlandı. Yakında evlenecek. Bu mektuplar---o zavallı kızın intiharı dolayısıyla---ortaya çıksalardı, başkalarının ıstırap çekmelerine, üzülmelerine sebep olurlardı.»

— «Oğlunuz, kendi mektuplarını yakabilirdi.»

Kadın buna bir cevap bulamadı. Mr. Satterthwaite, fırsatı kaçırmadı tabiî.

— «Bu mektupları oğlunuzun odasında buldunuz. Buraya getirip, yaktınız. Sebep? Çünki korkuyordunuz, Mrs. Graham.»

— «Korkmak gibi bir huyum yoktur, Mr. Satterthwaite.»

— «Evet---fakat bu defa vaziyet çok ümitsizdi.»

— «Ümitsiz miydi?»

— «Evet... Oğlunuz müthiş bir tehlikeyle karşı karşıyaydı. Kendisini katil suçuyla itham edebilirlerdi.»

— «Katil suçuyla mı?»

Mr. Satterthwaite, kadının bembeyaz kesildiğini farketti. Çabucak, «Dün gece Mrs. Mabelle Annesley'nin oğlunuzun odasına girdiğini duydunuz,» diye devam etti. «Roger, Mabelle'e nişanlandığını söylemiş miydi? Hayır---bunu halâ açamamıştı... Nihayet dün gece söy-

ledi. Tabii onun üzerine Mabelle kavgaya başladı. Roger de---»

— «İşte bu yalan!»

Kadınla yaşlı adam söz düellosuna o kadar dalmışlardı ki, yaklaşan ayak seslerini bile duymamışlardı. Roger Graham habersizce yanlarına kadar sokulmuştu.

— «Merak etme, anneciğim. Ortada üzülecek hiç bir şey yok... Mr. Satterthwaite, odama gelir misiniz, lütfen?»

Mr. Satterthwaite, genç adamın arkasından onun odasına girdi. Mrs. Graham ise dönmüş, onların peşine takılmağa da kalkmamıştı. Roger Graham, kapıyı dikkatle kapadı.

— «Dinleyin, Mr. Satterthwaite. Mabelle'i öldürdüğümü sanıyorsunuz, değil mi? Onu---burada boğduğumu,---sonra da---herkes uykudayken---götürüp o kapıya astığımı düşünüyorsunuz.»

Mr. Satterthwaite, dikkatle genç adama baktı. Sonra da Roger Graham'ı çok şaşırtan bir şey söyledi.

— «Hayır. Böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmiyorum.»

— «Oh, neyse! Ben Mabelle'i öldüremezdim, Mr. Satterthwaite. Ben---onu seviyordum... Yoksa---sevmiyor muydum? Bilmiyorum artık. İzah edemiyeceğim bir muamma bu. Madge'den hoşlanıyorum. Ondan daima hoşlandım zaten. O, o kadar iyi bir kız ki... Birbirimize uyuyoruz---birlikte mesut olacağımızdan eminim. Fakat---Mabelle bambaşka bir kadındı. Bu---ne bileyim---sanki sihirli bir maceraydı... Hattâ bazan ondan korkuyordum da...»

Mr. Satterthwaite, başını salladı.

— «Çılgınlıktı bu... İnsanı şaşırtan sihirli bir şey... Fakat sonu da yoktu. Mabelle'le mesut olamazdık. Böyle şeyler, uzun müddet devam etmezler... Şimdi 'büyülenmiş' kelimesinin ne manaya geldiğini gayet iyi biliyorum.»

Mr. Satterthwaite, düşünceli bir tavırla, «Evet» diye mırıldandı. «Bu da öyle bir maceraymış...»

— «Bu---buna son vermeğe de çalıştım. Dün gece---Mabelle'e her şeyi söyleyecektim...»

— «Fakat söylemediniz.»

Roger Graham, ağır ağır cevap verdi. «Söylemedim... Size yemin ediyorum, Mr. Satterthwaite. Aşağıda herkese, 'İyi geceler,' dedikten sonra Mabelle'i bir daha görmedim.»

Mr. Satterthwaite, içini çekti. «Size inanıyorum.»

Dönerek, kapıya gitti. Mabelle Annesley'i Roger Graham öldürmemişti. Genç adam ondan kaçmağa kalkmış, fakat kadını ortadan kaldırmağı hiç bir zaman düşünmemişti. Roger Graham Mabelle'den, onun kolay, kolay anlaşılmayan hallerinden, peri kızlarını hatırlatan 'sihirinden' korkmuştu... Genç adam sihrin tadını tatmış, fakat buna rağmen ona arkasını dönmüştü. Periler dünyası yerine hakiki âlemi seçmiş, mesut olabileceği, aklı başında bir kızla nişanlanmıştı. Böylece kendisini nerelere sürükleyeceğini bilmediği rüyadan da uyanmıştı.

Evet, Roger Graham, aklı başında bir gençti. Bu yüzden de hayatın bütün inceliklerine vakıf olan, sanatkâr ruhlu Mr. Satterthwaite'in alâkasını çekecek bir tip değildi.

Yaşlı adam, Roger Graham'ı odasında bırakarak, aşağıya indi. Misafir odası boştu. Mabelle'in ukulele'si ise pencerenin önündeki bir tabureye konulmuştu. Mr. Satterthwaite, gitarı alarak, dalgın dalgın tellerine dokundu. Ukulele'den pek anlamazdı ama kulağı kendisine bunun pek akortsuz olduğunu haber verdi. Ne olacağını anlamak istermiş gibi akort anahtarını çevirdi.

O sırada Doris Coles da içeri girmişti. Sitemli sitemli yaşlı adama baktı. «Zavallı Mabelle'in ukulele'si.»

Kızın kendisini itham edermiş gibi konuşması, Mr. Satterthwaite'in inadının tutmasına sebep oldu.

— «Şunu akord etsenize...» Sonra da ilâve etti. «Tabiî elinizden gelirse...»

Doris, hangi sahada olursa olsun beceriksizlikle itham edilmekten hiç hoşlanmazdı. «Neden gelmesin!»

Ukulele'yi, yaşlı adamdan alarak, tırnağıyla bir

teli çekiştirdi. Anahtarı çevirdi. Ve---tel koptu.

— «A, a, a!... Bu da nesi? Ha, şimdi anladım... İşte bu çok tuhaf... Yanlış bir tel bu... Üstelik fazla da uzun... Lâ teli!... Acaba hangi budala bu teli ukulele'ye taktı. Tevekkeli, akorda kalkınca kopmadı... Bazan insanlar da ne aptal oluyorlar!»

Mr. Satterthwaite, mırıldandı. «Evet---kurmazlığa kalktıkları zaman bile aptallık ediyorlar.»

Sesi o kadar tuhaftı ki, kız ona hayretle baktı. Yaşlı adam ukulele'yi Doris'ten alarak, kopuk teli çıkardı. Sonra da ağır ağır kapıya doğru gitti. Dışarı çıkarken tel halâ elindeydi.

Mr. Satterthwaite, David Keeley'i kütüphanede buldu.

«— İşte... Buyurun...» Teli matematikciye doğru uzattı.

Adam, teli aldı. «Bu da nesi?»

— «Kopuk bir ukulele teli...» Mr. Satterthwaite, bir an durdu. Sonra da, «**Öbürsünü ne yaptınız?**» diye sordu.

— «Öbürsünü mü?»

— «**Yani---Mabelle'i boğduğunuz teli!** Çok zekisiniz değil mi? Bu işi çabucak yaptınız... Biz holde durmuş konuşur ve gülerken...

Mabelle, ukulele'sini almak için tekrar odaya girdi. Siz, daha önce gitarla oynarken, tellerden birini çıkarmıştınız. Zavallıyı yakalıyarak, teli boynuna geçirdiniz. Ve---onu boğdunuz. Sonra da dışarıya çıkarak, kapıyı kitlediniz ve--- ağır ağır yanımıza geldiniz... Herkesin yatmasını beklediniz tabiî... El ayak çekildikten sonra aşağıya inerek, cesedi sırtladınız---ve götürüp zavallıyı odasının kapısına astınız. O arada ukulele'ye yeni bir tel takmağı da unutmadınız. Fakat---**yanlış teldi bu**. Bu aptallığı nasıl yaptınız bilmem.»

Kısa bir sessizlik oldu.

Sonra Mr. Satterthwaite, «Onu neden öldürdünüz?» diye haykırdı. «Yarabbi! Onu **neden** öldürdünüz?»

David Keeley, güldü. Mr. Satterthwaite'in tüylerinin ürpermesine, hattâ midesinin bulanmasına sebep

olan hafif, iğrenç bir kahkahaydı bu.

— «Bu iş o kadar basitti ki! İşte Mabelle'i onun için öldürdüm. Kimse farkına bile varmadı... Zira benim farkıma varan da yok! Gece de ne yaptığımı görmediler. Ben de--ben de onlarla alay etmeği düşündüm...»

Yine öyle sinsi sinsi güldü. Mr. Satterthwaite'e diktiği gözlerinde acaip, delice bir pırıltı vardı.

Aynı anda Müfettiş Winkfield'in içeri girdiğini gören Mr. Satterthwaite, rahat bir nefes aldı.

■ ■ ■

Aradan yirmi dört saat geçmişti. Londra'ya doğru yola çıkmış olan Mr. Satterthwaite kompartımanda uyukluyordu... Birdenbire gözlerini açtı. Karşısında uzun boylu, esmer bir adam oturuyordu. Mr. Satterthwaite, buna pek şaşmadı.

— «Azizim, Mösyö lö Ken!»

— «Evet---ta kendisi!»

Mr. Satterthwaite ağır ağır, «Karşınıza çıkacak yüzüm yok,» diye mırıldandı. «O kadar utanıyorum ki. Muvaffak olamadım.»

— «Bundan emin misiniz?»

— «Fakat---Mabelle'i kurtaramadım.»

— «Olsun. Hakikati ortaya çıkardınız ya...»

— «Evet. Bu doğru. O gençlerden biri cinayetle itham edilebilirdi. Hattâ jürinin kendisini suçlu bulması da imkân dahilindeydi... Evet... Hiç olmazsa böylece genç bir adamın hayatını kurtarmış oldum. Fakat o---o---garip, sihirli mahlûk---» Sesi titriyordu. Sustu.

Mösyö lö Ken, ona dikkatle baktı :

— «Sizce,---dünyanın en büyük felâketi 'ölüm' müdür?»

— «Şey---ben---belki---Hayır!»

Mr. Satterthwaite, Madge'le Roger Graham'ı,---mehtapta oturan Mabelle'in çehresini,---kadının o sakin,

tabiat üstü saadetini hatırlamıştı.

— «Hayır,» diye itiraf etti. «Hayır---belki dünyanın en büyük felâketi ölüm değil.»

İhtiyar adam, Mabelle'in plili koyu mavi şifon elbisesini düşünüyordu. Bir kuşun---kanadı kırık bir kuşun tüylerine benzeyen o esvabı...

Başını kaldırdığı zaman, yalnız olduğunu farketti. Mösyö lö Ken, kompartımanda değildi artık. Fakat yerinde bir şey bırakmıştı.

Şimdi---koltukta koyu mavi taştan, kaba bir şekilde oyulmuş bir kuş vardı. Belki sanat bakımından hiç bir kıymeti yoktu bunun... Fakat başka bir şeyi vardı...

Acaip,---sihirli gibi bir hali...

Mr. Satterthwaite, böyle düşündü işte.

Neticede o bu işlerden anlardı...

Mr. Satterthwaite

yaşını başını almış bir adamdı. Ömrü boyunca maceraya susamış fakat hiç bir zaman başından heyecanlı bir hadise geçmemişti... Sonra, bir gün esrarengiz Mösyö Ar lö Ken'le tanıştı. Artık Mr. Satterthwaite'in bütün arzusu yerine gelmiş sayılabilirdi. Zira Mösyö Ar lö Ken'le o acaip, hatta sihirli dostlukları sırasında heyecanlı maceralar biribirini kovaladı... Hemen her yeni gün yeni bir esrar getirmekteydi.

Kimdi bu Mösyö Ar lö Ken? O kanlı cinayetlerin iç yüzünü nasıl ortaya çıkarıyordu?